

Střední zdravotnická škola Opava, příspěvková organizace

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA
OPAVA

ŠVP

Zdravotnické lyceum

78-42-M/04

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

1. 9. 2025

OBSAH:

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
VIZE ŠKOLY	5
PROFIL ABSOLVENTA	6
CHARAKTERISTIKA ŠVP	6
Klíčové kompetence	7
Průřezová témata	10
Organizace výuky	11
Způsob hodnocení žáků	12
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	13
Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	19
Způsob ukončení vzdělávání	20
PODMÍNKY REALIZACE ŠVP.....	21
Materiální podmínky	21
Personální podmínky	22
UČEBNÍ PLÁN.....	24
Učební plán ročníkový	24
Přehled rozpracování RVP do ŠVP	27
UČEBNÍ OSNOVY	30
Jazykové vzdělávání a komunikace	30
Český jazyk a literatura	30
Anglický jazyk	37
Německý jazyk.....	45
Španělský jazyk.....	61
Společenskovědní vzdělávání	73
Dějepis.....	73
Základy společenských věd.....	80
Přírodovědné vzdělávání	97
Fyzika	97
Chemie	109
Biologie a ekologie.....	120

Zeměpis	129
Matematické vzdělávání.....	134
Matematika.....	134
Estetické vzdělávání	145
Český jazyk a literatura	145
Vzdělávání pro zdraví	150
Tělesná výchova	150
Informatické vzdělávání.....	165
Informatika	165
Ekonomické vzdělávání.....	175
Ekonomika	175
Odborné vzdělávání.....	183
Veřejné zdravotnictví	183
První pomoc	189
Kapitoly z vnitřního lékařství.....	202
Základy ošetrovatelství	208
Klinická propedeutika	214
Ochrana zdraví	224
Kapitoly z chirurgie.....	230
Somatologie.....	236
Psychologie	246
Latinský jazyk	255
Patologie a patofyziologie	260
Mikrobiologie a hygiena	268
Volitelné předměty	274
Seminář z biologie.....	274
Seminář z fyziky.....	278
Seminář z chemie	285
Seminář z psychologie	290
Seminář ze základů společenských věd.....	296
SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY	305

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Identifikační údaje oboru

Název ŠVP	Zdravotnické lyceum
Motivační název	
Platnost	1. 9. 2025
Koordinátor	Mgr. Jitka Matýsková
Délka studia v letech:	4.0
Forma vzdělávání	denní forma vzdělávání
Použité RVP	
Název	RVP 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum
Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou

Identifikační údaje školy

Název školy	Střední zdravotnická škola, Opava, příspěvková organizace
Adresa	Dvořákovy sady 176/2, Opava, 746 01
IČ	00601152
Kontakty	
Ředitel	Mgr. Monika Gebauerová
Telefon	553 652 325
Fax	
Email	kancelar@zdrav-sk.opava.cz
www	www.szsopava.cz

Zřizovatel

Název	Moravskoslezský kraj
IČ	70890692
Adresa	28. října 117, 702 18 Ostrava
Kontakt	
Telefon	595 622 274
Fax	
Email	posta@kr-moravskoslezsky.cz
www	www.kr-moravskoslezsky.cz

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

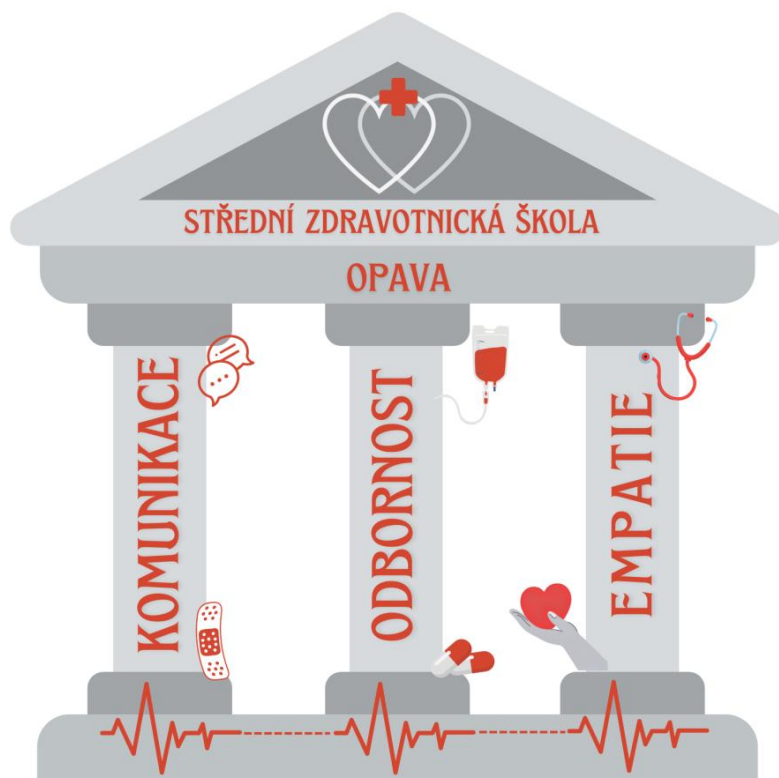
Budova školy je dominantou Dvořákových sadů v Opavě. Velká secesní budova postavena v letech 1857–1859 a celkově rekonstruována v letech 1992–1993 vždy sloužila jako vzdělávací instituce. Téměř 80 let se zde vzdělávají a vychovávají zdravotničtí pracovníci v různých oborech.

Zrekonstruovaná a kvalitně vybavená škola poskytuje dobré zázemí pro výuku i mimoškolní činnost.

Stravování žáků školy je zajištěno ve školní jídelně na Matiční, které sousedí s budovou školy.

VIZE ŠKOLY

„Empatie, komunikativnost, odbornost jsou základní pilíře pro vzdělání našich žáků, budoucích zdravotnických pracovníků.“

Vybudovat školu jako prestižní vzdělávací, výchovnou a společenskou instituci v regionu, která bude:

- náročná na kompetence absolventa
- tvořivá v projektových aktivitách
- efektivní v řízení vzdělávání
- otevřená vůči veřejnosti
- kvalitní v personálním zabezpečení vzdělávání
- aktuální v materiálním zabezpečení vzdělávání

PROFIL ABSOLVENTA

Uplatnění absolventa v praxi

Absolvent studijního oboru zdravotnické lyceum je připraven především ke studiu všech oborů na lékařských fakultách a vyšších zdravotnických školách, dále na zdravotně-sociálních fakultách, fakultách připravujících učitele zdravotnických předmětů nebo sociální pracovník, případně na jiných souvisejících vysokých školách či studijních oborech. Osvojené kompetence vytváří dobré předpoklady i pro uplatnění na trhu práce ve specifických pracovních pozicích, např. ve zdravotnické administrativě, zdravotnickém pojišťovnictví, v orgánech veřejné správy.

Absolvent byl vzdělán tak, aby získal vědomosti, dovednosti a návyky potřebné nejen pro terciální vzdělávání, ale i pro celoživotní vzdělávání a uplatnění se na trhu práce.

Pokud absolvent nebude pokračovat ve studiu, mohl by získat formou akreditovaných kvalifikačních kurzů oprávnění k výkonu některých nelékařských povolání. Uplatnění mohou najít i v sociálních službách a v různých organizacích zabývajících se sociální nebo charitativní činností.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední odborné vzdělání s maturitou

Celkové pojetí vzdělání

Obor vzdělání zdravotnické lyceum je určen pro dívky i chlapce s ukončeným základním vzděláním. Je koncipován tak, aby poskytl žákům široké všeobecné vzdělání a obecně přenositelné dovednosti, které jim umožní lépe se připravit na další studium na vyšších odborných školách a vysokých školách. Nedílnou součástí vzdělávání je zařazení odborných zdravotnických předmětů, které poskytnou žákům základní rozhled v odborném zdravotnickém vzdělávání. Žáci jsou vedeni ke zdravé soutěživosti v konkurenčním prostředí, k nalézání cest svého profesního uplatnění a k adaptaci na změny situace na trhu práce.

Absolvent daného oboru je připraven ke studiu všech oborů na lékařských fakultách a vyšších zdravotnických školách, dále na zdravotně-sociálních fakultách, fakultách připravujících učitele zdravotnických předmětů nebo sociální pracovníky, případně na jiných souvisejících vysokých školách či studijních oborech.

Absolvent je vzdělán tak, aby získal vědomosti, dovednosti a návyky potřebné nejen pro terciální vzdělávání, ale i pro celoživotní vzdělávání a uplatnění na trhu práce.

Pokud absolvent nebude pokračovat ve studiu, mohl by získat formou akreditovaných kvalifikačních kurzů oprávnění k výkonu některých nelékařských povolání. Uplatnění mohou najít i v sociálních službách a v různých organizacích zabývajících se sociální nebo charitativní činností.

Vzdělávací strategie

Hlavní prioritou školy v oblasti výchovy a vzdělávání je:

- ve výuce vést žáky k sociálním a občansky hodnotným postojům, pěstovat vysoký morální kredit, empatii
- upřednostňovat skupinovou práci
- klást důraz na aktivitu žáka při řešení problémových úkolů (využívat aktivizující metody, organizovat soutěže, zapojovat žáky do SOČ)
- klást důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků
- klást důraz na prevenci sociálně patologických jevů

Vyučující využívají dohodnuté výchovně vzdělávací strategie ve výuce i mimo výuku. Dbají na rozvoj všech klíčových kompetencí žáků. K jejich dosahování uplatňují nejen různé metody práce, ale i své individuální zkušenosti a možnosti.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Realizace klíčových kompetencí je úzce propojena s metodami, organizačními formami výuky a mimoškolními aktivitami. Zároveň respektuje individuální schopnosti a vlastnosti žáků, předpokládá jejich aktivní přístup ke vzdělávání. Na rozvoji klíčových kompetencí u žáků se podílí nejen celkové pojetí výchovy a vzdělání ve škole, ale i otevřenost vůči veřejnosti, přístup pedagogů k výuce, k žákům i rodičům a spolupráce se sociálními partnery.

U žáků jsou rozvíjeny následující kompetence:

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák se orientuje v získaných poznacích, posoudí dosažené výsledky a reálně si stanoví potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání
- samostatně a efektivně pracuje s mluveným a psaným projevem

Kompetence prochází všemi předměty a její rozvoj je podpořen činnostně zaměřenými metodami výuky a používáním sebehodnocení v rámci klasifikace žáka. Naučit se efektivně učit pomáhá mimo jiné rozvoj čtenářské gramotnosti, různé způsoby Práce s textem, osobnostní typologie, poznání různých technik učení. Na rozvoji Kompetence k učení se podílí i činnost výchovného poradce na škole, který žáky seznamuje s možnostmi dalšího vzdělávání, poskytuje poradenství při hledání a nápravě učebního stylu. Žákům zadáváme samostatné práce, referáty. Podporujeme účast žáků v soutěžích, olympiádách a SOČ.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák je schopen rozpoznat problém, objasnit jeho podstatu a problém vyřešit

Tato kompetence je rozvíjena především v odborných předmětech, kde žáci na základě zadaných problémových úloh a modelových situací aktivně hledají a navrhnou možnosti řešení daných problémů. Vyučující volí situační metody. Kládeme důraz na skupinovou práci. Ve

škole i mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák se vyjadřuje písemnou i ústní formou v životních a pracovních situacích
- uvědomuje si důležitost znalosti cizích jazyků
- využívá jazykových znalostí pro odbornou ústní i písemnou komunikaci

Posilujeme a pěstujeme u žáků zásady správné, empatické, asertivní komunikace. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali zformulovat a obhájit vlastní názor a tolerovat názory jiných. Využíváme metody diskuze, brainstorming, metody kritického myšlení. Dbáme na dodržování jazykové a stylistické normy, dodržování pravidel řízené diskuze. Vedeme žáky k používání odborné terminologie, k vhodné komunikaci s vrstevníky, učiteli, dospělými, hendikepovanými, která respektuje partnera v komunikaci. Žáci prezentují referáty a ročníkové práce. Klademe důraz na porozumění textu.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák adekvátně reaguje na hodnocení svého vystupování
- na základě poznání své osobnosti stanovuje přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti pracovní, zájmové, péče o své zdraví
- je schopen spolupráce, přispívá k utváření vhodných mezilidských vztahů

Podporujeme seberealizaci žáka nejen během procesu učení, ale i v mimoškolních aktivitách (pěvecký sbor, adopce na dálku, mládežnická organizace ČK). Umožňujeme žákům zapojit se do soutěží (mezinárodních i místních). Žáci mají možnost v reálných životních situacích posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v konkrétních situacích, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu ze strany jiných lidí, přijímat radu a kritiku.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák uznává hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti
- uvědomuje si hodnotu lidského života, soužití ve společnosti i životního prostředí
- podporuje hodnoty národní, evropské i světové kultury a historie

Vedeme žáky k tomu, aby jednali v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování a hodnotami demokratické společnosti. Netolerujeme projevy šikany, xenofobie a diskriminace a přijímáme včas účinná opatření. Pravidla chování a jednání uplatňujeme prostřednictvím školního řádu. Kompetence je rozvíjena pomocí skupinové výuky především v hodinách společenských věd při otevřených diskuzích na téma občanské společnosti, postavení jedince ve společnosti.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák rozvíjí své odborné i personální předpoklady k uplatnění v profesním životě

- reálně posuzuje své postavení na pracovním trhu, orientuje se v základních zákonech a předpisech

Kompetence je realizována v odborných předmětech. Žáci jsou seznamováni s pracovním prostředím a s pracovními pozicemi. Další z možností konfrontace teorie a praxe jsou exkurze na různá odborná pracoviště, besedy s odborníky z praxe.

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák se orientuje v základních matematických pojmech, užije vhodný postup při řešení úloh
- žák využívá matematické dovednosti v různých životních situacích a matematizuje je

Při realizaci této kompetence jsou žáci vedeni k osvojení základních matematických operací, důraz je kladen na efektivní aplikaci matematických postupů při řešení různých praktických úkolů v profesním i osobním životě.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák je veden k tomu, aby ovládal digitální zařízení, aplikace, služby včetně umělé inteligence a využívá je nejen ve školním i pracovním prostředí, ale také při zapojení do veřejného života
- žák získává, správně posuzuje, sdílí data, informace a digitální obsah., umí si poradit s běžnými technickými problémy
- zvažuje přínosy i rizika využívání digitálních technologií
- v digitálním prostředí se chová eticky a bezpečně

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů

- využívá odborné poznatky v ochraně zdraví
- má předpoklady pro další studium zdravotnických oborů a zná další možnosti studia a svého uplatnění ve zdravotnictví
- rozumí základní odborné terminologii
- ovládá základní metody vědecké práce a řešení odborných problémů
- samostatně zpracovává a interpretuje data a poznatky získané z odborných pramenů
- s využitím metod pozorování, experimentů a jiných

Žák dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- orientuje se v základních právních předpisech vztahujících se k bezpečnosti práce
- prokazuje znalosti o systému zdravotní péče a v poskytování první pomoci
- zná prevence rizik souvisejících s prací a uplatňování nároků na ochranu zdraví před úrazem nebo poškozením zdraví při vykonávání práce

- dodržuje zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s pracovními pomůckami a zařízením školy nebo odborného pracoviště a bezpečné práce

Žák usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- projevuje úctu, empatii a emocionální podporu zdravému i nemocnému člověku
- chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace a je seznámen s nástroji pro zajišťování kvality ve zdravotnictví

Žák jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- pracuje hospodárně a s ohledem na životní prostředí
- orientuje se v ekonomických a společenských aspektech práce

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata jsou realizována integrováním do výuky předmětů, realizací kurzů, konáním besed, exkurzí, přímými pracovními činnostmi žáků, výchovně-vzdělávacími a společenskými akcemi.

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Toto průřezové téma prolíná celým ŠVP a slouží k vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné k životu v demokratické společnosti i k vytváření demokratického klimatu ve škole a v třídním kolektivu. Při naplňování tohoto tématu je cílem kladný přístup žáka k ostatním lidem, k sobě samému, ke kulturním i jiným hodnotám, které lidé vytvářejí, k živé i neživé přírodě, tolerance vůči svému okolí.

Důležitou součástí realizace tématu je i funkční používání forem a metod výuky. Jedná se o aktivizující metody jako je problémové učení, řešení modelových situací, besedy, diskuze se žáky, exkurze, zapojení do multikulturního projektu „Adopce na dálku“, aktivní účast na charitativních akcích a sbírkách (Květinový den, Srdíčkový den, Bílá pastelka, aj.).

Multikulturní výchova je realizována zejména v předmětech cizí jazyk, společenské vědy, kde se žáci učí komunikovat s klienty jiných národností a v odborných předmětech psychologie.

V předmětech český jazyk a literatura, společenské vědy, cizí jazyk a ekonomika vedeme žáky k mediální gramotnosti, ke kritickému přístupu k masovým médiím, schopnosti vybírat a třídit kvalitní produkty z této oblasti.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje, které patří mezi priority EU. Téma poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení postavení člověka v přírodě, pro pochopení vlastní odpovědnosti za své jednání při udržení kvality životního prostředí jak v profesním, tak v osobním životě.

Průřezové téma je začleněno v ŠVP ve složce všeobecného vzdělávání především do přírodovědného vzdělávání v rámci předmětu biologie a ekologie. Žáci se učí chápat vztahy v ekosystému a následně vyvozovat správné směry chování člověka k životnímu prostředí.

Téma je dále začleněno i do ostatních předmětů (chemie, základy společenských věd, ekonomika, první pomoc), kde se výuka věnuje řešení environmentálním, současným globálním a regionálním problémům. V předmětech ochrana zdraví, veřejné zdravotnictví a somatologie se výuka zaměřuje na zásady zdravého životního stylu, kvality pracovního prostředí a vlivu pracovních činností na prostředí a zdraví člověka. Při praktickém vyučování, ale i v běžném provozu školy vedeme žáky ke správnému nakládání s odpady, k hospodárnému používání zdrojů energie.

Významnou roli v této oblasti hraje osobní příklad všech pedagogických pracovníků a ostatních pracovníků školy.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Hlavním cílem při realizaci tohoto průřezového tématu je motivace žáků k odpovědnosti za vlastní život, k optimálnímu využití svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce a přizpůsobení se jeho změnám, k uvědomění si nezbytnosti celoživotního vzdělávání.

Toto průřezové téma je začleněno do odborného i všeobecného vzdělávání. Teoreticky se toto téma dotýká předmětů společenského charakteru, jako je český jazyk a literatura, základy společenských věd, ekonomika. Důležité místo v plnění cílů tohoto průřezového tématu zastává výchovný poradce, který formou konzultací pomáhá řešit budoucím absolventům jejich další profesní zaměření. Společně s vyučujícími předmětu ekonomika a společenské vědy organizuje návštěvu úřadu práce, který doplňuje informace o možnostech na trhu práce v našem regionu.

Mezi účinné metody patří exkurze do různých zdravotnických zařízení, kde se žáci mají možnost seznámit nejen s činností zařízení, ale i s personálním klimatem a organizační strukturou daného zdravotnického zařízení, a dále účast na prezentacích školy v rámci každoroční přehlídky středních škol.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Cílem tématu je začlenit digitální technologie nejen do výuky, ale také do neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu, do života. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie je nezbytná pro celoživotní vzdělávání i zapojení absolventů do společenského a pracovního života. Digitální technologie jsou proto využívány ve výuce všech předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí, situací a kontextů, učit se s digitálními technologiemi bezpečně a tvořivě pracovat i efektivně je využívat.

ORGANIZACE VÝUKY

Vzdělávání je organizováno jako čtyřleté denní studium. Struktura obsahu výuky je vyjádřena učebním plánem. Zahrnuje všeobecně vzdělávací a odborné učivo. Ve 4. ročníku mohou žáci

částečně ovlivnit svou přípravu na další studium tím, že si volí ve skupině volitelných předmětů semináře. Součástí studia jsou i praktická cvičení (např. laboratorní práce).

Komplexní teoretická a teoreticko-praktická výuka probíhá v moderně vybavených učebnách pod vedením zkušených pedagogů. Část přípravy je realizována formou praktické výuky v odborných učebnách a laboratorních školy (předměty přírodovědné, odborné zdravotnické, psychologické atd.). Ta probíhá formou stáží, exkurzí ve zdravotních pojišťovnách, pracovištích poskytujících sociální služby apod. Její organizační zabezpečení je v kompetenci ředitelky školy.

Součástí výuky je odborná praxe v rozsahu 2 týdnů. Ve 3. ročníku je v průběhu školního roku realizována formou jednodenních exkurzí na odborná pracoviště, ve 4. ročníku je realizována formou týdenní stáže na vybraných odborných pracovištích.

Výuka odborných předmětů je doplněna tematicky zaměřenými miniexkurzemi a exkurzemi.

Klíčové i odborné kompetence jsou rozvíjeny i prostřednictvím dalších organizačních forem výuky:

- po nástupu žáků do prvního ročníku organizujeme adaptační kurz, který má žákům usnadnit adaptaci na nové prostředí. V prvním ročníku je zařazen kurz well-beingu a ve druhém ročníku sportovně turistický kurz
- do výuky jsou zařazeny i projektové dny
- žáci se pravidelně účastní jazykových, literárních, matematických soutěží, soutěže v předlékařské první pomoci. Sportovně nadaní žáci se účastní sportovních soutěží. Soutěže představují významnou podporu motivace, seberealizace žáků, podporují vlastní aktivitu a kreativitu žáků.
- výuka vede k návyku důsledného respektování zásad bezpečnosti a hygieny práce, protipožární ochrany i tvorby a ochrany životního prostředí včetně péče o kulturnost práce a pracovního prostředí

ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Součástí výchovně vzdělávacího procesu je hodnocení. Cílem výchovně vzdělávacího procesu je rozvoj kompetencí žáka, nikoliv známky, body a procenta. Ta jsou pouze prostředkem pro hodnocení žáka. Hodnocení výsledků vzdělávání vychází z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu. Při hodnocení jsou posuzována zejména tato kritéria:

- samostatný aktivní přístup při řešení úkolu
- systematická uplatnění osvojených kompetencí
- schopnost kreativně aplikovat získané kompetence
- efektivnost řešení zadaného problému

Hodnotí se také úroveň vyjadřování a vystupování.

Konkrétní kritéria hodnocení jsou rozpracována u jednotlivých předmětů. Hodnocení plní funkci motivační, informativní, výchovnou, diagnostickou a funkci zpětné vazby. Při hodnocení se uplatňují zejména následující principy:

- spoluodpovědnost žáka za vlastní vzdělávání
- přiměřenost k věku a schopnostem žáka
- aktivní přístup žáka
- komplexnosti a maximálního rozvoje osobnosti žáka
- propojení vzdělávacího programu s praxí
- sebehodnocení žáků
- individuální přístup k žákům

Žáci se na počátku vzdělávání daného předmětu seznámí s očekávanými výsledky vzdělávání a s konkrétními pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání. Podklady pro hodnocení a klasifikaci žáků získávají učitelé během celého klasifikačního období ústním zkoušením, písemnými pracemi, testy, kontrolními prověrkami znalostí a dovedností a sledováním práce žáků v průběhu vyučování, vypracování protokolů v laboratorních činnostech. Hodnotíme i výsledky prezentací žáků dle stanovených a předem známých kritérií.

Hodnocení žáka je plně v kompetenci vyučujícího daného předmětu, který nese zodpovědnost za správnost a objektivnost klasifikace. Klasifikace žáků v jednotlivých předmětech je pravidelně zapisovaná vyučujícími do informačního systému a zákonní zástupci mají možnost si klasifikaci dle potřeby kontrolovat na internetové adrese školy. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme z hloubky postižení a doporučení lékaře, psychologa, speciálního pedagoga.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatním i potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (dále ŠZ). Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví

příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zajištění odborného vzdělání všech žáků tvoří RVP pro jednotlivé obory vzdělání, na jejichž základě školy zpracují svůj ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola.

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. To znamená, že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických nezbytných pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku (úpravu podmínek závěrečné a maturitní zkoušky pro žáky se SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední zdravotnické škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 k vyhlášce. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP.

Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny, pokud to umožňuje RVP (§ 26 odst. 1b) ŠZ). Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP - PLPP vypracovává výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů, se zákonnými zástupci nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje obecnou část PLPP, stanoví podpůrná opatření 1. stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Vyučující dotčených předmětů zapracují podpůrná opatření stanovená v PLPP do svých předmětů, upřesní, jak efektivně realizovat PLPP. Po zpracování je PLPP předložen zákonným zástupcům nezletilého žáka, případně žákovi zletilému k podpisu. Žák je seznámen s PLPP, jeho realizací i dobou uplatňování. PLPP je stanoven na dobu tří měsíců. Po uplynutí platnosti PLPP dochází k vyhodnocování fungování plánu. Pokud již není plán potřeba, ukončí se uplatňování podpůrných opatření. Pokud je potřeba prodloužit se PLPP o další tři měsíce. Pokud se jeví uplatňovaná podpůrná opatření 1. stupně jako nedostatečná, konzultuje tuto skutečnost výchovná poradkyně se zákonnými zástupci nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Žák je indikován k péči ŠPZ dle individuálních potřeb. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje „Zprávu střední školy“ pro ŠPZ. Tuto zprávu zpracuje na základě písemného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka, případně souhlasu žáka zletilého. ŠPZ vypracuje doporučení pro práci s žákem se SVP. Stanoví podpůrná opatření 2. – 5. stupně.

Doporučení je poskytnuto škole, která následně realizuje podpůrná opatření dle specifikace ŠPZ na základě písemného souhlasu zákonných zástupců nezletilého žáka, případně písemného souhlasu žáka zletilého.

Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP – IVP se vypracovává na základě doporučení ŠPZ. Ředitelka školy může IVP povolit i žákům v mimořádné situaci (těhotenství, rodičovství, zdravotní potíže). Zákonní zástupci nezletilého žáka, žák zletilý zažádá o vypracování IVP ředitelku školy. Pokud ředitelka školy žádost schválí, vypracuje IVP výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů, se zákonnými zástupci nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje obecnou část IVP, zapracuje podpůrná opatření 2. – 5. stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Vyučující dotčených předmětů zapracují podpůrná opatření 2. – 5. stupně stanovená v IVP do svých předmětů, upřesní, jak efektivně realizovat IVP. Po zpracování je IVP předložen zákonným zástupcům nezletilého žáka, případně žákovi zletilému k podpisu.

Žák je seznámen s IVP, jeho realizací i dobou uplatňování. IVP se vypracovává na každý školní rok, případně na každé pololetí znovu. Doba uplatňování IVP je stanovena ŠPZ. Během uplatňování IVP výchovná poradkyně hodnotí fungování podpůrných opatření stanovených v IVP, konzultuje fungování IVP se ŠPZ, vyučujícími se zákonnými zástupci nezletilého žáka, se žákem.

System práce s žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí nebo z odlišného sociálně – kulturního prostředí – škola realizuje podpůrná opatření ve spolupráci s ŠPZ. V rámci podpůrných opatření je možné zapůjčení učebnic pro příslušný ročník, umožnit zdarma kopírovat materiály pro výuku, zapůjčení ochranných pomůcek zdarma. Vyučující respektují sociálně – kulturní odlišnosti, pokud nejsou v rozporu se školním řádem, s pravidly BOZP. Žáci používají ochranné pomůcky v souladu s laboratorním řádem dané laboratoře či odborné učebny, a v souladu s pravidly BOZP stanovených na pracovištích, kde žáci vykonávají odbornou praxi.

Vzdělávání žáků se SVP koordinuje výchovná poradkyně. Sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, s žáky a rodiči nezletilých žáků. Spolupracuje s dalšími pracovníky školy (např. s třídními učiteli, učiteli příslušných vyučovacích předmětů, s vyučujícími praktického vyučování u zaměstnavatelů, s asistenty pedagoga).

Za spolupráci se ŠPZ v případě poskytování podpůrných opatření druhého a vyšších stupňů odpovídá výchovná poradkyně. Za péči o nadané a mimořádně nadané žáky odpovídá výchovná poradkyně.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení
- uplatňovat formativní hodnocení žáků
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.)
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjistit, jaká podpora byla žákovi poskytována na základní škole);
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením; je vhodné seznámit zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat praktická výuka žáků se SVP, a zejména vyučujícího dané skupiny se specifiky vzdělávání těchto žáků a přístupu k nim

- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných a mimořádně nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných se uskutečňuje v souladu s ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Vzdělávání nadaných žáků.

Za nadaného žáka a studenta se pro účely vyhlášky č. 27/2016 sb. považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělání mimořádně nadaných žáků na SZŠ je velmi důležité. Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces, ve kterém se uplatňují metody pedagogické i psychologické. Jde především o pozorování žáka při školní práci, rozbor jeho studijních výsledků, rozhovory s žákem a jeho rodiči. Škála aktivit, kterými podporujeme rozvoj našich žáků, je široká. Dává jim možnost uplatnit své nadání, znalosti, dovednosti a podporuje zájem žáků tyto schopnosti například v rámci:

- Účasti v odborných soutěžích a olympiádách (První pomoc, Psychologická olympiáda, Matematická olympiáda, Olympiáda v anglickém jazyce, Olympiáda v českém jazyce, Biologická olympiáda)
- Účasti na zahraničních stážích v rámci projektu Erasmus+
- Reprezentace školy v oblasti znalostní (matematická soutěž, „piškvorky“)
- Reprezentace školy v oblasti recitace, literární tvorby (literární soutěž, recitační soutěž)
- Aktivními výstupy na akcích pro veřejnost
- Výsledky soutěží, olympiád jsou dávány ve známost učitelům i spolužákům prostřednictvím nástěnek. Přehled aktivit žáků najdeme i na webových stránkách školy www.szsopava.cz. Žáci jsou odměňováni drobnými dárky a pochvalami třídních učitelů či ředitelky školy. Úspěšní žáci jsou rovněž odměněni motivační finanční odměnou, kterou poskytuje Nadační fond.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Za mimořádně nadaného žáka a studenta se pro účely vyhlášky č. 27/2016 sb. považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti

v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Pomoc při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka mohou učitelům se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka poskytnout poradenská centra pro vzdělávání mimořádně nadaných, která vznikla ve všech krajích ČR nebo v síti pedagogicko-psychologických poraden.

Specifika mimořádně nadaných

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků by měl způsob výuky žáků vycházet důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciacce – příklady pedagogicko-organizačních úprav:

- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů

- účast ve výuce některých předmětů ve vyšším ročníku
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

REALIZACE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ PREVENCE

Škola má určeného pedagogického pracovníka pro OBP a PO, který úzce spolupracuje s externím poradcem. Ve spolupráci s ním je vypracována veškerá potřebná dokumentace. Zaměstnanci jsou dle platných předpisů proškolení v OBP a PO. Všichni zaměstnanci školy jsou povinni dodržovat při své pracovní činnosti veškeré předpisy, pokyny a nařízení týkající se BOZP.

1. Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech.

Škola zajistí, aby žáci byli poučeni o možném ohrožení zdraví a o bezpečnosti při všech činnostech, jichž se zúčastní při vzdělávání nebo v přímé souvislosti s ním.

Žáky seznámí s konkrétními pokyny, právními a ostatními předpisy k zajištění BOZ žáků a se závadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se žáci mohou setkat ve škole a při činnostech mimo školu. Seznámí žáky s ustanoveními bezpečnostních předpisů a pokynů, které se vztahují na příslušnou činnost, akci nebo pracoviště.

2. Poučení žáků o BOZP a PO, ověření znalosti, musí být prokazatelné.

Při zahájení školního roku, případně průběžně, jsou žáci seznámeni s ustanoveními:

- Školního řádu
- Provozních řádů laboratoří, odborných pracoven, tělocvičny, hřiště, jiných pracovišť
- Seznam prací a pracovišť zakázaných těhotným ženám, ženám a mladistvým
- Směrnice pro poskytování OOPP, mycích a čisticích prostředků
- Směrnice pro vyhledávání, posouzení a stanovení opatření k odstraňování rizik
- Traumatologický plán
- Zákoník práce
- Požární ochrany
- Doprava

3. Prostory pro výuku musí odpovídat svými podmínkami požadavkům stanoveným zdravotnickými předpisy, zejména vyhláškou č. 410/2005 Sb., 361/2007 Sb., 378/2001 Sb.

4. K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vykonává škola nad žáky svými pracovníky přiměřený dozor (před vyučováním, po vyučování, o přestávkách mezi vyučovacími hodinami). Při zajišťování dozoru nad žáky ve škole postupuje podle rozvrhu dozoru.

Pedagogičtí pracovníci vykonávají dozor i mimo školu při činnostech vyplývajících z ŠVP a při akcích organizovaných školou.

Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání žáků ke vzdělávání se řídí zákonnými ustanoveními školského zákona (č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů) a navazujícími prováděcími předpisy v platném znění.

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

- splnění povinné školní docházky
- splnění podmínek přijímacího řízení stanovených ředitelem školy
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti stanovených obecně závaznými předpisy

ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- kvalifikační úroveň EQF 4

Vzdělávání v oboru zdravotnické lyceum je ukončeno maturitní zkouškou. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a je organizováno v souladu s momentálně platným prováděcím předpisem. Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí – společné a profilové. Stupeň vzdělání „střední vzdělání s maturitní zkouškou“ získá žák tehdy, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky – společnou i profilovou část. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Společná část

Obsah a podoba společné části maturitní zkoušky jsou stanoveny dokumenty MŠMT. Více podrobností na maturita.cermat.cz

Profilová část

Profilová část maturitní zkoušky slouží k profilaci žáků školy s ohledem na specifika a zázemí školy. Nabídku povinných a volitelných zkoušek určí ředitel školy tak, aby nejméně jednu ze tří zkoušek konal žák ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání formou maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí.

Úspěšné složení maturitní zkoušky a získání maturitního vysvědčení umožňuje absolventovi ucházet se o studium na VOŠ nebo VŠ.

PODMÍNKY REALIZACE ŠVP

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Střední zdravotnická škola Opava, příspěvková organizace, má součásti:

škola – kapacita: 410

IZO: 110 010 086

Identifikátor práv. osoby: 600020061

Škola v současnosti disponuje tímto zázemím:

Prizemí

Reprezentativní vstupní prostor, knihovna žákovská, která obsahuje v současnosti více než 6500 svazků zájmové literatury, a knihovna odborná se 2776 svazky odborné literatury. Knihovny jsou žákům i učitelům přístupny každý den. Sbírkový materiál se pravidelně doplňuje. Škola odebírá odborné časopisy.

V prostorách přízemí se nachází tělocvična, gymnastický sál, posilovna a zázemí pro sportovní aktivity.

První podlaží

Laboratoře pro výuku ošetrovatelství a odborných předmětů, učebna pro výuku psychologie a první pomoci.

Druhé podlaží

Učebna pro výuku somatologie, relaxační místnost a řada kmenových tříd.

Třetí podlaží

Aula – kapacita téměř 200 míst, reprezentační prostor vybaven ozvučovací technikou, doplněn digitální a audiovizuální technikou. Aula využívána k přednáškové činnosti a k akcím slavnostního charakteru.

Učebny IT – dvě, s celkovou kapacitou 32 žáků, počítačové sítě, internet, dataprojektory.

Chemická laboratoř – kapacita 30 žáků, laboratorní stoly, pomůcky k výuce, digestoř.

Ve všech podlažích kmenové třídy – učebny, s kapacitou 32 žáků, lavice, židle, osvětlení odpovídající hygienickým normám, vybaveny dataprojektory a TV.

K budově školy náleží dvůr s hřištěm s umělým povrchem pro volejbal, basketbal aj. Prostor plně využíváme k výuce TV. Dále je zde „venkovní učebna“, kterou je možno využívat k výuce.

V prostorách dvora se nachází domek – součást školy, ve kterém je v přízemí zřízena kavárna.

Dovybavovat školu výukovými pomůckami a programy, audiovizuální a digitální technikou se daří díky úspěšné projektové a vedlejší činnosti školy.

Odborné vybavení školy

Ve škole se nacházejí tři laboratoře (každá s kapacitou 12 žáků) simulující nemocniční pokoje. Jsou vybaveny speciálními laboratorními stoly, různými typy nemocničních lůžek, simulačními modely a veškerými pomůckami potřebnými k přípravě na budoucí profesi. Všechny učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou.

Učebna psychologie – kapacita 32 žáků, vybavena zařízením pro výuku praktického cvičení, her, zaměstnávání nemocných a audiovizuální technikou. Nejen k výuce psychologie je využívána relaxační místnost – učebna vybavená prvky pro relaxaci a well-being.

Ve škole jsou zbudovány dvě specializované učebny pro výuku informatiky, kde je 32 počítačů. Škola je vybavena počítači, notebooky, iPady, dataprojektory, interaktivními tabulemi i smart TV, které jsou běžně ve výuce využívány k rozvoji digitálních kompetencí.

Programové vybavení

Veškeré programové vybavení je používáno v souladu s licenčním ujednáním. Škola disponuje řadou výukových programů s odbornou i všeobecnou tematikou. Pracoviště školy jsou propojena intranetovou sítí. PC i notebooky jsou s připojením k internetu.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Střední zdravotnická škola, Opava, příspěvková organizace zaměstnává pedagogické pracovníky, kteří v plné míře zajišťují výchovně-vzdělávací proces. Nepatrná část výuky je pokryta externími pedagogickými pracovníky. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Škola podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků v akreditovaných kurzech MŠMT.

Ředitelka školy splňuje vzdělávání dle § 5 vyhl. č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků – absolvovala studium pro ředitele škol a školských zařízení na PF Ostravské univerzity.

Výchovná poradkyně splňuje vzdělání dle § 8 vyhl. č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků – studium pro výchovné poradce na Ostravské univerzitě.

Koordinátor ICT splňuje vzdělání dle § 9 vyhl. č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků – písm. a) koordinace v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Koordinátorka ŠVP splňuje vzdělání dle § 9 vyhl. č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků – písm. b) tvorba a následná koordinace školních vzdělávacích programů.

Metodička prevence rizikového chování splňuje vzdělání dle § 9 vyhl. č. 317/2005 Sb. o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků – písm. c) prevence sociálně patologických jevů.

Z uvedeného vyplývá, že škola splňuje personální podmínky ke vzdělávání ve všech rozhodných bodech.

Pedagogičtí pracovníci se permanentně vzdělávají dle plánu DVPP.

Veškerá výuka je vedena aprobovaně.

ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY

Činnost Střední zdravotnické školy, Opava, příspěvkové organizace je vymezena Zřizovací listinou a Zásadami vztahů orgánů kraje k příspěvkovým organizacím, které byly zřízeny krajem nebo byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, v aktuálním znění, dále zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Zřizovatel školy: Moravskoslezský kraj

Vedení školy

- ředitelka školy
- statutární zástupkyně školy
- vedoucí učitelka praktického vyučování
- výchovná poradkyně
- metodička prevence rizikového chování
- koordinátorka ŠVP
- koordinátor ICT, EVVO

Veškerý vyučovací proces je organizován dle příslušných právních norem a organizací příslušného školního roku vydávanou MŠMT.

Ve zřizovací listině má škola vymezenou doplňkovou činnost:

- provádění rekvalifikačních, odborných a vzdělávacích kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně zprostředkování
- pronájem majetku
- provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti

Provoz školy:

Pedagogičtí pracovníci plní úkoly dle pracovního řádu, pracovní náplně, měsíčního plánu, týdenního rozpisu, rozvrhu hodin, dozorů a pohotovostí.

Ostatní pracovníci plní úkoly dle předepsané náplně práce.

Škola má zpracován organizační řád, kolektivní smlouvu, vnitřní kontrolní systém, vnitřní předpisy a pokyny ředitelky školy.

UČEBNÍ PLÁN

UČEBNÍ PLÁN ROČNÍKOVÝ

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Celkem
Český jazyk a literatura	2	2	1+1	1+1	8
1. cizí jazyk – anglický jazyk	3+1	2+1	3+1	3+1	15
2. cizí jazyk	3	2	3	2	10
Dějepis	1+1	1+1	0	0	4
Základy společenských věd	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	2+1	2	2	2	9
Biologie a ekologie	2	2+1	2	2	9
Zeměpis	0+2	-	-	-	2
Matematika	2+1	2+1	3	3	12
Český jazyk a literatura	1	1	1	2	5
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Informatika	1+1	1	1	1	5
Ekonomika	-	-	2	1	3
Veřejné zdravotnictví	-	-	-	1	1
První pomoc	-	2	-	-	2
Kapitoly z vnitřního lékařství	-	-	-	1	1
Základy ošetrovatelství	-	2	-	-	2
Klinická propedeutika	-	-	2	-	2
Ochrana zdraví	1	-	-	-	1
Kapitoly z chirurgie	-	-	-	1	1
Somatologie	-	4	-	-	4
Psychologie	-	2	2	1	5
Latinský jazyk	2	-	-	-	2

Patologie a patofyziologie	-	-	2	-	2
Mikrobiologie a hygiena	-	-	1	-	1
Volitelné předměty	-	-	-	0+4	4
Seminář z biologie	-	-	-	x	
Seminář z fyziky	-	-	-	x	
Seminář z chemie	-	-	-	x	
Seminář z psychologie	-	-	-	x	
Seminář ze základů společenských věd	-	-	-	x	
Celkem základní dotace	25	30	30	26	111
Celkem disponibilní dotace	7	4	2	6	19
Celkem v ročníku	32	34	32	32	130

Volitelné předměty

1. ročník

2. cizí jazyk

Německý jazyk	3
Španělský jazyk	3

2. ročník

2. cizí jazyk

Německý jazyk	2
Španělský jazyk	2

3. ročník

2. cizí jazyk

Německý jazyk	3
Španělský jazyk	3

4. ročník

2. cizí jazyk

Německý jazyk	2
Španělský jazyk	2

4. ročník

volitelný předmět - seminář

Seminář z biologie	2
Seminář z fyziky	2
Seminář z chemie	2
Seminář z psychologie	2
Seminář ze základů společenských věd	2

Poznámka k učebnímu plánu:

- 1) Žáci si povinně volí 2. cizí jazyk z nabídky – německý či španělský jazyk.
- 2) Žáci si ve 4. ročníku volí povinně 2 semináře z nabídky volitelných předmětů.
- 3) Žáci ve 4. ročníku mají v 1. pololetí 2 hod. KVL (Kapitoly z vnitřního lékařství) a v 2. pololetí 2 hod. KCH (Kapitoly z chirurgie).

PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ RVP DO ŠVP

	RVP			ŠVP		z toho disponibilní	
Jazykové vzdělávání a komunikace	27	864		33	1090	6	196
Vzdělávání a komunikace v českém jazyce	6	192	Český jazyk a literatura	8	264	2	64
Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce	21	672	1. cizí jazyk – anglický 2. cizí jazyk	15 10	494 332	4	132
Společenskovední vzdělávání	6	192		8	268	2	68
Společenskovední vzdělávání			Dějepis	4	136	2	68
Společenskovední vzdělávání			Základy společenských věd	4	132		
Přírodovědné vzdělávání	24	768		28	928	4	136
Fyzikální vzdělávání			Fyzika	8	264		
Chemické vzdělávání			Chemie	9	298	1	34
Biologické vzdělávání			Biologie a ekologie	9	298	1	34
Zeměpis			Zeměpis	2	68	2	68
Matematické vzdělávání	10	320		12	396	2	68
Matematické vzdělávání			Matematika	12	396	2	68
Estetické vzdělávání	5	160		5	162		
Estetické vzdělávání			Český jazyk a literatura	5	162		
Vzdělávání pro zdraví	8	256		8	264		
Vzdělávání pro zdraví			Tělesná výchova	8	264		
Informatické vzdělávání	4	128		5	166	1	34
Informatika			Informatika	5	166	1	34
Ekonomické vzdělávání	3	96		3	98		
Ekonomické vzdělávání			Ekonomika	3	98		
Odborné vzdělávání	24	768		24	800		

Zdravotnická propedeutika	24	768	Veřejné zdravotnictví	1	30		
			První pomoc	2	68		
			Kapitoly z vnitřního lékařství	1	30		
			Základy ošetrovatelství	2	68		
			Klinická propedeutika	2	68		
			Ochrana zdraví	1	34		
			Kapitoly z chirurgie	1	30		
			Somatologie	4	136		
			Psychologie	5	166		
			Latinský jazyk	2	68		
			Patologie a patofyziologie	2	68		
			Mikrobiologie, epidemiologie a hygiena	1	34		
Volitelné předměty				4	120	4	120
			Seminář z biologie	2	60		
			Seminář z chemie	2	60		
			Seminář z fyziky	2	60		
			Seminář z psychologie	2	60		
			Seminář ze základů společenských věd	2	60		
Celkem základní dotace	111	3552		111	3670		
Celkem disponibilní dotace	17	544				19	622
Celkem	128	4096		130	4292		

Přehled využití týdnů

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	34	34	34	30
Kurz well-beingu	1	-	-	-
Sportovně turistický kurz	-	1	-	-
Maturitní zkouška	-	-	-	2

Odborná praxe	-	-	1	1
Časová rezerva (exkurze, výchovně vzdělávací akce, přednášky, projektové dny)	5	5	5	4
	40	40	40	37

UČEBNÍ OSNOVY

JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je rozvoj a zdokonalování vyjadřovacích a komunikativních schopností žáka v nejrůznějších komunikativních situacích. Studium předmětu vede žáka ke kultivovanému užívání jazyka, učí žáka zpracovávat informace z různých zdrojů, zhodnotit je a dále využívat.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu patří do oblasti jazykového vzdělávání a komunikace. Předmět obsahuje jazykovou a slohovou část, které se vzájemně doplňují. Obě složky učí žáky užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání, myšlení, sdělování a výměně informací. Předmět zvyšuje jazykovou kulturu žáka na základě poznání zvukových prostředků, ortoepických norem, tvoření slov, stylového rozvrstvení slovní zásoby, funkčních stylů, slohových postupů. Žáci si postupně osvojují práci se všemi typy textů (informační, administrativní, odborné, publicistické, umělecké), která vede k jejich porozumění a zhodnocení z hlediska obsahové a formální výstavby a z hlediska stylistického.

STRATEGIE VÝUKY

Ve výuce jsou používány různé metody a formy práce, zejména takové, které žáky aktivizují a vedou k samostatné či skupinové práci. Kromě tradiční frontální výuky je volena i výuka skupinová, aby si žáci měli možnost osvojit práci v týmu. V hodinách jsou používány učební pomůcky a didaktická technika: vizualizér, Pravidla českého pravopisu, výkladové slovníky.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (více času, individuální a povzbudivý

přístup). Učitel využívá ústního individuálního nebo frontálního zkoušení. Písemnou formou si ověřuje zvládnutí tematických celků. Jsou zadávány referáty o knihách. Při hodnocení učitel přihlíží k aktivitě žáků, k jejich schopnosti argumentovat, obhajovat své názory, schopnosti vyjádřit své pocity. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák využívá pro učení různých informačních zdrojů (včetně zkušenosti jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí
- vytvoří si vhodný studijní program
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky
- uvědomuje si důležitost celoživotního vzdělávání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák pracuje ve skupině
- porozumí zadání problému a navrhuje vlastní řešení

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák si zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- přijímá kritiku a radu

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná odpovědně
- respektuje práva a osobnost druhých lidí

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák je schopen při tvořivých činnostech využít potenciál, který nabízejí digitální média
- při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňuje estetická kritéria

- je schopen využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů
- získává informace z různých zdrojů, sdílí je, předává a prezentuje způsobem vhodným pro danou situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Výuka v předmětu směřuje k tomu, aby žák měl úctu k materiálním i duchovním hodnotám, aby získal schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi (administrativní styl, informatika). Osvojil si dovednost jednat s lidmi (styl prostě sdělovací, řečnický styl), orientoval se v masových médiích, a aby rozvíjel komunikativní a personální kompetence.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Výuka je směřována k tomu, aby žák vyhledával a posuzoval informace o profesních záležitostech, osvojil si vhodné způsoby verbální i neverbální komunikace a uměl komunikovat s potencionálními zaměstnavateli (administrativní styl, slovní zásoba). V rámci administrativního stylu je procvičováno psaní žádostí o zaměstnání a odpovědi na inzeráty, psaní profesních životopisů a motivačních dopisů. Součástí výuky jsou i praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Environmentální výuka je zahrnuta tematicky (rozbor odborných a publicistických textů), je kladen důraz na umění esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Žák je využívá slovníky a internet pro vyhledávání doplňujících informací.

1. ročník (68 hodin)

Zdokonalování jazykových dovedností

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • orientuje se v soustavě jazyků • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • řídí se zásadami správné výslovnosti • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby týkající se zvukové stránky jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> • obecné poučení o jazyce • postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky • jazykověda a její disciplíny • hlavní principy českého pravopisu • zvuková stránka jazyka • hlavní zásady spisovné výslovnosti

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi sestaví jednoduché útvary prostěsdělovacího stylu vyjadřuje se věcně, jasně a srozumitelně v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu sestaví vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> funkční styly a slohové útvary slohové postupy, slohotvorní činitelé projevy mluvené a psané charakteristika a útvary prostěsdělovacího stylu vypravování

Práce s textem a získávání informací

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje informace rozumí obsahu textu i jeho částí posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu má přehled o knihovnách a jejich službách správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva má přehled o slohových postupech uměleckého stylu 	<ul style="list-style-type: none"> jazyk a informace, zdroje informací získávání a zpracování informací z textu knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky aplikace poznatků z literární teorie při rozboru uměleckých textů techniky a druhy čtení, orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu druhy a žánry textu práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

2. ročník (68 hodin)

Zdokonalování jazykových dovedností

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak pracuje s normativními příručkami českého jazyka přiřadí k pojmenování v daném kontextu antonyma a synonyma vysvětlí význam slova a ve svém projevu užívá vhodné lexikální prostředky popíše způsob, jakým bylo slovo vytvořeno určí kořen, předpony, přípony, gramat. zakončení používá vhodně a správně běžné zkratky a 	<ul style="list-style-type: none"> vrstvy slovní zásoby obohacování slovní zásoby slovníky a jejich druhy odvozování slov, skládání a zkracování přejímání slov z cizích jazyků určování slovních druhů jmenné a slovesné mluvnické kategorie

značky	
<ul style="list-style-type: none"> v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví 	

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy popisu sestaví různé druhy popisu sestaví základní projev administrativního stylu pracuje s normativními příručkami českého jazyka vyjadřuje se věcně, jasně a srozumitelně v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika, kompozice, jazyk a druhy popisu znaky a útvary administrativního stylu formální úprava písemných prací

Práce s textem a získávání informací

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> má přehled o slohových postupech uměleckého stylu rozumí obsahu textu i jeho částí posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu 	<ul style="list-style-type: none"> aplikace poznatků z literární teorie při rozboru uměleckých textů techniky a druhy čtení, orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu druhy a žánry textu práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

3. ročník (68 hodin)

Zdokonalování jazykových dovedností

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve výstavbě textu uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování odděluje správně větné členy a věty rozpozná odchylku od pravidelné stavby rozliší druhy vět podle složení pojmenuje vztahy mezi větnými členy rozliší druhy vět z hlediska modality rozpozná odchylku od pravidelné větné skladby ovládá větně členský rozbor věty a rozbor souvětí vyjadřuje se věcně, jasně a srozumitelně v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> stavba věty jednoduché, větné vztahy základní a rozvíjející větné členy čárka ve větě jednoduché zvláštnosti větné stavby odchylky od pravidelné větné stavby souvětí souřadné a podřadné

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • pracuje s normativními příručkami českého jazyka • sestaví základní útvary odborného stylu vztahující se k jeho profesnímu zaměření • vypracuje anotaci a resumé • uvede základní média působící v regionu • na příkladech doloží druhy mediálních produktů • zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost • rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky • uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace • sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary • vyjadřuje se věcně, jasně a srozumitelně • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, jazyk a kompozice odborného stylu • útvary odborného stylu • charakteristika, jazyk a kompozice publicistického stylu • útvary publicistického stylu • média a mediální sdělení

Práce s textem a získávání informací

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o slohových postupech uměleckého stylu • rozumí obsahu textu i jeho částí • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikace poznatků z literární teorie při rozboru uměleckých textů • techniky a druhy čtení, orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu • druhy a žánry textu • práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

4. ročník (60 hodin)

Zdokonalování jazykových dovedností

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situacivysvětlí zákonitosti vývoje češtiny	<ul style="list-style-type: none">národní jazyk a jeho útvaryjazyková kulturavývojové tendence spisovné češtiny

Komunikační a slohová výchova

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviskasestaví úvahuovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědivyužívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat)přednese krátký projevvyjadřuje se věcně, jasně a srozumitelněv písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	<ul style="list-style-type: none">charakteristika, kompozice a jazyk úvahyfunkce a druhy řečnických projevů

Práce s textem a získávání informací

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">má přehled o slohových postupech uměleckého stylurozumí obsahu textu i jeho částíposoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu	<ul style="list-style-type: none">aplikace poznatků z literární teorie při rozboru uměleckých textůtechniky a druhy čtení, orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a styludruhy a žánry textuzpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podobypráce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

ANGLICKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a praktické používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli žáci schopni v anglickém jazyce řešit základní situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, porozumět základním pracovním postupům a porozumět jednoduchému textu. Jazykové vzdělávání je zaměřeno i na orientaci v reáliích anglicky mluvících zemí a na znalost společenské kultury.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti jazykové vzdělávání a komunikace. Výuka anglického jazyka navazuje na vědomosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem k jejich profesnímu zaměření.

Vzdělávání v cizím jazyce je součástí všeobecného vzdělávání a významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život.

Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí, které odpovídají minimálně úrovni B1+ podle Společenského evropského referenčního rámce.

Učivo je zaměřeno na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání.

Obsah učiva je rozdělen do čtyř kategorií:

1. Řečové dovednosti, které zahrnují:

- porozumění
- vyjadřování
- zapojení do diskuse

2. Jazykové prostředky přiměřené rozsahu:

- slovní zásoba včetně nejběžnější frazeologie
- odborná terminologie

- gramatika
- zvuková a grafická stránka jazyka

3. Tematické zaměření obsahu (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, vztahující se k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání).

4. Realie anglicky mluvících zemí a České republiky, zahrnující poznatky z historie, geografie, národních tradic, politického, hospodářského a kulturního života.

STRATEGIE VÝUKY

Při výuce jazyka je využíváno tradičních metod učení, které jsou obohaceny o aktivní formy získávání vědomostí – vedení rozhovorů, Práce s textem, poslechové ukázky, skupinová práce, týmové projekty, práce s audiovizuální technikou. Ve výuce se procvičují všechny čtyři skupiny dovedností – čtení, psaní, mluvení a poslech.

Do výuky jsou zařazeny prvky budující povědomí o zdvořilostních normách cizího jazyka a chování v cizojazyčném prostředí.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Zahrnuje jak ústní, tak písemné zkoušení, průběžné testy. Důraz je také kladen na sebehodnocení žáků. Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými vzdělávacími potřebami (individuální a povzbudivý přístup, navýšení času).

Žák je hodnocen v těchto oblastech – gramatika, slovní zásoba, práce s textem, obsahové a jazykové zvládnutí tematických celků, poslech a aktivita v hodinách. Při ústním zkoušení je hodnocena zejména srozumitelnost, plynulost, bohatost slovní zásoby, gramatická správnost.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák je veden k samostatnému využívání různých informačních zdrojů
- je seznamován s obecně užívanými termíny a se způsobem jejich užití
- dostává prostor a je veden k hodnocení vlastní práce

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák rozumí zadání úkolu a navrhne způsob řešení
- při řešení problémů pracuje v týmu
- zeptá se na cenu, cestu, dopravní spoj atd.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- osvojuje si strukturu písemných projevů
- dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky z textů a projevů
- chápe výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracuje v týmu
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák samostatně vyhledává, hodnotí a zpracovává informace z cizojazyčných zdrojů
- využívá digitální nástroje pro tvorbu a sdílení obsahu (prezentace)
- pracuje s online slovníky i elektronickými texty a rozvíjí čtenářské strategie
- používá aplikace pro zlepšení jazykových dovedností

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Nepřímá příprava žáků na budoucí povolání a jejich seznámení se světem práce prostřednictvím vyplňování žádosti o práci, sestavování životopisu a dalších nezbytných písemností nezbytných pro zapojení žáku do výuky.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Žák využívá digitální technologie k získávání informací, jejich sdílení, předávání a prezentaci. Dále je užívá i k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů.

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Žák diskutuje o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporuje svůj názor, respektuje názory ostatních, předchází otevřeným střetům.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák je veden k tomu, aby poznával svět a učil se mu rozumět, chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

1. ročník (136 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• představí sebe, svou rodinu a přátele (uvede osobní údaje, zájmy, vzhled, povolání a vzájemné vztahy)• popíše sebe a své přátele• detailně, ale s běžnou slovní zásobou popíše osobnost člověka• hovoří o svých koníčcích a zálibách• vyjadřuje se ústně i písemně k tématu osobního života• komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně získané frazeologie v rutinních situacích v rozsahu tematických okruhů• popíše svou školu• porovná školy v Anglii a v České republice• porozumí školním a pracovním pokynům• rozpozná význam obecných sdělení a hlášení• uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce• čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu• vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity• vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech• domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace• při pracovních pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele• zaznamenává vzkazy volajících• vyplní jednoduchý neznámý formulář• řeší pohotově a vhodně standardní řečové	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none">• osobní údaje• rodina a společnost• mezilidské vztahy• dům a domov• vzdělávání• zaměstnání• nakupování, služby• Londýn <p>Slovní zásoba a komunikační situace daných témat</p> <p>Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky)</p> <p>Gramatika (přítomné časy, minulé časy, předpřítomné časy, budoucí časy, trpný rod)</p> <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none">• čtení s porozuměním• poslech s porozuměním• procvičování slohových útvarů

<p>situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • vyjádří své plány do budoucna, sliby, souhlas či nesouhlas a odhadne možné děje v budoucnosti • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • popíše hlavní památky v Londýně • vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu • zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení a vyprávění • napíše vybrané útvary formální a neformální korespondence • dodržuje základní pravopisné a stylistické normy v písemném projevu, opravuje chyby 	
--	--

2. ročník (102 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně získané frazeologie v rutinních situacích v rozsahu tematických okruhů • diskutuje o plánech, odmítá návrhy a navrhuje alternativy • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí • vyslovuje srozumitelně co nejbližší přirozené 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jídlo a nápoje • péče o tělo a zdraví • cestování • každodenní život • volný čas • digitální technologie • počasí, příroda, životní prostředí • Velká Británie • významné svátky v ČR a anglicky mluvících zemích • Opava <p>Slovní zásoba a komunikační situace daných témat Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky)</p>

<p>výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu • zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení a vyprávění • napíše vybrané útvary formální a neformální korespondence • dodržuje základní pravopisné a stylistické normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<p>Gramatika (přítomné časy, minulé časy, předpřítomné časy, budoucí časy, trpný rod, nepřímá řeč, modální slovesa, podmínková souvětí, vedlejší věty)</p> <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
--	--

3. ročník (136 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně získané frazeologie v rutinních situacích v rozsahu tematických okruhů rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskutuje rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech a reáliích ČR používá vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru sdělí a zeptá se na momentální osobní pocity a zdravotní stav řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti v nemocnici vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru vyjádří písemně svůj názor na text napíše vybrané slohové útvary dodržuje základní pravopisné a stylistické normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy volný čas bydlení Česká republika Praha zdravý a nezdravý životní styl práce v nemocnici <p>Slovní zásoba a komunikační situace daných témat</p> <p>Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky)</p> <p>Gramatika (přítomné časy, minulé časy, předpřítomné časy, budoucí časy, trpný rod, nepřímá řeč, modální slovesa, podmínková souvětí, vedlejší věty)</p> <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním poslech s porozuměním procvičování slohových útvarů

4. ročník (120 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně získané frazeologie v rutinních situacích v rozsahu tematických okruhů čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika 	<p>Tematické okruhy:</p> <ul style="list-style-type: none"> média komunikace zábava cestování a doprava lidské tělo první pomoc zdraví a nemoci Spojené státy americké <p>Slovní zásoba a komunikační situace daných</p>

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelně pro posluchače • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeloží text a používá slovníky i elektronické • zapojí se do hovoru bez přípravy • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informace dalším lidem • uplatňuje různé techniky čtení textu • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • napíše vybrané slohové útvary • dodržuje základní pravopisné a stylistické normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<p>témat</p> <p>Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky)</p> <p>Gramatika (přítomné časy, minulé časy, předpřítomné časy, budoucí časy, trpný rod, nepřímá řeč, modální slovesa, podmínková souvětí, vedlejší věty)</p> <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
--	---

NĚMECKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a praktické používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli žáci schopni v německém jazyce řešit základní situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, porozumět základním pracovním postupům a porozumět jednoduchému textu.

Jazykové vzdělávání je zaměřeno i na orientaci v reáliích německy mluvících zemí a na znalost společenské kultury.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti jazykové vzdělávání a komunikace. Výuka německého jazyka navazuje na vědomosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem k jejich profesnímu zaměření.

Vzdělávání v cizím jazyce je součástí všeobecného vzdělávání a významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život.

Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí, které odpovídají úrovni B1 podle Společenského evropského referenčního rámce.

Učivo je zaměřeno na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání.

Obsah učiva je rozdělen do čtyř kategorií:

1. Řečové dovednosti, které zahrnují:

- porozumění
- vyjadřování
- zapojení do diskuse

2. Jazykové prostředky přiměřené rozsahu:

- slovní zásoba včetně nejběžnější frazeologie
- odborná terminologie

- gramatika
- zvuková a grafická stránka jazyka

Tematické zaměření obsahu (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, vztahující se k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání).

Reálie německy mluvících zemí a České republiky, zahrnující poznatky z historie, geografie, národních tradic, politického, hospodářského a kulturního života.

STRATEGIE VÝUKY

Při výuce jazyka je využíváno tradičních metod učení, které jsou obohaceny o aktivní formy získávání vědomostí – vedení rozhovorů, práce s textem, poslechové ukázky, skupinová práce, týmové projekty, práce s audiovizuální technikou. Ve výuce se procvičují všechny čtyři skupiny dovedností – čtení, psaní, mluvení a poslech.

Do výuky jsou zařazeny prvky budující povědomí o zdvořilostních normách cizího jazyka a chování v cizojazyčném prostředí.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Zahrnuje jak ústní, tak písemné zkoušení.

Žák je hodnocen v těchto oblastech – gramatika, slovní zásoba, Práce s textem, obsahové a jazykové zvládnutí tematických celků, poslech, aktivita v hodinách. Při ústním zkoušení je hodnocena zejména srozumitelnost, plynulost, bohatost slovní zásoby, gramatická správnost. Kromě krátkých průběžných testů jsou součástí hodnocení také podrobnější opakovací testy. Důraz je také kladen na sebehodnocení žáků. Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými vzdělávacími potřebami (individuální a povzbudivý přístup, krácení úkolů).

PRÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák je veden k samostatnému využívání různých informačních zdrojů
- je seznamován s obecně užívanými termíny a se způsobem jejich užití
- dostává prostor a je veden k hodnocení vlastní práce
- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňuje různé způsoby Práce s textem (studijní a analytické čtení)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák rozumí zadání úkolu a navrhne způsob řešení

- při řešení problémů pracuje v týmu
- je schopen řešit vzniklé situace každodenního života (zeptat se na cenu, cestu, dopravní spoj atd.)
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- osvojuje si strukturu písemných projevů (osobní dopis, přání, vzkaz, formulář)
- dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky z textů a projevů
- chápe výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracuje v týmu
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- uvědomuje si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, toleruje identitu druhých
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní dráze

- umí vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák je schopen číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, schémata, grafy, diagramy) – umí v cizím jazyce popsat např. graf s mírou nezaměstnanosti, umí vyhodnotit různé sociologické či politické výzkumy
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžném životě

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák je podporován v samostatném vyhledávání, hodnocení a zpracování informací z cizojazyčných zdrojů
- je veden k využívání digitálních nástrojů a digitálních aplikací pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (videa, prezentace)
- pracuje s online slovníky a aplikacemi pro zlepšení jazykových dovedností
- je podporován v digitální čtenářské strategii při práci s elektronickými texty
- je veden k respektování autorských práv a etických pravidel při práci s digitálním obsahem

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Nepřímá příprava žáků na budoucí povolání a jejich seznámení se světem práce prostřednictvím vyplňování žádosti o práci, sestavování životopisu a dalších důležitých písemností nezbytných pro zapojení žáku do výuky.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Žák využívá online slovníky, digitální nástroje pro vyhledávání doplňujících informací, využívá on-line učebnice a prezentuje výsledky své práce s využitím digitálních zařízení, je schopen vyrovnat se s proměnlivostí digitálních technologií.

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Žák diskutuje o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporuje svůj názor, respektuje názory ostatních a předchází otevřeným střetům.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák je veden k tomu, aby poznával svět a učil se mu rozumět, chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím. Chápe pojmy jako klimatické změny či principy udržitelnosti rozvoje.

1. ročník (102 hodin)

Začínáme s němčinou, první kontakty

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • si uvědomí slova pocházející z němčiny, • si uvědomí slova podobná s němčinou, • porozumí internacionalismům, • vyhláskuje slovo, vyslovuje srozumitelně • porozumí základním školním a pracovním pokynům • se seznámí se základními pravidly německého pravopisu a dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu • přivítá a rozloučí se • sdělí důležité informace o sobě • získává informace o ostatních • představí sebe i ostatní • počítá od 1-20 • rozlišuje vykání a tykání, • tvoří jednoduché věty, • použije osobní zájmena v 1. pádě • požádá o upřesnění a zopakování sdělené informace 	<ul style="list-style-type: none"> • abeceda • hláskování • německá křestní jména a příjmení • základní pravidla výslovnosti • osobní a tázací zájmena • přítomný čas pravidelných sloves • pořádek slov ve větě oznamovací a tázací • základní číslovky 1-20 • pozdravy, představení se, získávání a sdělování informací o sobě • přítomný čas slovesa sein, • přítomný čas slovesa sprechen, • pořádek slov ve větě oznamovací a tázací • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

Rodina a domácí zvířata

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, jaká má zvířata, a zeptá se kamarádů, • ukáže zvíře a jednoduše ho okomentuje, • představí svoji rodinu, zjednodušeně vypráví rodokmen své rodiny, • vytvoří prezentaci o své rodině, • vyjádří, či je to, • vyjádří, co kdo dělá v různých osobách, • počítá do 100, • se zeptá na cenu a uvede cenu výrobku, • porozumí vybraným citoslovcím, • se seznámí s vybranými hovorovými obraty, • se seznámí s cenou výrobků v německy mluvících zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas slovesa haben • přítomný čas sloves končících v kmeni na -t, -d, • člen neurčitý v 1. a 4. pádě, • přivlastňovací zájmena v 1. pádě, • otázky doplňovací a zjišťovací. • číslovky do 100 • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

Koníčky a volnočasové aktivity

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede své volnočasové aktivity, • se zeptá kamarádů na jejich koníčky, • vyjádří, že něco ne/dělá rád, • pojmenuje běžné předměty, • vyjádří, jak se mu daří, • se zeptá kamarádů, jak se mají, • se zeptá kamarádů, jestli mají čas, • domluví místo setkání, • potvrdí/odmítne schůzku, • vyjádří, jak často se věnuje určité činnosti, • se seznámí s běžnými zvyklostmi v německy mluvících zemích – např. otvírací doba obchodů. • vypráví jednoduché příběhy a zážitky • popíše své pocity • přeloží text a používá slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas nepravidelných sloves, • zápor u slovesa a příslovce, • zápor u podstatných jmen, • zápor nie, nichts, • nepřímý pořádek ve větě oznamovací. • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

Jídlo a stravovací návyky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje běžné potraviny a nápoje, • uvede, jaké jsou některé pokrmy, • se zeptá a uvede, kolik to stojí, • uvede množství, • si objedná jídlo a pití v restauraci, • se orientuje v jídelním lístku, • vyjádří, co rád jí a co mu nechutná, • zjednodušeně uvede své stravovací návyky, • vyjádří a zeptá se na názor, • se seznámí s některými stravovacími návyky v německy mluvících zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> • člen určitý v 1. a 4. pádě, • vazba ich finde + 4. pád, • sloveso mögen, • vazba ich möchte, • spojky und, aber, oder. • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

Škola a povolání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří, ve kterém ročním období a měsíci se co odehrává, • představí a popíše svoji školu, • se zeptá na názor a uvede svůj, • vyjádří, jaký je den v týdnu, 	<p>Gramatické a jazykové jevy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorba otázek s wann, wie lange, von wann – bis wann, um wie viel Uhr, wie spät, • Uhr x Stunde, • am, im, von – bis s časovými údaji, • člen určitý a neurčitý ve 3. pádě,

<ul style="list-style-type: none"> • se zeptá a odpoví, kolik je hodin, • navrhne čas setkání, • popíše svůj rozvrh, • uvede svůj plán dne, • pojmenuje některá povolání, • se zeptá, co kdo dělá, • se seznámí s některými zvyklostmi v německy mluvících zemích – např. rozdílný začátek a konec letních prázdnin a různý počet svátků v německých spolkových zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky se 3. pádem, • splývání předložky se členem. • časové údaje – roční období, měsíce, dny v týdnu, • určení času, • škola, rozvrh, • povolání, • vlastnosti jednotlivých věcí, • denní aktivity • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
--	--

Závěrečné opakování

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v inzerátech • napíše e-mail • hledá informace a orientuje se v textu • hovoří o své rodině • nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích • odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech, čtení, psaní a konverzace

2. ročník (68 hodin)

Bydlení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří kde a jak bydlí, • zjednodušeně uvede, jak vypadá jeho bydlení, • pojmenuje jednotlivé pokoje, • popíše zařízení svého pokoje, • uvede vybrané vlastnosti a barvu, • popíše místo a okolí svého bydliště, • vyjádří, že se někde něco nachází, • popíše, kde se co nachází, • se zeptá na bydlení svých kamarádů, 	<ul style="list-style-type: none"> • předložky se 3. a 4. pádem, • člen určitý a neurčitý – opakování, • vazba es gibt + 4. pád, • splývání předložky se členem, • slovesa stehen, hängen, sein, sitzen, liegen se 3. pádem, • slovesa stellen, hängen, legen se 4. pádem. • místo bydliště, • druhy bydlení, • pokoje, • nábytek,

<ul style="list-style-type: none"> • se seznámí se vybranými zvyklostmi v německy mluvících zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména a příslovce spojená s popisem věcí, barvy, vlastnosti, • slovesa stehen, stellen, hängen, sein, liegen, legen, sitzen. <p>Slovní zásoba daných témat Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky)</p> <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
--	---

Orientace ve městě

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří, jak se dostane do školy, • uvede dopravní prostředky, které běžně užívá, • pojmenuje veřejné budovy ve městě, • porozumí jednoduchému popisu města a jeho památek, • se zorientuje v plánu města, • reaguje na otázky turistů, • se zeptá na cestu, • popíše cestu, • napíše vzkaz kamarádům, • se seznámí s interkulturními rozdíly jednotlivých dopravních prostředků a jejich funkcí (S-Bahn, U-Bahn, Straßenbahn) • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení 	<p>Gramatické a jazykové jevy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • všeobecný podmět man, • slovosled ve větě oznamovací – postavení příslovečných určení, • předložky se 4. pádem, • slovesa s odlučitelnou předponou, • časová posloupnost zuerst, dann, danach, zum Schluss. • dopravní prostředky, • město a budovy, • orientace ve městě, • plán města • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

Denní program

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede, že něco měl, • vyjádří, kde byl, • pojmenuje části dne, • popíše svůj denní režim, 	<ul style="list-style-type: none"> • minulý čas – préteritum sloves sein a haben, • způsobová slovesa, jejich použití a vliv na slovosled ve větě, • slovosled a větný rámeček – opakování. • Počasí • Slovní zásoba daných témat

<ul style="list-style-type: none"> • se zeptá na denní režim svých kamarádů, • porozumí, jaké bude počasí, • vyjádří, jaké je počasí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
--	--

Prázdniny, cestování a dovolená

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovoří o svých prázdninových zážitcích, • uvede prázdninové/volnočasové aktivity, • vypráví o jazykovém pobytu, • vyjádří názor na téma prázdniny, • uvede, kam rád jezdí o víkendu a o prázdninách, • porozumí rozhlasovému rozhovoru s cestovatelem, • se seznámí s cestovními zvyklostmi obyvatel německy mluvících zemí. 	<ul style="list-style-type: none"> • časové údaje se 4. pádem letzt-, dies-, nächst- • přivlastňovací zájmena v 1. pádě – opakování, • přivlastňovací zájmena v 3. a 4. pádě, • přivlastňovací zájmena v množném čísle, • záporný člen kein v 1. pádě – opakování, • záporný člen kein v 3. a 4. pádě, • předložky ve spojení se zeměpisnými názvy, • spojky und, aber, oder – opakování, • spojky sondern, denn, • způsobová slovesa a jejich význam – opakování a prohloubení. • turistický ruch, • prázdniny, dovolená, cestování • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

Nakupování, obchody

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v nákupním centru, • se naučí názvy obchodů a provozoven, • vybere vhodný dárek pro kamarády a svůj výběr zdůvodní, • popíše statistiku/graf, • porovná jednotlivé údaje, • uvede oblíbená jídla mládeže a svá oblíbená jídla, 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa se 4. pádem – anrufen, treffen, verstehen, brauchen, finden, kennen, suchen apod. • osobní zájmena ve 4. pádě, • předložky se 3. a 4. pádem – opakování, • množné číslo podstatných jmen, • wie viel x wie viele, • nepravidelné stupňování přídavných jmen a příslovcí gern, gut, viel. • obchodní centrum,

<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří množství, • se seznámí s tradičními jídly německy mluvících zemí a porovná je, • si uvědomí rozdílnost slovní zásoby (např. v oblasti potravin a stravování) v jednotlivých německy mluvících zemích, • si zopakuje a prohloubí práci se slovníkem, • si rezervuje stůl v restauraci, • napíše rezervační e-mail, • naplánuje oslavu, • zopakuje si číslovky do 100, • vyjádří počet od 100 výše. 	<ul style="list-style-type: none"> • provozovny, • jídlo, • slova složená, • oslava, rezervace • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
---	---

3. ročník (102 hodin)

Svátky a volný čas

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše detailněji svoji oblíbenou volnočasovou aktivitu, • vypráví o aktivitách svých kamarádů, • se zorientuje v neznámém textu a vyhledá potřebné informace, • uvede, čemu se věnuje pravidelně, • popíše vzhled osob, • charakterizuje osoby, • porovná osoby, • si domluví schůzku po telefonu, • porozumí pozvánce na akci, • uvede datum, • napíše pozvánku na oslavu, • naplánuje oslavu/grilování apod., • omluví pozdní příchod, • zareaguje na zápornou otázku, • použije vhodný obrat např. při přání, rozloučení, oslavě, vyjádří pochopení apod., • vypráví o svátcích během kalendářního roku, • se seznámí s tradicemi a zvyky v německy mluvících zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> • časové údaje – opakování, • opakované časové údaje montags, abends apod., • stupňování přídavných jmen a příslovčí, • řadové číslovky, • odpověď na zápornou otázku, • minulý čas – úvod. • přání, svátky a oslavy, • popis a charakteristika • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

Sport

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje různé druhy sportů a sportovní disciplíny a vyjádří, které ne/má rád, 	<ul style="list-style-type: none"> • minulý čas pravidelných sloves – perfektivum, • minulý čas sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou, přípona -ieren – perfektivum,

<ul style="list-style-type: none"> • zjednodušeně porovná vrcholový sport dříve a dnes, • vypráví o svém oblíbeném sportovci, • se naučí vyjádřit minulý čas, • vypráví o životě významné osobnosti v minulém čase, uvede její úspěchy, • udělá anketu, jaké druhy sportů jsou oblíbené, a shrne její výsledky, • se seznámí se slovní zásobou z oblasti olympijského sportu a uvede základní informace o olympijských hrách, • popíše školní sportovní událost a vypráví o zážitcích z minulých let, • odůvodní svůj názor a zapojí se do debaty 	<ul style="list-style-type: none"> • věty vyjadřující příčinu s deshalb, • zesílení významu pomocí ziemlich, sehr, zu • druhy sportů, sportovní disciplíny, • vrcholový sport, • můj oblíbený sportovec/moje oblíbená sportovkyně – život a úspěchy, • olympijské hry, • školní sportovní den a sportovní události v mém okolí • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
---	--

Části těla, zdraví a nemoci

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje části lidského těla, • se zeptá, co druhého bolí, a odpoví na totéž, • uvede, jak se mu daří, • pojmenuje zdravotní obtíže, • se domluví u lékaře, • poradí kamarádům s drobnými obtížemi, • popíše svůj životní styl, • porovná životní styl dříve a dnes, • dá kamarádům tipy pro zdravější život, • tvoří otázky a odpovědi k tématu zdravý životní styl, • zaujme stanovisko a poradí, • vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky 	<ul style="list-style-type: none"> • minulý čas nepravidelných sloves – perfektum, • minulý čas smíšených sloves – perfektum, • četnost – einmal, zweimal, ... • rozkazovací způsob. • části lidského těla, • nemoci, zdravotní obtíže, rady a tipy, • u lékaře, • zdravý životní styl, • civilizační problémy, • denní režim • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

Oblékání a móda

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše své oblečení, • vyjádří, co se mu ne/líbí a co rád nosí, 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní zájmena v 1. a 4. pádě – opakování, • osobní zájmena ve 3. pádě, • zvrtná slovesa, • zvrtná slovesa s předmětem ve 4. pádě,

<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří svůj názor na oblečení druhého, • pochválí kamarádům oblečení, • poradí s výběrem vhodného oblečení, • vyjádří svůj názor na téma oblékání, • se domluví v obchodě s oblečením, • požádá o pomoc prodávající, • se zeptá na velikost, • poprosí o jinou velikost/barvu. 	<ul style="list-style-type: none"> • slovesa se 3. pádem gefallen, helfen, stehen, passen, gehören, • rozkazovací způsob a zvrtná slovesa, • zesílení pomocí zu. • oblečení, • móda, • v obchodě s oblečením – nákup oblečení, • výběr vhodného oblečení, oblečení pro zvláštní příležitost • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
--	--

Berlín a Německo

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše zjednodušeně kulturní událost, např. filmový festival, • představí oblíbeného herce/oblíbenou herečku, • zpracuje projekt k tématu oblíbený herec/herečka, • se zorientuje v neznámém textu, • si vyhledá potřebné informace v němčině na internetu, • vyjádří názor, spokojenost, radost, • se seznámí s osobnostmi z německy mluvícího prostředí, • shrne dosavadní znalosti o Spolkové republice Německo, • si rozšíří znalosti o Spolkové republice Německo, • používá číslovky od 1000 výše, • se seznámí s hlavním městem Německa – Berlínem, • vypráví zážitky z výletu, • napíše deníkové zápisky z výletu. 	<ul style="list-style-type: none"> • časové předložky seit, in, ab se 3. pádem, • časové předložky – um, am, in, von-bis, gegen, bis, für – opakování, • vlastní jména ve 2. pádě, • číslovky od 1000 výše, • přímý slovosled po spojkách – und, aber, oder, sondern, denn – opakování, • nepřímý slovosled po příslovcích dann, deshalb. • kulturní událost, např. filmový festival, • kino a filmy, • osobnosti, jejich život a úspěchy, • Spolková republika Německo, • Berlín, • cestování/ výlet, • památky a budovy ve městě. • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

4. ročník (60 hodin)

Na venkově, ve městě

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádří svůj názor a zdůvodní ho, popíše klady a zápory života ve městě a na venkově, porovná život ve městě a na venkově, vyjádří přání, co by rád měl a kde by rád byl, uvede, co by raději ne/dělal, plánuje školní výlet, pojmenuje aktivity na statku, vypráví o víkendu stráveném na venkově, porovná nabídky, vyjádří emoce, uvede, kde by rád žil a proč, se seznámí s vybranými městy a pamětihodnostmi německy mluvících zemí. 	<ul style="list-style-type: none"> podmiňovací způsob sein, haben, opisný tvar, spojka weil, vedlejší věty s weil, zápor s kein ... mehr, nicht ... mehr, spojení noch ..., noch (übrig). školní výlet, život ve městě a na venkově, emoce, citoslovce, města a pamětihodnosti, argumenty, život na venkově/na statku/ve městě, přání <p>Slovní zásoba daných témat Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním poslech s porozuměním procvičování slohových útvarů

Česká republika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše obrázek, uvede základní informace o nové osobě, napiše o sobě/o svých kamarádech krátký text, tvoří otázky a odpovědi, správně reaguje na situaci, vypráví v časové i logické posloupnosti, se seznámí se slovní zásobou k reáliím České republiky, uvede, kam rád cestuje a proč, na základě poslechu si dělá poznámky a následně shrne, co bylo tématem cvičení, se zorientuje v neznámém textu a vyhledá v něm důležité informace. 	<ul style="list-style-type: none"> tvorba otázek a odpovědí, minulý čas – perfektum – opakování, sloveso haben a sein v minulém čase – préteritu, zuerst/dann/danach/zum Schluss. koníčky, rodina, cestování, reálie ČR Slovní zásoba daných témat Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním poslech s porozuměním procvičování slohových útvarů

Plány do budoucna

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • pochopí problém, situaci, • navrhne vhodné řešení problému/situace, • vyjádří svůj názor, • vyjádří svá přání, • zformuluje, co by dělal, kdyby... • vyjádří své plány, • formuluje předsevzetí pro nový kalendářní rok. • domluví se v běžných situacích • používá stylisticky vhodné obraty 	<ul style="list-style-type: none"> • podmiňovací způsob (Konjunktiv II) způsobových sloves, • vedlejší věty se spojkou wenn, • přídavná jména s příponami -los, -voll. • problémy, konflikty a jejich řešení, • přání • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) • <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
---	---

Kultura

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se zorientuje ve zprávě novinového typu a vyhledá v ní potřebné informace, • vypráví o své oblíbené kulturní události a zhodnotí ji, • se zorientuje ve výpovědi svědka, • sám vypráví konkrétní situaci v minulém čase, • napíše zprávu z akce, • zaznamená vzkazy volajících • uvede počet v procentech či zlomku, • porozumí grafu a jednoduše jej popíše, • vyhodnotí graf, • uspořádá a vyhodnotí anketu, • se seznámí s oblíbenými kulturními událostmi v německy mluvících zemích, • si uvědomí kulturní odlišnosti, • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry 	<ul style="list-style-type: none"> • préteritum pravidelných sloves, • préteritum nepravidelných sloves, • rozdíl v použití préterita a perfekta, • spojka trotzdem, • nepřímý pořádek slov – opakování, • alles, alle, etwas, nichts. • kulturní a společenské události, • svátky a oslavy, • pouliční festival, • volnočasové aktivity • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů

Rakousko, Vídeň

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypráví o zážitcích z výletu v přítomnosti i minulosti, • představí zemi, uvede základní informace o ní a její polohu, • rozpozná v textu klíčovou slovní zásobu a na 	<ul style="list-style-type: none"> • časové spojky wenn/als, • přímé otázky – opakování, • nepřímé otázky s tázacími zájmeny, • nepřímé otázky s ob, • seznámení se se slabým skloňováním podstatných jmen. • město a orientace v něm,

<p>jejím základě porozumí hlavním sdělením v textu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • představí významné pamětihodnosti města a uvede k nim zajímavé informace, • se seznámí s reáliemi Rakouska, • se seznámí s hlavním městem Rakouska – Vídní, • se zeptá, kde se něco nachází, • popíše cestu, • se seznámí s tradicí vídeňských kaváren, • porovná obrázky/fotografie, • doporučí specialitu a uvede, čím je výjimečná. • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných situacích • zapojí se do běžného hovoru bez přípravy a pronese monolog před publikem • používá opisné prostředky • řeší pohotově standardní řečové situace • prokazuje faktické znalosti o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • cestování a zápisky z cest, • kavárenská kultura, • reálie Rakouska a Vídně • Slovní zásoba daných témat • Slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním • poslech s porozuměním • procvičování slohových útvarů
--	--

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a praktické používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli žáci schopni ve španělském jazyce řešit základní situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, porozumět základním pracovním postupům a porozumět jednoduchému textu.

Jazykové vzdělávání je zaměřeno i na orientaci v realitách španělsky mluvících zemí a na znalost společenské kultury.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti jazykové vzdělávání a komunikace. Výuka španělského jazyka navazuje na vědomosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem k jejich profesnímu zaměření.

Vzdělávání v cizím jazyce je součástí všeobecného vzdělávání a významně se podílí na přípravě žáků na aktivní život.

Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí, které odpovídají úrovni B1 podle Společenského evropského referenčního rámce.

Učivo je zaměřeno na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání.

Obsah učiva je rozdělen do čtyř kategorií:

1. Řečové dovednosti, které zahrnují:

- porozumění
- vyjadřování
- zapojení do diskuse

2. Jazykové prostředky přiměřené rozsahu:

- slovní zásoba včetně nejběžnější frazeologie
- odborná terminologie

- gramatika
- zvuková a grafická stránka jazyka.

3. Tematické zaměření obsahu (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, vztahující se k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání).

4. Realie španělsky mluvících zemí a České republiky, zahrnující poznatky z historie, geografie, národních tradic, politického, hospodářského a kulturního života.

STRATEGIE VÝUKY

Při výuce jazyka je využíváno tradičních metod učení, které jsou obohaceny o aktivní formy získávání vědomostí – vedení rozhovorů, práce s textem, poslechové ukázky, skupinová práce, týmové projekty, práce s audiovizuální technikou. Ve výuce se procvičují všechny čtyři skupiny dovedností – čtení, psaní, mluvení a poslech.

Do výuky jsou zařazeny prvky budující povědomí o zdvořilostních normách cizího jazyka a chování v cizojazyčném prostředí.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu, a z plánovaných výsledků vzdělávání. Zahrnuje jak ústní, tak písemné zkoušení.

Žák je hodnocen v těchto oblastech - gramatika, slovní zásoba, práce s textem, obsahové a jazykové zvládnutí tematických celků, poslech, aktivita v hodinách, soustavnost a kvalita domácí přípravy. Při ústním zkoušení je hodnocena zejména srozumitelnost, plynulost, bohatost slovní zásoby, gramatická správnost.

Kromě krátkých průběžných testů jsou součástí hodnocení také písemné práce. Důraz je také kladen na sebehodnocení žáků. Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými vzdělávacími potřebami (individuální a povzbudivý přístup, krácení úkolů).

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák je veden k samostatnému využívání různých informačních zdrojů - knihovna, internet
- je seznamován s obecně užívanými termíny a se způsobem jejich užití
- dostává prostor a je veden k hodnocení vlastní práce

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák rozumí zadání úkolu a navrhne způsob řešení
- při řešení problémů pracuje v týmu

- zeptá se na cenu, cestu, dopravní spoj atd.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- osvojuje si strukturu písemných projevů (osobní dopis, přání, vzkaz, formulář)
- dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky z textů a projevů
- chápe výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracuje v týmu
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- aktivně se zajímá o politické a společenské dění u nás a ve světě

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák využívá digitální nástroje pro tvorbu a sdílení obsahu
- pracuje s online slovníky i elektronickými texty a rozvíjí čtenářské strategie
- samostatně vyhledává, hodnotí a zpracovává informace z cizojazyčných zdrojů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Nepřímá příprava žáků na budoucí povolání a jejich seznámení se světem práce prostřednictvím vyplňování žádosti o práci, sestavování životopisu a dalších nezbytných písemností nezbytných pro zapojení žáku do výuky.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Žák využívá slovníky, internet pro vyhledávání doplňujících informací, využívá on-line učebnice a prezentuje výsledky své práce s využitím digitálních nástrojů.

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Žák diskutuje o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporuje svůj názor, respektuje názory ostatních, předchází otevřeným střetům.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák je veden k tomu, aby poznával svět a učil se mu rozumět, chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

1. ročník (102 hodin)

První seznámení s jazykem, představení se

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">hláskuje slovaumí správně vyslovit čtený a slyšený textrozumí základním pokynům ve cvičeníchpozdraví a rozloučí sepředstaví sebe i ostatnízeptá se na jméno, národnost a odpovíumí říci jakými jazyky mluvípoděkuje, omluví se, zeptá se, když nerozumí	<ul style="list-style-type: none">Slovní zásoba číslovky 0-10, pozdravySlovní druhy osobní zájmenasloveso SER, slovesa LLAMARSE A HABLARGramatika zápor ve větětázací zájmena QUÉ, QUIÉN, DE DÓNDE, CÓMO <p>Práce s textem – čtení s porozuměním národnosti, přídavná jména obyvatelská</p> <ul style="list-style-type: none">oficiální jazyky Španělskamapa Španělska

Hodina španělštiny, popis situace ve třídě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">pojmenuje věci ve tříděřekne, jaké věci jsou a jakou mají barvuvyjádří, co se nachází na určitém místěřekne, co dělá na hodinách španělštinyřekne, co dělá rád a co nevyjádří, proč se učí španělsky	<ul style="list-style-type: none">Slovní zásoba předměty ve třídě, přídavná jména pro popis předmětů, barvy, aktivity na hodinách španělštinyGramatika určitý a neurčitý členrod a číslo podstatných jmenpřechylování a množné číslo přídavných jmenneosobní slovesný tvar HAYčasování pravidelných sloves v přítomném časeSlovní druhy nepravidelná slovesa TENER a VERukazovací zájmeno ESTEtázací zájmena CUÁNTO a POR QUÉpříslovce MUCHO

	<ul style="list-style-type: none"> vazba PARA + infinitiv <p>Práce s textem – čtení s porozuměním - španělština ve světě</p>
--	---

Aktivní a odpočinková dovolená

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řekne, co dělá o prázdninách popíše svůj den řekne, kde se nachází osoby a věci zvládne popis místa porovnává, vyjádří svůj názor vyjádří přání a preference napíše neformální dopis nebo e-mail 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba prázdninové aktivity a volný čas, části dne a každodenní činnosti, místa v přírodě a ve městě Slovní druhy podstatná a přídavná jména pro popis míst nepravidelná slovesa ESTAR, IR, HACER, DECIR, SABER slovesa se změnou samohlásky zvratná zájmena, zvratná slovesa sloveso PREFERIR, předložky DE, EN, A, spojky Y, O, NI, PERO, POR ESO přídavná jména BUENO, MALO Gramatika použití sloves SER/ESTAR/HAY porovnávání <p>Práce s textem – poslech s porozuměním - Alhambra, Granada</p>

Práce, povolání a počasí

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ptá se a odpovídá na otázky o povolání řekne, co kdo dělá v různých profesích vyjádří, čím chce být a proč zeptá se na adresu, e-mail a telefon umí použít vykání hovoří o počasí 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba povolání a místa výkonu povolání, osobní údaje, např. adresa, světové strany, roční období, počasí Slovní druhy číslovky 10-100 přechylování podstatných jmen Gramatika použití členu s podstatnými jmény určujícími povolání vykání, tvary USTED, USTEDES tázací zájmeno CUÁL nepravidelná slovesa CONOCER, TRADUCIR předložka A s předmětem ve 4. pádu adresy ve Španělsku <p>Práce s textem – tvorba vlastního textu o autonomní oblasti Španělska</p> <ul style="list-style-type: none"> Poslech s porozuměním počasí a příroda ve Španělsku

Rodina a příbuzní

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí příbuzenské vztahy hovoří o rodině a příbuzných zeptá se na věk a řekne, kolik je mu let 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba rodina, příbuzenské vztahy, rodinný stav, povahové vlastnosti, vzhled osob, měsíce Slovní druhy – přivlastňovací zájmena

<ul style="list-style-type: none"> • řekne, kdy má narozeniny, popřeje • popíše vzhled a vlastnosti osob • zeptá se a řekne, co nebo kdo je „nej“ • určí datum 	<p>nesamostatná, předložka DE</p> <ul style="list-style-type: none"> • příslovce MUY, BASTANTE, UN POCO, NADA • Gramatika – třetí stupeň přídavných jmen • příjmení ve španělsky mluvícím světě <p>Práce s textem – čtení s porozuměním – španělské svátky a oslavy</p>
--	--

Preference, zájmy, záliby a koníčky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řekne, jaké jsou jeho zájmy, co má rád, co miluje, co nenávidí • řekne, co a jak často dělá ve volném čase • řekne, co se mu líbí na druhých • vyjádří, že něco umí nebo neumí dělat • hovoří o tom, jaké filmy se mu líbí 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba záliby, zájmy, volný čas, druhy filmů, výrazy určující frekvenci • Gramatika – časování v přítomném čase, slovesa GUSTAR, ENCANTAR, INTERESAR, zápor ve větě, dvojitý zápor • Slovní druhy zájmena předmětu nepřímého • zájmena s předložkou • vztažné zájmeno QUE • příslovce TODO, MUCHO/MUY, BASTANTE, POCO, UN POCO, NADA <p>Práce s textem – čtení s porozuměním - Barcelona</p> <ul style="list-style-type: none"> • zkrácené verze španělských jmen

Závěrečné opakování

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • představí se • popisuje věci a jejich barvy, množství • řekne, co dělá a v jaké frekvenci • popíše aktivity na dovolené • řekne, jaké je počasí • vyjádří, jaké povolání by chtěl dělat • popíše svou rodinu a příbuzné • pojmenuje své zájmy, popíše koníčky 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba – věci, barvy, množství, frekvence <p>Práce s textem – poslech a čtení s porozuměním, psaní emailu/dopisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gramatika – konverzační fráze – popis rodiny, povolání

2. ročník (68 hodin)

Procházka městem

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj běžný den (opakování) • řekne, co bude dělat a zeptá se ostatních • řekne, kolik je hodin, zeptá se • sjedná si schůzku, přijme nebo odmítne pozvání • hovoří o konání událostí • vyjádří kdy a kde se koná událost • zeptá se na cestu a popíše ji 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba město, místa ve městě, dopravní prostředky, orientace ve městě • kulturní události • dny v týdnu, školní předměty • Slovní druhy předložky pro určení místa a času, předložky v příslovečném určení času • Gramatika slovesné vazby s infinitivem, slovesa se změnou kmenové samohlásky,

<ul style="list-style-type: none"> popíše svůj rozvrh hodin 	<p>sloveso SER pro určení místa a doby konání</p> <p>Práce s textem – čtení s porozuměním, poslech - běžný den ve Španělsku</p> <ul style="list-style-type: none"> otevírací hodiny ve Španělsku
--	---

Můj dům, bydlení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše věc určí, kde se věc nachází a komu patří popíše dům/byt/pokoj a jeho části popíše výhody a nevýhody bydlení přivítá návštěvu, používá zdvořilostní fráze řekne, co je dovoleno/zakázáno 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba části domu/bytu, nábytek, předměty používané na cestách fráze používané na návštěvě Slovní druhy příslovce a předložka pro určení polohy neurčitá zájmena ALGÚN, NINGÚN zájmena předmětu přímého, LO přivlastňovací zájmena samostatná Gramatika použití sloves ESTAR/HAY (opakování) neosobní vazby HAY QUE, SE PUEDE, ESTÁ PROHIBIDO/PERMITIDO <p>Práce s textem – čtení s porozuměním - Národní park Picos de Europa</p>

Jídlo, pokrmy, stravovací návyky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> hovoří o stravovacích návycích určí cenu a množství potravin nakoupí potraviny objedná si v restauraci popíše, z čeho se skládá pokrm někomu něco poradí, přikáže, zakáže 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba ovoce, zelenina, maso, ryby, sladkosti, nápoje, druhy obchodů s potravinami, množství a balení potravin, výrazy používané při nakupování, výrazy používané v restauraci Gramatika rozkazovací způsob kladný a záporný pro 2. osobu jednotného čísla, postavení zájmen ve větě (opakování), věty zvolací, trpný rod a zvrtné SE Slovní druhy ukazovací zájmeno ESE spojka SI + sloveso v přítomném čase <p>Práce s textem – čtení s porozuměním, poslech - tržnice ve Španělsku</p> <ul style="list-style-type: none"> typická španělská jídla a pokrmy tapas Camino de Santiago

Cestování

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řekne, co dělal v uplynulých dnech určí, kdy v minulosti se odehrál děj vyjádří, kdy něco dělal naposledy vypráví o svých cestách a zážitcích 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba zážitky z cest, běžné úkoly všedního dne, hodnocení zážitků, některé země a světové metropole Gramatika příslovečná určení času v minulosti

<ul style="list-style-type: none"> • řekne, jak se měl, jaké to bylo a co prožil 	<ul style="list-style-type: none"> • minulý čas jednoduchý pravidelných a nepravidelných sloves • použití minulého času jednoduchého • Slovní druhy slovesa <p>Práce s textem – čtení s porozuměním - turistická lákadla Madridu</p> <ul style="list-style-type: none"> • hudba ve Španělsku • písně španělsky zpívajících interpretů
---	--

Závěrečné opakování

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše bydlení, město, jídlo a zážitky v přítomném i minulém čase 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba na téma – bydlení, město, jídlo, zážitky • Gramatika – konverzační fráze • Slovní druhy – slovesa, předložky, zájmena • Čtení s porozuměním <p>Práce s textem - psaní</p>

3. ročník (102 hodin)

Ubytování, hotel

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše hotel, hotelové služby a pokoj • rezervuje si ubytování • dává pokyny, rady a doporučení ve formálních situacích • rozumí výstražným, příkazovým a zákazovým značkám • popíše stav věcí a míst • požádá o pomoc a službu 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba fráze spojené s rezervací ubytování, hotelové služby a hotelový pokoj, výrazy spojené s přípravou cesty • Slovní druhy přídavná jména popisující stav věcí a míst, předložky PARA a POR • předložka A pro vyjádření vzdálenosti • spojky PERO, SINO • Gramatika rozkazovací způsob pro vykání, sloveso ESTAR + přídavné jméno • vazba AL + infinitiv <p>Práce s textem – čtení s porozuměním -cestovní ruch na Yucatánu</p>

Nákupy, nakupování, obchody

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje některé obchody a druhy zboží • hovoří o tom, co rád nosí • nakupuje oblečení • popíše práci s webovou stránkou • popíše, jak věci vypadají • vyjádří svůj názor na věci 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba obchody a druhy zboží, oblečení a jeho popis, výrazy spojené s nákupy online • Slovní druhy číslovky 100 – 1 000 000, neurčitá a záporná zájmena a příslovce, zájmena předmětu přímého a nepřímého • sloveso PARECER • Gramatika předmět přímý a nepřímý <p>Práce s textem – poslech s porozuměním - Fair Trade a kolumbijská káva</p>

Životní prostředí

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řekne, co je dobré a co špatné pro životní prostředí řekne, co dělá pro životní prostředí vyjádří svůj názor, souhlas a nesouhlas s názory druhých vyjádří, co dělá v tuto chvíli pojmenuje některá zvířata a popíše je zeptá se někoho, jak se cítí, a popíše vlastní pocity a nálady 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba výrazy pro popis životního prostředí, domácí a divoká zvířata Slovní druhy přídavná jména popisující pocity a nálady spojovací výrazy Gramatika gerundium ESTAR v přítomném čase + gerundium Nepravidelná slovesa v přítomném čase prostém Sloveso ESTAR + přídavné jméno (stavy osob) <p>Práce s textem – čtení s porozuměním - Galapágy</p>

Období života

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vypráví o dětství a jiných obdobích života popíše osoby, věci i místa v minulosti pojmenuje některé běžně používané vynálezy a hovoří o tom, jak změnily život reaguje na zprávy porovná minulý a současný život 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba témata spojená s dětstvím, výrazy charakterizující období minulosti, vynálezy a přístroje denního užití Gramatika fráze vyjadřující údiv, radost, překvapení, lítost a hněv Imperfektum, slovesné vazby s infinitivem Slovní druhy tvoření příslovcí <p>Práce s textem – poslech s porozuměním - Říše Inků a Inkové dnes</p>

Historické události

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> hovoří o některých významných historických událostech vypráví příhody a zážitky z minulosti vypráví o životě slavných osobností vypráví o vztazích a o tom, jak někoho potkal/poznal 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba události veřejného života, základní životní události, důležité okamžiky mezilidských vztahů Gramatika minulý čas jednoduchý použití minulého času a imperfekta Slovní druhy předložka A s předmětem přímým <p>Práce s textem – čtení s porozuměním -Isabel Allende, spisovatelka</p>

Závěrečné opakování

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vyjádří pocity a činnosti v minulých časech 	<ul style="list-style-type: none"> Gramatika Minulý čas jednoduchý a imperfektum Slovní zásoba daných témat Gramatika – tvorba minulého času

	<ul style="list-style-type: none"> Slovní druhy – slovesa <p>Práce s textem - mluveným</p>
--	---

4. ročník (60 hodin)

Oslavy a svátky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>· Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> hovoří o tom, jak se slaví různé svátky vypráví, jak se slaví narozeniny vyjádří, co obvykle dělá pogratuluje a popřeje vše nejlepší vyjádří přání a potřeby předá vzkaz vyjádří záměr a účel 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba daných témat svátky a oslavy, dárky, gratulace a přání, vzkazy Gramatika vazba SOLER + infinitiv subjunktiv v přítomném čase použití subjunktivu pro vyjádření přání, ve vedlejších větách předmětných a účelových rozdíly QUE a QUÉ Slovní druhy zájmena předmětu přímého a nepřímého <p>Práce s textem – poslech s porozuměním Vánoce a jiné svátky ve španělsky hovořících zemích</p> <ul style="list-style-type: none"> Karneval v Bolívii

Vlastnosti osob

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>· Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti osob vyjádří, co by dělal/nedělal v určité situaci hovoří o mezilidských vztazích vyjádří pocity, které v něm vzbuzují různé činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba daných témat povahové vlastnosti mezilidské vztahy výrazy vyjadřující pocity vůči lidem, věcem, činnostem škola a vyučování Slovní druhy neurčité zájmeno CUALQUIERA slovesa jako GUSTAR Gramatika zpodstatňování přídavných jmen předložkové vazby sloves a přídavných jmen <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> čtení s porozuměním španělské časopisy o životě slavných, telenovely Argentinci, jejich povaha a záliby

Zdraví a nemoci

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše svůj zdravotní stav a řekne, co ho bolí rozumí radám lékaře a všeobecným doporučením 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba daných témat části lidského těla zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky osobní hygiena a péče o vzhled

<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o tom, jak pečovat o svůj vzhled • dává pokyny, rady a doporučení v neformálních situacích • popíše pohyby a pozice při cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • pohyby a cviky • Slovní druhy (zvrtná slovesa • sloveso SER a ESTAR + přídavné jméno • Gramatika gerundium pro vyjádření způsobu a současně probíhajících dějů • podmiňovací způsob pro vyjádření rad a doporučení • výrazy pro všeobecná doporučení • rozkazovací způsob <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním – téma salsa
--	---

Příběhy z minulosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypráví příhody a zážitky z minulosti • vypráví smyšlené příběhy • popíše činnosti probíhající v určitý okamžik v minulosti • vyjádří současně probíhající děje v minulosti • vyjádří minulé děje přerušené jiným dějem • řekne myšlenky a slova, která zazněla v minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba daných témat – dobytí Mexika • Slovní druhy – člen (opakování) • Gramatika použití minulého času a imperfekta • použití minulého času a imperfekta • sloveso ESTAR v imperpektu s gerundiem • imperpektum v nepřímé řeči <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • procvičování slohových útvarů – detektivky, záhadné a strašidelné příběhy, příběhy námořníků a průzkumníků

Zážitky a zkušenosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informuje o životních zážitcích a zkušenostech • vyjádří přání a očekávání • porozumí informačním textům a předá informace • hovoří o svých schopnostech a dovednostech • hovoří o zkušenostech se studiem španělštiny 	<ul style="list-style-type: none"> • nevšední a extrémní zážitky • slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti • studium cizího jazyka a informace o kurzech • Slovní zásoba daných témat latinskoamerická populace v USA, Carlos Santana, spanglish, zdrobněliny • Slovní druhy slovesa VENIR-IR, TRAER-LLEVAR • vazba LLEVAR + gerundium • Slovní druhy – přídavná jména, příslovce – absolutní superlativ • Gramatika gramatické termíny • složený čas minulý • použití subjunktivu <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním

Závěrečné opakování

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Student vyjádří svůj názor, doporučí činnost, dá rady • Vymyslí příběh v minulosti s použitím všech časů a frekvencí 	<ul style="list-style-type: none"> • Názory, doporučení, rady • Minulý čas jednoduchý, imperfektum, subjunktiv, gerundium • Slovní zásoba daných témat – názor, rada • Slovní druhy – slovesa v gerundiu, subjunktivu • Gramatika – imperfektum (min. čas) <p>Práce s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním

SPOLEČENSKOVĚDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

DĚJEPIS

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Dějepis je součástí společenskovední složky všeobecného vzdělávání a umožňuje žákům, aby dokázali pomocí poznatků o historii lépe a hlouběji porozumět současnosti. Dějepis kultivuje historické vědomí žáků a výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci ve svém životě setkávají. Dějepis má významnou úlohu pro rozvoj občanských postojů a samostatného kritického myšlení.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo obsahuje systémový výběr z přehledu historického vývoje od starověku do současnosti, podrobněji jsou probírány české dějiny, výběrově dějiny evropské a světové. Rozvíjí se především občanské kompetence: žáci si uvědomují vlastní kulturní a národní identitu, jsou hrdí na tradice a hodnoty svého národa a chápou je v evropském kontextu.

Hlavní důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, protože nejnovější dějiny jsou nejdůležitější pro pochopení současnosti.

STRATEGIE VÝUKY

Při výuce dějepisu je využíváno takových forem a metod, aby byl předmět pro žáka zajímavý a stimulující, rozvíjely se žákovy intelektové a komunikativní schopnosti, ovlivňovala se jeho hodnotová orientace. Předmět výrazně podporuje funkční gramotnost žáků, a to systematickou prací s texty různého druhu (verbálními, ikonickými, kombinovanými).

Volba forem a metod výuky je přizpůsobena obsahu a cíli předmětu. Při realizaci výuky je vhodné:

- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky k vyvozování vlastních závěrů
- procvičovat a doplňovat znalost historie s využitím obrazového a textového materiálu, samostatné či skupinové práce žáků (doplňování, přiřazování názvů, testové úlohy apod.)

- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním informačně komunikačních technologií (internet, dynamická a statická projekce obrazů, mapy, prezentace, interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek (DVD)
- výklad doplňovat příklady z regionu, např. slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků. Při hodnocení výsledků klademe největší důraz na:

- hloubku porozumění látce
- schopnost využití mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů
- schopnost pracovat s texty různého charakteru
- schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice

Metody hodnocení:

- průběžné ústní zkoušení
- písemné testy po probrání určitých tematických celků
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině
- hodnocení referátů a prezentací
- sebehodnocení žáků
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce

Při hodnocení budou zohledňováni žáci se specifickými poruchami (více času, individuální a povzbudivý přístup, krácení úkolů).

PRÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládá různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák pracuje v týmu
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- uznává tradice a hodnoty národa
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ

- žák má odpovědný postoj ke vzdělání a vlastní profesní budoucnosti, uvědomuje si význam celoživotního učení a nutnost přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, naučí se orientovat na pracovním trhu v souvislostech s regionálními dějinami, získá reálnou představu o prostředí, platových podmínkách v oboru a o jeho vývoji. Řeší samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, zvolit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností vědomostí nabytých dříve

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím digitálních nástrojů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, v procesu sebehodnocení formuluje vlastní priority; naučí se pracovat s informacemi, vyhledávat, vyhodnocovat a

využívat informace, dokáže odpovědně rozhodovat na základě vyhodnocení získaných informací, umí vhodně komunikovat při důležitých jednáních

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Průběžně příprava různých referátů a další doplnění výuky, žák si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Žák získává vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku; naučí se hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být tolerantní; naučí se odolávat myšlenkové manipulaci; dovede se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby; naučí se jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení; dokáže si vážít materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a bude se snažit chránit je a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace v předmětu

komunikace – průběžně během celého studia

společnost – různí její členové a společenské skupiny, kultura, náboženství, historický vývoj – charakteristika společnosti v jednotlivých historických obdobích, kultura a umění jsou přímou součástí jednotlivých historických období.

morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita – prostupuje celou výukou předmětu – poučení z jednotlivých historických událostí a celkově z celého historického vývoje.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Životní prostředí člověka prostupuje celými dějinami, ale větší důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století; v souvislosti s charakteristikou společenského a hospodářského vývoje žák pochopí vlastní odpovědnost za své jednání a bude se snažit aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů; osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání; dokáže esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí

1. ročník (68 hodin)

Úvod do předmětu

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladůvysvětlí význam péče o kulturní hodnoty,	<ul style="list-style-type: none">poznávání dějin, význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin

význam vědy a umění	
---------------------	--

Pravěk

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vývoj člověka charakterizuje rozdíl mezi prisvojovacím a produktivním hospodářstvím 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj člověka prisvojovací a produktivní hospodářství

Starověk

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství objasní vliv antického dědictví na utváření Evropy orientuje se v historických mapách 	<ul style="list-style-type: none"> první starověké zemědělské civilizace starověké Řecko a Řím asijská náboženství a vznik křesťanství

Středověk

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje středověk a jeho kulturu vymezí časově jednotlivá období středověku objasní principy uspořádání středověké společnosti vysvětlí počátky a rozvoj české státnosti objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění orientuje se v historických mapách 	<ul style="list-style-type: none"> nejvýznamnější středověké státy vznik středověké hospodářství, kultura, křesťanská církev, zakládání měst vznik a vývoj českého státu evropské státy boje o území a moc Český stát za posledních Přemyslovců a vláda Lucemburků, husitská válka Evropa na konci středověku

Raný novověk 16. - 18. st.

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje významné společenské změny raného novověku popíše nástup Habsburků na český trůn charakterizuje osvícenství a doloží jeho význam objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů 	<ul style="list-style-type: none"> evropská expanze renesance a humanismus evropská reformace v 16. st. absolutismus a parlamentarismus habsburská politika, české země a třicetiletá válka panovníci v době osvícenství Fridrich II., Marie Terezie, Josef II., Petr I., Kateřina II.

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění orientuje se v historických mapách popíše základní revoluční změny ve středověku a raném novověku 	
--	--

2. ročník (68 hodin)

Novověk 19. st.

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí boj za občanská práva ve Francii a Americe popíše česko německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století orientuje se v uměleckých směrech 19. století charakterizuje proces modernizace společnosti popíše evropskou koloniální expanzi orientuje se v historických mapách objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění na příkladu občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> velké občanské revoluce americká revoluce, francouzská revoluce, revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích společnost a národy – národní hnutí v Evropě a v Českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit, vznik národního státu v Německu modernizace společnosti – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj, evropská koloniální expanze modernizovaná společnost a jedinec – sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání

Novověk 20. st.

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938-39), objasní vývoj česko-německých vztahů vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize charakterizuje fašismus, nacismus a srovná nacistický a komunistický totalitarismus popíše mezinárodní vztahy mezi válkami, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi velmocemi – pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku demokracie a diktatura – Československo v meziválečném období, autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR, velká hospodářská krize, mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce, druhá světová válka, Československo za války, druhý čs. odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války svět v blocích – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo, studená válka, komunistická diktatura v Československu a její vývoj,

<p>popíše válečné zločiny včetně holocaustu</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše projevy a důsledky studené války • objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo • popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku • diskutuje o globálních problémech světa • uvede příklady úspěchů vědeckých a technických objevů 20. století • popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa • vysvětlí rozpad sovětského bloku • objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci 	<p>demokratický svět, USA – světová supervelmoc, sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc, třetí svět a dekolonizace, konec bipolarity Východ Západ</p>
--	--

Dějiny studovaného oboru

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik a vývoj zdravotnického školství

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: čtyřleté studium

Forma studia: denní forma vzdělání

Platnosti: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Vyučovací předmět Základy společenských věd směřuje k pozitivnímu ovlivnění hodnotové orientace a postojů žáků tak, aby byli ve svém životě slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě a odpovědně vůči sobě i svému okolí. Základy společenských věd učí žáky uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce rozumět okolnímu světu, ve kterém se pohybují.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací obsah předmětu Základy společenských věd vychází závazně z RVP pro obor 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum oblast společenskovední vzdělávání. Integruje vybrané společenskovední okruhy:

Tematický okruh Člověk v lidském společenství učí poznávat společnost, ve které žijeme, její funkce, hodnoty a normy, a díky tomu napomáhá k nalezení našeho místa v ní. Tematický okruh Člověk jako občan vysvětluje postavení občana v souvislosti se státní mocí. Tematický okruh Česká republika, Evropa a mezinárodní společenství definuje nejdůležitější mezinárodní organizace a postavení a funkce ČR v nich. Tematický okruh Člověk a právo napomáhá orientaci v právním uspořádání našeho státu a kultivuje právní vědomí studentů. Tematický okruh Člověk a svět (praktická filozofie) učí studenty klást si filozoficko – etické otázky, hledat na ně odpovědi, interpretovat vlastní myšlenky a poznatky.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka Základů společenských věd má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory. Součástí vzdělání je nejen osvojení vědomostí a dovedností, ale i metod, které vedou k dalšímu získávání poznatků v systému celoživotního vzdělávání.

Ve výuce jsou používány formy a metody, které se snaží aktivizovat žáky, a to: rozhovor, diskuse, dialog, skupinová práce, Práce s textem, týmové projekty, didaktické hry a soutěže, výklad a přednáška, vyprávění a vysvětlování, samostatná práce, dramatizace, vyhledávání informací, metody řešení problémů. Důraz je kladen na rozvoj komunikativních dovedností, zejména při používání metod stimulačních a hraní rolí. Ve výuce se pracuje s verbálním i

ikonickým textem. Součástí výuky jsou i exkurze, různé vzdělávací programy či školní projekty.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání.

Při hodnocení výsledků klademe největší důraz na:

- hloubku porozumění látce
- schopnost využití mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů
- schopnost pracovat s texty různého charakteru
- schopnost kriticky myslet a debatovat o společenské, politické, ekonomické, filozofické, etické a mezinárodní problematice (na úrovni žákových vědomostí)
- originalita řešení problémů
- aktivita ve výuce

Formy hodnocení:

- individuální ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- samostatná práce (např. referáty, prezentace atd.)
- pozorování žáka (jde především o hodnocení chování, postojů, zodpovědnosti, atd.)
- sebehodnocení žáků

V těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (individuální a povzbudivý přístup, více času, krácení úkolů)

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- pořizuje si poznámky, s porozuměním poslouchá mluvené projevy (výklad, přednáška)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- využívá dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- stanovuje si cíle podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru
- rozumí podstatě a principům podnikání, dokáže posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák umí provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- umí zpracovat výsledky různých sociologických výzkumů a anket, sám umí anketu vytvořit
- orientuje se v politických předvolebních výzkumech, orientuje se v právních dokumentech (pracovní smlouva, výplatní lístek apod.)

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák vnímá postavení, roli a vliv digitálních technologií a práci s nimi v širším kontextu
- seznamuje se s digitálními službami státu, veřejné správy, územní samosprávy
- zapojuje se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- je veden ke kritické práci s informačními zdroji a k odpovědnosti při jejich vytváření

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, v procesu sebehodnocení formuluje vlastní priority; naučí se pracovat s informacemi, vyhledávat, vyhodnocovat a využívat informace, dokáže odpovědně rozhodovat na základě vyhodnocení získaných informací, umí vhodně komunikovat při důležitých jednáních. Chápe důležitost vzdělávání a potřebu orientace ve světě práce.

(téma je spojeno s blokem Člověk v lidském společenství)

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Práce s digitálními nástroji – žák průběžně připravuje různé referáty a další doplnění výuky, žák si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a

kriticky přistupovat k získaným informacím. Pracuje s různými digitálními nástroji, umí zhodnotit klady a zápory, všímá si proměnlivosti digitálních nástrojů.

(téma je vhodně využito ve všech učebních blocích předmětu)

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Žák získává vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku; naučí se hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být tolerantní; naučí se odolávat myšlenkové manipulaci; dovede se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby; naučí se jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení; dokáže si vážit materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a bude se snažit chránit je a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace v předmětu

- komunikace – průběžně během celého studia
- společnost – různí její členové a společenské skupiny, kultura, náboženství, historický vývoj – charakteristika společnosti v jednotlivých historických obdobích, kultura a umění jsou přímou součástí jednotlivých historických období.
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita – prostupuje celou výukou předmětu – poučení z jednotlivých historických událostí a celkově z celého historického vývoje.

(téma je využito v učebním bloku Člověk jako občan v demokratickém státě)

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Životní prostředí člověka – prostupuje celými dějinami, ale větší důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století; v souvislosti s charakteristikou společenského a hospodářského vývoje žák pochopí vlastní odpovědnost za své jednání a bude se snažit aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů; osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání; dokáže esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí. Chápe pojmy jako klimatické změny či principy udržitelnosti rozvoje.

(téma je využito v učebních blocích - Člověk v lidském společenství; Filozofické a etické otázky v životě člověka)

1. ročník (34 hodin)

Úvod do předmětu Základy společenských věd

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	• smysl a význam výchovy k občanství

<ul style="list-style-type: none"> • Klasifikuje obsah společenských věd • Definuje vlastními slovy přínos společenských věd pro život • diskutuje na téma společenské vědy, člověk a svět 	
---	--

Sociologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše hlavní předmět sociologie a její význam • orientuje se v dějinném vývoji sociologie • Objasní využití metod sociologického výzkumu • uvede vztah sociologie k jiným společenským vědám • uvede nejznámější sociology a popíše jejich přínos pro sociologii 	<ul style="list-style-type: none"> • předmět sociologie • členění sociologie • stručný dějinný vývoj sociologie + česká sociologie

Člověk jako kulturní bytost

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem hmotná a duchovní kultura • vysvětlí význam vědy • vymezí základní rozdíly mezi přírodou, kulturou a společností • popíše a analyzuje základní funkce kultury • vyjádří vlastními slovy svůj vztah ke kultuře • popíše rozdělení světa na civilizační sféry a civilizace 	<ul style="list-style-type: none"> • příroda a lidská společnost • člověk a kultura, civilizační sféry • kultura hmotná a duchovní, společnost tradiční, moderní, pozdně moderní • význam umění

Socializace

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje různé sociální role člověka • objasní pojem socializace • uvede příklady zprostředkovatelů socializace a vysvětlí jejich význam • definuje, co jsou to sociální role a jaké jsou jejich možné konflikty • uvede na příkladu důležitost socializace pro správný vývoj jedince 	<ul style="list-style-type: none"> • socializace a její zprostředkovatelé • sociální role a jejich dělení a možný konflikt • pozice, status, prestiž

Problém sociální nerovnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem sociální nerovnost a chudoba diskutuje o problému rovnosti lidí uvede příklady genderových problémů v životě popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální nerovnost uvede některé činitele, které vedou k sociální nerovnosti ve společnosti, popíše, kam se obrátit, když se dostane do složité situace objasní pojmy sociální pozice, status, prestiž posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví objasní postavení mužů a žen ve společnosti určí rovnost-nerovnost tohoto postavení v historii i současnosti vysvětlí pojem feminismus 	<ul style="list-style-type: none"> sociální nerovnost a chudoba problém rovnosti lidí genderová problematika

Sociální struktura společnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše strukturu současné společnosti objasní pojmy sociální struktura a mobilita popíše stratifikační systémy v historii a vysvětlí jejich hlavní rozdíly vysvětlí pojmy společenská třída, vrstva, elita a objasní jejich roli v životě společnosti charakterizuje základní kritéria popisu společnosti aplikuje kritéria popisu společnosti na českou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> sociální struktura a mobilita společenské vrstvy, třídy, elity; současná společnost

Sociální útvary a skupiny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje formy lidského seskupování vyjmenuje a popíše základní sociální útvary uvede základní znaky sociální skupiny uspořádá a objasní dělení sociálních skupin uvede možné vztahy mezi sociálními skupinami vysvětlí význam a funkce rodiny vyjmenuje a stručně popíše typy rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> základní sociální útvary komunita, shluk, agregát, dav, obyvatelstvo, veřejnost sociální skupiny, jejich klasifikace, vztahy mezi skupinami rodina a její význam, funkce rodiny, typy rodiny, krize současné rodiny majetek a jeho nabývání finanční záležitosti jedince a rodiny, rozpočet domácnosti, zodpovědné hospodaření řešení krizových finančních situací, sociální

<ul style="list-style-type: none"> • rozebere důvody, proč se dnešní rodina nachází v krizi • zhodnotí, jaký význam hraje rodina v životě člověka • popíše, kam se může obrátit ve složité sociální situaci • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje • sestaví rozpočet domácnosti • navrhne řešení schodkového rozpočtu a přebytkového rozpočtu včetně zajištění na stáří • navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky • vybere nejvýhodnější finanční produkt pro investování • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru • vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení, jeho důsledky a možnosti řešení tíživé finanční situace, význam solidarity • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika 	<p style="text-align: center;">zajištění občanů</p>
--	---

Národ, etnikum, národnostní menšiny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o problému rovnosti lidí • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití; objasní příčiny migrace lidí • vymezí pojem rasa, národ, majorita, minorita • uvede konkrétní příklady multikulturní společnosti • rozpozná projevy nacionalismu, rasismu • popíše problematiku migrace, emigrace 	<ul style="list-style-type: none"> • národ a pojmy s národem související • minorita versus majorita • etnické klima v ČR, národnosti a kultury na území ČR • instituce zabývající se národnostními menšinami • migrace, migranti, azylanti

Multikulturní soužití

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o problému rovnosti lidí • debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití; objasní příčiny migrace lidí • vymezí pojem rasa, národ, majorita, minorita • uvede konkrétní příklady multikulturní 	<ul style="list-style-type: none"> • multikultura versus interkultura • koncept rozmanitosti • multikulturní soužití

společnosti	
-------------	--

Masová média a masová kultura

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií popíše funkce a doplní druhy masově sdělovacích prostředků analyzuje vliv jednotlivých masově sdělovacích prostředků na člověka vymezí vztah médií k politice objasní na konkrétních příkladech způsoby ovlivňování veřejného mínění 	<ul style="list-style-type: none"> masová média a jejich funkce mediální gramotnost; kritický přístup k médiím a využití jejich nabídky, svobodný přístup k informacím masová kultura, životní styl

2. ročník (34 hodin)

Politologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem politologie a vymezí její předmět zkoumání uvede vztah politologie k jiným společenským vědám vyjmenuje a popíše hlavní politické myslitele v dějinách i současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> politologie jako věda, její předmět stručné dějiny politického myšlení

Stát a jeho funkce

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní funkce a formy státu rozliší a porovná současné a historické typy států a formy vlády rozliší právní a národní stát popíše vznik a vývoj Československa až do r. 1993 a vymezí nejdůležitější mezníky naší státnosti 	<ul style="list-style-type: none"> pojem stát, teorie vzniku státu, formy a funkce státu, politické režimy vznik a vývoj Československa do roku 1993 státní občanství ČR

Demokracie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> pojem demokracie, hlavní znaky demokracie, druhy demokracie, negativa demokracie

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje demokracii • objasní, jak funguje demokracie a jaké má negativa • rozliší demokracii přímou a nepřímou a uvede jejich klady a zápory • porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě 	
--	--

Ústava

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem ústava a určí její význam pro stát a občany • popíše Ústavu ČR • rozliší a vysvětlí dělbu státní moci 	<ul style="list-style-type: none"> • ústava obecně + její dělení + Ústava ČR • moc zákonodárná, výkonná, soudní

Lidská práva

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva hájit • vysvětlí, co to jsou lidská práva a co nám přinášejí a umožňují • popíše Listinu základních práv a svobod • charakterizuje základní dokumenty v oblasti lidských práv v historii a současnosti • respektuje práva druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • Listina základních práv a svobod; veřejný ochránce práv, práva dětí • lidská práva a jejich význam

Politika, politické strany

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • vymezí pojem politika, politická moc, participace a politický režim • rozliší hlavní politické strany a jejich politickou orientaci • charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran • vysvětlí význam politických stran, politické plurality • popíše klasifikaci politických stran a vymezí jejich funkce 	<ul style="list-style-type: none"> • pojem politika, politická moc, politická participace • politický systém v ČR • politické strany jejich význam a funkce, dělení politických stran; koalice • radikalismus a extremismus, česká extremistická scéna, mládež a extremismus • teror a terorismus

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co je politický radikalismus a extremismus vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující svobody lidí 	
--	--

Volby a volební systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše systém voleb v ČR objasní význam svobodných voleb a uvede na příkladu rozliší parlamentní, krajské a komunální volby 	<ul style="list-style-type: none"> volby a jejich význam; typy voleb

Občanská společnost

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co se rozumí občanskou společností uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se myslí občanskou společností debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan v demokratickém státě na příkladech vymezí projevy občanské společnosti orientuje se v úloze vybraných společenských organizací a hnutí na příkladu uvede, jak se občané mohou podílet na správě a samosprávě obce 	<ul style="list-style-type: none"> občanská společnost, občanská participace občanské cnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití

Politické ideologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu a funkce ideologie charakterizuje základní politické ideologie porovná odlišnost jednotlivých politických ideologií vysvětlí nebezpečnost některých politických ideologií pro společnost 	<ul style="list-style-type: none"> vymezení pojmu politické ideologie základní ideologické proudy liberalismus, konzervatismus, socialismus, komunismus, nacionalismus, environmentalismus, feminismus, rasismus, fašismus, nacismus, anarchismus

Veřejná správa a územní samospráva

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> veřejná správa obecní a krajská samospráva

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • na příkladech uvede, jak se občané mohou podílet na správě a samosprávě obce • popíše strukturu veřejné samosprávy 	
--	--

ČR versus Evropa, EU

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • vybere nejdůležitější mezníky v historii EU • objasní význam EU a principy jejího fungování, cíle • provede rozbor a jednoduchou kritiku Lisabonské smlouvy • posoudí, jaký má význam vstup ČR do EU pro nás a EU • uvede klady a zápory evropské integrace 	<ul style="list-style-type: none"> • historie EU; instituce EU; politiky EU • integrace a dezintegrace

ČR a její začlenění do světových organizací

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše funkci a činnost OSN a NATO • charakterizuje význam OSN pro dnešní svět • popíše hlavní orgány a činnosti OSN • reprodukuje hlavní cíle OSN • vysvětlí význam NATO • popíše hlavní orgány a funkce NATO • uvede proces začlenění ČR do obou organizací • popíše strukturu a cíle světových organizací, vysvětlí zapojení ČR • vysvětlí, s jakými problémy se potýká současný svět, debatuje o možných perspektivách 	<ul style="list-style-type: none"> • OSN, její instituce a význam + začlenění ČR do OSN • NATO, instituce a význam + začlenění ČR do NATO • velmoci, vyspělé státy a rozvojové státy – jejich problémy, konflikty ve světě

Globalizace

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje pojem globalizace • orientuje se v hlavních globálních problémech současného světa • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích 	<ul style="list-style-type: none"> • globalizace a její důsledky; kritika globalizace • globální problémy současného světa

<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladu, jak lze realizovat zásady udržitelného rozvoje v běžném životě • rozpozná na příkladech dopady globalizace na život občanů v ČR 	
---	--

3. ročník (34 hodin)

Pojem a význam práva

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní úlohu práva a základní právní odvětví • osvojí si roli práva ve společnosti • popíše a vysvětlí základní dělení práva a uvede příklady • stručně charakterizuje vývoj práva • vysvětlí pojmy právo, právní stát, spravedlnost 	<ul style="list-style-type: none"> • právo a spravedlnost, právní stát • právo subjektivní a objektivní

Právní řád, právní normy, právní předpisy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem právní řád a jeho význam pro stát • popíše a vysvětlí právní řád ČR • uvede základní publikace právních předpisů • vysvětlí pojmy právní vědomí a zákonnost • definuje pojem právní norma a právní předpis • vyjádří vlastními slovy význam sankcí udělovaných státem • pojmenuje jednotlivé právní normy a analyzuje jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> • právní řád a jeho podoba v ČR; právní norma a její druhy; sankce; právní předpisy platnost, účinnost, působnost

Právní vztahy, právní skutečnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatu a význam právního vztahu • rozliší využití pojmů platnost, účinnost, působnost • objasní pojem právní skutečnosti a na příkladu ukáže jejich využití • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • definuje a rozliší od sebe fyzické a právnické osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • právní vztahy • fyzické a právnické osoby • právní skutečnosti

Právní ochrana

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářstvízhodnotí důležitost právní ochrany ve státěrozliší soudní řízení občanské a trestní	<ul style="list-style-type: none">právní ochrana občanů v ČRsoustava soudů v ČRnotáři, advokáti, soudci

Občanské právo

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">objasní pojem občanskédefinuje, co je to občanské právorozliší věci hmotné a nehmotné a popíše jejich další členěnívymezi vlastnické a spoluvlastnické právo a znázorní jejich rozdílyanalyzuje závazkové právopopíše jaké závazky vyplývají z běžných smluvdovede hájit své spotřebitelské zájmy, například podání reklamace	<ul style="list-style-type: none">věcné právo majetek; vlastnické právo, dědické právo, spoluvlastnictvízávazkové právo vznik a zánik závazkového práva; společný dluh, pohledávka, vady věcí, smlouvy, odpovědnost za škodureklamace

Rodinné právo

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">objasní pojem rodinné právopopíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi, kde získat informace při řešení problémůvysvětlí právní význam manželstvína příkladech uvede rozdíly mezi osvojením a pěstounskou péčívyjmenuje jednotlivé vyživovací povinnosti a na příkladu ukáže jejich klady a zápory	<ul style="list-style-type: none">pojem rodinného právamanželství vznik, zánik, překážky vznikunáhradní péče o dítěvyživovací povinnosti

Pracovní právo

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">charakterizuje pracovní právouvede základní druhy pracovního poměruvymezi obsah pracovní smlouvy a vysvětlí její důležitostobjasní vztah účastníků pracovněprávních	<ul style="list-style-type: none">pojem pracovní právovznik a zánik pracovního poměru + pracovní smlouvadruhy pracovních poměrůvztahy zaměstnanec a zaměstnavatelpracovní doba; mzda

vztahů	
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje a objasní možnosti ukončení pracovního poměru 	

Trestní právo

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní pojem civilní a trestné právo charakterizuje trestní právo vyjmenuje a popíše podmínky trestní odpovědnosti uvede základní trestné činy a přiřadí k nim jednotlivé druhy trestů rozebere průběh trestního řízení zaujme stanovisko k problému trestu smrti objasní postupy vhodného jednání, stane li se svědkem šikany, lichvy, násilí, korupce 	<ul style="list-style-type: none"> pojem a prameny trestního práva trestní právo hmotné podmínky trestní odpovědnosti, trestné činy, tresty a ochranná opatření, kriminalita mladistvých a dětí trestní právo procesní, orgány činné v trestním řízení trest smrti

Občanské soudní řízení, správní řízení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší soudní řízení občanské a trestní objasní pojem občanské soudní řízení popíše správní právo popíše, co je to správní řízení a jaký je jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> průběh občanského soudního řízení účel správního řízení

4. ročník (30 hodin)

Vznik filozofie a její význam v životě člověka

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní, jaké problémy řeší filozofie a vztah etiky a filozofie objasní úlohu filozofie v kontextu s vývojem civilizace dovede pracovat s filozofickými texty dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva pojmenuje základní problémy, jimiž se filozofie zabývá vyjmenuje a popíše základní filozofické disciplíny debatuje o praktických filozofických a etických otázkách 	<ul style="list-style-type: none"> duchovní předpoklad pro vznik filozofie základní filozofické problémy, význam filozofie v životě člověka filozofické disciplíny ontologie, gnoseologie, logika, etika, estetika

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem 	
---	--

Dějiny filozofie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dovede kriticky zhodnotit filosofické směry objasní úlohu filosofie v kontextu s vývojem civilizace dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupným textem dovede vymezit jednotlivá filozofická období uvede příklady významných osobností daných období a interpretuje jejich filozofii zpracuje referát, prezentaci na vybrané téma porovná pojetí stejných filozofických pojmů v různých historických obdobích a u různých filozofů 	<ul style="list-style-type: none"> antická filozofie středověká filozofie renesanční filozofie novověká filozofie filozofie 19. a 20. století postmoderna česká filozofie

Etika jako věda

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní předmět etiky a její smysl popíše historický vývoj etického myšlení vymezí obsah vybraných etických směrů debatuje o praktických aspektech vybraných etických pojmů 	<ul style="list-style-type: none"> etika a její předmět, vznik a základní pojmy, morálka, mravní hodnoty a normy, odpovědnost směry etiky etika v době globalizace

Lidské jednání (spravedlnost, svobodná vůle, vina, mravní povinnosti)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje základní mravní hodnoty ve vztahu k lidskému jednání vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem charakterizuje na příkladu úlohu svědomí, morálky, mravnosti a viny v lidském životě diskutuje o aktuálních etických problémech zaujme stanovisko k vybraným etickým problémům 	<ul style="list-style-type: none"> základní mravní hodnoty spravedlnost, svobodná vůle, vina, mravní povinnosti, životní postoje a hodnotová orientace, člověk a jeho postoj k ostatním lidem, vlastní štěstí versus společnost

Vznik a vývoj náboženství

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• charakterizuje základní náboženské proudy• posoudí funkci a uvede klady a zápory víry a náboženství v životě člověka• charakterizuje základní světová náboženství• zdůvodní nebezpečí náboženských sekt a nových náboženských hnutí• identifikuje projevy nebezpečí intolerance, extremismu, terorismu spojené s náboženstvím• objasní postavení církví a věřících v ČR	<ul style="list-style-type: none">• vznik a vývoj náboženství, hlavní znaky, pozitiva a negativa náboženství• světová náboženství• sekty a náboženský fundamentalismus

PŘÍRODOVĚDNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

FYZIKA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Obecným cílem fyzikálního vzdělávání je, aby žák chápal podstatu fyzikálních jevů a procesů a aby se dokázal sám orientovat v současném rozvoji fyziky a dovedl sledovat nové technologie.

Žák se naučí správně používat fyzikální pojmy, rozlišovat fyzikální realitu a fyzikální model, pracovat s fyzikálními rovnicemi, příslušnými jednotkami, grafy a diagramy a tyto dovednosti uplatní při řešení úloh. Osvojí si základy postupů, které jsou pro fyziku charakteristické (pozorování jevů, jejich popis a jejich vyhodnocení, vyvozování závěrů). Žák je kladně motivován k samostatnému a aktivnímu sledování technických novinek, zvláště pak moderních zařízení, technologií a postupů ve studovaném oboru.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Předmět fyzika vychází z oboru vzdělávání "Fyzikální vzdělávání" dle RVP. Učivo předmětu se zaměřuje na tyto tematické celky: mechanika, molekulová fyzika a termika, elektřina a magnetismus, mechanické kmitání a vlnění, optika, fyzika mikrosvěta, speciální teorie relativity, astrofyzika, biofyzika. V rámci výuky fyziky je tak žákům umožněno získat poměrně obsáhlý a ucelený přehled o fyzikálních dějích na Zemi.

STRATEGIE VÝUKY

Metody a formy výuky jsou voleny tak, aby odpovídaly cílům daného tematického celku a zároveň poskytovaly žákům dostatečný prostor pro vlastní práci. Kromě tradiční frontální výuky je volena i výuka skupinová, aby si žáci měli možnost osvojit práci v týmu. Jsou zařazeny samostatná cvičení, problémové úlohy, jednoduché pokusy, laboratorní práce. V rámci přiblížení některých tematických okruhů učiva se žáci zúčastní exkurzí. Při výuce je využívána řada učebních pomůcek a didaktická technika, např. modely, nástěnné obrazy, animace, power-pointové prezentace, z didaktické techniky potom zpravidla počítač s dataprojektorem. Žáci pracují s učebnicemi, tabulkami, kalkulačkami, fyzikálními pomůckami.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Jejich hodnocení bude podporovat aktivní přístup k učivu a bude je motivovat k aplikaci získaných vědomostí.

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů; přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (více času při samostatné práci, povzbudivý přístup, krácení úkolů).

Formy hodnocení

- individuální ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- samostatná práce (např. referáty)
- pozorování žáka (chování, postoje, zodpovědnost atd.)

PRÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- orientuje se v textu

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák se účastní aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje
- formuluje své myšlenky srozumitelně, přesně, v logickém sledu, přehledně a jazykově a matematicky správně

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák správně používá a převádí běžné jednotky
- používá pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák pracuje s digitálními technologiemi při zpracování údajů získaných při měření a pokusech, vyhledávání a ověřování informací a při analýze problémů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák diskutuje o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporuje svůj názor
- respektuje názory ostatních
- jedná ve prospěch životního prostředí
- posuzuje obsah a pravdivost reklamy vzhledem ke své osobě (zdraví člověka)

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák systematicky pracuje na zadaných tématech
- rozlišuje témata fyziky, která poskytují vhodný základ pro (profesní i osobní) celoživotní vzdělávání průběžně v celé výuce fyziky

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- žák zpracovává výsledky z měření a experimentů za pomoci PC

- využívá PC pro svou učební činnost (vyhledávání informací, využití různých počítačových aplikací apod.)
- prezentuje výsledky své práce s využitím PC

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- žák rozlišuje obnovitelné, tradiční a novodobé zdroje energie,
- uvědomuje si význam šetření energie
- třídí odpad

1. ročník (68 hodin)

Úvod

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá fyzikální veličiny a jejich jednotky • vybere a užije vhodné fyzikální metody a přístroje k jednoduchému měření • zpracuje výsledky měření a vyvodí z nich závěry • převádí fyzikální jednotky • rozlišuje základní skalární a vektorové fyzikální veličiny 	<ul style="list-style-type: none"> • obsah a význam fyziky • základní fyzikální pojmy, fyzikální veličiny a jednotky • fyzikální měření, chyby měření

Kinematika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší pohyby podle trajektorie a změny rychlosti • řeší úlohy o pohybech s využitím vztahů mezi kinematickými veličinami • rozpozná a popíše pohyb vzhledem ke zvolené vztažné soustavě • graficky zaznamená závislost dráhy (resp. rychlosti) na čase u základních pohybů 	<ul style="list-style-type: none"> • vztažná soustava • pohyby rozdělení, rovnoměrný, rovnoměrně zrychlený, rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů

Dynamika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • použije Newtonovy pohybové zákony v jednoduchých úlohách o pohybech • určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa • rozpozná inerciální a neinerciální soustavy těles, vysvětlí pojem setrvačnost • použije zákon zachování hybnosti v úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné působení těles • Newtonovy pohybové zákony, hybnost, impuls síly, dostředivá, odstředivá síla, třecí síla

o hybnosti	
------------	--

Mechanická energie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vypočítá mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly určí výkon a účinnost při konání práce analyzuje jednoduché děje s využitím zákona zachování mechanické energie 	<ul style="list-style-type: none"> mechanická práce, energie, výkon zákon zachování mechanické energie

Mechanika tuhého tělesa

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí výslednici sil působících na těleso a jejich momenty určí těžiště tělesa jednoduchého tvaru rozloží sílu do potřebných směrů rozliší rovnovážnou polohu tělesa vzhledem k ose otáčení vypočítá celkovou energii základních těles vykonávajících posuvný i otáčivý pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> tuhé těleso, těžiště tělesa skládání a rozkládání sil, moment síly, rovnovážné polohy energie tuhého tělesa

Gravitační pole

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše základní druhy pohybu v gravitačním poli vypočítá velikost gravitační síly mezi tělesy vysvětlí rozdíl mezi gravitační a tíhovou silou vypočítá úlohy spojené s pohybem těles v homogenním poli Země vrhy vysvětlí pojmy 1. a 2. kosmická rychlost jejich význam pro pohyb těles kolem Země popíše pohyby planet kolem Slunce pomocí Keplerových zákonů 	<ul style="list-style-type: none"> gravitační pole Země, všeobecný gravitační zákon tíhová síla a gravitační síla, pohyby těles v homogenním a radiálním gravitačním poli pohyby planet, Keplerovy zákony

Mechanika tekutin

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh na tlakové síly v tekutinách vysvětlí změny tlaku v proudící tekutině popíše jednoduché hydraulické zařízení vypočítá úlohy na rovnici spojitosti a rovnici Bernoulliho vysvětlí princip křídla letadla vypočítá odporovou sílu, kterou kladou různá 	<ul style="list-style-type: none"> ideální kapalina, ideální plyn, tlak, Pascalův zákon hydrostatický tlak, Archimédův zákon ustálené proudění ideální kapaliny – zákon spojitosti, Bernoulliho rovnice, křídlo letadla proudění skutečné kapaliny, odpor prostředí

tělesa proudící tekutině	
--------------------------	--

Molekulová fyzika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> Žák: uvede příklady potvrzující kinetickou teorii látek změří teplotu v Celsiově teplotní stupnici a vyjádří ji jako termodynamickou teplotu popíše vlastnosti látek z hlediska jejich částicové stavby vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny řeší jednoduché případy tepelné výměny pomocí kalorimetrické rovnice využívá základní vztahy mezi veličinami molekulové fyziky pro jednoduché výpočty v molekulové fyzice (látkové množství, molární hmotnost, počet částic atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> základní poznatky termiky, mezimolekulové síly veličiny molekulové fyziky teplota tělesa a vnitřní energie tělesa a její přeměny teplo a jeho měření, tepelná kapacita, kalorimetrická rovnice, 1. zákon termodynamiky

Plyny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na děje v plynech s použitím stavové rovnice pro ideální plyn popíše vlastnosti plynných látek z hlediska jejich částicové stavby popíše kruhový děj plynu a princip tepelného motoru graficky zakreslí jednotlivé děje plynu v diagramu a rozpozná závislosti mezi stavovými veličinami při těchto dějích 	<ul style="list-style-type: none"> struktura a vlastnosti plynů stavová rovnice ideálního plynu, práce plynu, děje v plynech kruhový děj, tepelné motory, 2. zákon termodynamiky

Kapaliny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti kapalných látek z hlediska jejich částicové stavby vysvětlí povrchovou vrstvu kapaliny rozdělí a popíše jevy na rozhraní kapaliny a pevného tělesa řeší úlohy na kapilární jevy 	<ul style="list-style-type: none"> struktura a vlastnosti kapalin, povrchová vrstva jevy na rozhraní, kapilární jevy teplotní roztažnost kapalin

Pevné látky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi a řeší úlohy na teplotní délkovou roztažnost těles 	<ul style="list-style-type: none"> struktura a vlastnosti pevných látek deformace pevných látek, Hookův zákon teplotní roztažnost pevných těles

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí mechanické vlastnosti těles z hlediska struktury pevných látek popíše příklady deformací pevných těles jednoduchého tvaru a řeší úlohy na Hookův zákon popíše vlastnosti pevných látek z hlediska jejich částicové stavby 	<ul style="list-style-type: none"> nanomateriály (struktura, vlastnosti)
--	--

Změny skupenství

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi graficky znázorní a popíše závislost teploty přeměny skupenství na tlaku vypočítá velikost tepla (i skupenského tepla) při skupenské přeměně vysvětlí pojmy vlhkost vzduchu a rosný bod 	<ul style="list-style-type: none"> změny skupenství, skupenské teplo, fázový diagram vlhkost vzduchu

2. ročník (68 hodin)

Mechanické kmitání a vlnění

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše vlastní kmitání mechanického oscilátoru a určí příčinu kmitání popíše nucené kmitání mechanického oscilátoru a určí podmínky rezonance rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření v látkovém prostředí charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění a jejich význam pro vnímání zvuku chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu 	<ul style="list-style-type: none"> mechanické kmitání, harmonické kmitání druhy mechanického vlnění, šíření vlnění v prostoru, odraz vlnění akustika vlastnosti zvukového vlnění, šíření zvuku v látkovém prostředí, ultrazvuk

Elektrické pole

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí elektrickou sílu v poli bodového elektrického náboje popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj vysvětlí princip a funkci kondenzátoru 	<ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, tělesa v elektrickém poli práce v el. poli, energie a potenciál el. pole, kapacita vodiče

Elektrický proud v látkách

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik elektrického proudu v látkách • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona • sestaví podle schématu elektrický obvod a změří elektrické napětí a proud • řeší úlohy na práci a výkon elektrického proudu • vysvětlí elektrickou vodivost polovodičů, kapalin a plynů • popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN • vysvětlí princip chemických zdrojů napětí • zná typy výbojů v plynech a jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický proud v kovech, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, elektrický proud v polovodičích • el. proud v kapalinách a v plynech

Stacionární magnetické pole

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše mag.pole ind.čarami a vektorem B • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem a popíše magnetické pole indukčními čarami • rozdělí látky dle toho, jak reagují na magnetické pole 	<ul style="list-style-type: none"> • magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, magnetická síla, magnetické vlastnosti látek

Nestacionární magnetické pole

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí jev elektromagnetické indukce a jeho význam v technice • popíše závislosti a zákonitosti elektromagnetické indukce 	<ul style="list-style-type: none"> • elektromagnetická indukce, zákony elektromagnetické indukce, indukčnost

Střídavý proud

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice • charakterizuje základní vlastnosti obvodů střídavého proudu • vysvětlí princip transformátoru a usměrňovače střídavého proudu • vypočítá okamžitou hodnotu střídavého proudu i napětí • rozlišuje příkon a výkon elektrického spotřebiče, určí jeho účinnost 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik střídavého proudu, práce a výkon střídavého proudu • střídavý proud v energetice, trojfázová soustava střídavého proudu, transformátor • obvody střídavého proudu

<ul style="list-style-type: none"> • změří střídavý proud procházející vodičem a střídavé napětí na vodiči 	
---	--

Elektromagnetické vlnění

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vznik elektromagnetického kmitání v oscilačním obvodu • popíše využití elektromagnetického vlnění ve sdělovacích soustavách • popíše základní vlastnosti elektromagnetického vlnění • vysvětlí konstrukci antény 	<ul style="list-style-type: none"> • elektromagnetické kmitání, elektromagnetický oscilátor, vlastní a nucené elektromagnetické kmitání, rezonance • vznik a vlastnosti elektromagnetického vlnění, přenos informací elektromagnetickým vlněním

3. ročník (68 hodn)

Optika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na odraz a lom světla • vysvětlí podstatu jevů interference, ohyb a polarizace světla • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • popíše oko jako optický přístroj, vysvětlí funkci lidského oka a korekce jeho vad z hlediska optiky • vysvětlí principy základních typů optických přístrojů • vysvětlí rozklad polychromatického světla • popíše základní vady oka (jejich korekci) • ovládá práci s mikroskopem • řeší základní úlohy z fotometrie • popíše principy správného osvětlení 	<ul style="list-style-type: none"> • elektromagnetické spektrum, vlastnosti jednotlivých záření, jejich využití a vliv na živé organismy (IRD, UV, RTG záření), ochrana před škodlivými účinky záření • světlo a jeho šíření, index lomu, odraz a lom světla • zobrazování zrcadlem a čočkou, zobrazovací rovnice • oko (akomodace), vady oka, význam brýlí • vlnové vlastnosti světla disperze, difrakce, interference, polarizace • optické přístroje (lupa, mikroskop, dalekohled, fotografický přístroj, endoskop) • fotometrie a její veličiny, hygiena osvětlení

Základy kvantové fyziky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní podstatu fotoelektrického jevu a jeho praktické využití chápe základní myšlenku kvantové fyziky, tzn. vlnové a částicové vlastnosti objektů mikrosvěta vysvětlí vyzařování energie tělesem v závislosti na jeho teplotě vysvětlí pojem foton popíše Comptonův jev 	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy kvantové fyziky vyzařování těles fotoelektrický jev vlnové vlastnosti částic a kvantování energie částic

Elektronový obal atomu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje základní modely atomu popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu popíše spektrum atomu vodíku vysvětlí luminiscenci a uvede její příklady popíše princip fungování laseru a podá příklady jeho využití 	<ul style="list-style-type: none"> modely atomu, spektrum atomu vodíku, kvantová čísla laser

Fyzika atomového jádra

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony vysvětlí podstatu radioaktivity a jaderného záření a popíše způsoby ochrany před tímto zářením popíše štěpnou reakci jader uranu a její praktické využití v energetice posoudí výhody a nevýhody způsobů, jimiž se získává elektrická energie vysvětlí slučování lehkých jader a jeho využití v praxi rozdělí základní částice dle společných vlastností popíše jaderný reaktor a jeho základní části popíše nakládání s jaderným odpadem 	<ul style="list-style-type: none"> nukleony, radioaktivita, jaderné reakce, jaderné záření, elementární a základní částice zdroje jaderné energie, jaderný reaktor, bezpečnostní a ekologická hlediska jaderné energetiky

4. ročník (60 hodin)

Speciální teorie relativity

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše vztažné soustavy a podá základní principy STR vysvětlí relativnost současnosti řeší úlohy na dilataci času a kontrakci délky skládá rychlosti relativisticky používá základní vztah mezi energií a hmotností 	<ul style="list-style-type: none"> prostor a čas v klasické mechanice, základní principy STR relativnost současnosti, dilatace času, kontrakce délek, skládání rychlostí v STR relativistická hmotnost energie

Astrofyzika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje Slunce jako hvězdu a popíše sluneční soustavu popíše vývoj hvězd a jejich uspořádání do galaxií zná současné názory na vznik a vývoj vesmíru vysvětlí nejdůležitější způsoby, jimiž astrofyzika zkoumá vesmír 	<ul style="list-style-type: none"> sluneční soustava planety, Slunce, další objekty hvězdy, galaxie, vývoj a výzkum vesmíru

Biofyzika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše příklady působení jevů a zákonů mechaniky v lidském těle popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky ve vyšetřovacích metodách a přístrojích používaných ve zdravotnictví popíše příklady uplatnění jevů a zákonů mechaniky v terapiích vysvětlí sedimentaci krve a význam odstředivky při ní vysvětlí vliv abnormální gravitace na lidský organismus popíše vliv abnormálního tlaku na lidský organismus popíše dýchání z hlediska fyziky popíše průtok krve v krevním oběhu změří krevní tlak popíše tepelnou regulaci lidského těla popíše různé způsoby sterilizace popíše vliv hluku na lidský organismus popíše příklady využití infrazvuku a ultrazvuku ve zdravotnictví popíše elektrické projevy v lidském organismu a příklady využití v metodách vyšetření a v terapiích 	<ul style="list-style-type: none"> pohyb, síla, tlak, napětí – mechanoterapie, masáž, využití odstředivé síly – odstředivky, sedimentace projevy setrvačnosti lidského těla při změně rychlosti pohybu, při rozjezdu a krizovém brzdění aut, funkce ochranných prvků v automobilu beztížný stav a stav přetížení organismu při kosmických letech, působení vnějšího tlaku na organismus, hyperbarická komora, kesonová nemoc mechanické vlastnosti tkání, úrazy, mechanoterapie fyzikální základy dýchání, krevní oběh, krevní tlak, měření krevního tlaku teplo a chlad, tělesná teplota a její regulace, vodoléčba, zábaly, sauna, vliv vlhkosti vzduchu na organismus termo a hydro terapie vliv vlhkosti vzduchu na organismus, dialýza nanomateriály (cílená doprava léčiv, náhrady tkání, ochranné roušky) sterilizace, autokláv, termostaty deformace pevného tělesa a její význam ve zdravotnictví

- popíše účinky el.proudu na lidský organismus a příklady využití v metodách vyšetření a v terapiích
- podá základní principy bezpečnosti při práci s elektrickým proudem
- popíše příklady využití elektrického proudu ve zdravotnictví
- popíše příklady využití elektromagnetického vlnění v lékařství
- popíše příklady využití laseru (především ve zdravotnictví)
- popíše význam radionuklidů v nukleární medicíně
- popíše příklady optických jevů v lidském organismu a příklady využití v metodách vyšetření a v terapiích
- popíše význam ozónové vrstvy pro život na Zemi
- popíše a zdůvodní problémy spojené s pobytem člověka na vesmírné stanici a jeho činností v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici

- práh slyšení, práh bolesti, vliv hluku na organismus, ochrana proti hluku
- působení vibrací, infrazvuku a ultrazvuku na lidský organismus, využití ultrazvuku v diagnostice a terapii
- bezpečnost při práci s elektrickým proudem, účinky elektrického proudu na organismus, elektroléčba, iontoforéza
- význam mag.pole Země pro život na Zemi
- využití vysokofrekvenčního proudu a elektromagnetického vlnění v lékařství, využití obrazovky ve zdravotnictví, měření akčních potenciálů lidského těla
- elektroterapie, iontoforéza
- použití laseru ve zdravotnictví
- počítačová tomografie
- radioterapie, využití nuklidů
- význam ozónové vrstvy pro život na Zemi
- biofyzikální aspekty pobytu člověka na vesmírné stanici a jeho činností v otevřeném kosmickém prostoru mimo stanici

CHEMIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Vyučování ve vyučovacím předmětu chemie směřuje k poznávání základních přírodovědných poznatků, které mají sloužit k uvědomování si užitečnosti a schopnosti aplikovat tyto poznatky v praktickém životě.

Velmi důležitou součástí výuky je také učení se schopnosti rozlišovat příčiny a následky chemických dějů, jejich souvislosti a vztahy mezi nimi, a to především ve vazbě na řešení praktických problémů.

Součástí výuky je i nácvik pozorování jednotlivých chemických dějů při pokusech v laboratoři, nácvik jejich analýzy a vyvozování závěrů.

Výuka chemie má vést k získávání a upevňování znalostí a dovedností odpovědně pracovat podle pravidel bezpečné práce, a to jak při pracovních, tak soukromých aktivitách.

Předmět chemie se rovněž podílí na utváření správných postojů žáků vůči životnímu prostředí, jež je obklopuje.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučování chemie je zaměřeno na poznávání jednodušších chemických látek a chemických reakcí s důrazem na to, co občané v běžném životě potřebují.

Výuka chemie vychází z chemického vzdělávání z RVP.

Obsahuje základy teoretického učiva z oblasti obecné, anorganické, organické, analytické chemie a biochemie, včetně chemických výpočtů a znalostí chemického názvosloví.

Při výuce chemie se klade důraz na řešení i náročnějších problémových úloh a zejména využitelnost učiva chemické povahy pro každodenní život občanů.

Součástí chemie jsou i praktická cvičení, která mají vytvářet podmínky pro osvojení požadovaných praktických dovedností formou cvičení ve školní laboratoři.

STRATEGIE VÝUKY

Ve výuce chemie se vedle výkladu a frontálního procvičování učiva preferuje individuální přístup k žákům.

Do výuky se začleňuje i práce s výpočetní technikou a digitálními technologiemi, zvláště pak při nácviku vyhledávání, posuzování a zpracování informací.

Důležitou součástí výuky jsou i praktická cvičení ve školní laboratoři, která by měla zaujímat alespoň 10 % vyučovacího času, vždy však s dodržením platné legislativy.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Do hodnocení žáků je zahrnuto ústní zkoušení a zkoušení formou testů, v rámci hodnocení je prostor na sebehodnocení žáků a na hodnocení žáků navzájem.

Při hodnocení je kladen důraz na prvky pozitivní motivace pro další učení. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (více času při zpracování úkolů, individuální a podněcující přístup, krácení úkolů).

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Vzdělávání chemie slouží k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Výuka směřuje k nácviku:

- utváření si vlastního názoru na širokou škálu problémů, které se v běžném životě objevují, a schopnosti obhájit vlastní názor
- odhadu vlastních schopností a sebehodnocení
- prezentace výsledků své práce
- vnímání obsahu reklamy na základě vlastního úsudku
- hodnocení práce své i jiných

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák pozoruje vlastnosti látek a jejich přeměn a vyvozuje odpovídající závěry pro výuku ve škole a zejména pro běžný život
- posuzuje věrohodnost informací, zpracovává je z hlediska důležitosti a objektivity a využívá je k dalšímu učení
- uvědomuje si souvislosti mezi chemickými poznatky a poznatky získanými v jiných přírodních vědách
- plánuje, organizuje a vyhodnocuje vlastní učební činnosti

- využívá chyb jako prostředků pozitivní motivace pro další učení a pro vytváření kladných postojů k chemii i dalším přírodním vědám

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák vybírá nejvhodnější způsob řešení problému
- porovnává odborné názory, mediální tvrzení a vlastní znalosti a zkušenosti s významem chemie v každodenním životě
- řeší problémy související s užíváním chemikálií v běžném životě
- přispívá k prevenci různých problémů ve škole i v běžném životě na základě poznatků a dovedností ze školní výuky (prevence požárů, zneužívání návykových látek, léčiv apod.)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák se snaží porozumět myšlenkám druhých, respektuje je a adekvátně na ně reaguje
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- pracuje v týmu

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák plánuje činnosti při pozorování a experimentech, zpracovává a vyhodnocuje získaná data
- dodržuje zásady bezpečnosti práce s chemikáliemi v učebně i v životě

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák správně používá a převádí běžné jednotky
- odhaduje výsledek při chemických výpočtech
- využívá tabulek a grafů při získávání konkrétních hodnot veličin

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák používá digitální technologie k provádění a dokumentaci chemických experimentů, včetně záznamu a zpracování dat
- využívá počítače k prezentacím své učební činnosti

- využívá digitální zdroje pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů

- uplatňuje teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientuje se v systému péče o zdraví.

Žák dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sám poskytnout

Žák jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák využívá znalostí z učiva chemie ve prospěch ochrany svého zdraví před škodlivými látkami
- systematicky pracuje na zadaných tématech

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- žák vyhledává informace na internetu a posuzuje jejich věrohodnost
- užívá počítače k prezentacím své učební činnosti

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák vyhodnocuje pravdivost reklamy ve vztahu ke složení vybraných typů vod (balených, pitných, pramenů...) a jejich účincích na zdraví člověka
- vyhodnocuje zprávy týkající se znečištění vody a ovzduší chemickými látkami způsobené činností průmyslových podniků (stavba průmyslových zón, správné řízení, havárie)

- srovnává znalosti o vybraných sloučeninách obsažených ve výrobcích běžné spotřeby s hodnocením o účincích těchto výrobků uváděné v reklamách (prací a čisticí prostředky, změkčovače vody)
- interpretuje zprávy s chemickou tematikou (vliv sloučenin na ŽP, zdraví člověka, zdraví a život dalších organismů, globální problémy) uváděné v médiích a zaujímá k nim stanoviska podložená věcnou odbornou argumentací
- vytváří vlastní mediální sdělení s chemickou tematikou, vnímá všechny podstatné aspekty jeho vytváření a interpretuje jej

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- žák zhodnotí význam vody pro život na Zemi
- zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti
- navrhne, jak lze v nejbližším okolí omezovat znečišťování vody a vzduchu
- popíše, co je teplotní inverze
- vysvětlí pojem smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší
- zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země
- popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí
- uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí
- uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání
- posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí
- rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
- vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy
- uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi
- posoudí vliv používání plastů na životní prostředí
- uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje
- zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů
- vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady
- zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede jak tomu předcházet

Úvod do obecné chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">objasní přínos chemie pro vědu a praxiuvede příklad fyzikálního a chemického děje	<ul style="list-style-type: none">předmět chemiechemický a fyzikální děj

Vlastnosti látek

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje pojmy těleso a chemická látkadokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek	<ul style="list-style-type: none">chemické látky a jejich vlastnosti

Chemické látky a jejich směsi

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">popíše metody oddělování složek ze směsí a uvede příklady využití těchto metod v praxivyjádří složení roztoků různým způsobem, připraví roztok požadovaného složení	<ul style="list-style-type: none">směs homogenní a heterogenníroztokylátkové množstvívýpočty v chemii

Atom – jeho složení a struktura

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid	<ul style="list-style-type: none">částicové složení látek, atom, molekula

Periodická soustava prvků

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">rozlišuje pojmy prvek, sloučeninazná názvy a značky vybraných chemických prvkůvysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvkůcharakterizuje přechodné a nepřechodné prvky, obecné vlastnosti nekovů a kovů	<ul style="list-style-type: none">chemické prvky, sloučeninyperiodická soustava prvků

Chemická vazba

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí vznik chemické vazbycharakterizuje typy vazeb	<ul style="list-style-type: none">chemická vazba

Chemické názvosloví a symbolika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">dokáže zapsat vzorec a uvést český nebo latinský název jednoduché sloučeninyumí využívat oxidační čísla	<ul style="list-style-type: none">chemická symbolika, značky a názvy prvkůoxidační číslovzorce a názvy jednoduchých sloučenin

Chemický děj

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí podstatu chemických reakcí a dokáže popsat faktory, které ovlivňují průběh chemické reakcezapiše chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí jiprovádí jednoduché chemické výpočty při řešení praktických chemických problémů	<ul style="list-style-type: none">chemické reakcechemické rovnicezákladní typy chemických reakcívýpočty v chemii

2. ročník (68 hodin)

Úvod do studia anorganické chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí vlastnosti anorganických látek	<ul style="list-style-type: none">anorganické látky

Názvosloví anorganických sloučenin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenintvoří a čte latinské názvy anorganických sloučenin, které se uplatňují ve zdravotnictví	<ul style="list-style-type: none">základy názvosloví anorganických sloučeninzáklady latinského názvoslovíOxidy, kyseliny, hydroxidy, soli

Nepřechodné prvky a jejich anorganické sloučeniny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• charakterizuje jednotlivé nepřechodné prvky a jejich anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v běžném životě• uvede prvky důležité pro lidský organismus, jejich funkci, zdroje a význam• připraví, dokáže a ověří vlastnosti známých nepřechodných prvků v laboratoři	<ul style="list-style-type: none">• -nepřechodné prvky s a p – prvky a jejich anorganické sloučeniny• -důkaz a příprava kyslíku, vodíku• alkalické kovy a jejich vlastnosti

Přechodné prvky a jejich anorganické sloučeniny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• charakterizuje jednotlivé přechodné prvky a jejich anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí• vysvětlí vlastnosti některých látek z hlediska toxikologie a zná jejich nebezpečí v reálné	<ul style="list-style-type: none">• přechodné prvky• d-prvky a jejich významné anorganické sloučeniny (oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli)• těžké kovy a jejich toxicita• chemické prvky v lidském organismu

Komplexní sloučeniny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• objasní stavbu běžných komplexních sloučenin a napíše jejich vzorec	<ul style="list-style-type: none">• komplexní sloučeniny – názvosloví

3. ročník (68 hodin)

Úvod do studia organické chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin• charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze	<ul style="list-style-type: none">• vlastnosti atomu uhlíku• klasifikace a názvosloví organických sloučenin• typy reakcí v organické chemii

Uhlovodíky – základ organické chemie a zdroje uhlovodíků

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• charakterizuje skupiny uhlovodíků a tvoří jejich chemické vzorce a názvy• klasifikuje uhlovodíky podle různých hledisek• uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití zejména ve zdravotnictví• modeluje různé uhlovodíky a vyvodí z nich jejich strukturu a vlastnosti	<ul style="list-style-type: none">• organické sloučeniny v běžném životě a zdravotnické praxi• organické sloučeniny ve farmaceutické výrobě

Deriváty uhlovodíků

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• charakterizuje skupiny derivátů uhlovodíků a tvoří jejich chemické vzorce a názvy• uvede významné zástupce derivátů uhlovodíků a zhodnotí jejich využití zejména ve zdravotnické praxi• uvede způsoby přípravy známých derivátů	<ul style="list-style-type: none">• organické sloučeniny ve farmaceutické výrobě• organické sloučeniny jako strukturní základ látek v živých organismech• důkaz lihu v organické látce

Deriváty karboxylových kyselin

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• rozlišuje druhy derivátů karboxylových kyselin a uvede jejich význam v praxi• charakterizuje alfa-aminokyseliny a zhodnotí jejich strukturní základ pro stavbu živých organismů	<ul style="list-style-type: none">• substituční a funkční deriváty karboxylových kyselin• organické látky jako strukturní základ látek v živých organismech

Heterocyklické sloučeniny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• vysvětlí pojem heterocyklická sloučeniny a uvede význam těchto látek v běžném životě• orientuje se v problematice návykových látek a zná účinek drog na lidské zdraví	<ul style="list-style-type: none">• heterocyklické sloučeniny, alkaloidy• drogy, toxikomanie (morfin, nikotin, kofein, kokain a kyselina lysergová)

Chemie kolem nás

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">popíše příklady uplatnění chemických jevů a postupů při vývoji nových materiálů a technologií využívaných ve zdravotnictví	<ul style="list-style-type: none">organické sloučeniny ve vývoji nových materiálů a technologií

4. ročník (60 hodin)

Analytická chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">posoudí vzorek a odhadne typ sloučeninyobjasní postup stanovení iontů na mokré cestěpřipraví odměrný roztok a provede stanovení a výpočet koncentraceprovede prakticky důkazy známých kationtů a aniontů pomocí srážecích reakcíuvede na příkladech analytické metody používané pro sledování kvality např. vnějšího a vnitřního ovzduší, vody, potravin, provede jednoduché měřeníprovede jednoduché měření provede stanovení dané látky ve vzorku metodou titrace	<ul style="list-style-type: none">skupinová činidla, srážecí reakce, zkrácený iontový zápis srážecí reakce, důkazy známých kationtů a aniontůvolumetrie (titrace)

Úvod do studia biochemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny	<ul style="list-style-type: none">chemické složení živých organismů

Přírodní látky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">uvede složení, výskyt a funkce nejdůležitějších přírodních látek z hlediska lidského organismu a zdravícharakterizuje základní živiny (sacharidy, tuky, bílkoviny), jejich význam a strukturudokáže bílkoviny a ověří jejich vlastnosti známými reakcemi	<ul style="list-style-type: none">chemické složení živých organismůpřírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyselinybiokatalyzátoryvitaminy, avitaminóza, hypervitaminózahormony, enzymydůkaz monosacharidů Fehlingovým a Tollensovým činidlemdůkaz škrobu

<ul style="list-style-type: none">• dokáže sacharidy a ověří jejich vlastnosti známými reakcemi• rozliší základní organické a anorganické látky lidského organismu• charakterizuje vitaminy, enzymy a hormony a uvede jejich funkci v lidském organismu• objasní strukturu a význam nukleových kyselin	<ul style="list-style-type: none">• redukující a neredukující cukry
---	---

BIOLOGIE A EKOLOGIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Předmět biologie a ekologie a jeho výuka je koncipována tak, aby žáky vedla k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení vztahů v přírodě. Důraz je kladen nejen na poznávání základních přírodovědných poznatků, ale také na jejich uplatnění v praktickém životě. Na základě výuky biologie a ekologie si tak žák utváří kladný vztah k vlastnímu životu i životu ostatních a také k životnímu prostředí, které jej bezprostředně obklopuje.

Hlavním cílem výuky biologie a ekologie je vytvořit u žáků pozitivní postoj k přírodě a přírodním vědám, dále pak naučit žáky využívat znalosti a dovednosti z přírodních věd v osobním i profesním životě, a rozvíjet obecnější dovednosti žáků. Cílem je dále propojovat učivo z biologie s poznatky z jiných přírodovědných disciplín, zejména z chemie, zařazovat do výuky cvičení, badatelské nebo projektové činnosti.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Předmět biologie a ekologie vychází z oboru vzdělávání "Biologické a ekologické vzdělávání" dle RVP. Učivo předmětu je rozděleno do těchto tematických celků: obecná biologie, základy mikrobiologie, biologie rostlin, hub a živočichů, genetika, ekologie. V rámci výuky biologie je tak žákům umožněno získat poměrně obsáhlý a ucelený přehled o životě na Zemi.

STRATEGIE VÝUKY

Metody a formy výuky jsou voleny tak, aby odpovídaly cílům daného tematického celku a zároveň poskytovaly žákům dostatečný prostor pro vlastní práci. Kromě tradiční frontální výuky je volena i výuka skupinová, aby si žáci měli možnost osvojit práci v týmu. V rámci přiblížení některých tematických okruhů učiva se žáci mohou zúčastnit exkurzí. Při výuce je využívána řada učebních pomůcek a didaktická technika, např. přírodniny, modely, nástěnné obrazy, animace, digitální nástroje. Součástí předmětu jsou i praktická cvičení, během kterých se žáci učí pracovat s mikroskopickou technikou a s přírodninami.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Jejich hodnocení bude podporovat aktivní přístup k učivu a bude je motivovat k aplikaci získaných vědomostí.

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů; přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (více času při samostatné práci, povzbudivý přístup, krácení úkolů).

Formy hodnocení

- individuální ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- možnost hodnotit samostatné práce (např. referáty)
- pozorování žáka (jde především o hodnocení chování, postojů, zodpovědnosti, atd.)

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Při výuce biologie a ekologie není kladen důraz na množství osvojených poznatků, ale také na rozvíjení obecnějších dovedností žáků, které samozřejmě probíhají na věcně biologickém základu.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák využívá těch stylů učení, které mu nejlépe vyhovují, a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti
- využívá pro učení různých informačních zdrojů (včetně zkušenosti jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí
- vyhledává informace z různých zdrojů, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace
- hledá odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých přírodních procesů

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák řeší problémy každodenního života (vč. rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků)
- na řešení úkolů spolupracuje, pracuje v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, nezaujatě zvažuje návrhy druhých
- hodnotí různé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity

- předchází možným problémům ve škole i v běžném životě

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných
- prezentuje svou práci, hodnotí výsledky své práce a reaguje na hodnocení ostatních, argumentuje, přijímá kritiku
- aktivně diskutuje - formuluje a obhajuje své názory a postoje, ale současně respektuje názory druhých

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák získává návyky k systematické práci, kterou uplatní v budoucím profesním životě

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák využívá matematický aparát při zpracování dat z měření a experimentů
- využívá různých forem grafického znázornění

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák používá digitální technologie k pozorování, dokumentaci a analýze biologických procesů a ekosystémů
- žák využívá různé digitální nástroje pro studium a pochopení ekologických problémů
- kriticky hodnotí a interpretují biologické a ekologické informace získané z digitálních zdrojů, využívají je při řešení environmentálních otázek a aplikují je v každodenním životě

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Žák systematicky pracuje na zadaných tématech, rozlišuje témata biologie a ekologie, která poskytují vhodný základ pro (profesní i osobní) celoživotní vzdělávání průběžně v celé výuce.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Žák zpracovává výsledky z měření a experimentů za pomoci digitálních nástrojů, využívá digitální nástroje pro svou učební činnost (vyhledávání informací, využití různých počítačových aplikací apod.), prezentuje výsledky své práce s využitím digitálních aplikací.

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Žák diskutuje o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporuje svůj názor, respektuje, názory ostatních, předchází otevřeným střetům, jedná ve prospěch životního prostředí, posuzuje obsah a pravdivost reklamy vzhledem ke své osobě (zdraví člověka).

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Pojetí a obsah výuky biologie a ekologie umožňuje realizovat celé průřezové téma Člověk a životní prostředí. Všechna témata, která toto průřezové téma zahrnuje, jsou součástí vzdělávacího obsahu biologie 4. ročníku.

1. ročník (68 hodin)

Obecná biologie - Úvod do studia biologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• uvede klasifikaci biologických vědních disciplín a jejich předmět zkoumání v přehledu významné biologické objevy a jejich představitele• zařazuje do skupin biologické vědní disciplíny podle jejich předmětu zkoumání	<ul style="list-style-type: none">• předmět biologie, klasifikace biologických disciplín• významné biologické objevy a objevitelé

Obecná biologie - Charakteristika a složení živé hmoty

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• vysvětlí obecné znaky živé hmoty• charakterizuje chemické složení organismů• vyjmenuje hlavní biogenní prvky a jejich členění• popíše chemické složení a význam anorganických a organických látek v živých	<ul style="list-style-type: none">• obecné vlastnosti živých soustav• chemické složení organismů (cukry, tuky, bílkoviny, nukleové kyseliny, biokatalyzátory, hormony, vitamíny)

organismech • orientuje se v pojmech proteosyntéza, replikace nukleových kyselin	
---	--

Obecná biologie - Cytologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní stavbu prokaryotické a eukaryotické buňky (včetně buňky lidského těla) vysvětlí význam a funkci jednotlivých organel objasní rozdíly mezi jednotlivými typy buněk vysvětlí princip transportních dějů uvnitř buňky definuje a klasifikuje metabolismus a vysvětlí základní metabolické pochody v buňce popíše buněčný cyklus charakterizuje základní typy buněčného dělení popíše vlastnosti kmenových buněk a možnosti jejich využití vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy používá mikroskop, dokáže sestavit preparát a pozorovat ho 	<ul style="list-style-type: none"> buněčná teorie stavba prokaryotické buňky stavba eukaryotické buňky, rozdíly mezi jednotlivými typy buněk význam a funkce jednotlivých organel, buněčná fyziologie transportní děje v buňce metabolismus buňky (fotosyntéza, buněčné dýchání) buněčný cyklus, typy dělení: amitóza, mitóza, meióza diferenciací a specializace buněk buňky a tkáně lidského těla

Základy mikrobiologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje mikrobiologii jako vědu a její využití klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy popíše stavbu, životní funkce a rozmnožování virů a bakterií uvede nečastější virová a bakteriální onemocnění zhodnotí význam virů a bakterií a dalších mikroorganismů v přírodě a jejich praktické využití vysvětlí propojení mikroorganismů s živočichy a rostlinami a člověkem 	<ul style="list-style-type: none"> systematické členění mikroorganismů stavba, funkce, význam virů a bakterií

Biologie hub

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla hub, rozlišuje a 	<ul style="list-style-type: none"> stavba těla, evoluce hub rozmnožování hub systematické třídění hub

<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje různé typy jejich rozmnožování vysvětlí principy systematického třídění hub pozná typické zástupce skupin uvede praktický význam skupin hub s ohledem na využití ve zdravotnictví charakterizuje mikroskopické houby, jejich výskyt a působení, využití ve farmacii a potravinářství popíše příznaky otrav houbami, první pomoc a způsob léčby 	<ul style="list-style-type: none"> zástupci a jejich význam praktický význam hub jedovaté houby
--	--

2. ročník (102 hodin)

Obecná biologie - Vznik a vývoj živých soustav

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní teorie o vzniku života na Zemi charakterizuje chemickou a biologickou evoluci biosféry popíše hlavní evoluční teorie a jejich podstatu popíše hlavní mezníky v evoluci orgánových soustav u živočichů vysvětlí evoluci člověka a proces hominizace 	<ul style="list-style-type: none"> teorie o vzniku života evoluce

Biologie rostlin - Histologie rostlin

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> klasifikuje a charakterizuje rostlinná pletiva 	<ul style="list-style-type: none"> rostlinná pletiva podle tvaru, dělivosti a funkce

Biologie rostlin - Stavba a fyziologie rostlin

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těl rostlin popíše vnitřní stavbu vegetativních a generativních orgánů, vysvětlí jejich význam vysvětlí hlavní fyziologické pochody v rostlinném organismu určuje účinné látky a jejich využití na příkladech významných léčivých rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> stavba: vegetativní a generativní rostlinné orgány fyziologie: vodní režim, minerální výživa, způsoby výživy, růst a vývin rostlin, dráždivost a pohyby rostlin

Biologie rostlin - Systém rostlin

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje stavbu, výskyt, význam a hlavní zástupce podříše Biliphytae a Viridiplantae • objasní princip vývojových cyklů výtrusných a semenných rostlin a jejich rozmnožování 	<ul style="list-style-type: none"> • systém rostlin Biliphytae, Viridiplantae • léčivé rostliny

Genetika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam pojmů genetika, heredita a variabilita, genetická informace, alela, gen, genotyp, fenotyp • vysvětlí molekulární příčiny dědičnosti • vysvětlí rozdíl mezi úplnou a neúplnou dominancí • demonstruje Mendelovy zákony na konkrétních příkladech monohybridismu a dihybridismu • vysvětlí princip genové vazby a Morganovy zákony • vymezi genetickou podstatu pohlavního rozmnožování a vazby genů na pohlaví • objasní podstatu dědičnosti mitochondrií, plastidů • vysvětlí princip a příčinu mutací, uvede jednotlivé typy mutací a druhy mutagenů • uvede příklady metod studia dědičnosti člověka používaných v praxi a jejich přínos • řeší jednoduché příklady genetického poradenství • objasní genealogii vybraných chorob, význačných znaků a krevních skupin • vysvětlí podstatu genového inženýrství a jeho užití ve zdravotnictví, využití plazmidů, diskutuje etické otázky genového inženýrství • objasní pojmy genetiky populací a aplikuje na příkladech Hardy-Weinbergův zákon • vysvětlí genetické mechanismy v evoluci 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy • vznik znaku z genu • metody genetiky – monohybridismus, dihybridismus • genová vazba, Morganovy zákony • Mendelovy zákony • pohlavní rozmnožování, vznik gamet, chromozomální určení pohlaví • dědičnost vázaná na pohlavní chromozomy • mutace • genetika člověka (dědičnost chorob, významných znaků, krevních skupin), mimojaderná dědičnost • genetika populací, genové inženýrství, klonování, genetická prognóza • dědičnost virů a bakterií • genetické zákonitosti v evoluci

3. ročník (68 hodin)

Biologie živočichů - Prvoci

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• uvede základní třídění prvoků a označí původce onemocnění člověka• vysvětlí rozmnožování prvoků	<ul style="list-style-type: none">• charakteristika říše, kmeny, zástupci

Biologie živočichů - Histologie živočichů

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• vysvětlí vznik mnohobuněčných organismů• klasifikuje a charakterizuje živočišné tkáně	<ul style="list-style-type: none">• vznik mnohobuněčnosti• živočišné tkáně (epitely, pojiva, tkáň svalová, tkáň nervová, tělní tekutiny)

Biologie živočichů - Bezobratlí

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• vysvětlí pojmy diblastika, triblastika• charakterizuje vybrané taxony, zejména se zaměřením na parazity člověka• uvede příklady zdravotních důsledků některých bezobratlých pro člověka• rozlišuje užitečný a škodlivý hmyz, způsoby individuálního vývoje	<ul style="list-style-type: none">• hlavní zástupci bezobratlých významní pro člověka, parazité• diblastika• triblastika (prvoústí, druhoústí)

Biologie živočichů - Strunatci

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• charakterizuje a třídí strunatce• popíše hlavní taxony z hlediska anatomických a fyziologických znaků• vyjmenuje významné zástupce obratlovců, jejich výskyt, význam, jejich ekologii a etologii	<ul style="list-style-type: none">• charakteristika a systematické rozdělení strunatců• pláštěnci, kopinatci• obratlovci (nejdůležitější skupiny)

4. ročník (60 hodin)

Ekologie - Obecná ekologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• objasní pojem ekologie a uvede její	<ul style="list-style-type: none">• pojem ekologie, její klasifikace• základní ekologické pojmy• abiotické a biotické podmínky, koloběh

<p>rozčlenění</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje a vhodně používá ekologickou terminologii • vysvětlí závislost živých organismů na abiotických a biotických podmínkách • vyjmenuje faktory ohrožující životní prostředí a uvede aktuální i perspektivní řešení jeho ochrany • charakterizuje vliv životního prostředí na lidský organismus, uvede příklady negativních jevů prostředí a jejich zdravotní důsledky • diskutuje věcně o aktuálních ekologických problémech, opírá se o informační zdroje • vyjmenuje příklady základních ekosystémů, potravních řetězců • klasifikuje typy biomů dle vegetačního pásma a stupně 	<p>látek v přírodě</p>
--	------------------------

Ekologie - Člověk a biosféra

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje rozšíření člověka na Zemi a růst lidské populace • vysvětlí význam jednotlivých složek neživé přírody pro člověka • uvede přirozené a nepřirozené zdroje znečištění složek neživé přírody • vysvětlí pojem skleníkový efekt a ozónová vrstva, uvede jejich význam pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • růst lidské populace, demografie • vliv činností člověka na biosféru • ovzduší a klima, znečištění vody • půda ochrana půdy • energie a její využití, odpady

Ekologie - Ochrana přírody a životního prostředí

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje faktory ohrožující životní prostředí a uvede perspektivní řešení jeho ochrany • charakterizuje typy chráněných území v naší republice • diskutuje věcně o aktuálních ekologických problémech na lokální a globální úrovni • uvede příklady významných organizací zabývajících se ochranou životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana a tvorba životního prostředí • nástroje společnosti k ochraně prostředí • lokální, regionální a globální problémy životního prostředí a přístupy k jejich řešení • životní prostředí a lidské zdraví

ZEMĚPIS

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Výuka zeměpisu obohacuje v návaznosti na základní vzdělávání celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, sociálních a hospodářských podmínek a faktorů života lidí v různých světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v jeho problémech, důraz je kladen i na vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci získali základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a o jejích hlavních složkách a aby si uvědomovali význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti. Dále také aby byli schopni orientovat se v zeměpise světadílů, ve zvlátnostech jejich obyvatelstva a aby získali informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu.

Žáci dovedou samostatně pracovat s různými druhy map, s grafy, se statistickými materiály, umí číst údaje v nich obsažené, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi a zároveň i používat získané vědomosti v praktických situacích.

Stálou součástí výuky zeměpisu je soustavný nácvik správného používání pojmů, hledání příčinných souvislostí a řešení problémů souvisejících s poznáváním přírody a s praktickým životem.

STRATEGIE VÝUKY

Metody a formy výuky jsou voleny tak, aby odpovídaly cílům daného tematického celku a zároveň poskytovaly žákům dostatečný prostor pro vlastní práci. Při výuce je využívána řada učebních pomůcek a didaktická technika.

Učitel aplikuje na žáky individuální přístup a metody formativního hodnocení.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Jejich hodnocení bude podporovat aktivní přístup k učivu a bude je motivovat k aplikaci získaných vědomostí.

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů; přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení.

Formy hodnocení - ústní zkoušení, písemné zkoušení, samostatná práce.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňuje různé způsoby Práce s textem, orientuje se v textu

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák rozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímá a plní úkoly

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák se zajímá o politické a společenské dění u nás a ve světě
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák správně používá a převádí běžné jednotky

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák získává informace z ověřených zdrojů
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím, je mediálně gramotný
- je veden ke kritické práci s informačními zdroji a odpovědnosti při jejich vytváření

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák systematicky pracuje na zadaných tématech, rozumí pokynům a situacím
- rozlišuje témata, která poskytují vhodný základ pro (profesní i osobní) celoživotní vzdělávání

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- žák využívá digitální nástroje pro svou učební činnost (vyhledávání informací, využití různých digitálních aplikací apod.)
- je veden ke kritické práci s informačními zdroji
- prezentuje výsledky své práce s využitím digitálních nástrojů

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák diskutuje o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporuje svůj názor
- je schopen kritické analýzy mediálních obsahů
- respektuje názory ostatních
- má vhodnou míru sebevědomí a sebeodpovědnosti, odpovědnosti k jiným
- chrání životní prostředí
- je schopen realistického sebehodnocení a schopen nezaujatě hodnotit jiné

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- žák pochopí souvislosti mezi jevy v prostředí a jednotlivými lidskými aktivitami
- chápe postavení člověka v přírodě a rozumí vlivům prostředí na jeho zdraví a život
- respektuje principy udržitelného rozvoje
- vytváří si hodnoty a postoje ve vztahu k životnímu prostředí

1. ročník (68 hodin)

Úvod do výuky zeměpisu

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí, co je geografiecharakterizuje hlavní geosféry Zeměobjasní, co je hlavním předmětem zájmu současné geografie	<ul style="list-style-type: none">geografie jako vědageosféry

Znázornění Země na mapách

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">pracuje s měřítkem mapyčte a interpretuje obsah a náplň mapy	<ul style="list-style-type: none">měřítko mapyobsah a náplň mapy

Země jako planeta

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">popíše Zemi jako planetucharakterizuje jednotlivé složky krajinné sféryvysvětlí působení vnějších a vnitřních sil na utváření zemského povrchuobjasní faktory ovlivňující rozložení biosféry na Zemi	<ul style="list-style-type: none">Země jako planetaatmosféra, litosféra, hydrosféra, biosféra, pedosféra

Socioekonomická sféra

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">popíše světovou populaci a její nerovnoměrné rozloženírozebere vývoj světové populace a její strukturu, problémy demografického vývoje, rizika depopulacevysvětlí územní pohyb obyvatel včetně jeho současných trendůkomplexně charakterizuje sídelní systémysrovná městská sídla a venkovský způsob života, charakterizuje je co do jejich struktury, debatuje o kladech a záporech urbanizace	<ul style="list-style-type: none">světová populacesídelní systémy

Politická mapa světa

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	<ul style="list-style-type: none">politické uspořádání států světaproblémové oblasti

<ul style="list-style-type: none"> rozčlení státy světa podle jejich politického uspořádání a etnické skladby obyvatelstva posoudí současné problémové oblasti světa 	současného světa
--	------------------

Přehled světadílů

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, co je regionální politika vysvětlí funkce a cíle regionálního zeměpisu podle mapy přehledně charakterizuje přírodní poměry světadílů objasní politicko-hospodářské postavení států světa posoudí politické, hospodářské, kulturní, environmentální a sociální problémy zemí světa 	<ul style="list-style-type: none"> přírodní poměry světadílů politicko-hospodářský vývoj hospodářské, politické a kulturní a sociální problémy států

Světový oceán

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší moře a oceány, srovná jejich vlastnosti a význam, vysvětlí mořské proudy a mořské dmutí charakterizuje problematiku oceánů a moří 	<ul style="list-style-type: none"> problematika oceánů a moří

MATEMATICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

MATEMATIKA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům matematické poznatky, seznámit je s terminologií, symbolikou, s postupy a metodami řešení úloh, rozvíjet matematické myšlení, geometrickou představivost, hledat řešení úloh. Hlavním cílem je naučit žáky aplikovat získané poznatky v rámci mezipředmětových vztahů i budoucího zaměstnání. Matematické vzdělávání se významně podílí na rozvoji intelektových schopností žáků (abstraktního myšlení, vytváření úsudku a řešení problému, prostorová představivost). Předmět směřuje k rozvíjení logického myšlení, využívání osvědčených postupů a používání literatury v řadě praktických úloh, matematizaci reálných situací, zkoumání problémů, včetně diskuse, účelného využívání digitálních technologií, správnému matematickému vyjadřování. Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k matematickému vzdělávání, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Předmět matematika vychází z oboru vzdělávání "Matematické vzdělávání" dle RVP. Výuka matematiky navazuje na poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí, má průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělávání. Učivo předmětu se zaměřuje na ty tematické celky, které jsou důležité pro každého občana. Těmito tematickými celky jsou: číselné obory, výrazy, mocniny a odmocniny, rovnice a nerovnice, funkce, planimetrie, stereometrie, goniometrie, analytická geometrie, posloupnosti, kombinatorika, pravděpodobnost a statistika. Pokud to obsah učiva umožňuje, doporučuje se řešit úlohy se vztahem k přírodovědné a zdravotnické problematice.

STRATEGIE VÝUKY

Metody a formy výuky jsou voleny tak, aby odpovídaly cílům daného tematického celku a zároveň poskytovaly žákům dostatečný prostor pro vlastní práci. Matematické poznatky jsou předávány podle osvědčených didaktických metod s přihlédnutím k reálným možnostem jednotlivých žáků. Kromě tradiční frontální výuky je volena i výuka skupinová, aby si žáci měli

možnost osvojit práci v týmu. Do výuky je vkládána diskuse a příklady z praxe, problémové úlohy, samostatná cvičení a soutěže, opakování učiva a vypracovávání domácích úkolů.

Klade se důraz na aktivní práci s učebnicemi, matematicko-fyzikálními tabulkami.

Pro názornost výuky se používají didaktické pomůcky. Je využívána audiovizuální technika (interaktivní tabule).

Žáci pracují s učebnicemi, tabulkami, kalkulačkou a rýsovacími pomůckami.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu. Hodnocení žáků bude podporovat aktivní přístup k učivu a bude je motivovat k aplikaci získaných vědomostí.

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, aktivita, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů; přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (více času, krácení úkolů, individuální a podněcující přístup, používání kalkulátoru a tabulek, vhodná forma zadání).

Formy hodnocení

- individuální ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- samostatná práce
- pozorování žáka (jde především o hodnocení chování, postojů, zodpovědnosti, atd.)
- 4 čtvrtletní práce

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Při výuce matematiky není kladen důraz na množství osvojených poznatků, ale na rozvíjení obecnějších dovedností žáků, které samozřejmě probíhají na matematickém základu.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák využívá pro učení různých informačních zdrojů (včetně zkušenosti jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí
- orientuje se v textu
- hodnotí spolehlivost informačních zdrojů a využívá relevantní informace

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák řeší problémy každodenního života (vč. rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků)
- na řešení úkolů spolupracuje, pracuje v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, nezaujatě zvažuje návrhy druhých
- hodnotí různé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity
- předchází možným problémům ve škole i v běžném životě

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák formuluje své myšlenky srozumitelně, přesně, v logickém sledu, přehledně a jazykově a matematicky správně
- prezentuje svou práci, hodnotí výsledky své práce a reaguje na hodnocení ostatních, argumentuje, přijímá kritiku
- aktivně diskutuje – formuluje a obhajuje své názory a postoje, ale současně respektuje názory druhých

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání
- pracuje v týmu
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák řeší problémy v praxi pomocí matematických metod (trojčlenka, procenta, rovnice...)
- získává návyky k systematické práci, kterou uplatní v budoucím profesním životě

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák správně používá a převádí běžné jednotky
- správně používá matematickou terminologii
- využívá různých forem grafického znázornění
- využívá matematické postupy při řešení praktických úloh (ředění desinfekce a antibiotik, výpočet úroků, zpracování statistických údajů)
- aplikuje znalosti o základních geometrických útvarech a tělesech do praxe

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák využívá kalkulátor a další digitální nástroje k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků
- účelně využívá digitální technologie při analýze a vizualizaci dat
- samostatně pracuje s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a kritické hodnocení dat
- využívá geometrický software pro řešení praktických úloh, které rozvíjí jejich prostorovou představivost

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Předmět rozvíjí pracovní návyky. Pro rozvíjení žádoucích pracovních návyků se žák hodnotí nejen za výsledky, ale i za projevenou snahu. Žák je veden k přesné a pečlivé práci (během celé výuky).

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Žák využívá digitální nástroje (kalkulačky a měřicí přístroje k řešení praktických úloh), vizualizuje data a výsledky výpočtů pomocí jednoduchých digitálních nástrojů, efektivně využívá technologie při základní analýze a prezentaci dat, samostatně pracuje s digitálními nástroji, které zjednodušují měření a další praktické úkoly v odborné praxi.

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Předmět rozvíjí logické uvažování žáka, hledání a prosazování vlastního řešení v průběhu celé výuky.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Tematicky zaměřené příklady, rozvíjí vztah k životnímu prostředí.

1. ročník (102 hodin)

Úvod do učiva

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu a trojčlenky• odhaduje výsledky matematických operace, účelně využívá kalkulátor• vyjádří neznámou ze vzorce	<ul style="list-style-type: none">• přímá, nepřímá úměra, trojčlenka• procentový počet, roztoky• vyjádření ze vzorce

Číselné množiny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• provádí aritmetické operace v množině reálných čísel• používá různé zápisy reálného čísla• používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik)• aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty• porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly• znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose• při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	<ul style="list-style-type: none">• číselné obory, různé zápisy reálného čísla• množiny a operace s nimi, intervaly• absolutní hodnota

Mocniny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• provádí operace s mocninami a odmocninami• řeší praktické úlohy s mocninami s racionálním exponentem a odmocninami• užívá mocnin se základem 10 při převádění jednotek užívaných ve zdravotnictví	<ul style="list-style-type: none">• mocniny s celočíselným a racionálním exponentem• věty pro počítání s mocninami, užití mocnin• slovní úlohy

Algebraické výrazy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu• provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorce• provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny• upravuje výrazy s proměnnými• určí definiční obor výrazu• sestaví výraz na základě zadání• modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání• rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců• interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání	<ul style="list-style-type: none">• číselné výrazy• algebraické výrazy• mnohočleny• lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami• definiční obor• slovní úlohy

<ul style="list-style-type: none"> při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	
---	--

Planimetrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá základní pojmy a vztahy užívá jednotky délky a obsahu a provádí převody řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách graficky rozdělí úsečku v daném poměru graficky změní velikost úsečky v daném poměru rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah řeší konstrukční úlohy s využitím bodů dané vlastnosti řeší konstrukční úlohy s využitím shodných zobrazení a stejnolehlosti určí vzájemnou polohu útvarů v rovině rozlišuje shodná zobrazení v rovině při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<ul style="list-style-type: none"> základní pojmy, polohové a metrické vztahy množiny bodů dané vlastnosti trojúhelník a čtyřúhelník Pythagorova a Eukleidovy věty rovinné útvary : kružnice, kruh, mnohoúhelníky, složené útvary, konvexní a nekonvexní útvary shodná a podobná zobrazení, jejich vlastnosti a uplatnění shodnost a podobnost

2. ročník (102 hodin)

Lineární funkce, rovnice a nerovnice

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> funkce, vlastnosti, definiční obor a obor hodnot, graf úprava výrazů obsahujících funkce lineární a lineární lomená funkce lineární rovnice a jejich soustavy, rovnice s neznámou ve jmenovateli lineární nerovnice a jejich soustavy slovní úlohy grafické řešení rovnic, rovnic a jejich soustav vyjádření neznámé ze vzorce

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic • rozliší úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • řeší lineární rovnice a jejich soustavy, lineární nerovnice a jejich soustavy (i graficky) • řeší problémy, v nichž aplikuje řešení jednotlivých typů rovnic a nerovnic a jejich soustav • určí definiční obor a obor hodnot funkce, rovnic a nerovnic • rozliší základní vlastnosti funkcí • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • použije poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic • řeší graficky rovnice a nerovnice a jejich soustavy • užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	
--	--

Kvadratické funkce a rovnice a nerovnice

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • určí definiční obor a obor hodnot funkce • rozliší základní vlastnosti funkcí • použije poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic • řeší kvadratické rovnice a nerovnice • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli • řeší rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru • užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice • řeší graficky rovnice a nerovnice a jejich soustavy • vyjádří neznámou ze vzorce • užívá rovnic, nerovnic a soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • definice a vlastnosti kvadratické funkce • kvadratická rovnice • rovnice v součinném a podílovém tvaru • vztahy mezi kořeny a koeficienty • kvadratické nerovnice • slovní úlohy

3. ročník (102 hodin)

Mocninné, exponenciální a logaritmické funkce a rovnice

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mocninné, exponenciální a logaritmické funkce, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti řeší exponenciální a logaritmické rovnice určí definiční obor a obor hodnot funkce použije poznatky o funkcích při řešení rovnic užívá správně pojem logaritmus používá věty o počítání s logaritmy 	<ul style="list-style-type: none"> mocninná a exponenciální funkce a rovnice logaritmická funkce, logaritmus věty o logaritmech logaritmická rovnice úprava výrazů obsahujících funkce slovní úlohy

Goniometrie a trigonometrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu určí velikost úhlu ve stupních a obloukové míře a jejich převody určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti, četně monotonie a extrémů řeší jednoduché goniometrické rovnice znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů aplikuje poznatky z goniometrie a trigonometrie při řešení praktických úloh při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<ul style="list-style-type: none"> orientovaný úhel trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníka goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu věta sinová a kosinová goniometrické rovnice úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce

Stereometrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímkou a roviny, dvou rovin určuje odchylku dvou přímek, přímkou a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel, koule a její části určuje povrch a objem základních i složených těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie 	<ul style="list-style-type: none"> polohové a metrické vztahy metrické vlastnosti prostorových útvarů vzájemná poloha přímek a rovin základní tělesa a jejich sítě složená tělesa povrchy a objemy těles

<ul style="list-style-type: none"> • využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa • zdůvodní a využije vlastnosti geometrických útvarů v prostoru • aplikuje poznatky ze stereometrie v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání • užívá a převádí jednotky objemu • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	
---	--

Analytická geometrie v rovině

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky • užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru • provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) • užije grafickou interpretaci operace s vektory • určí velikost úhlu dvou vektorů • užívá vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů • užívá různá analytická vyjádření přímky • řeší úlohy o vzájemné poloze bodu a přímky • určí metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách • při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<ul style="list-style-type: none"> • soustava souřadnic, vektory • střed úsečky • vzdálenost bodů • operace s vektory • parametrická a obecná rovnice přímky • vzájemná poloha bodů a přímek v rovině • metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině

4. ročník (102 hodin)

Posloupnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce • určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky • rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost a jejich vlastnosti • používá pojmy finanční matematiky • provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků 	<ul style="list-style-type: none"> • poznatky o posloupnostech • aritmetická posloupnost • geometrická posloupnost • využití posloupností, finanční matematika • slovní úlohy • využití posloupností při řešení úloh z praxe

o posloupnostech, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání <ul style="list-style-type: none"> při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	
---	--

Kombinatorika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> řeší jednotlivé kombinatorické úlohy úvahou užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování počítá s faktoriály a kombinačními čísly řeší reálné problémy s využitím kombinatoriky při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<ul style="list-style-type: none"> faktoriál variace kombinace permutace kombinační čísla slovní úlohy

Pravděpodobnost

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, nezávislost jevu užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, výsledek náhodného pokusu, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu určí pravděpodobnost náhodného jevu, pravděpodobnost sjednocení nebo průniku dvou jevů používá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací 	<ul style="list-style-type: none"> náhodné pokusy a jevy opačný jev, nemožný jev, jistý jev nezávislost jevů pravděpodobnost jevu, sjednocení jevů aplikační úlohy

Statistika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí určí četnost a relativní četnost hodnoty znaku čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji určí charakteristiky polohy určí charakteristiky variability při řešení úloh účelně využívá digitální 	<ul style="list-style-type: none"> statistický soubor, znak četnost a relativní četnost znaku charakteristiky polohy a variability tabulky, diagramy, grafy aplikační úlohy

ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Obecným cílem literatury je výchova ke čtenářství, ke schopnosti rozboru a interpretace literárních děl. Výuka vede k celkovému přehledu o české a světové literatuře, k vyjadřování osobních názorů, k toleranci k estetickému vkusu jiných lidí.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah vychází z RVP, ze vzdělávací oblasti Estetické vzdělávání.

Literární vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

STRATEGIE VÝUKY

V předmětu literatura jsou uplatňovány tyto formy práce: hlasité a tiché čtení, Práce s textem samostatně nebo ve dvojici, či skupině, výklad, zápis do sešitu, recitace básně nazpaměť, vyhledávání informací na internetu, korespondenční řešení úkolů, rozhovor,

diskuse, referát. Talentovaní žáci jsou zapojeni do recitační soutěže. Součástí výuky je návštěva filmových a divadelních představení.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (více času, individuální a povzbudivý přístup). Učitel využívá ústního individuálního nebo frontálního zkoušení. Písemnou formou si ověřuje zvládnutí tematických celků. Jsou zadávány referáty o knihách. Při hodnocení učitel přihlíží k aktivitě žáků, k jejich schopnosti argumentovat, obhajovat své názory, schopnosti vyjádřit své pocity. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák využívá pro učení různých informačních zdrojů (včetně zkušenosti jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí
- vytvoří si vhodný studijní program
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky
- uvědomuje si důležitost celoživotního vzdělávání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák pracuje ve skupině
- porozumí zadání problému a navrhuje vlastní řešení

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle a jazykově správně v projevech mluvených i psaných

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- přijímá kritiku a radu

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná odpovědně
- respektuje práva a osobnost druhých lidí

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák je schopen při tvořivých činnostech využít potenciál, který nabízejí digitální média
- při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňuje estetická kritéria
- je schopen využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů
- získává informace z různých zdrojů, sdílí je, předává a prezentuje způsobem vhodným pro danou situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

Ve výuce českého jazyka se realizují v různé míře Průřezová témata z RVP, tedy Občan v demokratické společnosti, Člověk a svět práce a Člověk a digitální svět.

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Žák je veden

- k dovednosti jednat s lidmi, hledat kompromisní řešení
- k úctě k materiálním a duchovním hodnotám
- k odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- k vhodné míře sebevědomí, sebeodpovědnosti

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák je veden

- k osvojení základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí
- k schopnosti esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Žák je veden

- k práci s informacemi
- k odpovědnosti za svůj život, k uvědomění si významu vzdělání.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Žák je veden

- k vyhledávání, zpracování informací
- k práci s PC a dalšími médii.

1. ročník (34 hodin)

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období• zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace• vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl• samostatně vyhledává informace v této oblasti• rozezná umělecký text od neuměleckého• vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi	<ul style="list-style-type: none">• základy literární vědy, literární druhy a žánry• starověká literatura• evropská středověká literatura• středověká literatura na našem území• renesance a humanismus v Evropě• renesance a humanismus v českých zemích• barokní umění• klasicismus, osvícenství a preromantismus• národní obrození• četba a interpretace literárního textu• metody interpretace textu• tvořivé činnosti

<ul style="list-style-type: none"> • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru uplatňuje znalosti z literární teorie 	
--	--

2. ročník (34 hodin)

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • romantismus • realismus • naturalismus • česká literatura v 19. století • moderní umělecké směry do konce 19. století • četba a interpretace literárního textu

3. ročník (34 hodin)

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru uplatňuje znalosti z literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • česká literatura na přelomu 19. a 20. století • poezie 1. poloviny 20. století ve světové a české literatuře • próza a drama 1. poloviny 20. století ve světové i české literatuře • četba a interpretace literárního textu

4. ročník (60 hodin)

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru uplatňuje znalosti z literární teorie • orientuje se v nabídce kulturních institucí • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • popíše vhodné společenské chování v dané situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • světová literatura 2. poloviny 20. století • česká literatura 2. poloviny 20. století • četba a interpretace literárního textu • opakování a systematizace poznatků • kulturní instituce v ČR a v regionu • kultura národností na našem území • společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova • kultura bydlení, odívání • lidové umění a užitá tvorba • estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě • ochrana a využívání kulturních hodnot • funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl

VZDĚLÁVÁNÍ PRO ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu tělesná výchova je vytvoření účinného pohybového režimu žáka, podněcení zdravotní prevence v rámci zdravého životního stylu, přiměřený rozvoj pohybových schopností a dovedností, rozvoj vědomostí, navození kladného vztahu k pohybovým činnostem, a to vše v souladu s vývojovými zákonitostmi a individuálními zvláštnostmi žáka.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah vyučovacího předmětu vychází z RVP ze vzdělávací oblasti "Vzdělávání pro zdraví". Tělesná výchova je povinná pro všechny žáky, s výjimkou žáků uvolněných z TV. Tělesná výchova přispívá ke komplexnímu zvýšení úrovně pohybových dovedností a schopností, s přihlédnutím k fyzickým dispozicím, zdravotnímu stavu žáka a zájmům žáků. Obsah učiva je rozdělen do tematických celků, jejichž realizace je podmíněna sportovním a materiálním vybavením a klimatickými podmínkami, kde je prováděna. Výuka je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností a schopností v těchto sportovních oblastech: tělesná cvičení, atletika, gymnastika, pohybové hry, úpoly, lyžování, turistika a sporty v přírodě, teoretické znalosti a praktické dovednosti z oblasti péče o zdraví. Výuka je dále zaměřena na zvyšování tělesné zdatnosti, kultivaci pohybu, estetické cítění. Žáci se seznámí se základními poznatky z tělesné kultury, pravidly jednotlivých sportovních disciplín, s kompenzačními a relaxačními technikami, které vyrovnávají jednostrannou psychickou zátěž žáků. Učivo vede k rozvoji dobrých mezilidských vztahů, spolupráci, soutěžení v duchu "fair-play", odpovědnému přístupu ke svému zdraví, ale i zdraví spolužáků a k celkovému pozitivnímu formování osobnosti žáka. Žáci jsou rovněž vedeni k péči o vlastní zdraví, k bezpečnému jednání v krizových situacích a za mimořádných událostí i poskytnutí neodkladné první pomoci.

Obsahová náplň a formy výuky jsou přizpůsobeny zdravotnímu stavu a fyzickým schopnostem žáka.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět se vyučuje v 1. - 4. ročníku jako povinný, v rozsahu 2 hodiny týdně, formou jedné vyučovací jednotky 45 min. Škola má pro výuku k dispozici malou tělocvičnu, gymnastický sál, posilovnu a školní hřiště. V podzimních a jarních měsících je výuka realizována venku (školní hřiště, hřiště SPŠ stavební a v okolí školy). Součástí předmětu je v 1. ročníku kurz well-beingu a ve 2. ročníku sportovně turistický kurz (STK). Pokud se žáci nemohou kurzů zúčastnit (ze zdravotních důvodů), jsou přezkoušeni teoreticky z obsahové náplně kurzů. Hodiny tělesné výchovy jsou zaměřeny převážně prakticky a vhodně doplněny teoretickými poznatky i s využitím audiovizuální techniky. Jednotlivé tematické celky se prolínají všemi ročníky, přičemž učivo se postupně rozšiřuje a prohlubuje. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí, emocionální prožitky z pohybových aktivit.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Žák je hodnocen za změnu ve vlastním výkonu (dovednosti), za zvládnutí konkrétního splnitelného cíle, za zájem o pohybové aktivity a snahu zlepšovat se, za aktivní přístup k výuce, za znalost a snahu dodržovat zásady bezpečnosti, sportovní chování (fair-play), za znalost pravidel sportovních disciplín a jejich terminologie. Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení. Vhodně se využívá i sebehodnocení žáka.

Metody hodnocení: zde se přihlíží k individuálním předpokladům, schopnostem a dovednostem žáka.

PRÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák rozvíjí motorické učení, učení nápodobou, jedná racionálně v situacích osobního a veřejného ohrožení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák využívá tělesných cvičení ke zvyšování odolnosti organismu ve stresových situacích a při řešení problému
- využívá vědomosti a dovednosti k samostatnému řešení problémů, k ovládnutí svého jednání a chování při pohybových aktivitách a sportech

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák rozvíjí týmového ducha, respektuje soupeře

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák používá digitální technologie k monitorování a analýze tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů
- využívá digitální nástroje k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků
- používá aplikací a online zdroje k plánování a realizaci pohybových programů zaměřených na zlepšení kondice a zdraví

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák dodržuje pravidla her a soutěží, jedná ve smyslu „fair play“
- respektuje osobnost druhého a přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí
- získá vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- žák si uvědomuje vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince i celé společnosti
- osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví i zdraví druhých

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- výuka rozvíjí a posiluje fyzickou i psychickou odolnost žáka, což se projevuje ve schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci a zvládat zátěžové situace
- žák využívá tělesná cvičení k regeneraci fyzických a duševních sil
- uvědomuje si nezbytnost pohybu pro zdravý rozvoj osobnosti i celé společnosti

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- žák využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
- získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí
- sdílí prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah (fotografie) s ostatními; používá digitální technologie pro spolupráci

1. ročník (68 hodin)

Teoretické poznatky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• zdůvodní význam zdravého životního stylu• objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví• kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu• popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel• volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat• dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách• dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání• dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat	<ul style="list-style-type: none">• význam pohybu pro zdraví• prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti• technika a taktika sportovních her• zásady sportovního tréninku• odborné názvosloví• výzbroj a výstroj, údržba• hygiena a bezpečnost, záchrana a pomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí• regenerace, kompenzace, relaxace• pravidla her, závodů a soutěží• pohybové testy, měření výkonů• zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí (osobní život a zdraví ohrožující situace, mimořádné události = živelní pohromy, havárie, krizové situace aj., základní úkoly ochrany obyvatelstva = varování, evakuace)

Tělesná cvičení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví	<ul style="list-style-type: none">• pořadová cvičení• cvičení všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační• cvičení s overbally a na gymballech• cvičení jako součást všech tematických celků

Atletika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti• předvede nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu• předvede techniku jednotlivých disciplín a splní výkony dle zadaných kritérií	<ul style="list-style-type: none">• běh rychlý, vytrvalý, běh v terénu• starty z různých poloh• skok do dálky, skok do výšky• vrh koulí• hod medicimbalem

Gymnastika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• slabí pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu)• zvládá různé druhy přeskoků švihadla• předvede sestavu na hrazdě, sestavu na kladině• předvede akrobatickou sestavu• vyšplhá na tyči (na laně)	<ul style="list-style-type: none">• cvičení s náčiním (švihadlo, gymnastická stuha)• cvičení na náradí (hrazda, kladina)• akrobacie• šplh• rytmická gymnastika• cvičení s hudebním doprovodem (různé formy aerobního cvičení)• tanec

Pohybové hry

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách• participuje na týmových herních činnostech družstva• dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání• dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	<ul style="list-style-type: none">• volejbal• basketbal• házená• fotbal• florbal• drobné hry ringo, badminton• softbal, frisbee

Úpoly

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách• zvládá pádovou techniku a prvky sebeobrany, reaguje na ohrožení	<ul style="list-style-type: none">• pády• základní sebeobrana

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení kompenzační cvičení cvičení s gymbally, overbally, balančními pomůckami cvičení jako součást všech tematických celků

Kurz well-beingu

V průběhu kurzu se budeme věnovat podpoře:

- fyziického zdraví (pohyb, podpora zdraví a zdravého životního stylu)
- duševního zdraví (duševní pohoda, kladné vnímání sebe i druhých, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů)
- sociálních vztahů (empatie, rozvoj komunikačních dovedností a mezilidských vztahů, zdravé vztahy v třídním kolektivu)

V případě příznivých klimatických podmínek a dle zájmu ze strany studentů bude do programu kurzu well-beingu zařazen výcvik na lyžích, snowboardu, příp. běžecké lyžování.

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat ovládá jízdu na vleku a techniku bezpečného sjíždění svahu dodržuje bezpečnost při pohybu na sjezdovce, dokáže adekvátně reagovat na možná rizika a změnu počasí chová se šetrně k životnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> základy sjezdového lyžování základy běžeckého lyžování chování při pobytu v horském prostředí základy jízdy na snowboardu

2. ročník (68 hodin)

Teoretické poznatky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu 	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti

<ul style="list-style-type: none"> • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejich alternativních směrech • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • technika a taktika sportovních her • zásady sportovního tréninku • odborné názvosloví • hygiena a bezpečnost, záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí • regenerace, kompenzace, relaxace • pravidla her, závodů a soutěží • pohybové testy, měření výkonů • zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí (osobní život a zdraví ohrožující situace, mimořádné události =živelní pohromy, havárie, krizové situace aj., základní úkoly ochrany obyvatelstva = varování, evakuace)
---	---

Tělesná cvičení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • pořadová cvičení • cvičení všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační • cvičení s overbally a na gymballech • cvičení jako součást všech tematických celků

Atletika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • uplatňuje zásady sportovního tréninku • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • předvede nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu • předvede techniku jednotlivých disciplín a 	<ul style="list-style-type: none"> • běh rychlý, vytrvalý, běh v terénu • starty z různých poloh • skok do výšky, skok do dálky • vrh koulí • hod medicimbalem

splní výkony dle stanovených kritérií	
---------------------------------------	--

Gymnastika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sladí pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • zvládá různé druhy přeskoků švihadla • předvede akrobatickou sestavu dle zadaných kritérií na hudební doprovod • předvede sestavu na hrazdce, sestavu na kladině • vyšplhá na tyči (na laně) 	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení s náčiním (švihadlo, stuha) • cvičení na nářadí (hrazda, kladina) • akrobacie • šplh • rytmická gymnastika • cvičení s hudebním doprovodem (různé formy aerobního cvičení) • tanec

Pohybové hry

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • uplatňuje zásady sportovního tréninku • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj a aplikuje je ve hře 	<ul style="list-style-type: none"> • volejbal • basketbal • házená • fotbal • florbal • drobné hry ringo, badminton • softbal, frisbee

Úpoly

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovatuplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitáchzvládá pádovou techniku a prvky sebeobranu, reaguje na ohrožení	<ul style="list-style-type: none">pádyzákladní sebeobrana

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnostizvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdravívyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	<ul style="list-style-type: none">speciální korektivní cvičení podle druhu oslabeníkompenzační cvičenícvičení s gymbally, overbally, balančními pomůckamicvičení jako součást všech tematických celků

Turistika a sporty v přírodě

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovatuplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitáchchová se šetrně k životnímu prostředípři sportu a pobytu v přírodě se chová ekologicky a uplatňuje poznatky z ochrany životního prostředíorientuje se v neznámém terénu pomocí mapydodržuje pravidla silničního provozu	<ul style="list-style-type: none">turistické výšlapypříprava turistické akceorientace v krajiněpohybové hry v příroděorientační běh

3. ročník (68 hodin)

Teoretické poznatky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidíuplatňuje ve svém jednání základní znalosti	<ul style="list-style-type: none">význam pohybu pro zdravíprostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivostitechnika a taktika sportovních her

<p>o stavbě a funkci lidského organismu jako celku</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady sportovního tréninku • odborné názvosloví • hygiena a bezpečnost, záchrana a dopomoc • regenerace, kompenzace, relaxace • pravidla her, závodů a soutěží • zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení • pohybové testy, měření výkonů • zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí (osobní život a zdraví ohrožující situace, mimořádné události = živelní pohromy, havárie, krizové situace aj., základní úkoly ochrany obyvatelstva = varování, evakuace)
--	--

Tělesná cvičení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • pořadová cvičení • cvičení všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační • cvičení s overbally a na gymballech • cvičení jako součást všech tematických celků

Atletika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady sportovního tréninku • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • předvede nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu • předvede techniku jednotlivých disciplín a splní výkony dle stanovených kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> • běh rychlý, vytrvalý, běh v terénu • nízký start • skok do výšky, skok do dálky • vrh koulí • hod medicimbalem

Gymnastika

Dotace učebního bloku: 30

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji• sladí pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu)• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti• zvládá různé druhy přeskoků švihadla• předvede sestavu na hrazdě, sestavu na kladině• vyšplhá na tyči (na laně)• předvede akrobatickou sestavu dle zadaných kritérií na hudební doprovod ve skupině	<ul style="list-style-type: none">• cvičení s náčiním (švihadlo, stuha)• cvičení na nářadí (hrazda, kladina)• akrobacie• šplh• rytmická gymnastika• cvičení s hudebním doprovodem (různé formy aerobního cvičení)• tanec

Pohybové hry

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje zásady sportovního tréninku• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost• komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii• dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti• participuje na týmových herních činnostech družstva• dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání• zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj a aplikuje je ve hře	<ul style="list-style-type: none">• volejbal• basketbal• házená• fotbal• florbal• drobné hry ringo, badminton• softbal, frisbee

Úpoly

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a	<ul style="list-style-type: none">• pády• základní sebeobrana

zvyšování tělesné zdatnosti <ul style="list-style-type: none"> • zvládá pádovou techniku a prvky sebeobrany, reaguje na ohrožení 	
---	--

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení • kompenzační cvičení • cvičení s gymbally, overbally, balančními pomůckami • cvičení jako součást všech tematických celků

4. ročník (60 hodin)

Teoretické poznatky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • dovede rozlišit jednání fair play od 	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti • význam pohybu pro zdraví • technika a taktika sportovních her • zásady sportovního tréninku • hygiena a bezpečnost, záchrana a dopomoc • regenerace, kompenzace a relaxace • pravidla her, závodů a soutěží • zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení • pohybové testy a měření výkonů • zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí (osobní život a zdraví ohrožující situace, mimořádné události = živelní pohromy, havárie, krizové situace aj., základní úkoly ochrany obyvatelstva = varování, evakuace)

nesportovního jednání	
-----------------------	--

Tělesná cvičení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> pořadová cvičení cvičení všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení s overbally a na gymballech cvičení jako součást všech tematických celků

Atletika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti předvede nízký start, ovládá techniku sprintu a vytrvalostního běhu předvede techniku jednotlivých disciplín a splní výkony dle stanovených kritérií 	<ul style="list-style-type: none"> běh rychlý, vytrvalý, běh v terénu nízký start skok do výšky, skok do dálky vrh koulí hod medicimbalem

Gymnastika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu sladí pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) zvládá různé druhy přeskoků švihadla předvede sestavu na hrazdě, sestavu na kladině předvede akrobatickou sestavu dle zadaných kritérií na hudební doprovod ve skupině vyšplhá na tyči (na laně) 	<ul style="list-style-type: none"> cvičení s náčiním (švihadlo, stuha) cvičení na náradí (hrazda, kladina) akrobacie šplh rytmická gymnastika cvičení s hudebním doprovodem (různé formy aerobního cvičení) tanec

Pohybové hry

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti participuje na týmových herních činnostech družstva dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání zvládne základní herní činnosti jednotlivce s míčem i bez něj a aplikuje je ve hře 	<ul style="list-style-type: none"> volejbal basketbal házená fotbal florbal drobné hry ringo, badminton softbal, fresbee

Úpoly

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti zvládá pádovou techniku a prvky sebeobrany, reaguje na ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> pády sebeobrana

Zdravotní tělesná výchova

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení kompenzační cvičení cvičení s gymbally, overbally, balančními pomůckami cvičení jako součást všech tematických celků

vzhledem k poruše svého zdraví	
--------------------------------	--

INFORMATICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem výuky informatiky je naučit žáky poznávat, jak funguje svět kolem nás z pohledu informatiky, a umět řešit různé situace pomocí vhodných postupů. Žáci se učí lépe rozumět počítačům a principům jejich fungování, což jim pomáhá využívat digitální technologie i v jiných předmětech. Předmět informační a komunikační technologie vede žáky k tomu, aby uměli pracovat s daty – získávat je, zpracovávat, chránit i správně používat. Také se učí používat digitální technologie bezpečně v osobním i pracovním životě.

Cílem informatického vzdělávání je, aby žáci:

- pochopili základní pojmy a metody informatiky a věděli, jak je využít v jiných oborech a profesích;
- uměli rozpoznat a popsat problémy tak, aby šly řešit;
- zvládli pracovat s daty – sbírat je, třídít, zaznamenávat a sdílet;
- dokázali rozložit složité procesy na části a pochopit jejich strukturu a vztahy;
- uplatňovali algoritmické myšlení – uměli tvořit jasné postupy, které může provést člověk nebo stroj;
- vytvářeli modely a simulace skutečných situací či pracovních procesů;
- uměli hodnotit a zlepšovat algoritmy a informatická řešení;
- rozuměli základům digitálních technologií, používali je bezpečně a snadno se učili nové;
- využívali technologie při řešení složitých problémů;
- navrhovali nová řešení propojením existujících technologií a nástrojů;
- posuzovali výhody i rizika technologií v kontextu konkrétního úkolu;
- uměli spolupracovat a domluvit se při společném řešení úkolů;
- chovali se bezpečně v digitálním prostředí;
- chápali vliv technologií na společnost a jednali zodpovědně.

V oblasti postojů a hodnot by žáci měli:

- mít otevřený a zároveň kritický přístup k digitálním technologiím;
- být motivovaní se dále vzdělávat;
- věřit si, pracovat pečlivě;
- odhadnout, co zvládnou sami a kdy je třeba vyhledat pomoc;
- vytrvale řešit i složité úkoly a nevzdávat se.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Předmět Informatika rozvíjí znalosti, a hlavně dovednosti žáků v oblasti hardwaru a softwaru počítačů. Učivo je rozděleno tak, aby se žáci naučili:

- psát texty v textových editorech,
- vytvářet tabulky a grafy v tabulkových procesorech,
- používat funkce pro zjednodušení práce,
- upravovat obrázky, fotky a videa,
- tvořit prezentace.

Důraz se klade také na efektivní práci s internetem – rychlé hledání informací, stahování a ukládání souborů. Žáci si také vytvářejí vlastní webovou prezentaci.

Součástí výuky je používání komunikačních nástrojů, hlavně e-mailu.

ICT znalosti a dovednosti žáci využívají i v dalších předmětech – například při tvorbě referátů, prezentací nebo protokolů z laboratorních cvičení.

Tyto kompetence jim pomáhají lépe se zapojit do dnešní informační společnosti a usnadňují práci s daty, vyhodnocování výsledků nebo hledání řešení na internetu.

STRATEGIE VÝUKY

Výukové metody a formy jsou voleny tak, aby odpovídaly cílům daného tématu a zároveň umožnily žákům aktivně se zapojit. Výuka je převážně praktická a probíhá hlavně formou cvičení v odborných učebnách výpočetní techniky, kde má každý žák vlastní počítač.

Učivo je předáváno pomocí praktických ukázek a žáci si ho upevňují samostatným procvičováním přímo na počítači. Součástí výuky jsou také problémové úlohy a práce na vlastních projektech. Vyučující přizpůsobuje metody podle tématu, úrovně žáků a zaměření oboru. Ve výuce se využívají moderní technologie a výukové pomůcky.

Žáci pracují s různými programy, nástroji a technologiemi, které jsou běžně dostupné. Informatické koncepty poznávají hlavně vlastní zkušeností – řeší úlohy z reálného života i odborné praxe, někdy pomocí programování, jindy bez něj. Typickým znakem výuky je, že žáci samostatně nebo ve skupinách hledají a zkoušejí vlastní řešení, nepostupují jen podle předem daných návodů.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Je dodržován individuální přístup k žákům a je podporována zpětná vazba a sebehodnocení žáka. Praktické dovednosti v IT jsou ověřovány především na praktických příkladech a problémových úlohách ze života. Znalosti z teoretických částí tematických celků jsou ověřovány jak ústně, tak formou testů. Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení (více času při samostatné práci, povzbudivý přístup, krácení úkolů).

FORMY HODNOCENÍ

- individuální ústní zkoušení
- písemné zkoušení a testy
- samostatné řešení praktických úkolů
- pozorování žáka (hodnocení chování, postojů, zodpovědnosti atd.)

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládá různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- využívá ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sleduje a vyhodnocuje pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák porozumí zadání úkolu nebo určit jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušenosti a vědomosti nabyté dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák vyjadřuje se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje

- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák získává a vyhodnocuje informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, k tomu volí efektivní postupy odpovídající konkrétní situaci a účelu;

- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a zvažuje rizika a přínosy jejich používání;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Žák ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů

- samostatně zpracuje a interpretuje data získaná prostřednictvím pozorování, experimentů a měření chemických, fyzikálních a biologických procesů probíhajících v živé hmotě
- efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií a užívá získané dovednosti, spolu s informacemi vyhledávanými v odborné literatuře, zejména k aplikacím v oblasti zdravotnictví

Dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami, rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:

- nakládá s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák získává, zpracovává, posuzuje a porovnává informace z různých zdrojů
- rozlišuje pravdivé a nepravdivé informace a odolává informační manipulaci
- orientuje se v sociálních sítích a odpovědně je využívá

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- žák samostatně a aktivně poznává okolní prostředí získáváním informací z různých informačních zdrojů
- uvědomuje si rizika používání digitálních technologií s ohledem na zdravý životní styl
- využívá informace a digitální technologie k řešení environmentálních problémů

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák vyhledává a kriticky vyhodnocuje kariérové informace
- využívá digitální technologie a aplikace k efektivní sebezprezentaci
- využívá digitální technologie a aplikace k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj
- orientuje se v globalizovaném světě práce
- vyhledává v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzuje informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- žák porozumí principům, na kterých pracují digitální technologie
- rozvíjí své infromatické myšlení, které uplatní při řešení i neinfromatických problémů
- volí vhodné digitální technologie a služby
- využívá digitální technologie:
 - pro občanskou angažovanost, komunikaci s úřady a sociální začleňování
 - k pochopení dopadů technologií (včetně AI) na společnost a životní prostředí, se zřetelem k rizikům
 - ve škole i osobním životě podle vlastních potřeb a vývoje technologií
 - ke vzdělávání a rozvoji, včetně zvyšování digitálních kompetencí a bezpečnosti;
 - k vytváření a správě digitální identity a sledování digitální stopy
 - k ochraně osobních údajů, zařízení a obsahu
 - k prevenci rizik ohrožujících zdraví, včetně ergonomie a bezpečnosti
 - k dodržování právních předpisů (např. o osobních údajích a duševním vlastnictví)
 - k etické a kulturně citlivé komunikaci v online prostředí
 - k návrhu technických řešení pomocí technologií
 - k řešení běžných technických problémů
 - k tvorbě a úpravě digitálního obsahu
 - k práci s daty – jejich získávání, hodnocení, organizace a uchovávání
 - ke komunikaci a spolupráci prostřednictvím digitálních nástrojů

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Předmět Informatika prostupuje předměty přírodovědnými, odbornými i humanitními. Umožňuje získávat, zpracovávat, využívat, prezentovat a sdílet informace všech druhů ve všech vyučovaných předmětech oboru.

1. ročník (68 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; odhaluje chyby v datech; porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; 	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> data a informace, interpretace dat; informace a množství informace v datech; chyby v datech a kontrola dat; kódování informací a dat; záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka;
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, 	<p>Digitální technologie Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; souborový systém a paměťová úložiště; operační systémy; aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti <ul style="list-style-type: none"> textový procesor, software pro tvorbu prezentací zařízení s vestavěnými systémy; <p>Počítačové sítě a síťové služby</p> <ul style="list-style-type: none"> internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace;

<p>přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost;</p> <ul style="list-style-type: none"> • s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; • kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; • v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů. 	<ul style="list-style-type: none"> • webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména; <p>Bezpečnost v digitálním prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); • sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat); • digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; • digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; • sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy
---	--

2. ročník (34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; • převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; • zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence; 	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> • model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); • vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; • statistické zpracování dat, odhad a předpovědi;
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; • efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; 	<p>Digitální technologie Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ tabulkový procesor ○ MS Access ○ Coda.io ○ NIS
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; 	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • účel a charakteristika informačního systému nebo služby;

<ul style="list-style-type: none"> vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory; identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny; 	<ul style="list-style-type: none"> veřejné nebo oborové informační systémy a služby; uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); hromadné zpracování dat, export a import;
---	--

3. ročník (34 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; převéde data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; 	<p>Data, informace a modelování</p> <ul style="list-style-type: none"> model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat;
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro algoritmus podle daného hlediska; vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; testuje spustitelný program, skript nebo webovou 	<p>Tvorba, testování a provoz softwaru Požadavky a analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; analýza a dekompozice (rozložení) problému; <p>Tvorba a vývoj</p> <ul style="list-style-type: none"> základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); návrh algoritmů a datových struktur; zápis algoritmu vhodnou formou

<p>aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě; 	<p>(např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk);</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívání hotových komponent; <p>Testování</p> <ul style="list-style-type: none"> • druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; • způsoby a druhy testování softwaru; • spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; <p>Běh a provoz</p> <ul style="list-style-type: none"> • verze programu, instalace a aktualizace programu; • hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; • nápověda a licence programu.
---	---

4. ročník (30 hodin)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; • efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; 	<p>Digitální technologie Hardware a software</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ grafický software, ○ software pro oblast 3D technologií; ○ textový editor – MS Word ○ tabulkový procesor – MS Excel
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; • třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu; • navrhne formulář pro zpracování informací • graficky zpracuje výstupy z dotazníku 	<p>Informační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • datový záznam, • zdroje záznamů v informačním systému • vyhledávání a vizualizace dat třídění, řazení a filtrování, • hromadné zpracování dat, export a import;

EKONOMICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

EKONOMIKA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem vyučovacího předmětu Ekonomika je seznámit žáky se základními ekonomickými vztahy a ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci soukromé či příspěvkové organizace budou pohybovat.

Ekonomika napomáhá rozvíjet ekonomické myšlení žáků a učí je pochopit mechanismus fungování tržní ekonomiky. Důležitá je také znalost fungování finančního trhu a národního hospodářství.

Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků v oboru.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučovací obsah předmětu Ekonomika vychází závazně z RVP pro obor 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum oblast ekonomické vzdělávání. Učivo je strukturováno do tematických celků tak, aby žák co nejlépe pochopil ekonomické vztahy i pojmy a aby se blíže seznámil s ekonomickým prostředím. Předmět obsahuje základní učivo, jež objasňuje fungování podniku, tržní ekonomiky, národního hospodářství i bankovního systému České republiky. Žáci si osvojují praktické dovednosti při hledání zaměstnání, seznamují se s trhem práce a s reálnými možnostmi svého pracovního zařazení v regionu.

Hlavním úkolem v této oblasti je seznámení žáků se základními ekonomickými pojmy, vztahy a především s ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci, podnikatelé a občané budou pohybovat. Předmět si také klade za cíl rozvoj ekonomického myšlení žáků, jejich schopnost vyvozovat logické závěry. Tyto závěry pak žáci dovedou prezentovat, diskutovat a obhájit. Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k práci, k sebevzdělávání i k samostatnému vyhledávání informací a jejich využití při řešení problémů.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka Ekonomiky směřuje k osvojení praktických dovedností, jelikož ekonomické vědomosti jsou nutným prostředkem pro lepší uplatnění žáků ve světě práce. Hlavní důraz se neklade na

osvojení teoretické podstaty příslušné tematiky, ale především na praktické zvládnutí dovedností

Ve výuce jsou používány formy a metody, které se praktické využívání dosažených vědomostí, a to výklad, řízená diskuze, vyprávění a vysvětlování, samostatná práce, vyhledávání informací, metody řešení problémů.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Důraz je kladen na hloubku porozumění poznatků, schopnosti je aplikovat při řešení problémů. Důraz je kladen na praktické zvládnutí dovedností a jejich využití v praxi.

Žák je hodnocen v těchto oblastech:

- ústní projev
- písemný projev
- aktivita při výuce
- praktické dovednosti
- tvořivý přístup k úkolům

V těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení (krácení úloh, pomalejší tempo, více času, individuální a povzbudivý přístup).

PRÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňuje různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledává a zpracovává informace, je čtenářsky gramotný

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost svého zvoleného postupu

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák vyjadřuje se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje, je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, je finančně gramotný
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, umí přijímat radu i kritiku

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném
- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás i ve světě

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- získává a vyhodnocuje informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívá poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- rozumí podstatě a principům podnikání, má představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokáže

vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

- má reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umí je srovnávat se svými představami a předpoklady
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- žák čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.) – např. vývoj nezaměstnanosti u nás a v EU, změny státního rozpočtu, inflační změny
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák pracuje s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím digitálních nástrojů
- využívá digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů, jako jsou mzdy, úrokové sazby a RPSN
- je podporován při vytváření a analýze ekonomických modelů s využitím digitálních aplikací
- využívá digitální nástroje pro správu financí, daňové evidence a podnikatelské záměry

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Žák je veden k práci s informacemi, k odpovědnosti za svůj život, k uvědomění si významu vzdělání, k efektivnímu hospodaření, k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Žák je veden k vyhledávání, zpracování informací, k práci s digitálními nástroji, k prezentaci výsledků své práce s využitím různých digitálních nástrojů.

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Žák je veden k dovednosti jednat s lidmi, hledat kompromisní řešení, k úctě k materiálním a duchovním hodnotám, k odolnosti vůči myšlenkové manipulaci, k vhodné míře sebevědomí, sebe odpovědnosti.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Charakteristikou společenského, ale také právě hospodářského vývoje žák pochopí vlastní odpovědnost za své jednání, osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí, odpovědně přistupuje k enviromentálním problémům ve svém osobním i profesním životě.

3. ročník (68 hodin)

Úvod do studia předmětu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá a aplikuje základní ekonomické pojmy objasní význam ekonomiky v životě člověka 	<ul style="list-style-type: none"> základní ekonomické pojmy potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň výroba, výrobní faktory

Makroekonomie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> na příkladu popíše úlohu státu v tržní ekonomice popíše, jak občan přispívá do státního rozpočtu objasní význam HDP, inflace a ostatních ukazatelů národního hospodářství na příkladu ukáže fungování tržního mechanismu posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty 	<ul style="list-style-type: none"> trh, tržní ekonomika + úloha státu v tržní ekonomice, tržní subjekty nabídka, poptávka, zboží, cena finanční trh národní hospodářství, struktura NH ziskový a neziskový sektor

Mikroekonomie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší jednotlivé druhy majetku popíše evidenci majetku orientuje se v účetní evidenci majetku rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů vypočítá výsledek hospodaření 	<ul style="list-style-type: none"> podnik, majetek podniku, struktura majetku finanční hospodaření podniku podnikové činnosti

Management a marketing

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše strukturu ceny vysvětlí úlohu managementu jako nástroje řízení zdravotnictví a poskytování zdravotní péče definuje role a funkce manažera stanoví cenu jako součást nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle 	<ul style="list-style-type: none"> management a marketing náklady, výnosy, hospodářský výsledek podniku kalkulace ceny průzkum trhu produkt, cena, distribuce, propagace funkce managementu – plánování, organizování, vedení a kontrola

<p>zákazníků, místa a období</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí 3 úrovně managementu popíše základní zásady řízení vysvětlí, co je marketingová strategie zpracuje jednoduchý průzkum trhu na příkladu ukáže použití motivačních nástrojů marketingu v oboru 	
--	--

Sociální a zdravotní pojištění

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí systém odvodu daní charakterizuje zákonné a smluvní pojištění objasní účel všeobecného zdravotního pojištění vypočte sociální a zdravotní pojištění orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním dokáže vyhotovit daňové přiznání vyhotoví a zkontroluje daňový doklad provede jednoduchý výpočet daní vysvětlí úlohu státního rozpočtu v NH 	<ul style="list-style-type: none"> sociální a zdravotní pojištění daňové přiznání, daně a daňová soustava, výpočet, přiznání účetní evidence náležitosti daňových dokladů účetní doklady používané ve zdravotnictví státní rozpočet

Problematika nezaměstnanosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti orientuje se v problematice nezaměstnanosti a možnosti využití podpory v nezaměstnanosti popíše význam a funkce úřadu práce navrhne možná řešení snížení nezaměstnanosti orientuje se v možnostech rekvalifikace 	<ul style="list-style-type: none"> nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti rekvalifikace

Hospodářský život rodiny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> hospodářský život rodiny, rodinný rozpočet státní podpora a sociální pomoc

4. ročník (30 hodin)

Podnikání

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje různé formy podnikání vysvětlí hlavní znaky podnikání vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr vytvoří zakladatelský rozpočet na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu 	<ul style="list-style-type: none"> podnikání podle Živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích druhy živností, zisk, ztráta povinnosti podnikatele živnostenské oprávnění podnikatelský záměr zakladatelský rozpočet právní formy podnikání podnikání podle zákona o obchodních korporacích členění obchodních společností akciová společnost, komanditní společnost společnost s ručením omezeným veřejná obchodní společnost další formy podnikání

Peníze

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vypočítá čistou mzdu orientuje se v platebním styku smění peníze dle kurzovního lístku vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty, uvede jejich klady a zápory vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb, rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu orientuje se v produktech pojišťovacího trhu vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel na příkladu ukáže, jak se bránit nepříznivým důsledkům inflace charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění 	<ul style="list-style-type: none"> peníze – vývoj, funkce, druhy hotovostní platební styk – výběry, vklady a hotovostní operace na poště bezhotovostní platební styk – úhradové a inkasní způsoby placení, bankovní účet, platební karty inflace – míra, typy a důsledky služby peněžních ústavů – bankovní systém ČR, vkladové a úvěrové služby bank, úroková míra, RPSN, další bankovní služby pojišťovací soustava – základní pojmy, druhy pojištění, životní a penzijní připojištění pracovní smlouva mzda – hrubá, čistá, úkolová a časová

ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům poznatky z oblasti systému zdravotní péče, systému sociálního zabezpečení, z organizace a řízení zdravotnictví a kontinuálního vzdělávání zdravotnických pracovníků, a připravit je na to, aby byli schopni podílet se vhodným způsobem na realizaci programů na podporu zdraví.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávacích oblastí vzdělávání pro zdraví a odborné vzdělávání. Žáci se seznamují s řízením zdravotnictví a základní právní úpravou v oblasti zdravotní péče v České republice, se zásadami reformy systému zdravotní péče a jejím financování, se soustavou zdravotnických zařízení a s organizací léčebně – preventivní péče. Učivo je rovněž zaměřeno na vysvětlení základních pojmů z oblasti sociálního zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních událostí, na systém nemocenského a důchodového pojištění a státní sociální podpory. Žáci se rovněž seznamují s vybranými programy na podporu zdraví. Učivo etické výchovy zahrnuje vybraná aktuální témata z oblasti zdravotnictví jako např. interrupce, eutanázie, důstojné umírání apod. Témata jsou zaměřena na prosociální chování, pochopení sebe samých i ostatních, na schopnost pomoci a na solidaritu se slabými. Ve výuce jsou průběžně uplatňovány mezipředmětové vztahy, zejména v rámci základů společenských věd, klinické propedeutiky, informační technologie, první pomoci a psychologie.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je zařazen do 4. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Při prezentaci nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru. Z alternativních metod je využívána např. diskuse nebo debata. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací a jejich prezentací. Při prezentaci nového učiva z oblasti etiky a morálky jsou zařazovány rovněž metody alternativního učení, např. probírání názorů a postojů.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu. Pro hodnocení písemných testů i ústního zkoušení se využívá klasifikační stupnice a hodnocení známkami. Součástí hodnocení je zpracování a přednesení referátu na dané téma, vyhledání aktuálních informací, způsob jejich zpracování a umění vyjádřit se k aktuálním problémům v oblasti poskytování zdravotní péče. Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu, je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učiva
- schopnost uplatňování mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémových situací
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů
- aktivní přístup žáka k výuce
- vlastní kreativitu žáka

Metody hodnocení jsou:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků
- průběžné ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce

Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení, u žáků bude brán ohled na doporučení PPP.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák si uvědomuje důležitost celoživotního vzdělávání

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje
- vyjadřuje se k aktuálním problémům

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí i jejich kulturní specifika, jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- zná obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců
- nezaújatě zvažuje návrhy druhých, je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, uvědomuje si význam celoživotního vzdělávání

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě internet
- je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti

ODBORNÉ KOMPETENCE

- ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů
- získá vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, má reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání
- uplatňuje teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientuje se v systému péče o zdraví
- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, orientuje se v systému péče o zdraví pracujících a základních právních předpisech týkajících se BOZP
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
- chápe kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- jedná ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje
- zná význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák si uvědomuje nutnost zabezpečení občana státem v tíživých sociálních situacích

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- aktivně vyhledává informace z dostupných informačních zdrojů

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- je informovaný v oblasti právního minima pro pracovní a občanský život
- orientuje se v systému zdravotní péče a systému sociálního zabezpečení
- je veden k sociální odpovědnosti, solidaritě a morálce

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- pochopí postavení člověka v přírodě a vliv životního prostředí na jeho zdraví a život

4. ročník (30 hodin)

Úvod do studia veřejného zdravotnictví

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• definuje obor veřejné zdravotnictví• používá a objasní základní pojmy• orientuje se v demografických údajích• charakterizuje zdravotní stav české populace• vyjmenuje priority veřejného zdravotnictví• určí rizikové skupiny v populaci z hlediska zdravotního stavu	<ul style="list-style-type: none">• definice, vymezení, základní charakteristika oboru• vysvětlení základních pojmů - zdraví, prevence, nemoc, demografie, demografický vývoj v České republice (ČR)• stručný vývoj zdravotního stavu v ČR

Systém zdravotní péče

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel• objasní postavení nemocného v oblasti zdravotních služeb, jeho práva a povinnosti• charakterizuje zdravotní stav české populace• vyjmenuje priority veřejného zdravotnictví• určí rizikové skupiny v populaci z hlediska zdravotního stavu• popíše současné trendy v poskytování zdravotní péče a služeb podpory zdraví a prevence onemocnění• charakterizuje základní modely zdravotnických systémů v ČR a ve světě• objasní a zdůvodní reformu systému zdravotní péče u nás• popíše systém poskytování zdravotní péče	<ul style="list-style-type: none">• současné trendy ve vývoji zdravotnictví• základní modely zdravotnických systémů ve světě, jejich charakteristika• zdravotnický systém v ČR, reforma systému zdravotní péče, její zásady• soustava zdravotnických zařízení, organizace léčebně-preventivní péče• postavení občana v systému léčebně preventivní péče a jeho úprava• financování zdravotní péče• řízení zdravotnictví, osobnost manažera, management kvality

<p>v ČR, jeho řízení a financování</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše soustavu zdravotnických zařízení v ČR • vymezí jednotlivé zřizovatele zdravotnických zařízení • uvede způsoby vícezdrojového financování zdravotní péče • jmenuje jednotlivé úrovně řízení zdravotnictví • ilustruje postup v případě nespokojenosti s poskytovanou péčí 	
--	--

Právní úprava zdravotní péče

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede základní právní normy zajišťující ochranu a podporu zdraví občanů a poskytování zdravotní péče • objasní postavení nemocného v oblasti zdravotních služeb, jeho práva povinnosti • uvede, jak postupovat v případě nespokojenosti s poskytovanou zdravotní péčí • pracuje s právními a jinými zdroji informací • jmenuje přirozená práva člověka • jmenuje a vysvětlí práva pacientů • uvede základní etické principy poskytování zdravotní péče a diskutuje o jejich naplňování • diskutuje o vybraných právních a ekonomických problémech zdravotní péče, opírá se o informační zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> • listina základních práv a svobod a další základní právní normy • práva pacientů a jejich ochrana • eticko-právní aspekty zdravotní péče, obsah pojmů etika a morálka, pochybení ve zdravotnické praxi • základní etické principy v ošetrovatelství, Etický kodex sestry, Hippokratova přísaha • diskuse o vybraných tématech - pravda na nemocničním lůžku, eutanázie, transplantační medicína, interrupce

Zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních událostí

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá a aplikuje základní ekonomické pojmy • na příkladu popíše úlohu státu v tržní ekonomice • popíše, jak občan přispívá do státního rozpočtu • charakterizuje zákonné a smluvní pojištění • vysvětlí, k čemu slouží veřejné zdravotního pojištění a jaké jsou jeho principy 	<ul style="list-style-type: none"> • zákonné a dobrovolné pojištění • veřejné zdravotní pojištění a nemocenské pojištění • důchodové pojištění a státní sociální podpora • sociálně zdravotní péče o vybrané skupiny občanů • poskytování zdravotní péče cizincům • práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu • prevence • preventivní opatření na podporu zdraví obyvatel (screeningové programy v ČR)

<ul style="list-style-type: none"> • objasní rozdíl mezi veřejným a soukromým zdravotním pojištěním • ví, jak postupovat v případě nespokojenosti s poskytovanou zdravotní péčí • uvede příklady preventivních opatření a dalších nástrojů na podporu zdraví obyvatel (zdravotnická preventivní opatření, programy a nabídky na podporu zdraví nabízené pojišťovnami, neziskovými organizacemi, jinými resorty – např. ozdravné pobyty pro děti, seniory a jiné vybrané kategorie občanů) 	<ul style="list-style-type: none"> • nabídky na podporu zdraví nabízené pojišťovnami
--	---

Pracovníci ve zdravotnictví

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá a objasní základní pojmy • diskutuje o povinnostech zdravotníků • orientuje se v kategoriích pracovníků ve zdravotnictví • objasní rozdíl mezi kvalifikačním a celoživotním vzděláváním • popíše složení ošetrovatelského týmu a požadavky na kvalifikaci a osobnostní vlastnosti jeho členů • popíše systém vzdělávání a možnosti kariérního růstu sester 	<ul style="list-style-type: none"> • kategorie zdravotnických pracovníků • celoživotní vzdělávání

Zdravotnické organizace

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam profesních organizací • jmenuje některé profesní organizace • objasní cíle WHO • charakterizuje funkci a činnost orgánů ochrany veřejného zdraví • objasní význam a funkci Červeného kříže, působení neziskových organizací a dobrovolníků ve zdravotnictví – doloží příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • WHO činnost, význam této organizace • profesní organizace ve zdravotnictví • státní zdravotní dozor • ČČK

PRVNÍ POMOC

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je seznámit žáky s moderním pojetím první pomoci a s fungováním jednotného záchranného systému, naučit žáky pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích, při živelných katastrofách, teroristických útocích a jiných mimořádných situacích. Předmět se podílí na systematickém vytváření vědomostí a znalostí o první pomoci, přispívá k osvojení etických aspektů první pomoci a k získávání vlastností zachránce. Z hlediska požadovaných klíčových kompetencí spočívá přínos předmětu v rozvíjení dovedností řešit problémy, zejména rychle se orientovat v situacích ohrožení života, správně a pohotově poskytnout první pomoc, efektivně komunikovat a podle situace spolupracovat s dalšími osobami a složkami záchranného systému.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti vzdělávání pro zdraví. Řazení učiva do tematických, po sobě následujících celků (od prvotního seznámení s obecným postupem při poskytování první pomoci, osvojením si teoretického postupu v dané situaci a v následném praktickém procvičení bez pomůcek a s pomůckami), vede k systematickému vytváření dovedností v poskytování první pomoci. Žáci jsou postupně seznámeni také s možnostmi ošetření po příjezdu zdravotnické záchranné služby a orientačně s ošetřením ve zdravotnickém zařízení.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický, je zařazen do druhého ročníku v rozsahu dvou hodin týdně. Výuka probíhá formou dvouhodinové vyučovací jednotky, při které se třída, v závislosti na počtu žáků, dělí na skupiny. Výuka je realizována ve specificky vytvořené učebně první pomoci, jsou využívány tradiční i aktivizující vyučovací metody. Výklad učitele je doprovázen praktickými ukázkami, dále je výuka doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, jako je použití notebooku, dataprojektoru, anatomických obrazů lidského těla, schémat a digitálních nástrojů. Důraz je kladen na praktické procvičování a řešení modelových situací. Výuka bude doplněna exkurzemi (dle možností např. na Hasičský záchranný sbor, Integrovaný záchranný systém). Důraz je kladen na schopnost rychlého rozhodnutí, uplatňování logického myšlení a spolupráce s jinými lidmi při řešení

problémů (týmové řešení). Získané dovednosti žáci prokazují účastí ve školním kole soutěže první pomoci. Ve výuce jsou využívány mezipředmětové vztahy, zejména ze somatologie.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Vzhledem k pojetí předmětu je při hodnocení kladen důraz na:

- hloubku porozumění učiva s jeho aplikací v praktických modelových situacích
- schopnost samostatně, souvisle a logicky uvažovat
- správnou odbornou terminologii
- schopnost uplatňování mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémových situací
- u praktického zkoušení se hodnotí pohotovost a rychlost orientace v dané situaci
- dovednost improvizace v nalézání vhodných pomůcek
- schopnost komunikace
- aktivní přístup žáka k výuce
- vlastní kreativitu žáka

Metody hodnocení jsou:

- písemné testy po probrání určitých celků
- průběžné ústní a praktické zkoušení
- kolektivní hodnocení při práci ve skupině
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při praktických cvičeních

Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení, u žáků bude brán ohled na doporučení PPP.

Cílem okruhu je seznámit žáky s koncepcí ochrany a podpory zdraví a zdravotními riziky v jednotlivých vývojových obdobích života člověka.

Obsahový okruh poskytuje znalosti o faktorech, které ovlivňují životní styl, osobní růst a duševní rovnováhu člověka v průběhu životního cyklu, o příčinách, průběhu a stádiích nemoci a základní poznatky o diagnostickém a terapeutickém procesu. Žáci si prohloubí znalosti a dovednosti v poskytování předlékařské první pomoci.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- využívá dříve získaných vědomostí, zkušeností a dovedností

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- uznává tradice a hodnoty národa

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti, využívá aplikace sloužící k první pomoci

Odborné kompetence

- užívá odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- zná zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc poskytnout

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák je veden k odpovědnosti za vlastní život
- uvědomuje si význam vzdělání a celoživotního učení pro život
- získá motivaci k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- aktivně vyhledává informace z dostupných informačních zdrojů
- je si vědom nezbytnosti digitálních technologií v systému laické i odborné první pomoci

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- je veden k etické výchově, vedoucí k občanským ctnostem, jako je odpovědnost, spolupráce, soucítění, pomoc druhým
- je veden k dobré morálce, projevující se v prosociálním chování
- získá kladný přístup k životu, k ostatním lidem i k sobě samému

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- osvojí si základní principy zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesionálním životě

2. ročník (68 hodin)

Úvod do předmětu, Integrovaný záchranný systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• objasní význam integrovaného záchranného systému• analyzuje situaci a stanoví priority	<ul style="list-style-type: none">• definice základních pojmů• integrovaný záchranný systém, základní složky, kompetence, způsoby aktivace IZS• vlastnosti zachránce a význam první pomoci

poskytování PP <ul style="list-style-type: none"> • objasní strategii poskytování první pomoci • načrtne jednoduché schéma hierarchie IZS • určí své postavení v záchranném řetězci • definuje základní pojmy vztahující se k PP 	(PP)
--	------

Příruční lékárna

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu • vysvětlí jednotný postup při poskytování první pomoci • orientuje se v informačních zdrojích pro zjištění obsahu autolékárničky 	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení a využití obsahu lékárny v domácnosti a na pracovišti • vybavení autolékárny, lékárna pro ozdravné pobyty dětí • význam příruční lékárny

Jednotný postup při poskytování PP

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • objasní význam integrovaného záchranného systému • analyzuje situaci a stanoví priority poskytování PP • objasní strategii poskytování první pomoci • vysvětlí jednotný postup při poskytování první pomoci • načrtne jednoduché schéma hierarchie IZS • určí své postavení v záchranném řetězci • definuje základní pojmy vztahující se k PP • dokáže vyšetřit zraněného a předat informace záchranné službě • uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě i jiným 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace na místě nehody, posouzení závažnosti situace, třídění raněných • zjišťování základních informací, záznam, předání informací • jednotný postup při poskytování PP • nácvik postupu vyšetřování a předávání informací, osobní bezpečnost zachránce

Obvazová technika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše základní druhy obvazového materiálu • vysvětlí použití obvazového materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy a použití obvazového materiálu • zásady pro práci s obvazovým materiálem • zásady pro přikládání obvazů • praktický nácvik obvazových technik na

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje význam obvazového materiálu • zvládá techniku přiložení šátkového obvazu • dokáže vytvořit základní obinadlové obvazy • ukáže použití náplastí a prubanu • vyjmenuje zásady a rizika přikládání obvazového materiálu 	<p>jednotlivé části těla, obvazy šátkové, prakové, náplast'ové, obinadlové, prubanové</p>
---	---

Polohování a transport zraněných

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seřadí dle pravidel třídění pacienty k odsunu • uvede pravidla pro vyprošťování a přenášení raněných • popíše vhodné odsunové prostředky • uvědomuje si důležitost polohování a transportu zraněných • uloží postiženého do vhodné polohy při vyšetření, ošetření, transportu • zdůvodní výběr vhodné polohy 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla a způsoby vyprošťování zraněných • základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných, jejich indikace • zásady odsunu zraněných, odsunové prostředky, techniky odsunu a přenášení postižených • nácvik modelových situací

Neodkladná resuscitace

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje situaci a stanoví priority poskytování PP • objasní strategii poskytování první pomoci • uloží postiženého do vhodné polohy při vyšetření, ošetření, transportu • vymezí pojem neodkladné resuscitace • chápe nutnost znalosti poskytnutí resuscitace • rozpozná zástavu dýchání a krevního oběhu • rozpozná příčiny neprůchodnosti DC a zvládá postupy k zajištění průchodnosti DC • technicky správně provádí nepřímou srdeční masáž • používá vhodné ochranné pomůcky k osobní ochraně • uvědomuje si význam správné resuscitace a nebezpečí vyplývající z nesprávně poskytnuté péče 	<ul style="list-style-type: none"> • poruchy průchodnosti dýchacích cest (DC) u dětí a dospělých • zástava krevního oběhu a u dětí a dospělých • etické aspekty neodkladné resuscitace • pomůcky k osobní ochraně (resuscitační rouška, dýchací maska s náustkem) • nácvik provedení kardiopulmonální resuscitace

Bezvědomí, křečové stavy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uloží postiženého do vhodné polohy při vyšetření, ošetření, transportu 	<ul style="list-style-type: none"> • vyšetření stavu vědomí, určení poruchy vědomí (kvalitativní, kvantitativní) • vyšetření postiženého v bezvědomí • sledování stavu, transport

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní výběr vhodné polohy • popíše a dle příznaků rozliší jednotlivé stupně poruch vědomí • rozliší různé stupně poruch vědomí • uvědomuje si závažnost stavu a význam stálého dohledu u raněného s poruchou vědomí • popíše postup vyšetření postiženého v bezvědomí • seřadí kroky poskytování PP při kolapsu • orientuje se v možnostech použití vhodné polohy při křečových stavech • zaměří se na zajištění bezpečnosti u křečových stavů 	<ul style="list-style-type: none"> • postiženého v bezvědomí • nácvik ošetření při kolapsu • křeče a křečové stavy
--	---

Šok

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poskytuje PP v modelových situacích • definuje základní pojmy vztahující se k PP • dokáže vyšetřit zraněného a předat informace záchranné službě • zdůvodní výběr vhodné polohy • uvede příčiny a faktory ovlivňující rozvoj šoku • vyjmenuje příznaky šoku • uvědomuje si nebezpečí rozvoje šoku a významu preventivních opatření • vyjmenuje vhodná preventivní opatření 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy, příčiny a příznaky šoku a následné změny v organismu • PP u šokových stavů, preventivní protišoková opatření

Krvácení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí jednotný postup při poskytování první pomoci • poskytuje PP v modelových situacích • zdůvodní výběr vhodné polohy • používá vhodné ochranné pomůcky k osobní ochraně • pojmenuje možné příčiny a druhy krvácení • aplikuje správně jednotný postup při stavění jednotlivých druhů krvácení • vyhledává komplikace spojené s krvácením • zvládá kontaktovat záchrannou službu • objasní souvislosti mezi krevními ztrátami a fyziologickými funkcemi 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy krvácení • jednotný postup při poskytování PP u zevního krvácení • rozpoznání a poskytnutí PP při vnitřním krvácení a krvácení z tělních otvorů

Rány

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu • poskytuje PP v modelových situacích • dokáže vyšetřit zraněného a předat informace záchranné službě • uloží postiženého do vhodné polohy při vyšetření, ošetření, transportu • rozliší jednotlivé druhy ran a poranění • definuje a rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy ran a poranění • zásady ošetřování jednotlivých typů ran a poranění

Poškození teplem, chladem a chemickými látkami

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • poskytuje PP v modelových situacích • definuje a rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění • formuluje postupy ošetření jednotlivých úrazů a postižení • rozčlení poranění způsobená poleptáním, popálením elektrickým proudem atd. • vyhledává možné komplikace spojené s chladem či teplem 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy poškození, stanovení rozsahu a druhu poškození, PP • bezpečnost a ochrana zdraví při poskytování PP při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami

Poranění hlavy a CNS

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní výběr vhodné polohy • rozpozná zástavu dýchání a krevního oběhu • používá vhodné ochranné pomůcky k osobní ochraně • popíše a dle příznaků rozliší jednotlivé stupně poruch vědomí • rozliší různé stupně poruch vědomí • uvědomuje si závažnost stavu a význam stálého dohledu u raněného s poruchou vědomí 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanismy vzniku poranění, rozdělení, klinické projevy, nejčastější komplikace • zásady poskytování PP

<ul style="list-style-type: none"> • objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy • orientuje se v možnostech ošetření do příjezdu RZP • uvědomuje si komplikace spojené s poraněním hlavy • definuje pomůcky sloužící k ochraně hlavy a je připraven je používat 	
---	--

Poranění páteře a míchy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vhodné odsunové prostředky • uloží postiženého do vhodné polohy při vyšetření, ošetření, transportu • zdůvodní výběr vhodné polohy • objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním páteře a míchy • ovládá jednotný postup při poskytování PP • uvědomuje si možné komplikace spojené s nevhodným postupem ošetřování 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanismus vzniku poranění, příznaky, nejčastější komplikace • zásady poskytování PP při poranění krční, hrudní, bederní páteře • PP u otevřených poranění páteře

Poranění hrudníku

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v možnostech ošetření do příjezdu RZP • ovládá jednotný postup při poskytování PP • uvědomuje si možné komplikace spojené s nevhodným postupem ošetřování • uvede nejčastější příčiny, druhy a příznaky poranění hrudníku • uvědomuje si možná rizika spojená s nevhodným postupem při PP • objasní příznaky, příčiny poranění a diskutuje nad možnými komplikacemi 	<ul style="list-style-type: none"> • příčiny poranění, závažnost a rozdělení poranění, příznaky poranění hrudníku, PP • možné komplikace

Poranění břicha a pánve

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje a rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění • ovládá jednotný postup při poskytování PP • uvědomuje si možné komplikace spojené s nevhodným postupem ošetřování 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělení poranění, příznaky a diferenciaci poranění • poskytnutí PP

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si možná rizika spojená s nevhodným postupem při PP • objasní příznaky, příčiny poranění a diskutuje nad možnými komplikacemi • ovládá postup poskytování PP dle jednotného systému • rozliší způsob ošetření při otevřených a uzavřených poraněních břicha a pánve • uvědomuje si komplikace spojená s poraněním břicha 	
--	--

Poranění kostí a kloubů

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá vhodné ochranné pomůcky k osobní ochraně • uvědomuje si možné komplikace spojené s nevhodným postupem ošetřování • uvědomuje si význam prevence úrazů • uvědomuje si možná rizika spojená s nevhodným postupem při PP • objasní příznaky, příčiny poranění a diskutuje nad možnými komplikacemi • ovládá postup poskytování PP dle jednotného systému • definuje příznaky a komplikace poranění kostí a kloubů HK a DK • provádí protišoková opatření a dodržuje zásady aseptise u otevřených poranění 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, příčiny, rozdělení, obecný postup při poskytování PP • ošetření poraněného se zlomeninou lopatky, klíční kosti, pažní kosti a předloktí, drobných kostí ruky a zápěstí • vymknutí kloubů na horní končetině a dolní končetině • ošetření poraněného se zlomeninou stehenní kosti, kosti bérce, hlezna a nohy

Překotný porod a akutní stavy v gynekologii

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní příznaky a komplikace při akutních stavech v těhotenství • popíše postup poskytování PP při náhlých stavech • uvede vhodné prostředky určené k ošetření rodičky a novorozence v mimořádných podmínkách • využívá dostupných prostředků k ošetření rodičky a novorozence 	<ul style="list-style-type: none"> • krvácení, křeče, neočekávaný či překotný porod • zásady PP při náhlých stavech u těhotných žen v mimořádných podmínkách

Akutní otravy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nejčastější druhy otrav • PP při akutních otravách spojených

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • popíše a dle příznaků rozliší jednotlivé stupně poruch vědomí • uvědomuje si význam prevence úrazů • rozliší podle příznaků běžné druhy otrav • zvládá postupy při poskytování PP při otravách u postiženého při vědomí a bezvědomí • uvědomuje si nebezpečí užívání návykových látek a uvede negativa pro lidský organismus 	s bezvědomím a při zachování vědomí
---	-------------------------------------

Specifická poranění

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • zdůvodní výběr vhodné polohy • rozpozná zástavu dýchání a krevního oběhu • rozpozná příčiny neprůchodnosti DC a zvládá postupy k zajištění průchodnosti DC • technicky správně provádí nepřímou srdeční masáž • rozliší různé stupně poruch vědomí • zvládá kontaktovat záchrannou službu • rozliší jednotlivé druhy ran a poranění • definuje a rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění 	<ul style="list-style-type: none"> • tonutí, oběšení • zasažení bleskem, uštknutí hadem, bodnutí hmyzem, pokousání zvířetem

Polytrauma

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje situaci a stanoví priority poskytování PP • objasní strategii poskytování první pomoci • dokáže vyšetřit zraněného a předat informace záchranné službě • rozpozná příčiny neprůchodnosti DC a zvládá postupy k zajištění průchodnosti DC • používá vhodné ochranné pomůcky k osobní ochraně • uvědomuje si nebezpečí rozvoje šoku a významu preventivních opatření • ovládá postup poskytování PP dle jednotného systému 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika polytraumatu, příčiny • orientace na místě nehody • posouzení závažnosti situace, vyšetření základních životních funkcí • obecný postup při poskytování PP, polohování, protišoková opatření, transport

Poranění bezpečnostními pásy a airbagy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede pravidla pro vyprošťování a přenášení raněných • uloží postiženého do vhodné polohy při vyšetření, ošetření, transportu • definuje a rozpozná druh, stupeň, rozsah a závažnost poranění • objasní možné komplikace při čelní kolizi automobilu s upoutanými bezpečnostními pásy a bez nich • vysvětlí nejčastější typy úrazů způsobených airbagy • vyjmenuje možnosti ošetření při úrazech způsobenými airbagy • uvědomuje si důležitost preventivních opatření před jízdou 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanismy vzniku poranění • nejčastější komplikace, příznaky • specifika u těhotných žen a malých dětí • ošetření raněného

Tlaková poranění (crush a blast syndrom)

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy vztahující se k PP • dokáže vyšetřit zraněného a předat informace záchranné službě • uvede pravidla pro vyprošťování a přenášení raněných • popíše vhodné odsunové prostředky • uloží postiženého do vhodné polohy při vyšetření, ošetření, transportu • objasní nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s tlakovým poraněním 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanismy vzniku poranění • příznaky a komplikace, zásady poskytování PP

Hromadné úrazy a třídění raněných

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analyzuje situaci a stanoví priority poskytování PP • rozumí obecným pravidlům ochrany člověka za mimořádných událostí • definuje základní pojmy vztahující se k PP • seřadí dle pravidel třídění pacienty k odsunu • dokáže vyšetřit zraněného a předat informace záchranné službě • uvede pravidla pro vyprošťování a přenášení raněných 	<ul style="list-style-type: none"> • definice a vymezení pojmů • nejčastější příčiny a závažná poranění • třídění raněných dle naléhavosti, poskytnutí PP • jednotný postup při poskytování PP

• uvědomuje si důležitost polohování a transportu zraněných	

KAPITOLY Z VNITŘNÍHO LÉKAŘSTVÍ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Předmět seznamuje žáky se základy vnitřního lékařství a s náplní interních nadstavbových a specializovaných oborů. Podílí se na získávání základních poznatků o příznacích a léčbě jednotlivých nemocí vnitřních orgánů a přispívá k vytvoření uceleného teoretického přehledu o nejčastějších interních onemocněních v populaci, o práci a problematice ve vnitřním lékařství. Předmět je koncipován tak, aby vedl žáky k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení vztahů a souvislostí spojených s působením různých vlivů na zdraví člověka.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání. Vstupními předpoklady pro žáka jsou vědomosti a dovednosti získané v předmětech předcházejících ročníků – somatologie, klinická propedeutika, první pomoc, mikrobiologie, patologie a patofyziologie, latinský jazyk, biologie, chemie a fyzika. Tematické celky jsou řazeny podle nemocí různých orgánových soustav s charakteristikou vybraných chorob kardiovaskulárních, respiračních, gastrointestinálních, endokrinologických a urologických. Je žádoucí souběžná spolupráce s vyučujícími navazujících předmětů, jako jsou klinická propedeutika a kapitoly z chirurgie.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je zařazen do 4. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně v rámci jednoho pololetí. Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Při realizaci výuky je vhodné procvičovat, doplňovat znalosti ze somatologie a ostatních odborných předmětů s použitím obrazů a anatomických modelů. Při výuce je využívána samostatná či skupinová práce žáků (nákresy orgánů, doplňování, přiřazování názvů apod.). Frontální výuka je podporována a doplňována využíváním digitálních nástrojů a užitím dalších názorně demonstračních pomůcek. V rámci motivace jsou uváděny souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými a plánovanými s ohledem na témata učiva a se zřetelem na praktické využití. Během výkladu jsou využívány zkušenosti a aktivity žáků. Žák je veden k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuse, brainstormingu). Výklad je doplňován příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou), demonstrací reálných nástrojů, pomůcek.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Důraz je kladen zejména na:

- hloubku pochopení a obsahovou správnost
- aplikaci poznatků při řešení problémových situací
- používání odborné terminologie
- využití mezipředmětových vztahů

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení, které probíhá průběžně a po probrání tematického celku. Při týmové práci a prezentacích je využíváno sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák samostatně vyhledává odborné informace a využívá různé informační zdroje včetně vlastních zkušeností a zkušeností jiných

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumí zadání problému a navrhuje vlastní řešení

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- orientuje se v odborné terminologii a používá ji v písemné i ústní formě

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly
- pracuje v týmu
- adaptuje se na měnící se podmínky

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jedná odpovědně
- chápe hodnotu lidského života a zdraví
- respektuje práva a osobnost člověka, jedná v souladu s morálními principy a zohledňuje multikulturní rozdíly

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- získává, využívá a hodnotí informace z dostupných zdrojů

ODBORNÉ KOMPETENCE

- ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů
- užívá odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OBČAN DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák je veden k respektování osobnosti druhého, k vytváření vlastní odpovědnosti ke svému zdraví i zdraví ostatních.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák si uvědomuje nezbytnost stálého doplňování vědomostí o nové informace během své odborné kariéry

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- efektivně využívá moderní informační zdroje

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- uvědomuje si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince

4. ročník (30 hodin – 2 hod. týdně v 1. pololetí)

Onemocnění srdce a cév

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• používá odbornou terminologii• popíše základní vyšetřovací metody zjišťování zdravotního stavu pacienta• objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi vybraných onemocnění• popíše subjektivní a objektivní příznaky	<ul style="list-style-type: none">• chronická ischemická choroba srdeční• infarkt myokardu• hypertenze• onemocnění periferních tepen• onemocnění žilního systému

<p>vybraných druhů onemocnění</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše možnosti léčby u vybraných onemocnění • orientuje se v obecné a speciální farmakologii • aplikuje znalosti anatomie a fyziologie o daném systému • provede klasifikaci nemocí daného systému • popíše mechanismus vzniku hlavních příznaků onemocnění • uvede možné komplikace jednotlivých onemocnění • zdůvodní preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací 	
--	--

Onemocnění dýchacího systému

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • popíše základní vyšetřovací metody zjišťování zdravotního stavu pacienta • objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi • popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných onemocnění • popíše možnosti léčby u vybraných onemocnění • orientuje se v obecné a speciální farmakologii • aplikuje znalosti anatomie a fyziologie o daném systému • provede klasifikaci nemocí daného systému • popíše mechanismus vzniku hlavních příznaků onemocnění • uvede možné komplikace jednotlivých onemocnění • zdůvodní preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací • rozliší příznaky zánětů horních a dolních cest dýchacích • popíše protialergická opatření u astmatického nemocného • orientuje se v metodách alergologického vyšetření 	<ul style="list-style-type: none"> • akutní zánět dýchacích cest, pneumonie • astma bronchiale • plicní tuberkulóza

Onemocnění zažívacího systému

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • popíše základní vyšetřovací metody zjišťování zdravotního stavu pacienta • objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi 	<ul style="list-style-type: none"> • vředová choroba gastroduodena • jaterní cirhóza • záněty žlučníku a žlučových cest • záněty slinivky břišní • Crohnova nemoc • malabsorpční syndrom

<ul style="list-style-type: none"> • popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných onemocnění • popíše možnosti léčby u vybraných onemocnění • orientuje se v obecné a speciální farmakologii • aplikuje znalosti anatomie a fyziologie o daném systému • provede klasifikaci nemocí daného systému • popíše mechanismus vzniku hlavních příznaků onemocnění • uvede možné komplikace jednotlivých onemocnění • zdůvodní preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací • zdůvodní nezbytnost dietního omezení • rozliší příznaky vředového onemocnění žaludku a dvanáctníku 	
--	--

O onemocnění vylučovacího systému

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • popíše základní vyšetřovací metody zjišťování zdravotního stavu pacienta • objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi • popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných onemocnění • popíše možnosti léčby u vybraných onemocnění • orientuje se v obecné a speciální farmakologii • aplikuje znalosti anatomie a fyziologie o daném systému • provede klasifikaci nemocí daného systému • popíše mechanismus vzniku hlavních příznaků onemocnění • uvede možné komplikace jednotlivých onemocnění • zdůvodní preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací • zdůvodní nezbytnost dietního omezení • vysvětlí vztah příjmu tekutin na funkci ledvin a vývodného močového systému • orientuje se v metodách dialýzy • zdůvodní mechanismus vzniku renální koliky • popíše možnosti endoskopických metod v urologii 	<ul style="list-style-type: none"> • záněty močových cest • renální kolika • záněty ledvin • selhání ledvin

O onemocnění endokrinního systému

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • onemocnění štítné žlázy

<ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • popíše základní vyšetřovací metody zjišťování zdravotního stavu pacienta • objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi • popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných onemocnění • popíše možnosti léčby u vybraných onemocnění • orientuje se v obecné a speciální farmakologii • aplikuje znalosti anatomie a fyziologie o daném systému • provede klasifikaci nemocí daného systému • popíše mechanismus vzniku hlavních příznaků onemocnění • uvede možné komplikace jednotlivých onemocnění • zdůvodní preventivní opatření vzniku onemocnění a komplikací • orientuje se ve způsobech aplikace inzulínu • objasní principy dispenzarizační péče endokrinologických pacientů • pojmenuje dle příznaků druhy akutních komplikací diabetu mellitu 	<ul style="list-style-type: none"> • diabetes mellitus • nemoci nadledvin
---	---

ZÁKLADY OŠETŘOVATELSTVÍ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Hlavním cílem výuky předmětu základy ošetrovatelství je nejen získávání teoretických znalostí a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování pacientů/klientů, ale také formování pozitivního vztahu ke zvolené profesi/oboru. Cílem je také naučit žáky využívat osvojených poznatků a dovedností v profesním životě a pomoci jim pochopit problematiku současných ošetrovatelských postupů při poskytování ošetrovatelské péče pacientům/klientům.

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Předmět základy ošetrovatelství je jedním z odborných předmětů, který spolu s dalšími odbornými předměty jako je psychologie, klinická propedeutika a první pomoc, ovlivňuje vztah žáka k povolání a rozvíjí profesní kompetence. Učivo okruhu poskytuje žákům odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o pacienty/klienty v oblasti všeobecné ošetrovatelské péče.

Důraz se klade na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta/klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi.

Předmět základy ošetrovatelství je zařazen do druhého ročníku. Vyučování má teoreticko-praktický charakter, výklad učitele je propojován cvičeními a názornými ukázkami.

Žáci jsou seznamováni s výživou nemocných, hygienickou péčí u nemocných, lůžkem a jeho úpravou, sledováním a měřením fyziologických funkcí a základy rehabilitace aktivizace nemocných a seniorů.

Vzdělávání žáků v předmětu základy ošetrovatelství směřuje k tomu, aby žáci:

- učili se a byli připraveni celoživotně se vzdělávat;
- uvědomovali si nezbytnost stálého doplňování nových informací a poznatků;
- dodržovali zásady hygieny, antiseptiky a aseptiky;
- pracovali bezpečně, osvojili si bezpečné pracovní postupy a dodržovali zásady BOZP;

- vhodně komunikovali s pacienty/klienty, respektoval jejich osobnostní a kulturní specifika;
- byli si vědomi multikulturní identity pacienta;
- přijímali osobní odpovědnost při poskytování ošetrovatelské péče, dbali na kvalitu své práce;
- vážili si života a zdraví;
- osvojili si zásady týmové práce;
- osvojili si vědomosti a dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o pacienty/klienty;
- byli schopni prakticky provádět potřebné ošetrovatelské intervence.

VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Předmět základy ošetrovatelství je teoreticko-praktickým předmětem. Teoretická část je propojována s praktickými cvičeními. V předmětu se využívají znalosti ze somatologie, z klinické propedeutiky, psychologie a komunikace, první pomoci i z ostatních přírodovědných předmětů. Ve výuce je věnována pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, osvojování zásad osobní hygieny při práci a dodržování bezpečných a správných pracovních postupů.

Výuka je organizována v odborných laboratořích vzhledem k charakteristice probíraných tematických celků.

Třída se dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti i prakticky. Výuka je realizována výkladem nebo metodou řízeného rozhovoru, je doplněna praktickými ukázkami učitele a praktickým procvičováním odborných výkonů žáků. Výuka je doplněna i vhodnými didaktickými pomůckami, například nástěnnými obrazy lidského těla, fotografiemi, schémata, odbornými filmy a také výpočetní technikou, jako je dataprojektor a notebook. Při výuce předmětu základy ošetrovatelství je možné využít samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji. Také je možno využívat životních zkušeností žáků (pobyt v nemocnici, příznaky nemoci atd.). Výuka je dále také vhodně doplňována exkurzemi do místních i vzdálených zdravotnických a sociálních zařízení. Aktivita žáků—může být podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním. U vybraných žáků dle dispozic možnost vycestovat na odbornou stáž do sociálních zařízení partnerských organizací v zemích EU.

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Průběžně posuzujeme zájem a výkon žáka, sledujeme úroveň dosažených vědomostí a zaznamenáváme pokrok či zaostávání. Z metod hodnocení používáme ústní nebo písemné zkoušení, sebehodnocení žáka a vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce žáka.

Důraz je kladen na porozumění poznatkům, schopnost orientace v dané problematice, zvládnutí praktických dovedností, dodržování správných pracovních postupů a dodržování zásad BOZP.

Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení.

PŘÍNOS PŘEDMĚTU K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ, ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák vyhledává odborné informace, vytváří si pozitivní vztah k poznatkům získaných z různých informačních zdrojů a jejich využíváním být motivován k dalšímu vzdělávání.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- využívá vlastní dříve nabyté zkušenosti, zvažuje názory druhých, vyjadřovat se logicky.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- orientuje se v odborné terminologii a používá ji v písemném i ústním projevu, účastní se aktivně diskusí.

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracuje v týmu, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly, má odpovědný vztah ke svému zdraví a je si vědom důsledků nezdravého životního stylu.

OBČANSKÉ KOMPETENCE

- respektuje práva a osobnost člověka, uznává hodnotu života, jedná odpovědně, uvědomuje si spoluodpovědnost za zdraví ostatních.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ

- získá odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a přehled o možnostech uplatnění v oboru, aplikuje poznatky v rámci praktického vyučování při ošetřování nemocných.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- získává informace použitelné v předmětu z ověřených zdrojů, pracuje s internetem a získané informace hodnotí a využívá ve výuce i v domácí přípravě.

ODBORNÉ KOMPETENCE

- provádí a poskytuje činnosti základní ošetrovatelské péče, chápe důležitost dodržování bezpečnosti práce a stanovených předpisů, třídí odpad, ekonomicky zachází s vodou a energiemi.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OBČAN V DEMOKRATICKE SPOLEČNOSTI

- respektuje práva a osobnost druhých a uvědomuje si odpovědnost za své zdraví i zdraví ostatních, je ochoten angažovat se pro veřejné zájmy, váží si materiálních a duchovních hodnot.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- chápe postavení člověka v přírodě a vliv životního prostředí na jeho zdraví a život, esteticky a citově vnímá své okolí.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- formou exkurzí na různá pracoviště získává povědomí o profesních příležitostech a vytváří si o nich základní představu.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- vyhledá a předá odborné informace v průběhu studia předmětu, bezpečně používá digitální technologie pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení, které odpovídají budoucímu povolání.

2. ročník (68 hodin)

Výživa nemocných

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní způsob zajištění stravování pacientů ve zdravotnických zařízeních• orientuje se v dietním systému• orientuje se ve způsobech podávání výživy enterálně i sondami a parenterálně• krmení nemocného	<ul style="list-style-type: none">• zhodnocení stavu výživy• krmení nemocného• dietní systém• enterální a parenterální podávání výživy

Lůžko a jeho úprava

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prakticky ustele nemocniční lůžko bez nemocného dle norem • prakticky ustele lůžko s nemocným dle norem • umí vyjmenovat pomůcky doplňující lůžko • popíše léčebné a vyšetřovací polohy nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> • úprava lůžka bez nemocného, s nemocným • pomůcky doplňující lůžko • léčebné a vyšetřovací polohy nemocných

Hygienická péče o děti a dospělé; rány a převazy

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede, co všechno patří do hygienické péče dětí a dospělých • prakticky provede celkovou koupel na lůžku • definuje pojmy intertrigo, dekubitus • zná pomůcky k péči o vyprazdňování u nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> • hygienická péče – význam, obsah, zásady • péče o zuby a d.ú.; péče o vlasy, nehty • celková koupel na lůžku • péče o kůži, dekubity a opruzeniny a jejich prevence • péče o vyprazdňování • převaz rány • stomie

Základy bariérové péče

Výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastními slovy význam odborných pojmů (dekontaminace, dezinfekce, sterilizace) • správně provede hygienickou dezinfekci rukou 	<ul style="list-style-type: none"> • dezinfekce • sterilizace • hygienická dezinfekce rukou

Rehabilitační ošetřovatelství

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam rehabilitačního ošetřovatelství • vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu • popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta • popíše metody bazální stimulace 	<ul style="list-style-type: none"> • význam RHB, metody, účinky • dechová a kondiční cvičení • polohování a manipulace s nemocným • vertikalizace – zásady • základy bazální stimulace • prevence vzniku imobilizačního syndromu

Měření fyziologických funkcí

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvede základní fyziologické funkce – tělesná teplota, dech, puls a krevní tlak• vyjmenuje zásady měření fyziologických funkcí	<ul style="list-style-type: none">• význam sledování fyziologických funkcí• tělesná teplota• krevní tlak, dech, puls – informativně

Sociální aktivizace klientů

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí význam psychické a fyzické aktivizace nemocných• komunikuje a jedná s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav• volí vhodné aktivizační metody pro nemocné s ohledem na jejich věk a zdravotní stav, vede je k dodržování léčebného režimu	<ul style="list-style-type: none">• činností sloužící k aktivizaci klientů

KLINICKÁ PROPEDEUTIKA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům poznatky z klinické propedeutiky a z klinických oborů, seznámit je se základní lékařskou terminologií a s projevy nemocí. Klinická propedeutika tvoří teoretický základ pro navazující předměty, jako jsou kapitoly z vnitřního lékařství, kapitoly z chirurgie a jiné předměty s odborným zaměřením a podporuje zájem žáků o zdravotnické obory a motivuje je k dalšímu studiu na vysokých školách.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo předmětu je rozděleno do tematických celků. Žáci jsou postupně seznamováni se základními odbornými pojmy, s tvorbou anamnézy, s příznaky nemocí, s druhy a principy vyšetřovacích metod, s přípravou nemocných na vyšetření a sledováním po vyšetření, s léčebnými postupy. V tematickém celku týkajícím se farmakologie získávají žáci přehled o léčivých přípravcích, jejich formách, účincích léků a způsobech jejich podání. V rámci učiva jsou žáci seznámeni s vědní disciplínou ošetřovatelství, a také s charakteristikou nejen základních oborů, jako je vnitřní lékařství, chirurgie, pediatrie, gynekologie a porodnictví, ale i dalších klinických oborů, např. z oblasti neurologie.

STRATEGIE VÝUKY

Klinická propedeutika je teoretický předmět, který je zařazen do 3.ročníku v rozsahu dvou hodin týdně. Ve výuce jsou využívány klasické i aktivizující komplexní výukové metody vedoucí k aktivnímu získávání informací. Z nich převládá frontální výuka, skupinová a kooperativní výuka, řešení problémů, práce s odborným textem, projektová práce, práce s jinými zdroji. Ve výuce jsou využívány anatomické obrazy, obrazové ukázky patologických jevů v organismu. Pro větší prohloubení získaných znalostí a získání konkrétní představy budou zařazeny exkurze na vybraná pracoviště zdravotnických zařízení.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Při hodnocení písemného i ústního projevu žáků je používáno klasifikační stupnice. Při využívání týmové práce se používá

slovní hodnocení, sebehodnocení a hodnocení kolektivem. Při posuzování konkrétních projektů je kladen důraz na schopnost týmové spolupráce, komunikaci, aktivitu jednotlivých žáků a iniciativu. Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu, je kladen důraz na:

- logické, ucelené, samostatné a odborné vyjadřování
- porozumění poznatkům o dané problematice
- schopnost uplatňování mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémových situací
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů
- aktivní přístup žáka k výuce

Metody hodnocení jsou:

- písemné testy po probrání tematických celků
- průběžné ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce

Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení, u žáků bude brán ohled na doporučení PPP.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- uplatňuje různé způsoby Práce s textem, umí efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- upevňuje si správně návyky k učení;
- rozvíjí svůj zájem o další studium.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- získává informace použitelné v předmětu z otevřených zdrojů (internet) a využívá je ve výuce a v domácí přípravě, využívá digitální nástroje v profesi.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje;
- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí;

- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

KOMPETENCE PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadne důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- ověřuje si získané poznatky;
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá radu i kritiku;
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický a duševní rozvoj.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- porozumí zadání úkolu nebo určit jeho jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku;
- spolupracuje při řešení problému s jinými lidmi;
- uplatňuje při řešení problému různé metody myšlení a myšlenkové operace.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, diskriminaci;
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život.

Odborné kompetence

- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních
- dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.
- zná zásady pro manipulaci s léčivými přípravky
- ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů
- užívá odbornou terminologii

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokratické společnosti.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Žák je veden k zodpovědnému přístupu k získávání znalostí, jejich aplikaci v praktickém životě, uplatnění se na trhu práce, zodpovědnosti za svou práci, za vlastní život a zdraví při vykonávání profese.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Žák používá základní digitální nástroje, které jsou specifické pro jejich odborné zaměření, využívá digitální technologie pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Žák je veden k zásadám zdravého životního stylu a k principům šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí.

3. ročník (68 hodin)

Úvod do předmětu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů• používá odbornou terminologii• vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými pojmy• popíše průběh nemoci a její stadia, vysvětlí na příkladu pojmy akutní a chronický• objasní význam oboru pro studium klinických předmětů• definuje pojmy symptom, symptomatologie, syndrom• specifikuje druhy komplikací nemocí	<ul style="list-style-type: none">• vymezení oboru• pojmy zdraví, nemoc• průběh nemoci, symptom, syndrom, diagnóza, prognóza, komplikace

Obecná symptomatologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• používá správně českou i odbornou latinskou terminologii• vymezí správně odborné pojmy	<ul style="list-style-type: none">• Anamnéza, zásady, součásti, příznaky nemoci, symptomy, syndromy, symptomatologie• subjektivní příznaky (bolest, únava, nechutenství, žízeň, hlad, poruchy spánku,

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v lékařské anamnéze • pojmenuje subjektivní a objektivní příznaky onemocnění • rozliší jednotlivé části anamnézy • určí rozdíl mezi subjektivními a objektivními příznaky • vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými pojmy • definuje základní klinické příznaky nemoci, popíše jejich projevy • uspořádá příznaky dle závažnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • nevolnost, bušení srdce, závrať, svědění, pálení žáhy) • objektivní příznaky, poruchy vědomí, polohy nemocného, poruchy hybnosti, dušnost, kašel, škytavka, zvracení, změny na kůži
---	--

Fyzikální vyšetření

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • objasní postupy při fyzikálním vyšetření pacienta • vysvětlí nezbytnost kvalitního vyšetřovacího postupu • pojmenuje jednotlivé části fyzikálního vyšetření • zdůvodní význam fyzikálního vyšetření • zvolí vhodnou techniku fyzikálního vyšetření k dané části těla 	<ul style="list-style-type: none"> • pohled, poslech, poklep, pohmat • pomůcky, postup vyšetření vyšetření hlavy, krku, hrudníku, břicha, končetin a páteře

Vyšetřovací metody

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • popíše základní vyšetřovací metody při zjišťování zdravotního stavu pacienta • vysvětlí nezbytnost kvalitního vyšetřovacího postupu • vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými pojmy • vyjmenuje a popíše jednotlivé druhy zobrazovacích metod • popíše EKG křivku • vysvětlí princip funkčních vyšetřovacích metod a popíše na příkladech jejich využití • objasní způsob snímání bioelektrických potenciálů lidského těla • charakterizuje druhy a význam laboratorních vyšetřovacích metod • rozliší patologické a normální hodnoty vybraných laboratorních vyšetření • popíše účinky RTG záření na lidský organismus • popíše způsoby použití ultrazvuku v diagnostice 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělení laboratorních vyšetření biologický materiál, druhy vyšetření • (biochemické, hematologické, mikrobiologické, cytologické, histologické) • zobrazovací metody RTG, CT, DSA, NMR, USG, radionuklidové • elektrografické vyšetření - EKG, EEG, EMG, CTG aj. • funkční vyšetření srdce, plic, ledvin, endokrinních žláz aj.

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje využití radionuklidů ve vyšetřovacích postupech • uvede příklady inovativních metod diagnostického zobrazování a terapie vedené zobrazovacími metodami • vysvětlí použití a přínos inovativních metod 	
--	--

Léčebné postupy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými pojmy • rozdělí a popíše fyzikální metody léčby • vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování konzervativních a operativních metod • uvede příklady inovativních léčebných metod a jejich použití • vyjmenuje způsoby alternativních léčebných postupů • objasní účinek inhalační léčby • vyjmenuje indikace pro léčbu kyslíkem • popíše způsoby aplikace kyslíku • definuje pojem transfúze, infúze • vyjmenuje indikace pro podání transfúze • vysvětlí vznik potransfúzních komplikací • definuje druhy infúzních roztoků • vymezí druhy transfúzních přípravků • uvědomuje si nutnost dobrovolného dárcovství krve • uvede výhody autotransfúze 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzioterapie • farmakologická, infúzní, trasfúzní a inhalační léčba • chirurgická léčba • onkoterapie • alternativní léčba akupunktura, akupresura, homeopatie aj.

Obecná farmakologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní funkci a zásady farmakologické léčby • používá odbornou terminologii • orientuje se v obecné a speciální farmakologii • interpretuje pojmy týkající se obecné farmakologie • vysvětlí rizika spojená se zneužíváním léků • vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými pojmy • rozlišuje hlavní a vedlejší účinky léků • rozliší pojmy generický, firemní a chemický název léčiva • uvede dobu nástupu účinku léků dle způsobu podání • objasní pojem teratogenní účinek léku • rozliší lékové formy 	<ul style="list-style-type: none"> • léčivo, názvosloví, označení léčiv, expirace • lékové formy • způsoby podání léků • účinky léčiv doba působení, hlavní, vedlejší, žádoucí, nežádoucí, interakce léků, placebo afekt, léková závislost

Speciální farmakologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • orientuje se v obecné a speciální farmakologii • určí vybrané indikační skupiny léků • přiřadí jednotlivé léky do správné skupiny • vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými skupinami léků • rozlišuje hlavní a vedlejší účinky léků • rozliší druhy způsoby aplikace inzulínů • orientuje se v historii vzniku antibiotik • roztrídí antibiotika dle spektra účinku • vymezení zásady léčby a užívání antibiotik, hormonálních preparátů • roztrídí základní druhy psychofarmak • vybere druhy léků, které negativně ovlivňují pozornost 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané lékové skupiny a základní informace • léky ovlivňující CNS • léky ovlivňující dýchací systém • léky ovlivňující vegetativní systém • léky ovlivňující GIT • léky ovlivňující srdečně-cévní systém • léky ovlivňující srážení krve • druhy inzulínu a PAD • hormonální léky • antibiotika

Základy vnitřního lékařství

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definuje základní rysy nejvýznamnějších klinických oborů • objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi a popíše příznaky vybraných onemocnění • vymezení základní pojmy týkající se vnitřního lékařství • definuje pojmy vztahující se ke gerontologii • vybere vhodné vyšetřovací metody týkající se vnitřního lékařství • používá odbornou terminologii • orientuje se v problematice gerontologie • vymezení úseky a způsoby péče o interní pacienty • rozliší mezi standartní a intenzivní péčí u interních pacientů • popíše biopsychosociální změny ve stáří • objasní pojem polymorbidita a její důsledky • vysvětlí zvláštnosti léčby u starých nemocných • vysvětlí pojem imobilizační syndrom a popíše jeho projevy • objasní možnosti péče o staré a chronicky nemocné 	<ul style="list-style-type: none"> • historie, významné osobnosti, charakteristika jednotlivých oborů • oblasti a specifika péče ve vnitřním lékařství • etiopatogeneze chorob • základy gerontologie, vymezení pojmů - stáří, geriatrie, polymorbidita, imobilizační syndrom • systém péče o staré lidi, zařízení následné péče, hospicová péče

Základy chirurgie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi a popíše příznaky vybraných onemocnění definuje základní rysy chirurgických oborů vyjmenuje druhy operačních výkonů vysvětlí pojmy týkající se operační problematiky vybere vhodné vyšetřovací metody týkající se chirurgie vymezí pojmy týkající se problematiky transplantací definuje základní rozdělení popálenin a jejich léčbu utřídí základní chirurgické nástroje a šicí materiál vysvětlí pojmy asepse, antiseptiky a jejich význam v chirurgii rozdělí druhy předoperační a pooperační péče pojmenuje druhy anestézie zdůvodní pozitiva laparoskopických operačních metod pro nemocného diskutuje na téma kosmetických plastických operací seřadí kritéria dárcovství orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika oborů, etiopatogeneze chorob oblasti péče v chirurgii, specifika základní chirurgická terminologie, základní instrumentarium, šicí materiál druhy operací, operační přístupy, indikace a kontraindikace operací, anestézie, asepse antiseptiky vyšetření a příprava nemocného k operaci, pooperační péče, komplikace transplantace transplantační program, jednotlivé druhy, problematika dárcovství orgánů plastická chirurgie dělení, léčba popálenin

Základy pediatrie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> definuje základní rysy nejvýznamnějších klinických oborů objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi, popíše subjektivní a objektivní příznaky vybraných onemocnění popíše možnosti léčby vybraných onemocnění vybere vhodné vyšetřovací metody týkající se pediatrie definuje základní rozdělení dětských onemocnění stanoví příznaky a definuje léčbu vybraných pediatrických onemocnění používá odbornou terminologii popíše základní vyšetřovací metody uvede metody snižování tělesné teploty u dětí popíše specifika péče o děti různého věku ilustruje význam hydratace a realimentace u průjemových onemocnění dětí 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika a náplň oboru pediatrie specifika péče o děti etiopatogeneze pediatrických chorob nemoci dýchacích cest, akutní záněty, sinusitis, laryngitis, bronchitis, pneumonie nemoci GIT, průjemy, malabsorpční syndrom zvláštnosti péče o děti s horečnatým stavem, PP, zásady ošetření, antipyretika

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam péče o dýchací cesty u malých dětí stanoví souvislost mezi zánětem nosohltanu a středního ucha 	
---	--

Základy gynekologie a porodnictví

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> definuje základní rysy nejvýznamnějších klinických oborů objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi a popíše příznaky vybraných onemocnění vyjmenuje druhy operačních výkonů vysvětlí pojmy týkající se operační problematiky používá odbornou terminologii popíše základní vyšetřovací metody vyjmenuje úseky práce gynekologického oddělení popíše systém preventivní, lékařské a následné péče v gynekologii a porodnictví vysvětlí význam preventivní péče o těhotné ženy pojmenuje specifické vyšetřovací postupy v gynekologii a porodnictví seřadí a popíše stadia porodu vymezí okruh péče o novorozence objasní vznik a projevy náhlých příhod v gynekologii a porodnictví vysvětlí význam kredeizace u novorozenců vymezí výhody kojení vyjmenuje časně a pozdní poporodní komplikace diskutuje nad alternativními porody vymezí období a průběh šestinedělí 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika oborů gynekologie a porodnictví etiopatogeneze gynekologických chorob základní a speciální gynekologické vyšetření léčebné postupy těhotenství fyziologické, patologické, porod přirozený, operační, překotný ošetření a péče o novorozence, šestinedělí, komplikace náhlé příhody v gynekologii a porodnictví

Choroby a léčba v neurologii

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních léčebných postupech u vybraných onemocnění stanoví vyšetřovací metody týkající se vybraných chorob rozliší základní příznaky u vybraných chorob stanoví základní charakteristiku oborů definuje základní etiologii a patogenezi vybraných onemocnění používá odbornou terminologii vysvětlí nezbytnost vyšetřovacího postupu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika oboru poruchy spánku, migrény cévní mozková příhoda (ACMP) Alzheimerova nemoc nádory mozku

<ul style="list-style-type: none">• vybere vhodné indikační skupiny léků• definuje základní pojmy týkající se vybraných chorob• vyjmenuje základní preventivní opatření vztahující se k dané problematice• popíše systém ambulantní a lůžkové péče oboru• objasní důsledky komplikací CMP	
---	--

OCHRANA ZDRAVÍ

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům poznatky z oblasti péče o zdraví, vybavit je znalostmi a dovednostmi, které jsou potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost. Předmět vede žáky k poznání potřeb vlastního těla v jeho biopsychosociální jednotě a k pochopení zdraví jako nejvyšší hodnoty lidského života. Podporuje a rozvíjí postoje a chování žáků ke zdravému způsobu života a podílí se na vytvoření celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Svým zaměřením předmět přispívá k podpoře zájmu o zdravotnické profese.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti vzdělávání pro zdraví. Učivo předmětu je zaměřeno na prevenci a zdravotní výchovu, péči o zdraví a oblasti zdravého způsobu života, seznamuje se základními pojmy vztahujícími se ke zdraví a nemoci, s faktory ovlivňujícími zdraví. Předmět vede žáky k porozumění vlivům výživy, životního prostředí, hygieny, pohybové aktivity, emocí, mezilidských vztahů a jiných na zdraví člověka. Důraz je kladen na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, hracích automatech atd.), na výchovu k odpovědnosti za reprodukční zdraví a proti médií vnucovanému ideálu krásy lidského těla. Součástí předmětu je seznámení žáků s bezpečností a ochranou zdraví při práci, s hygienou práce a požární prevencí.

STRATEGIE VÝUKY

Ochrana zdraví je teoreticko–praktický předmět. Ve výuce jsou využívány frontální, skupinové i aktivizační metody, je podporována diskuze žáků na dané téma s vyučujícím a spolužáky, řešení modelových situací a samostatná práce žáků. Od žáků je vyžadována znalost odborné terminologie a porozumění poznatkům. Vyučující podporuje samostatné získávání vědomostí, práci s odborným textem, slovníkem, zdravotnickou statistikou. U žáků je žádoucí aktivní přístup v předmětu zaměřený především na řešení konkrétních situací. Výuka se opírá o osobní zkušenosti a názory žáků a jejich zájmy v dané oblasti. Ve výuce se uplatní alternativní výukové metody, např. myšlenková mapa atd. Výuka je doplněna vhodnými didaktickými pomůckami, např. notebook, dataprojektor, digitální nástroje apod.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání.

Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učiva
- ústní nebo písemnou interpretaci poznatků
- schopnost uplatňování mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémových situací
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů
- aktivní přístup žáka k výuce
- vlastní kreativitu žáka

Metody hodnocení jsou:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků
- průběžné ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce

Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení, u žáků bude brán ohled na doporučení PPP.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák vyhledává a efektivně zpracovává informace a využívá je k odpovědnému rozhodování, motivuje se k dalšímu vzdělávání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- volí vhodné informativní zdroje, argumentuje, vyjadřuje se logicky

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory
- orientuje se v odborné terminologii a používá ji v písemné i ústní formě

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uznává hodnotu lidského života a zdraví, působí na druhé v oblasti prevence onemocnění a dodržování hygienických norem

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- využívá digitální nástroje a pracuje s informacemi
- uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, je mediálně gramotný

ODBORNÉ KOMPETENCE

Ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů

- uplatňuje teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientuje se v systému péče o zdraví
- efektivně pracuje s digitálními nástroji a užívá získané vědomosti, spolu s informacemi vyhledávanými v odborné literatuře, zejména v oblasti zdravotnictví

Dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví
- zná systém péče o zdraví (včetně preventivní péče)
- umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací

Průřezová témata

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák si je vědom faktorů pracovního prostředí, které ohrožují zdraví člověka a jejich vliv na pracovní neschopnost a vznik nemocí z povolání

ČLOVĚKA A DIGITÁLNÍ SVĚT

- aktivně vyhledává informace z dostupných informačních zdrojů

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- respektuje práva a osobnost druhých a uvědomuje si odpovědnost za své zdraví i zdraví ostatních

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- je si vědom postavení člověka v přírodě a vlivu životního prostředí na jeho zdraví a život

1. ročník (34 hodin)

Úvod do studia

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• vysvětlí význam předmětu ochrana zdraví a jeho význam pro člověka a společnost• na příkladech identifikuje různé přístupy lidí k ochraně zdraví a diskutuje nad jejich řešením• charakterizuje funkci programu Zdraví pro všechny ve 21. století a uvede příklady opatření přijatých pro zlepšení veřejného zdraví obyvatelstva• uvede funkci a hlavní směry činnosti WHO	<ul style="list-style-type: none">• vymezení obsahu a funkce předmětu• vysvětlení základních pojmů• program WHO Zdraví pro všechny ve 21. století• Národní program zdraví• programy podpory zdraví (Zdravé město, Zdravá škola, Zdravý podnik)

Zdraví a jeho determinanty

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní pojem zdraví, vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví;• používá správně pojmy zdraví a nemoc• popíše rizikové faktory, které ovlivňují zdraví, vymezí pojem civilizační choroby a uvede příklady• vymezí pojem zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní a pracovní aktivita)• uvede nejčastější příčiny nemocí;• uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku;• popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí;• zdůvodní význam zdravého životního stylu;• dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví• v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat nežádoucí účinky;• zdůvodní význam zdravého životního stylu;• vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví, a to z pohledu jednání jedince v osobním životě, i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče	<ul style="list-style-type: none">• Zdraví, determinanty zdraví• Životní styl a jeho faktory, zdravý způsob života, rizikové chování• Nezdravá výživa• Poruchy výživy• Nedostatečná pohybová aktivita• Problematika závislosti na tabáku• Problematika závislosti na alkoholu• Problematika závislosti na nelegálních drogách, gamblingu a netolismu• Stres• Šikana• Sebevraždy• Rizikové sexuální chování

<p>a prevence;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; • používá zásady správné výživy a aplikuje je v jejich alternativních směrech; • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; • diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu; • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; • objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní aktivita, zvládání náročných životních situací, životospráva) • charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince (zejména mladého člověka), rodiny a společnosti; 	<ul style="list-style-type: none"> • Úrazy
---	---

Metody výchovy ke zdraví a jejich využití

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a na příkladech objasní formy a metody ochrany zdraví • aktivně diskutuje nad výhodami a nevýhodami jednotlivých forem a metod ochrany zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • formy a metody ochrany zdraví • zásady ochrany zdraví

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • charakterizuje funkci a činnost orgánů ochrany veřejného zdraví • uvede základní bezpečnostní požadavky při práci (chemikálie, infekční odpad atd.) • uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů při práci (např. ve škole, při mimoškolních aktivitách) • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat 	<ul style="list-style-type: none"> • řízení bezpečnosti práce na pracovišti • pracovně právní problematika BOZP • práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele v případě úrazu • bezpečnost technických zařízení • pracovní podmínky a jejich vliv na zdraví

<p>jejich nežádoucí důsledky</p> <ul style="list-style-type: none">• uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele při pracovním úrazu• dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence ve škole a na jiných odborných pracovištích (např. pracovištích odborné praxe)• orientuje se v právech a povinnostech zaměstnance a zaměstnavatele v případě úrazu na pracovišti• poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti	
--	--

KAPITOLY Z CHIRURGIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Předmět Kapitoly z chirurgie seznamuje žáky se základy obecné a speciální chirurgie a podílí se na ucelení základních poznatků o příznacích a léčbě jednotlivých chirurgických onemocnění a na utváření celkového pohledu na práci a problematiku v chirurgii. Předmět je koncipován tak, aby vedl žáky k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení vztahů a souvislostí spojených s diagnostikou a léčbou v chirurgii. Cílem předmětu je podpořit zájem žáků o zdravotnické obory a motivovat je k dalšímu studiu na vyšších odborných a vysokých školách.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti odborné vzdělávání. Seznamuje žáky s odbornou chirurgickou terminologií, s tradičními i moderními operačními postupy, s možnými komplikacemi nemocí, s chirurgickou léčbou nádorových onemocnění.

Učivo je rozděleno do tematických celků – traumatologie a chirurgie břicha, hrudníku, krku, cévního systému a srdce. Vstupními předpoklady pro výuku předmětu jsou vědomosti a dovednosti získané v odborných předmětech předcházejících ročníků – somatologie, klinická propedeutika, první pomoc, chemie, fyzika, biologie, mikrobiologie, na které učivo navazuje.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je řazen do výuky 4. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně v daném pololetí. Výuka je teoretická s maximálním využitím názorně demonstračních a aktivizačních metod. Žáci jsou vedeni k vyvozování vlastních závěrů, k divergentnímu a kritickému myšlení formou diskuse, brainstormingu. Vedle tradiční frontální výuky je volena i výuka skupinová, při které si žáci osvojují práci v týmu, a je jim poskytován prostor pro vlastní aktivitu. V rámci motivace jsou uváděny souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými a možným využitím znalostí v praktickém životě.

Pro přiblížení některých tematických okruhů se žáci účastní odborných exkurzí do zdravotnického zařízení (sádrovna, převazová ambulance). Při výuce jsou využívány názorné učební pomůcky, didaktická technika, IKT, názorně demonstrační modely a obrazy. Výklad je doplňován příklady z praxe – slovně nebo pomocí audiovizuální techniky.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání.

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednost, řešení problémů. Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení.

Metody hodnocení:

- individuální ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- pozorování žáka (chování, postoje, zodpovědnost...)
- sebehodnocení
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce žáků

PRÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák si vytváří pozitivní vztah k poznatkům získaným z různých informačních zdrojů a jejich využíváním je motivován k dalšímu vzdělávání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- využívá odborné znalosti při řešení modelových problémových situací, zvažuje názory druhých

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- orientuje se v odborné terminologii a používá ji v písemné i ústní formě

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracuje v týmu
- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- adaptuje se na měnící se podmínky

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- respektuje práva a osobnost druhých lidí

- uznává hodnotu života, jedná odpovědně, uvědomuje si spoluodpovědnost za zdraví ostatních

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- získává odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, má přehled o možnostech uplatnění v chirurgických oborech

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- získává a hodnotí informace z otevřených zdrojů

ODBORNÉ KOMPETENCE

- ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů
- aplikuje přírodovědné principy na řešení problémů souvisejících s vlastnostmi a chováním bioplazmy a tím se zdravím člověka
- užívá odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii
- získá vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, má reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání
- efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií a užívá získané dovednosti, spolu s informacemi vyhledávanými v odborné literatuře, zejména k aplikacím v oblasti zdravotnictví

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- formou exkurzí na odborná chirurgická pracoviště získává povědomí o profesních příležitostech a vytváří si o nich základní představu

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- vyhledává nové informace o vyšetřovacích metodách
- uvědomuje si, jak dnešní přístrojové metody v diagnostice jsou úzce spojeny s moderními digitálními technologiemi

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák je veden k respektování osobnosti druhých lidí, k upevňování odpovědnosti ke svému draví a zdraví ostatních

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- je veden k pochopení vztahu mezi zdravím jedince a životním prostředím

4. ročník (30 hodin – 2 hod. týdně v 2. pololetí)

Břišní chirurgie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• používá odbornou terminologii• popíše základní vyšetřovací metody zjišťování zdravotního stavu pacienta• popíše základní léčebné postupy u vybraných onemocnění• používá znalosti z anatomie a fyziologie o daném systému• vyjmenuje možné příčiny vzniku onemocnění• popíše příznaky spojené s daným onemocněním• vysvětlí diagnostické možnosti u jednotlivých onemocnění• popíše a rozdělí operační postupy• pojmenuje komplikace spojené s onemocněním a operačním postupem• orientuje se v systému drénování operačních ran• popíše fáze hojení operačních ran• zdůvodní nutnost dietního omezení před a po operaci• rozliší druhy anestézie a metody tlumení bolesti• rozliší druhy a typy stomií	<ul style="list-style-type: none">• kýly rozdělení, příznaky, operační řešení• nemoci žaludku rozdělení (nádory), příznaky, operační postupy na žaludku• nemoci tenkého a tlustého střeva (zánětlivá, nádorová), příznaky, operační postupy na tenkém a tlustém střevě, stomie• nemoci žlučníku a žlučových cest, rozdělení, příznaky, léčba, operační postupy• náhlé příhody břišní (NPB), rozdělení, příznaky, léčba

Cévní chirurgie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• používá odbornou terminologii• objasní prevenci, vysvětlí etiopatogenezi a popíše příznaky vybraných onemocnění• používá znalosti z anatomie a fyziologie o daném systému• vyjmenuje možné příčiny vzniku onemocnění• popíše příznaky spojené s daným onemocněním• vysvětlí diagnostické možnosti u jednotlivých onemocnění• popíše a rozdělí operační postupy• pojmenuje komplikace spojené	<ul style="list-style-type: none">• nemoci tepen, ICHDK, aneurysma, příznaky, léčba, operační řešení• nemoci žil, varixy DK, příznaky, léčba, operační řešení

<ul style="list-style-type: none"> s onemocněním a operačním postupem • rozliší druhy anestézie a metody tlumení bolesti • rozliší příznaky akutního a chronického uzávěru tepny • orientuje se v rehabilitační péči u nemocných s amputovanou končetinou • zdůvodní význam kompresivní bandáže u nemocí žilního systému 	
---	--

Hrudní chirurgie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • popíše základní léčebné postupy u vybraných onemocnění • používá znalosti z anatomie a fyziologie o daném systému • vyjmenuje možné příčiny vzniku onemocnění • vysvětlí diagnostické možnosti u jednotlivých onemocnění • popíše a rozdělí operační postupy • pojmenuje komplikace spojené s onemocněním a operačním postupem • seřadí rizikové faktory vzniku nádorového onemocnění • vysvětlí význam preventivních prohlídek v souvislosti se vznikem nádorových onemocnění • popíše a předvede na modelu postup samovyšetření prsu • popíše princip hrudní drenáže • orientuje se v možnostech plastické chirurgie a náhradách po operaci prsu • porovná dopady klasických operačních zákroků ve srovnání s miniinvazivními postupy na nemocného 	<ul style="list-style-type: none"> • nádory plic, příznaky, operační léčba • nádory prsu, příznaky, léčba, operační postupy • Kardiochirurgie, bypass, koronaroplastiky

Krční chirurgie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • používá znalosti z anatomie a fyziologie o daném systému • vyjmenuje možné příčiny vzniku onemocnění • popíše příznaky spojené s daným onemocněním • vysvětlí diagnostické možnosti u jednotlivých onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> • nemoci štítné žlázy operační léčba • tracheostomie

<ul style="list-style-type: none"> • popíše a rozdělí operační postupy • pojmenuje komplikace spojené s onemocněním a operačním postupem • orientuje se v systému drénování operačních ran • popíše tracheostomickou kanylu • vysvětlí možný vznik časných pooperačních komplikací po operacích štítné žlázy 	
---	--

Traumatologie a ortopedie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá odbornou terminologii • používá znalosti z anatomie a fyziologie o daném systému • popíše subjektivní a objektivní příznaky spojené vybraného druhu onemocnění • popíše možnosti léčby u vybraných onemocnění • vysvětlí diagnostické možnosti u vybraných onemocnění • popíše a rozdělí operační postupy • pojmenuje komplikace spojené s onemocněním a operačním postupem • orientuje se v systému drénování operačních ran • popíše fáze hojení operačních ran • rozliší druhy anestézie a metody tlumení bolesti • aplikuje znalosti z první pomoci při ošetření pneumothoraxu • zdůvodní dodržování léčebné polohy v souvislosti s poraněnou částí těla • pojmenuje druhy kovového materiálu pro fixaci kostí • popíše rehabilitační možnosti a postupy po úrazech 	<ul style="list-style-type: none"> • úrazy hlavy, komoče, komprese, kontuze • poranění páteře • poranění hrudníku, pneumothorax • zlomeniny, rozdělení, osteosyntézy

SOMATOLOGIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského těla za fyziologických podmínek. Poskytuje vědomosti z anatomie, fyziologie, histologie a biochemie se zaměřením na základní poznatky o stavbě a fungování jednotlivých orgánových soustav. Prohlubuje znalosti latinského jazyka a navazuje na znalosti biologie, které dále prohlubuje. Somatologie vytváří teoretický základ pro výuku dalších odborných předmětů.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází z odborného vzdělávání a tvoří teoretický základ pro ostatní odborné předměty. Výuka směřuje k tomu, aby žák byl schopen česky i latinsky popsat stavbu lidského těla, zvládal topografii jednotlivých orgánů a chápal fungování jednotlivých orgánových soustav a jejich vzájemnou provázanost. Předmět rozvíjí komunikační dovednosti, schopnost orientace v problému a schematicky zobrazovat a vyvozovat souvislosti. Učivo je rozvrženo do tematických celků, které odpovídají jednotlivým soustavám, a jejich posloupnost vždy rozšiřuje a doplňuje učivo následující. Osvojené poznatky by měl žák využívat v ostatních navazujících odborných předmětech.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je zařazen do 2. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně. Výuka probíhá v odborné učebně somatologie, která umožňuje využívání názorných pomůcek. Je vedena frontálně, tvorba skupin je vhodná pro využití aktivizačních metod. U žáků je žádoucí aktivní přístup v předmětu, práce s textem, anatomickým atlasem, tvorby schematických nákresů a popisů. Výuka bude podporována využíváním moderních metod, digitálních aplikací, iPadů, dataprojektoru, internetu a anatomických modelů a obrazů.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Důraz je kladen zejména na porozumění poznatků a na jejich ústní nebo písemnou interpretaci, na popis anatomického obrazu či modelu. Žák je hodnocen nejméně jednou z každého

tematického celku například pomocí testů nebo ústního zkoušení. Ke zjištění úrovně vědomostí slouží hodnotící testy, které zahrnují komplexní učivo tematického celku. V celkové klasifikaci se zohledňuje přístup k žákům se SVP.

Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učiva
- schopnost uplatňování mezipředmětových vztahů
- aktivní přístup žáka k výuce

Metody hodnocení jsou:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků
- průběžné ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka

Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení, u žáků bude brán ohled na doporučení PPP.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák samostatně vyhledává informace i obrazový materiál z oborů anatomie, histologie, fyziologie člověka
- vytvoří schéma fungování orgánu a jeho jednoduchý nákres

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- porozumí zadání úkolu ve výuce i v samostudiu, získává informace potřebné k řešení problémů

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- aktivně se zapojuje do diskusí
- je schopen překladu a používání latinských výrazů vztahujících se k anatomii a fyziologii člověka

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- aktivně přistupuje ke svému zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- chápe hodnotu lidského života a zdraví

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- je schopen uplatnit poznatky v ostatních odborných předmětech

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- rozumí grafům, tabulkám, diagramům používaných ve výuce

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- získává informace použitelné v somatologii z otevřených zdrojů (zejména na internetu) a získané údaje využívá v hodinách a domácí přípravě

ODBORNÉ KOMPETENCE

ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů

- aplikuje přírodovědné principy na řešení problémů souvisejících s vlastnostmi a chováním bioplazmy a tím se zdravím člověka
- užívá odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii
- je veden k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných
- nebo vhodných pro odborné činnosti.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

OBČAN DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák je veden k respektování osobnosti druhého, k vytváření vlastní odpovědnosti ke svému zdraví i zdraví ostatních.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák je veden k zodpovědnému přístupu k získávání informací a znalostí a jejich uplatnění v praktickém životě

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- žák aktivně vyhledává odborné informace z dostupných informačních zdrojů

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- žák je veden k pochopení postavení člověka v přírodě, vlivů zevního prostředí na jeho zdraví, na osvojení zásad zdravého životního stylu i odpovědnosti za své zdraví

Úvod do předmětu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka • vysvětlí vztah somatologie k dalším oborům • určí základní anatomické postavení těla • popíše základní roviny a směry na lidském těle • vysvětlí průběh a fáze ontogeneze člověka • charakterizuje somatologii jako část vědního systému • vysvětlí funkční hierarchii lidského těla • charakterizuje hlavní mezníky období růstu těla • porovná růst těla z hlediska pohlaví a růstové akcelerace • charakterizuje vnější a vnitřní prostředí • definuje pojem homeostáza • vysvětlí pojmy tělních tekutin 	<ul style="list-style-type: none"> • historie oboru, zařazení do systému vědních disciplín • ontogeneze člověka z pohledu somatologie • stavební a funkční hierarchie lidského těla • základní roviny a směry lidského těla • růst těla • vnější a vnitřní prostředí organismu, homeostáza, ECT, ICT

Tkáně lidského těla

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší druhy tkání a uvede příklady jejich umístění v lidském těle • schematicky znázorní stavbu jednotlivých tkání • uvede možnosti regenerace jednotlivých druhů tkání • vysvětlí význam jednotlivých druhů tkání v organismu • objasní pojem regenerace • vymezí základní podmínky regenerace tkání 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika a rozdělení tkání • tkáň epitelová • tkáň pojivová • tkáň svalová • tkáň nervová • regenerace tkání

Nervové řízení organismu - 1. část

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede principy řízení a regulace organismu, objasní anatomickou stavbu a činnost nervové soustavy a smyslových orgánů • rozdělí části NS • popíše neuron • vysvětlí pojmy vzruch, synapse, reflex 	<ul style="list-style-type: none"> • členění nervového systému (NS) • obecné schéma nervového řízení • obvodové nervy, dělení a stavba, vznik a šíření vzruchu • stavba a funkce receptorů • reflexní odpověď organismu

<ul style="list-style-type: none"> • objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav • sestaví schéma reflexního řízení organismu • vyjmenuje druhy nervových vláken • seřadí nervová vlákna podle rychlosti vedení vzruchu 	
---	--

Pohybový systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí stavbu, vznik a růst kostí, popíše stavbu lebky, osového skeletu a kostry končetin • objasní stavbu a činnost svalů, má přehled o hlavních svalových skupinách • rozliší druhy tkání a uvede příklady jejich umístění v lidském těle • uvede možnosti regenerace jednotlivých druhů tkání • vysvětlí význam jednotlivých druhů tkání v organismu • pojmenuje typy kostí a kloubů v lidském těle • pojmenuje česky i latinsky hlavní kosti a klouby lidského těla • popíše spoje na lebce, na páteři • formuluje pohlavní rozdíly na lebce a pánvi • popíše zakřivení a pohyblivost páteře • vysvětlí mechanismus pohybů hrudníku v souvislosti s dýcháním • vysvětlí funkci svalové motorické jednotky • česky i latinsky pojmenuje velké svaly a svalové skupiny • popíše na modelu umístění pánevních rozměrů a rovin • určí umístění, názvy a význam fontanel • demonstruje základní pohyby v kloubu • popíše základní pohyby • popíše správné držení těla a pohybové stereotypy • na modelovém příkladu ukáže nejčastější odchylky od normy správného držení těla • prezentuje topografické krajiny a oblasti těla 	<ul style="list-style-type: none"> • obecná stavba kostí, dělení, vznik a růst kostí • spojení kostí, stavba kloubu, rozdělení kloubů, základní pohyby v kloubu • lebka jako celek, pohlavní rozdíly na lebce, lebka novorozence • osový skelet, stavba obratlů, jejich spojení, zakřivení a pohyblivost páteře • hrudník, stavba a mechanika • pletenec, kosti a klouby horní končetiny • kosti pánevního pletence, pánevní rozměry, pohlavní rozdíly pánve • kosti a klouby dolní končetiny • stavba a funkce kosterního svalu, rozdělení svalů • motorická svalová jednotka, svalová práce • svaly hlavy a krku • svaly hrudníku, zad, břicha, bránice • svaly končetin

Krev a krevní oběh

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu kardiovaskulární soustavy, objasní funkci a činnost srdce, popíše průběh krevního oběhu, zná funkci a složení krve 	<ul style="list-style-type: none"> • složení a funkce krve • organické a anorganické součásti krevní plazmy • erytrocyty, hemolýza, krevní skupiny • trombocyty a hemostáza

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam a složení mízního systému • vysvětlí pojem imunita a fungování imunitních mechanismů • popíše význam jednotlivých částí plazmy • pojmenuje a rozdělí krevní elementy • vysvětlí význam hemoglobinu • vysvětlí podstatu určování krevních skupin • uspořádá jednotlivé kroky srážení krve • popíše umístění a funkci brzlíku • seřadí vrstvy srdce a cév • pojmenuje části převodního srdečního systému • objasní princip řízení činnosti srdce a cév • schematicky znázorní velký a malý krevní oběh • vysvětlí vztah fyzické zátěže na srdeční akci • pojmenuje česky i latinsky hlavní cévy lidského těla • popíše stavbu, funkci a umístění sleziny • popíše cévní zásobení myokardu • definuje pojmy krevní tlak, puls, minutový oběh • vysvětlí pojem kolaterální oběh • popíše životní cyklus červené krvinky 	<ul style="list-style-type: none"> • leukocyty a imunitní systém, brzlík • obecná stavba, druhy a funkce cév • obecné principy krevního oběhu • stavba, funkce a řízení činnosti srdce, zevní projevy srdeční činnosti • tepenný oběh, systém aorty a jejich větví • žilní systém (hluboký, povrchový) • specializované oblasti krevního oběhu • mízní systém, slezina
---	--

Dýchací systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkce dýchací, trávicí a vylučovací soustavy • využívá znalosti orgánových soustav pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • vysvětlí význam hemoglobinu • pojmenuje česky i latinsky jednotlivé úseky dýchacích cest • objasní rozdíly ve stavbě a funkci jednotlivých oddílů daného systému • vysvětlí mechanismus dýchání • vysvětlí principy řízení dýchání, příčiny a důsledky hypoxie • pojmenuje dýchací objemy • prezentuje topografické krajiny a oblasti hrudníku, uložení orgánů a jejich vzájemný vztah 	<ul style="list-style-type: none"> • funkce dýchacího systému, obecná stavba dýchací trubice • horní cesty dýchací • dolní cesty dýchací • stavba plic, plicní oběh • mechanika dýchání, přenos dýchacích plynů, plicní objemy • řízení dýchání

Trávicí systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • funkce a členění trávicího systému, obecná stavba trávicí trubice

<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkce dýchací, trávicí a vylučovací soustavy • využívá znalosti orgánových soustav pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • objasní rozdíly ve stavbě a funkci jednotlivých oddílů daného systému • pojmenuje česky i latinsky jednotlivé orgány daného systému • zakreslí a popíše zubní vzorec • vysvětlí tvorbu a funkci slinných žláz • ukáže na modelu jednotlivé části systému • vysvětlí stavbu jaterního lalůčku • prezentuje topografické krajiny a oblasti hrudníku, uložení orgánů a jejich vzájemný prostorový vztah • pojmenuje druhy živin a enzymů • popíše schéma metabolismu jednotlivých živin • objasní funkci jater • objasní složení žluče a její význam pro trávení 	<ul style="list-style-type: none"> • dutina ústní (zuby, jazyk, slinné žlázy) • hltan, polykání, jícen • stavba a funkce žaludku, tvorba žaludeční šťávy • tenké a tlusté střevo • stavba a funkce jater • žlučník a žlučové cesty • slinivka břišní • projekce orgánů dutiny břišní, pobřišnice • metabolismus základních živin, bazální metabolismus
--	---

Vylučovací systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkce dýchací, trávicí a vylučovací soustavy • využívá znalosti orgánových soustav pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • objasní rozdíly ve stavbě a funkci jednotlivých oddílů daného systému • pojmenuje česky i latinsky jednotlivé orgány daného systému • ukáže na modelu jednotlivé části systému • schematicky znázorní nefron • vlastními slovy vysvětlí princip tvorby primární a definitivní moči • definuje pojmy diuréza, retence 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce ledvin • stavba a funkce nefronu • vývodné močové cesty • řízení tvorby a složení moče

Kožní systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci kůže a přídatných orgánů • uvede principy řízení a regulace organismu, objasní anatomickou stavbu a činnost nervové 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány • mléčná žláza, laktace

<p>soustavy a smyslových orgánů</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší druhy tkání a uvede příklady jejich umístění v lidském těle • objasní rozdíly ve stavbě a funkci jednotlivých oddílů daného systému • pojmenuje česky i latinsky jednotlivé orgány daného systému • ukáže na modelu jednotlivé části systému • seřadí vývoj ochlupení • vysvětlí význam a tvorbu potu 	
--	--

Endokrinní systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti orgánových soustav pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • uvede principy řízení a regulace organismu, objasní anatomickou stavbu a činnost nervové soustavy a smyslových orgánů • objasní rozdíly ve stavbě a funkci jednotlivých oddílů daného systému • pojmenuje česky i latinsky jednotlivé orgány daného systému • ukáže na modelu jednotlivé části systému • vysvětlí pojem hormon, zpětná vazba • zdůvodní projevy nadbytku nebo nedostatku hormonů u jednotlivých žláz 	<ul style="list-style-type: none"> • látkové řízení činnosti organismu, přehled žláz s vnitřní sekrecí • hypotalamo-hypofyzární systém • stavba a funkce žláz (podvěsek mozkový, štítná žláza, příštítná tělíska, nadledviny, slinivka břišní)

Pohlavní systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu reprodukčního systému muže a ženy • vysvětlí průběh a fáze ontogeneze člověka • uvede principy řízení a regulace organismu, objasní anatomickou stavbu a činnost nervové soustavy a smyslových orgánů • objasní rozdíly ve stavbě a funkci jednotlivých oddílů daného systému • pojmenuje česky i latinsky jednotlivé orgány daného systému • ukáže na modelu jednotlivé části systému • objasní pohlavní vývoj muže a ženy • rozlišuje fáze menstruačního a ovulačního cyklu • popíše fáze oplození, těhotenství, vývoje a porodu plodu 	<ul style="list-style-type: none"> • pohlavní vývoj muže • reprodukční systém muže stavba a funkce • pohlavní vývoj ženy • reprodukční systém ženy stavba a funkce • ovulační a menstruační cyklus • fyziologie těhotenství • fetální oběh • fyziologický porod, šestinedělí, kojení

<ul style="list-style-type: none"> • popíše části fetálního oběhu a odlišnosti • vysvětlí tvorbu mateřského mléka • prokáže výhody kojení 	
--	--

Smyslový systém

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti orgánových soustav pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • popíše stavbu a funkci kůže a přídatných orgánů • uvede principy řízení a regulace organismu, objasní anatomickou stavbu a činnost nervové soustavy a smyslových orgánů • objasní rozdíly ve stavbě a funkci jednotlivých oddílů daného systému • pojmenuje česky i latinsky jednotlivé orgány daného systému • ukáže na modelu jednotlivé části systému • popíše optické prostředí oka a mechanismus vzniku optických vad • objasní princip šíření zvuku a vznik sluchového vjemu • popíše druhy kožních analyzátorů • schematicky znázorní vnímání chuťových vjemů na jazyku 	<ul style="list-style-type: none"> • kožní čítí, čich a chuť • zrakové ústrojí, fyziologie zraku • sluchové a statické ústrojí

Nervový systém 2. část

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti orgánových soustav pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • uvede principy řízení a regulace organismu, objasní anatomickou stavbu a činnost nervové soustavy a smyslových orgánů • vysvětlí funkční hierarchii lidského těla • rozdělí části NS • popíše neuron • vysvětlí pojmy vzruch, synapse, reflex • sestaví schéma reflexního řízení organismu • vyjmenuje druhy nervových vláken • objasní rozdíly ve stavbě a funkci jednotlivých oddílů daného systému • pojmenuje česky i latinsky jednotlivé orgány daného systému • ukáže na modelu jednotlivé části systému • seřadí části míšního nervu a míšních pletení 	<ul style="list-style-type: none"> • členění CNS • hřbetní mícha stavba a funkce • míšní nervy • části mozku • stavba a funkce mozkového kmene • hlavové nervy • mezimozek, tělesná teplota a její řízení • autonomní nervový systém • koncový mozek, mozkové analyzátory • obaly CNS, krevní zásobení mozku • komorový systém a mozkomíšní mok • vyšší nervová činnost

• pojmenuje obaly a cévy mozku a míchy• vymezí části komorového systému a tvorbu mozkomíšního moku• definuje pojmy korový analyzátor, vyšší nervová činnost• objasní pojem termoregulace a její mechanismy• popíše fáze spánku	

PSYCHOLOGIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je poskytnout všeobecný přehled ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie a podílet se na tvorbě vědomostí a specifických dovedností z oblasti sociálních vztahů, jako jsou komunikační dovednosti, empatie, odpovídající reagování v krizových situacích. Psychologie ukazuje možnosti uplatnění těchto poznatků a dovedností nejen při výkonu zdravotnického povolání, ale i v osobním a veřejném životě. Významně rozvíjí osobnost žáka, komunikativní, sociální a profesní vlastnosti a formuje jeho vztah k budoucímu povolání, zejména vztah k lidem. Přispívá k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své biopsychosociální zdraví.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze společenskovední a odborné oblasti vzdělávání. Učivo seznamuje žáky se základními poznatky z obecné, vývojové, sociální, zdravotnické psychologie a patopsychologie. Přináší i rozšiřující informace z historie oboru, o výzkumných metodách a současných psychologických směrech. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka, poznávat svou osobnost a rozlišovat jednotlivé typy osobností. Učivo přispívá k pochopení praktického využití poznatků v osobním životě, v mezilidských vztazích i v budoucím pracovním prostředí. V oblasti mezipředmětových vztahů předmět využívá a navazuje na poznatky ze společensko-vědních předmětů. Předpokladem výuky předmětu učiva jsou vědomosti a zkušenosti získané v předcházejících předmětech, zejména z biologie, dějepisu, základů společenských věd a ochrany zdraví.

STRATEGIE VÝUKY

V předmětu převažuje teoretická výuka, v rámci některých témat jsou zařazena praktická cvičení v podobě jednoduchého testování, nácviku komunikačních dovedností, řešení situací a jiné. Výuka předmětu je zařazena od druhého ročníku, výuka probíhá ve 2. a 3. ročníku v rozsahu dvou hodin a pokračuje ve čtvrtém ročníku v rozsahu jedné hodiny týdně. Teoretické poznatky uplatňují žáci především při řešení modelových situací nebo při tvorbě prezentací, které vytvářejí k zadanému tématu v rámci skupinové nebo individuální práce. Cílem teorie je porozumět základním pojmům, vlastní osobnosti, zařadit se do příslušné typologie, uplatnit poznatky sebevýchovy, případně vybrat si nejvhodnější techniku učení.

Žák získává orientaci v psychologických a tělesných aspektech jednotlivých vývojových období člověka, dále pak v různých patologických jevech chování, prožívání a učí se, jak vyhledat účinnou pomoc. Při hledání řešení modelových situací je kladen důraz na uplatňování zásad týmové práce. Poznatky získané v předmětu vedou žáky k porozumění svého způsobu chování i prožívání ostatních, vytváří základ pro adekvátní komunikaci v různých situacích v osobním i pracovním životě. Ve výuce je kladen důraz na přípravu žáka pro praktický, osobní i profesní život. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně-komunikativního učení, analýzy příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných, problémových a konfliktních situací, hraní rolí, prožitkových metod, sebereflexe, výtvarných abreaktivních technik a relaxačních cvičení. V rámci motivace je ve výuce využíváno vlastních zkušeností žáků a je uplatňován individuální přístup. Jsou využívány tradiční i aktivizující, názorné, demonstrační a autodidaktické metody. Frontální výuka je doplňována používáním názorných demonstračních pomůcek a moderní audiovizuální technikou.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Vzhledem k pojetí předmětu je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učiva
- schopnost uplatňování mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémových situací
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů
- aktivní přístup žáka k výuce
- vlastní kreativitu žáka

Metody hodnocení jsou:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků
- průběžné ústní zkoušení
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce

Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení, u žáků bude brán ohled na doporučení PPP.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák získává schopnost vyhodnotit dosažené výsledky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- samostatně řeší běžné pracovní a jiné problémy, volí vhodný způsob řešení

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- využívá znalosti pravidel efektivní a optimální komunikace, respektuje názory druhých
- aktivně naslouchá, vyjadřuje se v souladu se zásadami kultury projevu a chování

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přispívá k utváření vhodných mezilidských vztahů, nese odpovědnost za své chování a jednání
- přijímá radu i kritiku, nepodléhá předsudkům a stereotypům

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- respektuje práva a osobnost člověka, jedná v souladu s morálními principy a zohledňuje multikulturní rozdíly
- uznává hodnotu života, jedná odpovědně, uvědomuje si spoluodpovědnost za zdraví ostatních

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesi, využívá svých osobnostních a odborných předpokladů pro uplatnění v profesi

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák je schopen používat digitální nástroje k získávání informací použitelných v psychologii
- je podporován v hodnocení informací o duševním zdraví z digitálních zdrojů.

ODBORNÉ KOMPETENCE

- žák ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů
- získá vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, má reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- písemně i verbálně se prezentuje při jednání s potenciálními zaměstnavateli

- formuluje své priority
- aplikuje znalosti a dovednosti v praktickém životě

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- aktivně vyhledává dostupné odborné informace k jednotlivým tématům výuky

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák je veden k respektování práva a osobnosti druhých
- žák se naučí správnou komunikací předcházet konfliktům a vycházet s ostatními
- žák si vytvoří vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- esteticky a citově vnímá své okolí, působí pozitivním směrem na jednání a postoje druhých lidí

2. ročník (68 hodin)

Úvod do psychologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařadí obor do systému vědních disciplín • vymezí předmět a cíle oboru • pojmenuje mezníky vzniku a vývoje oboru • orientuje se v základních psychologických směrech a významných osobnostech oboru • vysvětlí systém rozdělení jednotlivých oborů psychologie • rozdělí a popíše charakter metod a jejich využití ve výzkumu a v praxi • demonstruje na příkladech praktické využití psychologie 	<ul style="list-style-type: none"> • postavení psychologie v systému společenských věd, předmět a cíle oboru • významné etapy vývoje psychologie, osobnosti a psychologické směry • základní a aplikované psychologické disciplíny • metody výzkumu v oboru • postavení a pracovní zařazení psychologů ve společnosti, systém jejich vzdělávání • význam psychologie

Charakteristika lidské psychiky

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní obsah pojmů psychika, chování, vědomí, nevědomí • vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky • doloží na příkladech závislost psychiky na 	<ul style="list-style-type: none"> • základní psychické kategorie (prožívání, chování, vědomí, nevědomí) • biologická a společenská determinace psychiky • funkce psychiky • závislost psychiky na nervové soustavě

<p>nervové soustavě</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní psychické jevy • vysvětlí vztahy organismu k prostředí • orientuje se v zákonitostech vyšší nervové činnosti • správně užívá odbornou terminologii • vysvětlí základní psychologické pojmy • klasifikuje psychické jevy, jejich propojenost a funkce v lidské psychice 	
---	--

Psychické procesy a stavy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní psychické jevy • pojmenuje podmínky správné orientace člověka v okolním světě • dle konkrétního příkladu pojmenuje daný psychický jev • uvede příklady jednotlivých vlastností ve vnímání • uvede rozdíly mezi iluzemi, halucinacemi a pseudoiluzemi • vysvětlí fyziologický základ pozornosti, rozdíly mezi úmyslnou a neúmyslnou pozorností • pomocí testu zjistí kvalitu své pozornosti a paměti • pojmenuje fáze paměti • vymezí podstatu zapomínání a podmínky vybavování • diskutuje nad využitím poznatků o učení ke zlepšení vlastního studia • charakterizuje asociační zákony • odliší představy od vjemů • pojmenuje společné znaky a rozdíly mezi vzpomínkovými a fantazijskými představami • utřídí myšlenkové operace a formy myšlení • porovná počitek, vjem, představu, soud a vymezí jejich funkci v procesu poznávání • ukáže na konkrétním příkladu fáze řešení problémů i faktory ovlivňující jeho úspěch • pojmenuje poruchy vnímání, pozornosti, paměti, myšlení a řeči • vysvětlí, jak probíhá proces poznávání • charakterizuje druhy a typy paměti • vysvětlí význam paměti a zapomínání • objasní podstatu myšlení a řeči a myšlenkového řešení problému • rozliší základní druhy citů • objasní na příkladech poruchy psychických procesů a stavů • charakterizuje proces učení, uvede druhy 	<ul style="list-style-type: none"> • význam a druhy lidského poznávání • čítí a vnímání • představy a fantazie • -myšlení • řeč • paměť • učení • pozornost • emoce • vůle

učení a činitele ovlivňující efektivitu učení	
---	--

Vývojová psychologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje determinanty vývoje osobnosti • pojmenuje jednotlivá věková období • uvede hlavní mezníky ve vývoji jedince • popíše fyziologické zvláštnosti daného věkového období • pojmenuje fyzické změny pro dané věkové období • charakterizuje změny v kognitivních funkcích v daném věkovém období • vysvětlí příčiny a změny v chování pro věková období • srovná změny vývoje osobnosti s předchozím obdobím • ukáže na sociální změny doprovázející dané období vývoje jedince • diskutuje nad generačními rozdíly a problémy, které z toho vyplývají • zhodnotí své postoje ke stáří • objasní životní cyklus člověka, jeho fáze a změny • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • určí biopsychosociální potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vymezí pojem identita člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • předmět vývojové psychologie • činitele duševního vývoje • obecné zákonitosti vývoje • vývojové teorie • prenatální období • novorozenecké období • kojenecké období • batolecí věk • předškolní věk • mladší a starší školní věk • dospívání • dospělost • stárnutí a stáří • umírání a smrt

3. ročník (68 hodin)

Psychologie osobnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní psychické jevy • vysvětlí vztahy organismu k prostředí • porovná vybrané teorie osobnosti • vymezí pojem normalita osobnosti • roztřídí vlastnosti osobnosti do skupin • uvede příklady známých typologií temperamentu osobnosti • pomocí testu vymezí své temperamentové vlastnosti • objasní pojetí osobnosti v psychologii • popíše vlastnosti osobnosti • rozlišuje mezi vrozenými a získanými 	<ul style="list-style-type: none"> • obecná charakteristika osobnosti • utváření osobnosti • struktura osobnosti • rysy osobnosti • vrozené vlastnosti osobnosti (temperament, pudy, vlohy) • získané vlastnosti osobnosti (schopnosti, vědomosti, dovednosti, návyky, zvyky, motivace a charakter) • poruchy osobnosti • psychologie náročných životních situací, stres a krize, syndrom vyhoření

<p>vlastnostmi osobnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zařadí předložené vlastnosti do skladby charakteru • orientuje se v pojmech vloha, nadání, talent • popíše způsoby získávání schopností, dovedností a návyků • popíše strukturu osobnosti • uvede příklady seberealizace při použití motivace a učení • objasní typologii osobnosti • uvede činitele ovlivňující osobnost a chování člověka • charakterizuje na příkladech specifika chování a prožívání člověka v náročné životní situaci • vysvětlí pojmy stres a syndrom vyhoření, uvede jejich příznaky, popíše způsoby prevence a vyrovnávání se s náročnými životními situacemi 	
--	--

Komunikační dovednosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá základní komunikační dovednosti, základní techniky verbální a neverbální komunikace v různých komunikativních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • proces, typy, formy komunikace • charakteristika zdravé komunikace • rétorika • neverbální komunikace • verbální komunikace • devalvace, evalvace • překážky v komunikaci

Psychodiagnostika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezení metody psychologie a možnosti jejich využití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • anamnéza • psychologická charakteristika osobnosti • kazuistika • mapování • pozorování • dotazník • sociometrie • testy • faktory zkreslující poznávání osobnosti • psychologické poradenství

4. ročník (30 hodin)

Vybrané kapitoly ze sociální psychologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • předmět a metody

<ul style="list-style-type: none"> • vymezí předmět a metody sociální psychologie a možnosti jejich využití v praxi • charakterizuje proces socializace, její různá prostředí a mechanismy • objasní proces sociálního učení a socializační vývoj • charakterizuje různé druhy sociálních skupin • objasní dynamiku skupinových procesů a doloží konkrétními příklady z různých prostředí • objasní proces sociální percepce, identifikuje na konkrétních příkladech a modelových situacích chyby, předsudky a stereotypy v posuzování člověka, ukáže možnosti jejich ovlivňování 	<ul style="list-style-type: none"> • socializace, sociální učení • sociální percepce • sociální chování • sociální interakce • konformita • konflikt • sociální skupiny • rodina • poruchy socializace
---	---

Vybrané kapitoly z psychopatologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladech ukáže různé formy neurotických poruch i specifické výrazové projevy • charakterizuje depresi a máni, jejich symptomy • objasní psychosociální aspekty závislosti, násilného chování, nezaměstnanosti, sociální chudoby a vyloučení, na příkladech ukáže, jak lze tyto problémy řešit a kdo se na jejich řešení podílí 	<ul style="list-style-type: none"> • neurotické poruchy • násilné chování • bezdomovectví • závislosti informativně • poruchy pohlavní identity – informativně • sebevražedné jednání informativně

Zdravotnická psychologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného • charakterizuje projevy nemoci v chování a jednání člověka • ukáže na příkladech psychosomatické souvislosti vzniku a vývoje onemocnění • charakterizuje psychické a sociální důsledky postižení • uvede faktory ovlivňující psychiku a jednání zdravotnických pracovníků a jejich postoje k pacientům • rozezná projevy psychické deprivace a určí možnosti prevence hospitalizmu • definuje fáze umírání • popíše změny potřeb člověka s prognosticky 	<ul style="list-style-type: none"> • předmět zdravotnické psychologie • psychologická problematika nemocného • psychologický přístup ke klientům s pohybovým postižením • psychologický přístup ke klientům s zrakovým postižením • psychologický přístup ke klientům s sluchovým postižením • pravidla jednání s klientem s narušenou komunikační schopností • pravidla jednání s klientem se syndromem demence a mentální retardace • psychosomatika • psychologie umírání a truchlení

závažným onemocněním <ul style="list-style-type: none"> • objasní význam hospicové péče • diskutuje o problematice eutanázie • na příkladech hodnotí přístupy a postoje zdravotnických pracovníků k nemocným • charakterizuje prožívání a chování problémových pacientů • vysvětlí význam povinnosti mlčenlivosti 	
--	--

Profesní rozvoj osobnosti

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> • osvojí si zásady duševní hygieny při práci a učení a vybrané relaxační techniky a metody • ovládá vybrané techniky pro sebereflexi a poznávání vlastní osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • sebepoznávání a sebehodnocení • profesionální chování • péče o duševní zdraví • základy edukace • základy psychoterapie

LATINSKÝ JAZYK

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Žák získává jazykovou průpravu ke studiu odborných předmětů a výkonu odborné praxe. Žák si osvojuje základní systém latinského jazyka a orientaci v běžném latinském (i řeckém) názvosloví z oblasti biologie a medicíny. Žák si prohlubuje porozumění odborné zdravotnické komunikaci a je schopen se na ní aktivně podílet. Získané poznatky z tohoto předmětu žák uplatňuje jak v mateřském jazyce, tak při studiu cizích jazyků. Žák obohacuje svůj jazykový repertoár o slova cizího původu. Žák integruje poznatky z řady dalších předmětů (nejen odborných).

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Výuka sleduje osvojení přiměřeného rozsahu základních znalostí systému a lexika latinského jazyka a jejich uplatnění při stavbě frekventovaných odborných biologických a lékařských termínů a slovních obrátů.

V každém celku je systematicky a dle potřeb řešeno:

Slovní zásoba daných témat, Slovní druhy, Gramatika

Práce s textem

- čtení s porozuměním
- poslech s porozuměním
- procvičování slohových útvarů

Učivo je strukturováno do celků:

- elementární jazykové prostředky (frekventovaná latinská a řecká slovní zásoba, výslovnost a pravopis)
- gramatika – skloňování (deklinací systém, sufixy, prefixy)
- gramatika – odvozování a skládání slov (řecká slova, sufixy, prefixy)
- latinská terminologie ve zdravotnické praxi (tj. v slovnících a zdravotnických textech)

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je chápán jako teoretický. Rámec výuky tvoří aktivní procvičování frekventovaných gramatických jevů kombinované s různými formami osvojování a fixace slovní zásoby. Učitel při výuce aktivizuje a stimuluje žáky střídáním různých postupů, metod a forem práce. Ve výuce jsou využívány rozličné pomůcky (učebnice, slovníky, ukázky z odborných textů aj.). Učitel doporučuje žákům zdroje k dalšímu samostudiu. Předmět využívá vazeb na poznatky z jiných předmětů, všeobecných i odborných. K ověřování získaných znalostí a dovedností využívá učitel ústního i písemného testování. Nedílnou součástí výuky je užívání digitálních technologií a rozvoj digitálních kompetencí. Učitel aplikuje na žáky individuální přístup a metody formativního hodnocení.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (více času, individuální a povzbudivý přístup, krácení úkolů). Učitel využívá k ověřování znalostí metodu individuálního nebo frontálního zkoušení, písemnou formou ověřuje zvládnutí menších i větších učebních celků. Při hodnocení přihlíží k aktivitě žáka při vyučování. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák si vytvoří vhodný studijní program
- přijímá hodnocení výsledků své práce od jiných lidí
- uplatňuje různé způsoby práce s textem

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- chápe význam znalosti latinského jazyka pro své pracovní uplatnění

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímá kritiku a radu

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- uvědomuje si vlastní národní identitu

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- seznamuje se s digitálními médii jako prostředkem pro zkoumání a prezentaci výskytu řecko-latinské terminologie v odborné literatuře a zdravotnické dokumentaci
- systematicky vyhledává a kriticky hodnotí informace z digitálních zdrojů
- tvoří vlastní edukačních materiály a jejich prezentaci v digitální podobě

UPLATNĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT:

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- Žák je motivován k celoživotnímu učení, k odpovědnosti za vlastní život.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- Žák je veden k vyhledávání, kritickému zhodnocování a uchování informací.

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- Žák diskutuje o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporuje svůj názor, respektuje názory ostatních, předchází otevřeným střetům.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- Žák je veden k tomu, aby poznával svět a učil se mu rozumět, chápal a respektoval nutnost ekologického chování v souvislosti s lidským zdravím.

1. ročník (68 hodin)

Elementární jazykové prostředky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák:	<ul style="list-style-type: none">• výslovnost a pravopis

<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a píše správně latinská slova • rozlišuje výrazy čistě latinské a počestěné • ovládá pasivně i aktivně • potřebnou latinskou a řeckou slovní zásobu • identifikuje slova latinského a řeckého původu v češtině a jiných evropských jazycích • zdůvodní logicky význam cizích slov na základě etymologie • integruje poznatky z odborných předmětů s odbornou latinskou terminologií 	<ul style="list-style-type: none"> • latinská slovní zásoba • řecká slovní zásoba užitá v latinské odborné terminologii • slova latinského a řeckého původu v češtině a evropských jazycích
---	--

Gramatika – skloňování

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje přívlastek a plurálový tvar od základního tvaru slova • rozlišuje koncovky adjektivních tvarů podle rodu a čísla substantiv • uplatňuje znalost deklinačního systému při orientaci v latinských pasážích zdravotnického textu • vyjadřuje odborné latinské termíny ve správném mluvnickém znění • rozpozná mluvnické chyby v odborné latinské terminologii • vytvoří v textovém editoru databázi základních mluvnických tvarů somatologické slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> • substantiva 1. deklinace • substantiva 2. deklinace • adjektiva 1. a 2. deklinace • substantiva 3. deklinace • adjektiva 3. deklinace • plurál substantiv a adjektiv • přívlastek shodný a neshodný

Gramatika – odvozování a skládání slov

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá roli a funkci řeckých slov v latinské odborné terminologii • rozlišuje a nezaměňuje podobně vypadající slova odvozená od stejného slovního kořene • identifikuje význam slov podle prvků jejich odvozování a skládání • užívá ve vyjadřování internacionalismy latinského a řeckého původu • vyjadřuje odborné řecko-latinské termíny ve správném mluvnickém znění • připraví kvíz pro spolužáky ve vhodném digitálním nástroji 	<ul style="list-style-type: none"> • řecká slova užitá v latinské odborné terminologii • sufixy a slova složená • předložky a prefixy • číslovky a číselné prefixy • předložkové vazby • vybrané slovesné tvary

Latinská terminologie ve zdravotnické praxi

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• zná a užívá zdroje pro osvojování a vyhledávání latinské odborné terminologie• kriticky pracuje s internetovým vyhledávačem a elektronickými slovníky latinského jazyka pro zdravotníky, aktivně je využívá k osvojování a procvičování učiva• orientuje se v textu zdravotnické dokumentace• rozezná v textu hlavní a doplňující informace• vyjádří latinské odborné termíny českými slovy	<ul style="list-style-type: none">• zdroje pro osvojování a vyhledávání latinské odborné terminologie• latinská odborná terminologie ve zdravotnické dokumentaci

PATOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem výběrového předmětu je zprostředkovat žákům základní poznatky z obecné a speciální patologie a z patofyziologie. Žáci získají přehled o základních patologických stavech a procesech probíhajících v lidském těle, seznámí se s podstatou odběru biologického materiálu k histologickému a cytologickému vyšetření. Předmět vytváří teoretický základ pro studium dalších klinických oborů a podporuje zájem o studium medicínských oborů.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti odborné vzdělávání a navazuje na znalosti z biologie, jazyka latinského, výchovy ke zdraví a souběžně se doplňuje s předmětem klinická propedeutika. Učivo je rozděleno do tematických celků, žáci se postupně seznamují se základní podstatou oboru, příčinou vzniku nemocí a její prevencí, se změnami v jednotlivých orgánech i organismu jako celku (např. záněty, nádory, poruchy krevního oběhu a acidobazické rovnováhy), ke kterým dochází, a se zánikem organismu.

STRATEGIE VÝUKY

Patologie je teoretický předmět. Jako výběrový je zařazen do třetího ročníku v rozsahu dvou hodin týdně. Při výuce je využíváno tradičních metod učení, které jsou obohaceny o aktivní formy získávání vědomostí – práce s odborným textem, skupinová práce, projektové hodiny. Pro větší názornost jsou ve výuce využívány anatomické obrazy a obrazové ukázky patologických projevů, fotografie, odborná literatura, RTG snímky, schémata. Výuka je podporována používáním moderní technologie (dataprojektor, digitální nástroje, aplikace) a bude doplněna odbornými exkurzemi do zdravotnických zařízení (anatomicko-patologické muzeum, laboratorní bioptický provoz).

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Žák je hodnocen na základě ústního a písemného zkoušení. Důraz je kladen na:

- porozumění poznatkům, schopnost orientace v dané problematice, vyvozování souvislostí,
- samostatné, souvislé, logické a odborně správné vyjadřování,
- používání odborné terminologie.
- k celkovému hodnocení přispívá aktivní a samostatný přístup k výuce, dovednost aplikovat získané znalosti prakticky.

Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák samostatně vyhledává odborné informace a využívá různé informační zdroje včetně svých zkušeností a zkušeností jiných
- pracuje s textem

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- orientuje se v odborné terminologii a používá ji v písemné i ústní formě

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracuje v týmu

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- chápe hodnotu lidského života a zdraví

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- systematicky vyhledává a kriticky hodnotí informace z digitálních zdrojů
- tvoří vlastní edukační materiály a jejich prezentaci v digitální podobě

ODBORNÉ KOMPETENCE

- ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů
- aplikuje přírodovědné principy na řešení problémů souvisejících s vlastnostmi a chováním bioplazmy a tím se zdravím člověka
- užívá odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii
- uplatňuje teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientuje se v systému péče o zdraví

- získá vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, má reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání
- efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií a užívá získané dovednosti, spolu s informacemi vyhledávanými v odborné literatuře, zejména k aplikacím v oblasti zdravotnictví

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák je veden k občanským ctnostem jako je odpovědnost, spolupráce, soucítění, pomoc druhým

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák je veden k zodpovědnému přístupu k získávání znalostí, jejich aplikaci v praktickém životě

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- je veden k aktivnímu vyhledávání odborných informací z dostupných informačních zdrojů

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- uvědomuje si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince

3. ročník (68 hodin)

Úvod do předmětu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezí obsah a funkci oboru vyjmenuje úkoly patologie v klinické praxi definuje pojmy klinická a biologická smrt rozliší jisté a nejisté známky smrti uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu pojmenuje způsoby odběru nekroptického materiálu na vyšetření rozliší druhy vyšetření nekroptického materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> vymezení obsahu a funkce předmětu, zánik organismu, klinická a biologická smrt, jisté a nejisté známky smrti postupy odběrů a metody zpracování nekroptického materiálu

Nemoc a její příčiny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> definuje pojmy nemoc a zdraví charakterizuje nemoc, její základní příčiny a příznaky klasifikuje základní skupiny příčin nemocí a uvede konkrétní příklady rozebere zevní a vnitřní příčiny nemocí s uvedením konkrétních příkladů 	<ul style="list-style-type: none"> definice nemoci zevní příčiny nemoci – fyzikální, biologické, chemické vlivy vnitřní příčiny nemoci – genetické, imunitní vlivy

Regresivní a metabolické změny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příčiny, druhy a podstatu regresivních a metabolických změn v organismu definuje základní pojmy vysvětlí etiologii a další vývoj změn u nekrózy, gangrény, dekubitu, steatózy a atrofie popíše typy gangrén a uvede příklady uvede do souvislosti příčiny vzniku dekubitů s preventivními postupy vysvětlí podstatu a důsledky metabolických poruch bílkovin, sacharidů a tuků a minerálních látek určí podstatu vzniku diabetu mellitu a rozliší jeho typy vyjmenuje poruchy metabolismu živin zdůvodní mechanismus vzniku konkrementů 	<ul style="list-style-type: none"> nekróza a atrofie (definice, druhy, příčiny a mechanismus vzniku, další vývoj) gangréna (definice, příčiny a druhy gangrén) dekubitus (definice, příčiny, stádia) atrofie (definice, druhy a příčiny vzniku) poruchy metabolismu bílkovin, tuků, sacharidů (diabetes mellitus), minerálních látek (konkrementy) steatóza pigmentace exogenní, endogenní ikterus (rozdělení, příznaky)

<p>v lidském těle</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik komplikací konkrementů na různých místech těla rozliší typy pigmentací a jejich příčiny vzniku uspořádá typy ikterů dle příčin vzniku rozliší barvu moče a stolice dle typu ikteru užívá správně českou i latinskou terminologii 	
---	--

Záněty

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příčiny, druhy a podstatu zánětlivých změn v organismu definuje základní pojmy popíše průběh a projevy zánětu rozliší příčiny a druhy zánětů uvede formy nespecifických zánětů s jejich příčiny rozlišuje mezi přirozenou a získanou imunitou popíše skladbu imunitního systému 	<ul style="list-style-type: none"> záněty (definice, klasifikace, názvosloví, příčiny vzniku, místní a celkové projevy zánětu) imunitní reakce

Nádory

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příčiny, druhy a podstatu nádorových změn v organismu s uvedením konkrétních příkladů vysvětlí základní pojmy určí obecné vlastnosti nádorů a jejich biologické chování popíše způsob šíření a růstu nádorů orientuje se v základním názvosloví nádorů stanoví zásady prevence nádorových nemocí odliší pravé a nepravé nádory stanoví nejčastější místa vzniku nádorů a jejich názvy vysvětlí způsob klasifikace nádorů užívá správně českou i latinskou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> nádory (definice, klasifikace nádorů, příčiny a mechanismus vzniku nádorů, prevence) systematický přehled nádorů prekancerózy nepravé nádory

Progresivní změny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede příčiny, druhy a podstatu progresivních změn v organismu vysvětlí základní pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> regenerace a reparace hypertrofie, hyperplazie metaplazie, dysplazie

<ul style="list-style-type: none"> • popíše mechanismu hojení ran a léčby zlomenin • provede klasifikaci hematomů a trombů • popíše typy hypertrofických změn • rozliší mezi metaplazickými a dysplazickými změnami • vlastními slovy vysvětlí vznik pakloubu • užívá správně českou i latinskou terminologii 	
---	--

Poruchy endokrinního systému

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní pojmy • graficky znázorní mechanismus zpětné vazby v hormonální regulaci • rozlišuje mezi hyperfunkčními a hypofunkčními syndromy • vyjmenuje příznaky spojené s poruchami růstu • popíše hormonální změny během poplachové stresové reakce • vysvětlí význam štítné žlázy pro tělesné funkce • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • hyperfunkční a hypofunkční syndromy • poruchy činnosti hypofýzy • poruchy štítné žlázy, příštítných tělísek, pohlavních žláz, nadledvin

Poruchy imunity

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny, druhy a podstatu regresivních a imunitních změn v organismu • definuje základní pojmy • rozlišuje mezi přirozenou a získanou imunitou • popíše skladbu imunitního systému • vyjmenuje specifické a nespecifické obranné reakce • pojmenuje druhy alergických reakcí a rozliší hlavní příznaky • pojmenuje nemoci spojené s poruchou autoimunity • charakterizuje transplantační imunitu • vymezí defekty imunitního systému • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • nespecifické obranné reakce • specifické obranné reakce • pojem alergie, typy a příčiny přecitlivělosti • poruchy imunity • autoimunitní poruchy • imunita a transplantace

Poruchy oběhového systému

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oběhové selhání (příčiny, projevy)

<ul style="list-style-type: none"> • popíše příčiny a příznaky nejčastějších poruch oběhového systému s • uvedením konkrétních příkladů • vysvětlí základní pojmy • vysvětlí příčiny a projevy insuficience oběhového systému • rozliší základní typy srdečního selhání a jejich příčiny • uvede do souvislosti projevy srdeční insuficience s typem selhání • pojmenuje projevy srdečního selhávání • vyjmenuje nemoci myokardu, endokardu a jejich příčiny • seřadí etapy tvorby ateromového plátu v tepnách • objasní možné komplikace vzniku trombu a embolu • vysvětlí vznik otoku a jeho příčiny • označí změny ve složení a objemu krve • rozliší základní druhy anémie • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • nemoci srdce (ischemická choroba srdeční – ICHS, záněty, kardiomyopatie, arytmie) • nemoci cév (arterioskleróza – ARTS, trombóza, embolie) • změny ve složení a objemu krve
--	---

Poruchy dýchacího systému

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše příčiny a příznaky nejčastějších poruch dýchacího systému • pojmenuje základní typy poruch dýchacího systému • vysvětlí projevy a příčiny selhávání dýchacího systému • seřadí nemoci dýchacích cest dle části systému • popíše zánětlivé procesy během nemocí v dýchacích cestách • rozdělí nemoci plic • pojmenuje změny v plicích při atelektáze a emfyzému • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • systémové selhání • poruchy ventilace, difúze, perfúze • záněty dýchacích cest a plic • poruchy vzdušnosti (atelektáza, rozedma) • nádory plic

Poruchy trávicího systému

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše příčiny a příznaky nejčastějších poruch trávicího systému • definuje základní pojmy • pojmenuje základní projevy poruch trávicího systému 	<ul style="list-style-type: none"> • základní projevy poruch trávicího systému • poruchy motility, sekrece trávicích šťáv, trávení a vstřebávání • nemoci dutiny ústní, jícnu, žaludku a střev • nemoci jater, žlučníku, žlučových cest a slinivky břišní

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejčastější nemoci jednotlivých částí trávicího systému • popíše mechanismus tvorby žaludečního vředu • rozliší typy ileu a jejich možné důsledky • vymezí druhy malabsorpčního syndromu • rozliší zánětlivá onemocnění střeva • objasní mechanismus vzniku jaterní cirhózy • uvede možné příčiny vzniku uzávěru vývodných žlučových cest s jejími následky • užívá správně českou i latinskou terminologii 	
--	--

Poruchy vylučovacího systému

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše příčiny a příznaky nejčastějších poruch vylučovacího systému • definuje základní pojmy • popíše fáze a projevy selhání ledvin • vysvětlí rozdíl mezi akutním a chronickým selháním ledvin • rozdělí nemoci ledvin a jejich příčiny • popíše uremický syndrom • rozdělí nádory ledvin • rozčlení nemoci vývodných močových cest • objasní důsledky hyperplazie prostaty • užívá správně českou i latinskou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • selhání ledvin (akutní a chronické), urémie • urolitiáza • záněty ledvin a močových cest • nádory ledvin a močových cest

Genetické defekty

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny, druhy a podstatu genetických změn v organismu • definuje základní pojmy • definuje pojmy malformace, gametopatie, blastopatie, fetopatie • rozliší autozomální a heterozomální poruchy • vyjmenuje základní znaky hermafroditismu • vyjmenuje nejčastější příčiny vzniků poruch a možnosti jejich prevence 	<ul style="list-style-type: none"> • polyplodie • chromozomální přestavby • autosomální poruchy • heterozomální poruchy • hermafroditismus, malformace

MIKROBIOLOGIE A HYGIENA

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům poznatky z oblasti mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny, a tím je vést k pochopení podstaty vzniku infekčních onemocnění, způsobu jejich šíření a prevenci jejich vzniku. Předmět umožňuje žákům získat rozhled v lékařských i nelékařských povoláních a podpořit jejich rozhodnutí pro další studium.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti odborné vzdělávání a je zaměřen na vztah makroorganismů k životnímu prostředí, jejich vzájemné působení a význam pro lidské zdraví. Žáci získávají základní poznatky o mikroorganismech a jejich vlastnostech, seznamují se s pojmy infekce, specifická a nespecifická imunita, patologie imunity a její diagnostikou. Získávají přehled o současném rozvoji oboru imunologie a jeho významu pro zvýšení imunity vůči nákazám. Získávají poznatky o úkolech epidemiologie, preventivních a protiepidemických opatřeních, významu očkování a o nozokomiálních nákazách. Učivo předmětu zprostředkovává současně poznatky o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení, o ochraně zdraví a bezpečnosti práce ve zdravotnických zařízeních, o rizicích souvisejících s výkonem zdravotnického povolání a seznamuje se základy radiační ochrany.

STRATEGIE VÝUKY

Jedná se o teoretický předmět, který je zařazen do 3. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Využívá poznatků získaných v předmětech chemie a biologie. Výuka je vedena frontálně, skupinově i aktivizačními metodami a je realizována především formou výkladu a diskuse žáků s vyučujícím. Ve výuce jsou využívány veškeré dostupné informace prostřednictvím vhodných didaktických pomůcek, např. notebook, iPad, aplikace, internet apod. K daným tématům žáci vytvářejí prezentace, mapují epidemiologickou situaci v různých oblastech světa podle přírodních podmínek a vyspělosti států a porovnávají se situací v ČR. Výuka je doplněna exkurzemi na odborná pracoviště.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení.

Důraz je kladen na:

- porozumění poznatkům a schopnosti orientace v dané problematice
- samostatné, souvislé, logické a odborně správné vyjadřování
- používání odborné terminologie
- schopnosti vyhledat potřebné informace pomocí multimediálních zdrojů
- schopnosti využívat cizího jazyka při vyhledávání potřebných informací

Při hodnocení ústního a písemného zkoušení je využíváno klasifikační stupnice s bodovými stupnicemi. Při týmové práci a při řízené diskusi se využívá slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení. Při posuzování projektu je hodnocení zaměřeno na schopnost práce v týmu, komunikační dovednosti, samostatnost žáků při řešení úkolů, schopnost pracovat s informacemi, iniciativu, aktivitu, schopnost vyjádřit se k aktuální problematice, a dovednost uplatnit získaný poznatek v praxi.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- systematicky vyhledává a kriticky hodnotí informace z digitálních zdrojů
- tvoří vlastní edukačních materiály a jejich prezentaci v digitální podobě

Odborné kompetence

- ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů
- aplikuje přírodovědné principy na řešení problémů souvisejících s vlastnostmi a chováním bioplazmy a tím se zdravím člověka
- užívá odbornou terminologii zejména v obecné symptomatologii
- uplatňuje teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a orientuje se v systému péče o zdraví
- získá vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví, má reálnou představu o obsahu a náročnosti vysokoškolského a vyššího odborného studia zaměřeného na výkon jednotlivých zdravotnických povolání
- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojí si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- Žák si uvědomuje faktory pracovního prostředí, které ohrožují zdraví člověka a jejich vliv na pracovní neschopnost a vznik nemocí z povolání

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- aktivně vyhledává informace z dostupných informačních zdrojů

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- respektuje práva a osobnost druhých a uvědomuje si odpovědnost za své zdraví i zdraví ostatních

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- chápe postavení člověka v přírodě a vliv životního prostředí na jeho zdraví a život.

3. ročník (34 hodin)

Úvod do předmětu

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• vymezí předmět oborů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena, jejich vzájemné vztahy a přínos pro péči o zdraví• obsah a význam oboru v klinické a společenské praxi• definuje základní pojmy	<ul style="list-style-type: none">• postavení a význam oboru v klinické praxi• klasifikace jednotlivých disciplín• celospolečenské využití oboru

Mikrobiologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy• uvede nečastější virová a bakteriální onemocnění, zhodnotí význam virů a bakterií včetně ochrany a léčby onemocnění• definuje základní pojmy• popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka• vysvětlí pojem patogenita• charakterizuje patogenní organismy• vyjmenuje diagnostické metody infekčních nemocí• vysvětlí mechanismus účinku antibiotik a chemoterapeutik• popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů k antibiotikům• diskutuje o rizicích existence rezistentních kmenů mikroorganismů• popíše ochranné bariéry lidského těla a jejich význam	<ul style="list-style-type: none">• morfologie a fyziologie mikroorganismů• mikrobiální osídlení člověka, ochranné bariéry lidského těla• patogenita mikroorganismů• možnosti diagnostiky infekčních chorob• antibiotika a chemoterapeutika, účinky, vznik rezistence

Imunologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezí obsah a význam oboru v klinické a společenské praxi definuje základní pojmy objasní pojem imunita popíše podstatu fungování imunitních mechanismů rozliší pojmy specifická a nespecifická imunita pojmenuje druhy imunologických vyšetřovacích metod objasní význam, podstatu a principy očkování charakterizuje účinky očkování uvede příklady pravidelného a doporučeného očkování vysvětlí způsoby získání imunity rozliší aktivní a pasivní způsoby získání imunity vysvětlí a správně používá základní pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> současný rozvoj oboru a jeho přínos pro zdravotnickou praxi pojmy infekce, imunita – vrozená, získaná podstata imunitních mechanismů specifická a nespecifická imunita imunologické vyšetřovací metody očkování, očkovací látky

Epidemiologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezí pojmy infekce, infekční onemocnění popíše vznik a vývoj infekčního onemocnění vymezí způsoby přenosu infekčních onemocnění vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění uvede příklady specifických a nespecifických preventivních opatření vysvětlí význam očkování pro jednotlivce a společnost orientuje se v základním členění infekčních chorob dle cesty přenosu přihradí k některým druhům infekčních nemocí jejího původce vysvětlí na příkladech příznaky, diagnostiku a průběh vybraných infekčních onemocnění uvede příklady významných objevů a osobností v oblasti léčby a prevence infekčních chorob vymezí rizika vzniku epidemických situací diskutuje o míře opatření v rámci volného pohybu osob z různých zemí zhodnotí epidemiologickou situaci v naší zemi 	<ul style="list-style-type: none"> infekční proces a onemocnění prevence infekčního onemocnění, protiepidemické opatření přehled infekčních chorob dle cesty přenosu a původce (alimentární, respirační, krevní, infekce přenášené zvířetem) vybrané specifické nákazy související se sociálním prostředím, migrací a cestovním ruchem epidemiologická situace v ČR, srovnání s jinými zeměmi nozokomiální nákazy a jejich prevence bojové biologické prostředky

<ul style="list-style-type: none"> • porovná epidemiologickou situaci v České republice s jinými zeměmi • objasní způsoby přenosu nozokomiálních nákaz • roztrídí druhy nozokomiálních nákaz • vyjmenuje způsoby prevence šíření nozokomiálních nákaz • rozliší druhy biologických bojových prostředků • diskutuje o existenci a používání biologických bojových prostředků • vysvětlí a správně používá základní pojmy 	
--	--

Základy hygieny

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymezí obsah a význam oboru v klinické a společenské praxi • popíše strukturu a způsob organizace hygienické služby • popíše funkci a činnost orgánů hygienické služby • vyjmenuje úkoly hygienické služby • vymezí předmět komunální hygieny • ukáže na souvislost vlivu životního prostředí na zdraví osob • ilustruje na příkladech současné trendy ve výživě • pojmenuje základní druhy požadavků na hygienu ve stravovacích provozech • vysvětlí správnou manipulaci s potravinami • stanoví hlavní požadavky na stravování ve zdravotnickém zařízení • vyjmenuje riziková pracoviště a riziková místa ve zdravotnických zařízeních • popíše způsob ochrany zdravotnických pracovníků proti infekcím • seřadí zdravotní rizika v souvisující s výkonem zdravotnického povolání • vybere povinnosti zaměstnance v plnění předpisů BOZP • vyjmenuje hlavní okruhy předpisů BOZP 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika oboru, úloha oboru v primární prevenci • orgány hygienické služby a jejich úkoly • úkoly komunální hygieny, vliv kvality složek životního prostředí na zdraví • hygiena výživy, současné trendy ve výživě a stravování • hygienické požadavky na stravovací služby, stravování ve zdravotnickém zařízení, manipulace s potravinami • hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních • ochrana pracovníků proti infekcím • riziková pracoviště, zdravotní rizika související s výkonem povolání • povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, základní předpisy BOZP pro zdravotnické pracovníky

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

SEMINÁŘ Z BIOLOGIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Předmět seminář z biologie a jeho výuka je koncipována tak, aby žáky vedla k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení vztahů v přírodě. Hlavním cílem je podrobněji seznámit studenty s problematikou genetiky, stavby, funkce a fylogeneze jednotlivých typů tkání a orgánových soustav živočichů, jejich chováním, vztahem rostlin a živočichů k prostředí. Předmět je koncipován tak, aby rozšířil a upevnil znalosti a praktické dovednosti z učiva biologie.

Hlavním cílem výuky je vytvořit u žáků pozitivní postoj k přírodě a přírodním vědám, dále pak naučit žáky využívat znalosti a dovednosti z přírodních věd v osobním i profesním životě, a rozvíjet obecnější dovednosti žáků, jako např. řešení problémů, práce s informacemi, využití digitálních nástrojů, práce v týmu, umění diskuse, umění správné argumentace, na věcně biologickém podkladu.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo předmětu se zaměřuje na ty tematické celky, které jsou důležité pro každého občana ČR. Těmito tematickými celky jsou: genetika, evoluce orgánů a orgánových soustav živočichů, etologie živočichů, živočichové a prostředí a rostliny a prostředí. Svou obecnou charakteristikou a cíli seminář z biologie nevybočuje od charakteristiky a cílů, jež si klade předmět biologie. Snahou je pouze jeho rozšíření a prohloubení. V rámci výuky je tak žákům umožněno získat poměrně obsáhlý a ucelený přehled o životě na Zemi.

STRATEGIE VÝUKY

Metody a formy výuky jsou voleny tak, aby odpovídaly cílům daného tematického celku a zároveň poskytovaly žákům dostatečný prostor pro vlastní práci. Kromě tradiční frontální výuky je volena i výuka skupinová, aby si žáci měli možnost osvojit práci v týmu. V rámci přiblížení některých tematických okruhů učiva se žáci mohou zúčastnit exkurzí. Při výuce je využívána řada učebních pomůcek a didaktická technika.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Jejich hodnocení bude podporovat aktivní přístup k učivu a bude je motivovat k aplikaci získaných vědomostí.

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů; přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (více času při samostatné práci, povzbudivý přístup, krácení úkolů).

Formy hodnocení

- individuální ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- je možno hodnotit také samostatnou práci (např. referáty)
- pozorování žáka (jde především o hodnocení chování, postojů, zodpovědnosti, atd.)

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Při výuce biologie není kladen důraz na množství osvojených poznatků, ale na rozvíjení obecnějších dovedností žáků, které samozřejmě probíhají na věcně biologickém základu.

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- žák zná možnosti svého dalšího vzdělávání
- žák uplatňuje různé způsoby Práce s textem

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- žák uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- žák spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- žák podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- žák chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- žák má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák získává informace z různých digitálních zdrojů a uvědomuje si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím, je mediálně gramotný, využívá technologie k pochopení problémů
- žák využívá digitální technologie při badatelských a experimentálních činnostech, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, v každodenním životě

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák systematicky pracuje na zadaných tématech
- žák rozlišuje témata biologie, která poskytují vhodný základ pro (profesní i osobní) celoživotní vzdělávání průběžně v celé výuce biologie

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- žák využívá digitální nástroje pro svou učební činnost (vyhledávání informací, využití různých počítačových aplikací apod.)
- žák prezentuje výsledky své práce s využitím digitálních nástrojů

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák diskutuje o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporuje svůj názor
- žák respektuje názory ostatních
- žák jedná ve prospěch životního prostředí
- žák posuzuje obsah a pravdivost reklamy vzhledem ke své osobě (zdraví člověka)

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Pojetí a obsah výuky umožňuje realizovat celé průřezové téma Člověk a životní prostředí.

Genetika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">orientuje se v základních chorobách, které jsou geneticky přenášenyřeší složitější příklady z genetiky	<ul style="list-style-type: none">dědičné choroby člověkapraktické příklady z genetiky

Evoluce orgánů a orgánových soustav živočichů

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí význam jednotlivých orgánových soustavuvede rozdíly mezi orgánovými soustavami bezobratlých a obratlovcůdefinuje pojem fylogeneze	<ul style="list-style-type: none">evoluce tělního pokryvu a jednotlivých orgánových soustav živočichů

Etologie živočichů

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí pojem instinktvysvětlí a charakterizuje různé typy chování, uvede příkladyuvede příklady komunikace mezi živočichy	<ul style="list-style-type: none">chování vrozené, podmíněné látkovou výměnou, ochranné a komfortní, rozmnožovací, sociální, získanékomunikace živočichů

Živočichové a prostředí

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí pojem demekologiecharakterizuje zoogeografické oblastiuvede příklady domestikovaných a laboratorních živočichů, vysvětlí jejich význam	<ul style="list-style-type: none">populační ekologierozšíření živočichů, zoogeografické oblastidomestikace a laboratorní chovy živočichů

Rostliny a prostředí

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">definuje pojem areálcharakterizuje fyto geografické oblasti	<ul style="list-style-type: none">rozšíření rostlin na Zemifyto geografické členění Země a ČR

SEMINÁŘ Z FYZIKY

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Obecným cílem fyzikálního vzdělávání je, aby žák chápal podstatu fyzikálních jevů a procesů a aby se dokázal sám orientovat v současném rozvoji fyziky a dovedl sledovat nové technologie. Neméně důležitým cílem je připravit žáka na další studium fyziky na rozličných typech vysokých škol.

Žák se naučí správně používat fyzikální pojmy, rozlišovat fyzikální realitu a fyzikální model, pracovat s fyzikálními rovnicemi, příslušnými jednotkami, grafy a diagramy a tyto dovednosti uplatní při řešení úloh. Osvojí si základy postupů, které jsou pro fyziku charakteristické (pozorování jevů, jejich popis a jejich vyhodnocení, vyvozování závěrů). Žák je kladně motivován k samostatnému a aktivnímu sledování technických novinek, zvláště pak moderních zařízení, technologií a postupů ve studovaném oboru. Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Předmět seminář z fyziky je volitelným předmětem ve 4. ročníku. Učivo předmětu se zaměřuje na prohloubení a doplnění znalostí studentů v těchto tematických celcích: mechanika, molekulová fyzika a termika, elektřina a magnetismus, mechanické kmitání a vlnění, optika, fyzika mikrosvěta, speciální teorie relativity. V rámci výuky semináře z fyziky je tak žákům umožněno získat poměrně obsáhlý a ucelený přehled o fyzikálních dějích na Zemi.

STRATEGIE VÝUKY

Metody a formy výuky jsou voleny tak, aby odpovídaly cílům daného tematického celku a zároveň poskytovaly žákům dostatečný prostor pro vlastní práci. Kromě tradiční frontální výuky je volena i výuka skupinová, aby si žáci měli možnost osvojit práci v týmu. Jsou zařazeny samostatná cvičení, problémové úlohy, jednoduché pokusy, laboratorní práce. V rámci přiblížení některých tematických okruhů učiva se žáci zúčastní exkurzí. Při výuce je využívána řada učebních pomůcek a didaktická technika, např. modely, nástěnné obrazy, animace, power-pointové prezentace, z didaktické techniky potom zpravidla počítač

s dataprojektorem. Žáci pracují s učebnicemi, tabulkami, kalkulačkami, fyzikálními pomůckami.

Mezipředmětové vztahy

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání.

Jejich hodnocení bude podporovat aktivní přístup k učivu a bude je motivovat k aplikaci získaných vědomostí.

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů; přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (více času při samostatné práci, povzbudivý přístup, krácení úkolů).

Formy hodnocení

- individuální ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- samostatná práce (např. referáty)
- pozorování žáka (chování, postoje, zodpovědnost atd.)

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- ovládá různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- orientuje se v textu

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- rozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje

- formuluje své myšlenky srozumitelně, přesně, v logickém sledu, přehledně a jazykově a matematicky správně

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používá a převádí běžné jednotky
- používá pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nachází vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- čte a vytváří různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- aplikuje znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikuje matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- pracuje s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- žák diskutuje o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporuje svůj názor
- žák respektuje názory ostatních
- žák jedná ve prospěch životního prostředí
- žák posuzuje obsah a pravdivost reklamy vzhledem ke své osobě (zdraví člověka)

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák systematicky pracuje na zadaných tématech
- žák rozlišuje témata fyziky, která poskytují vhodný základ pro (profesní i osobní) celoživotní vzdělávání průběžně v celé výuce fyziky

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- zpracovává výsledky z měření a experimentů za pomoci PC
- využívá PC pro svou učební činnost (vyhledávání informací, využití různých počítačových aplikací apod.)
- prezentuje výsledky své práce s využitím PC

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- rozlišuje obnovitelné a tradiční zdroje energie,
- uvědomuje si význam šetření energie
- třídí odpad

4. ročník (30 hodin)

Fyzikální veličiny a jednotky

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• odvodí fyzikální jednotky• převede speciální fyzikální jednotky	<ul style="list-style-type: none">• odvozené a speciální jednotky a jejich převody

Kinematika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• podá výčet základních pohybů a popíše je• vyčte a popíše z grafu pohyb tělesa	<ul style="list-style-type: none">• základní pohyby a jejich grafické znázornění

Dynamika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• vysvětlí a propojí zákony dynamiky• řeší úlohy na smykové tření a valivý odpor	<ul style="list-style-type: none">• zákony dynamiky

Gravitační pole

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">• popíše pohyby těles kolem Země• popíše pohyby planet kolem Slunce• řeší úlohy na vrhy	<ul style="list-style-type: none">• pohyby těles v centrálním gravitačním poli• vrhy

Mechanická energie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí souvislost mezi prací a energií tělesařeší úlohy na změnu energie tělesa	<ul style="list-style-type: none">změny jednotlivých energií tělesa

Mechanika tuhého tělesa

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">řeší úlohy na energii tuhého tělesa	<ul style="list-style-type: none">energie tělesa při posuvném i otáčivém pohybu

Mechanika tekutin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí zákony hydrostatikyřeší úlohy na rovnice hydrodynamikypopíše proudění reálné kapaliny	<ul style="list-style-type: none">zákony hydrostatikyrovnice hydrodynamiky a proudění reálné kapaliny

Molekulová fyzika a termika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">podá přehled základních veličin a vztahů molekulové fyzikyřeší úlohy na stavovou rovnici a děje v plynechřeší úlohy na deformaci tělesapodá přehled kapilárních jevů a řeší úlohy na kapilaritupopíše fázový diagram	<ul style="list-style-type: none">veličiny a vztahy molekulové fyzikystruktura plynů a děje v nichstruktura pevných látek a jejich deformacestruktura kapalin a kapilarita

Mechanické kmitání a vlnění

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">odvodí periodu a frekvenci kmitající pružiny a matematického kyvadlařeší úlohy na postupné vlněnípopíše vlastnosti zvukového vlnění	<ul style="list-style-type: none">dynamika kmitavého pohyburovnice postupného vlnění

Stacionární elektrické pole

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">vysvětlí elektrostatickou indukciřeší úlohy na spojování kondenzátorů	<ul style="list-style-type: none">vodiče a nevodíče v elektrickém poli

Elektrický proud v látkách

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">řeší úlohy na spojování rezistorůřeší úlohy na Kirchhoffovy zákonyvysvětlí diodový a tranzistorový jevpopíše elektrolýzu a podá přehled výbojů	<ul style="list-style-type: none">elektrický proud v kovech a polovodičíchelektrický proud v kapalinách a plynech

Magnetické pole

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">popíše různé typy magnetických polí a vypočítá jejich magnetickou indukcidefinuje ampér	<ul style="list-style-type: none">magnetická pole trvalého magnetu, vodiče s proudem a cívky

Elektromagnetické pole

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">podá příklady využití elektromagnetické indukce	<ul style="list-style-type: none">využití elektromagnetické indukce

Střídavý proud

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">popíše přenosovou soustavuřeší úlohy na obvody střídavého proudu	<ul style="list-style-type: none">přenos střídavého prouduodpory v obvodech střídavého proudu, fázové posuny střídavého proudu a napětí

Optika

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none">kreslí, počítá a sestavuje zobrazování předmětů různými optickými soustavami	<ul style="list-style-type: none">zobrazování optickými soustavamivlnové vlastnosti světlazrcadla a čočky v optických přístrojích

<ul style="list-style-type: none"> • podá přehled vlnových vlastností světla a popíše je • popíše princip fungování základních optických přístrojů • kombinuje vztahy mezi fotometrickými veličinami 	
---	--

Fyzika mikrosvěta

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše příklady vlnové i částicové teorie částic • vysvětlí vyzařování a pohlcování energie • vysvětlí kvantování energie elektronu v atomovém obalu • popíše základní exoenergetické reakce a jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> • základy kvantové fyziky • atomový obal • atomové jádro

Speciální teorie relativity

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy STR čas, délka, rychlost, energie, hmotnost, hybnost 	<ul style="list-style-type: none"> • relativistické výpočty

SEMINÁŘ Z CHEMIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Vyučování ve vyučovacím předmětu seminář z chemie směřuje k osvojení komplexnějšího přehledu základů anorganického a organického názvosloví, k prohloubení základních znalostí chemických poznatků a zákonitostí, zejména v oblasti obecné chemie. Žáci si rozšiřují a prohlubují znalosti při řešení chemických výpočtů rozmanitých úloh v oboru chemie a uvědomují si souvislosti chemie jako přírodní vědy s živou realitou v každodenním životě. Učí se kriticky hodnotit informace a ověřovat jejich pravdivost.

Velmi důležitou součástí výuky je také učení se schopnosti rozlišovat příčiny a následky chemických dějů, jejich souvislosti a vztahy mezi nimi, a to především ve vazbě na řešení praktických problémů.

Výuka chemie má vést k získávání a upevňování znalostí a dovedností odpovědně pracovat podle pravidel bezpečné práce a to jak při pracovních, tak soukromých aktivitách.

Předmět seminář z chemie se rovněž podílí na utváření správných postojů žáků vůči životnímu prostředí, jež je obklopuje.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vyučování semináře z chemie je zaměřeno na poznávání složitějších chemických látek a chemických reakcí s důrazem na to, co občané v běžném životě potřebují.

Obsahuje rozšiřující poznatky z teoretického učiva oblasti obecné, anorganické, organické a analytické chemie, biochemie, včetně chemických výpočtů a znalostí chemického názvosloví.

Při výuce se klade důraz na řešení náročnějších problémových úloh a zejména využitelnost učiva chemické povahy pro každodenní život občanů.

STRATEGIE VÝUKY

Ve výuce semináře z chemie se bude vedle výkladu a frontálního procvičování učiva preferovat i individuální přístup k žákům.

Do výuky se bude začleňovat i práce s výpočetní technikou, zvláště pak při nácviku vyhledávání, posuzování a zpracování informací.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. V rámci hodnocení žáků budeme zčásti využívat klasické ústní zkoušení a zkoušení formou didaktických testů.

Zaměříme se na nácvik sebehodnocení žáků a na kultivované hodnocení žáků navzájem.

Při hodnocení dbáme na prvky pozitivní motivace pro další učení. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se specifickými poruchami učení (více času při zpracování úkolů, individuální a podněcující přístup, krácení úkolů).

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Seminář z chemie slouží k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Výuka směřuje k nácviku:

- Utváření si vlastního názoru na širokou škálu problémů, které se v běžném životě objevují, a schopnosti obhájit vlastní názor
- Odhadu vlastních schopností a sebehodnocení
- Prezentace výsledků své práce
- Vnímání obsahu reklamy na základě vlastního úsudku
- Hodnocení práce své i jiných

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- rozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhoduje o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

- správně používá a převádí běžné jednotky
- provádí reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- žák používá digitální technologie k provádění a dokumentaci chemických experimentů, včetně záznamu a zpracování dat
- využívá počítače k prezentacím své učební činnosti
- žák využívá digitální zdroje pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA POKRÝVANÁ PŘEDMĚTEM

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- využívá znalosti z učiva chemie ve prospěch ochrany svého zdraví před škodlivými látkami
- systematicky pracuje na zadaných tématech

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- vyhledává informace na internetu a posuzuje jejich věrohodnost
- užívá počítače k prezentacím své učební činnosti

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- srovnává znalosti o vybraných sloučeninách obsažených ve výrobcích běžné spotřeby s hodnocením o účincích těchto výrobků uváděné v reklamách (prací a čisticí prostředky, změkčovače vody)
- interpretuje zprávy s chemickou tematikou (vliv sloučenin na ŽP, zdraví člověka, zdraví a život dalších organismů, globální problémy) uváděné v médiích a zaujímá k nim stanoviska podložená věcnou odbornou argumentací

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země
- popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí
- uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání
- posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí
- rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
- vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem
- orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy
- uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi
- vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady
- zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede jak tomu předcházet

4. ročník (60 hodin)

Obecná chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• řeší úlohy spojené s obsahem látky ve směsi• vyjadřuje složení roztoku různými způsoby a orientuje se i ve složitějších úlohách tohoto typu• řeší náročné redoxní rovnice a vyčísluje je• řeší složitější úlohy spojené s výpočty pH silných i slabých kyselin a zásad• popíše podrobně stavbu atomu• řeší konkrétní úlohy spojené se znalostí základních chemických zákonů	<ul style="list-style-type: none">• procentová koncentrace, objemový zlomek, molarita, úprava roztoků• iontová redoxní rovnice, disproportionační rovnice• pH silných kyselin a zásad• rozpadové řady, jaderné přeměny, nepravidelná elektronová konfigurace atomů prvků, základní a excitovaný stav, hybridizace• Avogadrova konstanta, plynová konstanta, Avogadrův zákon, zákon zachování hmotnosti

Anorganická chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• řeší složité anorganické rovnice a uplatňuje při jejich řešení znalost chemického názvosloví• zná podstatu výrob známých anorganických sloučenin• orientuje se v triviálním názvosloví známých anorganických látek	<ul style="list-style-type: none">• stechiometrické rovnice• uplatnění anorganických dějů v chemické výrobě a praxi

Organická chemie a biochemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• používá složitější názvosloví rozmanitých organických látek, používá i triviální názvy z běžného života• zapisuje různé typy strukturních vzorců sacharidů a vyvozuje z nich jejich vlastnosti• používá pojmy optické izomery a vyvozuje z nich jejich vlastnosti• zná energetiku biochemických dějů a vysvětlí i složitější biochemické děje	<ul style="list-style-type: none">• systematické, dvousložkové a triviální názvosloví organických látek• Fišerovy, Tollensovy a Hawordovy vzorce sacharidů, enantiomery, glykosidová vazba, redukující a neredukující cukr• katabolické a anabolické děje, citrátový cyklus, dýchací řetězec, metabolismus bílkovin, proteosyntéza, glykolýza, metabolismus lipidů

Analytická chemie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• vysvětlí separační metody	<ul style="list-style-type: none">• chromatografie

SEMINÁŘ Z PSYCHOLOGIE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4 roky

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Výběrový předmět seminář z psychologie umožňuje žákům rozšíření vědomostí ze základních i aplikovaných oborů psychologie a zaměřuje se na rozvoj jejich komunikačních dovedností. Ukazuje možnosti uplatňování těchto zkušeností nejen při výkonu povolání, ale i v osobním a občanském životě. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání, vede k osvojení zásad duševní hygieny, k celoživotní zodpovědnosti za své biopsychosociální zdraví a podporuje utváření sociální a občanské zralosti v podobě chápání sociálních rolí a vztahů.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Obsah předmětu vychází ze společenskovední a odborné oblasti vzdělávání. Učivo předmětu prohlubuje poznatky z obecné, sociální, vývojové a klinické psychologie. Směřuje k vzájemnému poznání, sebepoznávání a rozvoji osobnostních předpokladů a vlastností. Přispívá k tvorbě hodnotných mezilidských vztahů, založených na úctě a toleranci. V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje zejména na učivo psychologie, základu společenských věd a ochrany zdraví.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je zařazen jako výběrový seminář do 4. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně. Výuka předmětu je převážně praktická, s maximálním využitím prožitkových metod. Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro osobní i profesní život. Žáci jsou vedeni k analýze situací, svých vlastností, k nalézání chyb, k vyvozování vlastních závěrů, k hledání cest při řešení problémových situací a k reflexi ze strany učitele i spolužáků. Ve výuce se využívají zkušenosti žáků z běžného života, případové studie, modelové situace, psychologické testy. Důraz se klade na získávání komunikativních dovedností a na rozvoj schopností práce s informacemi. Výuka bude obohacena psychologickými testy, audiovizuální technikou a digitálními nástroji.

Při výuce budou využívány následující metody: výklad, diskuse, samostatná práce, analýza příkladů ze skutečných životních situací, simulace běžných i problémových situací, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, zážitkové metody, sebereflexi, výtvarné a abreaktivní techniky.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu je kladen důraz na:

- schopnost aplikace poznatků při řešení problémových situací
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů
- aktivní přístup žáka k výuce
- vlastní kreativitu žáka

Metody hodnocení jsou:

- průběžné ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce

Při hodnocení jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení, u žáků bude brán ohled na doporučení PPP.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH A ODBORNÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- rozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodní jej, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- vyjadřuje se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje

PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ KOMPETENCE

- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- systematicky vyhledává a kriticky hodnotí informace z digitálních zdrojů
- tvoří vlastní edukační materiály a jejich prezentaci v digitální podobě

ODBORNÉ KOMPETENCE

Ovládá vědomosti a dovednosti potřebné pro studium zdravotnických oborů

- samostatně zpracovává a interpretuje data získaná prostřednictvím pozorování, experimentů a měření chemických, fyzikálních a biologických procesů probíhajících v živé hmotě
- efektivně pracuje s prostředky informačních a komunikačních technologií a užívá získané dovednosti, spolu s informacemi vyhledávanými v odborné literatuře, zejména k aplikacím v oblasti zdravotnictví

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

- žák je veden k zodpovědnému přístupu k získávání znalostí, jejich aplikaci v praktickém životě, uplatnění se na trhu práce, zodpovědnosti za svou práci

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

- je veden k využívání informačních zdrojů při získávání nových poznatků v předmětu

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

- je veden k respektování práv a osobnosti druhých, k upevnění a vytváření odpovědnosti ke svému duševnímu zdraví

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- je veden k pochopení vztahu mezi zdravím jedince, životním stylem a životním prostředím

4. ročník (60 hodin)

Osobnostní rozvoj

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• prokáže schopnost porozumět svému chování a prožívání• uvědomuje si význam sebepoznání pro vlastní rozvoj• uvědomuje si význam sebehodnocení při práci s lidmi• orientuje se v základních psychologických pojmech• využívá získané poznatky k seberegulaci• orientuje se v základních testovacích technikách• akceptuje výsledky testování a hodnocení• porovná s normou výsledky dosažené v testech• posoudí úroveň svých naměřených výsledků• klasifikuje základní hodnoty• vysvětlí determinaci hodnotové orientace• vysvětlí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na sebevýchovu, sebevzdělání a seberealizaci	<ul style="list-style-type: none">• metody sebepoznávání a sebehodnocení• druhy a techniky měření a hodnocení• metody měření pozornosti a paměti• hodnocení osobnostních vlastností• hodnocení temperamentu• měření a hodnocení IQ• hodnotová orientace tvorba žebříčků hodnot• pozorování a hodnocení ostatních (hodnotící škály, chyby při hodnocení)• sledování, záznam a hodnocení neuromotorického vývoje dítěte

Sociální rozvoj

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vymezi úroveň mezilidských vztahů v nejbližší skupině pomocí sociogramu orientuje se v systému skupinových rolí a pozic pojmenuje vysledované problémy ve skupině uvědomuje si význam dodržování lidských práv definuje základní pojmy ke komunikaci zvládá základní techniky asertivní komunikace provede rozbor konkrétní komunikační situace dokáže argumentovat během skupinové diskuze vyhýbá se konfliktní komunikaci s nalezením vhodné techniky popíše komunikační síť zvládá samostatný projev před skupinou vysvětlí mechanismus vzniku šikany diskutuje o problémech spojených se šikanou uvědomí si význam prvního dojmu v profesních i osobních situacích posoudí výhody skupinové práce demonstruje způsoby komunikace s handicapovanými jedinci popíše zvláštnosti v komunikaci s lidmi různých kultur rozpozná hlavní problémy při společenském styku uvede možné strategie řešení vybraných situací objasní příčiny a důsledky náročných životních situací a uvede na příkladech způsoby a postupy jejich zvládnutí 	<ul style="list-style-type: none"> hodnocení mezilidských vztahů tvorba a vyhodnocení sociogramů šikana, projevy, hodnocení rizikové situace, diagnostika, nápravná opatření metody nácviku neverbální komunikace nácvik formálních a neformálních kontaktů, tvorba prvního dojmu nácvik asertivních technik příjem a podání zpětné vazby, podání a příjem kritiky, nárokování, žádost o laskavost, podání komplimentu nácvik vedení diagnostického rozhovoru nácvik diskuze ve skupině, diskuzní techniky nácvik samostatného projevu před skupinou metody řešení konfliktních situací (mediace, facilitace) metody kooperace ve skupině (tvorba plakátu, společný projekt) zvláštnosti komunikace s handicapovaným jedincem komunikace v rámci kulturních rozdílů

Péče o duševní zdraví

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních psychologických pojmech pojmenuje jednotlivé relaxační metody vysvětlí principy psychoterapie charakterizuje syndrom vyhoření, jeho projevy a příčiny srovná hlavní druhy závislostí, jejich projevy 	<ul style="list-style-type: none"> metody a principy psychoterapie prevence syndromu vyhoření, projevy, rizikové faktory, diagnostika závislosti, mechanismus vzniku, projevy, rizikové faktory, diagnostika, prevence, nápravná opatření rozdělení a charakter relaxačních metod nácvik autogenního tréninku nácvik dechových cvičení

<ul style="list-style-type: none"> a příčiny vzniku • diskutuje o přístupu k lidem s drogovou závislostí • zvládá techniku autogenního tréninku • dokáže předvést jednoduché dechové cvičení • popíše postup meditačního cvičení • zvládá základní prvky baby masáže • předvede některé prvky jógového cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik tělesné relaxace • nácvik duševní relaxace, denní snění, odpoutání pozornosti, tvorba mandaly, meditace • akupresura a masáže, baby masáže • aromaterapie, muzikoterapie • základy jógy, principy, zásady
---	--

Specifické aplikace

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si význam dodržování lidských práv • zvládá samostatný projev před skupinou • vysvětlí význam výchovného zaměstnání pro rozvoj dítěte i prevenci hospitalismu • navrhne program výchovného zaměstnání pro děti různého věku • navrhne program volnočasové aktivity pro seniory • předvede s použitím panenky herní aktivitu pro nejmenší děti • zdůvodní nezbytnost specifického přístupu k dětem různého věku • diskutuje o vhodnosti jednotlivých herních aktivit vzhledem k věku dítěte 	<ul style="list-style-type: none"> • výchovné zaměstnání různých věkových skupin • příprava a demonstrace výchovného zaměstnání batolat • příprava a demonstrace výchovného zaměstnání dětí předškolního věku • příprava a demonstrace výchovného zaměstnání dětí školního věku • příprava a demonstrace výchovného zaměstnávání seniorů

SEMINÁŘ ZE ZÁKLADŮ SPOLEČENSKÝCH VĚD

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Kód a název oboru: 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: čtyřleté studium

Forma studia: denní forma vzdělání

Platnosti: od 1. 9. 2025

OBECNÝ CÍL

Vyučovací předmět seminář ze základů společenských věd má za cíl pozitivní ovlivnění hodnotového žebříčku a postojů studentů, připravenost studentů na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti, informovanost a orientaci v základních problémech současného světa, vedení studentů k tomu, aby byli slušnými lidmi a jednali vždy uvážlivě a odpovědně vůči sobě i svému okolí. Společenské vědy učí studenty uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět okolnímu světu, ve kterém se pohybují. Dalším z cílů semináře je rozšíření poznatků získaných v předmětu Společenské vědy, které by měly vést k úspěšnému zvládnutí maturitní zkoušky.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vzdělávací obsah čtvrtého ročníku, ve kterém je seminář vyučován, je tematicky rozdělen takto: Sociologie, Politologie, člověk a stát, Globální problémy a současný svět, Mezinárodní vztahy, Praktická filozofie a etika, Religionistika, Základy práva, Ekonomie. Vyučovací obsah předmětu seminář ze základů společenských věd vychází závazně z RVP pro obor 78-42-M/04 Zdravotnické lyceum oblast společenskovedního vzdělávání. Integruje vybrané společenskovední okruhy. Tematický okruh Sociologie učí poznávat společnost, ve které žijeme, její funkce, hodnoty a normy, a díky tomu napomáhá k nalezení našeho místa v ní. Okruh Globální problémy a současný svět chce poukázat na ohniska napětí v dnešním světě a na možná rizika při vzniku světového konfliktu. Dále se zaměřuje na nebezpečí globálních problémů pro náš svět a budoucí generace a snaží se vést žáky k životu šetrnému pro životní prostředí. Tematický okruh Mezinárodní vztahy definuje nejdůležitější mezinárodní organizace a postavení a funkce ČR v nich. Tematický okruh Praktická filozofie a etika učí studenty klást si filozoficko – etické otázky, hledat na ně odpovědi, interpretovat vlastní myšlenky a poznatky. Tematický okruh Religionistika poukazuje na důležitost a smysl náboženství pro život člověka. Dále se zaměřuje na jednotlivá specifika světových náboženství a snaží se vést studenty k úctě ke kulturním odlišnostem. Definuje také nebezpečnost různých náboženských sekt či náboženského fundamentalismu. Tematický okruh Základy práva napomáhá orientaci v právním uspořádání našeho státu a kultivuje právní vědomí studentů. Tematický okruh Politologie, člověk a stát vysvětluje postavení občana v souvislosti se státní mocí, charakter a typy státní moci a zaměřuje se na vysvětlení důležitosti lidských práv a nebezpečnost jejich

zneužití. Tematický okruh Ekonomie se zaměřuje na základní ekonomické pojmy a finanční gramotnost žáků.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka semináře ze základů společenských věd má podněcovat studenty k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své názory a myšlenky. Součástí vzdělávání je nejen osvojení vědomostí a dovedností, ale i metod, které vedou k dalšímu získávání poznatků v systému celoživotního vzdělávání. Ve výuce jsou používány formy a metody, které se snaží aktivizovat studenty, a to rozhovor, dialog, diskuse, skupinová práce, Práce s textem, týmové projekty, práce s audiovizuální technikou, didaktické hry a soutěže, výklad a přednáška, vyprávění a vysvětlování, samostatná práce, dramatizace, vyhledávání informací, metody řešení problémů. Důraz je kladen na rozvoj komunikativních dovedností zejména při používání metod stimulačních a hraní rolí. Ve výuce se pracuje s verbálním a ikonickým textem. Součástí výuky jsou také exkurze, různé vzdělávací programy či školní projekty.

PŘÍNOS K ROZVOJI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ A PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Rozvíjené klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

Mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení, uplatňovat různé způsoby Práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), využívat různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení) kriticky myslet, svá rozhodnutí obhájit.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Srozumitelně a výstižně formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých; dodržovat jazykové a stylistické normy v písemné a ústní formě.

KOMPETENCE PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ

Pracovat samostatně i v týmu, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu; nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým; provést sebehodnocení, uvědomit si své přednosti i nedostatky, přijímat radu a kritiku, adekvátně na kritiku reagovat.

OBČANSKÉ KOMPETENCE A KULTURNÍ POVĚDOMÍ

Jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, přispívat k uplatňování hodnot demokracie, uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

KOMPETENCE K PRACOVNÍMU UPLATNĚNÍ A PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM

Mít odpovědný postoj ke vzdělání a vlastní profesní budoucnosti, uvědomit si význam celoživotního učení a nutnost přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, naučit se orientovat na pracovním trhu v souvislostech s regionálními dějinami, získat reálnou představu o prostředí, platových podmínkách v oboru a o jeho vývoji. Řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení, zvolit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností vědomostí nabytých dříve.

MATEMATICKÉ KOMPETENCE

Žák umí provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, zpracovat výsledky různých sociologických výzkumů a anket, sám umí anketu i vytvořit, orientuje se v různých společenskovedních výzkumech a právních dokumentech.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

Vnímá postavení, roli a vliv digitálních technologií a práci s nimi v širším kontextu, seznamuje se s digitálními službami státu, je veden ke kritické práci s informačními zdroji.

ROZVÍJENÁ PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

OBČAN V DEMOKRATICKÉ SPOLEČNOSTI

Žák získává vhodnou míru sebevědomí, sebe odpovědnosti a schopnost morálního úsudku; naučí se hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a být tolerantní; naučí se odolávat myšlenkové manipulaci; dovede se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby; naučí se jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení; dokáže si vážit materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a bude se snažit chránit je a zachovat pro budoucí generace.

Obsah tématu a jeho realizace v předmětu

- komunikace – průběžně během celého studia
- společnost – různí její členové a společenské skupiny, kultura, náboženství, historický vývoj – charakteristika společnosti v jednotlivých historických obdobích, kultura a umění jsou přímou součástí jednotlivých historických období.
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita – prostupuje celou výukou předmětu – poučení z jednotlivých historických událostí a celkově z celého historického vývoje.

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Životní prostředí člověka – prostupuje celými dějinami, ale větší důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století; v souvislosti s charakteristikou společenského a hospodářského vývoje žák pochopí vlastní odpovědnost za své jednání a bude se snažit aktivně se podílet na řešení enviromentálních problémů; osvojí si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání; dokáže esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, v procesu sebehodnocení formuluje vlastní priority; naučí se pracovat s informacemi, vyhledávat, vyhodnocovat a využívat informace, dokáže odpovědně rozhodovat na základě vyhodnocení získaných informací, umí vhodně komunikovat při důležitých jednáních.

ČLOVĚK A DIGITÁLNÍ SVĚT

Práce s digitálními nástroji – žák průběžně připravuje různé referáty a další doplnění výuky, žák si uvědomuje nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím. Pracuje s různými digitálními nástroji, umí zhodnotit klady a zápory, všímá si proměnlivosti digitálních nástrojů.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Hodnocení žáků vychází z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu a z plánovaných výsledků vzdělávání. Při hodnocení výsledků klademe největší důraz na:

- hloubku porozumění látce
- schopnost využití mezipředmětových vztahů
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů
- schopnost pracovat s texty různého charakteru
- schopnost kriticky myslet a debatovat o společenské, politické, mezinárodní, filozofické a etické problematice

- originalitu řešení problémů
- aktivitu ve výuce

Formy hodnocení

- individuální ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- samostatná práce (např. referáty, prezentace)
- sebehodnocení žáků

V těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka. Při hodnocení se zohledňuje přístup k žákům se SPVP.

4. ročník (60 hodin)

Sociologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základních sociologických teoriích • rozliší základní techniky zjišťování informací a metody sběru dat • rozliší skupiny a agregátní celky • porozumí vlivu skupin, komunit a subkultur na člověka • rozpozná sociální strukturu a osy stratifikace • zhodnotí problém sociální nerovnosti, sociální distance • rozpozná diskriminaci a netoleranci k jiným skupinám, náboženstvím, kulturám, ... • vymezí sociální problémy a vztah sociální patologie a kriminality • vymezí pojmy stát a národ, orientuje se v základních pojmech této problematiky • vysvětlí úlohu masmédií, komunikace, jazyka, veřejného mínění 	<ul style="list-style-type: none"> • základní sociologické teorie • základní techniky zjišťování informací a metody sběru dat • člověk a sociální seskupení • sociální struktura a osy stratifikace (demografická, ekonomická, politická, kulturní) • vznik a utváření institucí, formování a přenos kulturních vzorců, úloha hodnot a norem (morálka, právo, náboženství), kultura • národ, národnostní menšiny, stát • masmédiá

Ekonomika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede hlavní charakteristiky ekonomie jako vědní disciplíny • rozliší členění ekonomické teorie na makroekonomii a mikroekonomii • charakterizuje úlohu trhu v ekonomice • odhadne na konkrétním případě vývoj 	<ul style="list-style-type: none"> • ekonomie a ekonomika • makro a mikroekonomie • tržní ekonomika • podnikání • peníze a osobní finance • zaměstnání a nezaměstnanost • národní hospodářství a úloha státu v tržní ekonomice

<ul style="list-style-type: none"> • vztahu poptávky, nabídky a ceny na trhu • rozliší na konkrétních příkladech jednotlivé formy podnikání • orientuje se v možnostech samostatného podnikání • vyhodnotí nabídku různých pracovních příležitostí • vysvětlí rozdíl mezi úkolovou a časovou mzdou, hrubou a čistou mzdou, nominální a reálnou mzdou • charakterizuje nezaměstnanost, její podstatu, příčiny, formy a důsledky • charakterizuje a rozliší jednotlivé formy peněz • odliší na příkladech funkci centrální banky a obchodních bank • posoudí na konkrétním příkladu vývoj makroekonomických ukazatelů a jejich vliv na životní úroveň • objasní na příkladech, jak občan přispívá do státního rozpočtu a co z něho získává • rozliší způsob úhrady přímých a nepřímých daní • popíše systém sociálního a zdravotního pojištění • posoudí na příkladu, které možnosti sociálních dávek lze využít a kde se získají bližší informace 	<ul style="list-style-type: none"> • centrální banka a obchodní banky • daně a daňová soustava • státní rozpočet
---	---

Globální problémy a současný svět, konflikty v současném světě

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v hlavních globálních problémech současného světa • uvede na příkladu, jak lze realizovat zásady udržitelného rozvoje v běžném životě • uvede na konkrétních příkladech dopady globalizace na život občanů ČR • rozliší na příkladech rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc • uvede možná ohniska napětí v Evropě a ve světě, orientuje se v aktuálních ohniscích napětí • objasní svými slovy možná rizika a nebezpečí vyplývající z existence mezinárodního terorismu 	<ul style="list-style-type: none"> • přehled významných planetárních problémů a hlavních způsobů jejich řešení na národní a mezinárodní úrovni • globální problémy současnosti • globalizace • nebezpečí spojená s působením nacionalistických, fundamentálních a extrémistických ideologií a doktrín a s existencí mezinárodního terorismu

Mezinárodní vztahy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje historický kontext sjednocování Evropy • rozliší základní svobody EU volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu • rozpozná členské země EU • orientuje se v dopadech začlenění ČR do EU • vymezí cíle OSN • uvede na konkrétních příkladech podíl ČR na činnosti OSN • charakterizuje odborné organizace OSN • vysvětlí historické souvislosti založení NATO • orientuje se v působení NATO ve světě • orientuje se v úlohách ČR v rámci NATO • rozpozná hlavní mezinárodní organizace • objasní rozdíl mezi nadnárodní a mezinárodní organizací 	<ul style="list-style-type: none"> • proces evropské integrace po skončení 2. světové války • EU základní svobody • dopady členství ČR v EU • OSN podíl ČR na činnosti OSN • působení NATO ve světě • další nadnárodní a mezinárodní organizace

Praktická filozofie a etika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná odlišnosti základních historických podob nahlížení světa člověkem: mýtus, náboženství, umění, filozofie • rozliší předmět jednotlivých filozofických disciplín • porozumí problematice antické filozofie • porovná antický a středověký obraz světa • uvede na příkladu názorů vybraných osobností středověkého myšlení hledání vzájemného vztahu víry a rozumu • charakterizuje základní filozofickou tematiku období středověké filozofie • porovná středověký a novověký obraz světa • porozumí novověké filozofii • porozumí filozofii 19. a 20. století, charakterizuje postmodernu • zamyslí se nad smyslem lidského života • charakterizuje úlohu svědomí v lidském rozhodování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • základní historické podoby nahlížení světa člověkem: mýtus, náboženství, umění, filozofie • antická filozofie • středověká filozofie • renesanční filozofie • novověká filozofie • filozofie 19. a 20. století • postmoderna • etika – specifické etické otázky (trest smrti, interrupce, eutanázie apod.) • problém smyslu lidského života, jeho náboženská a nenáboženská řešení

Religionistika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede hlavní charakteristiky religionistiky jako vědní disciplíny • rozezná hlavní světová náboženství • orientuje se v problematice církví a sekt • porozumí roli náboženství v každodenním životě člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • religionistika jako vědní disciplína (předmět a metody jejího zkoumání, základní členění, místo religionistiky v systému věd) • světová náboženství; problematika církví a sekt

Právní věda, základy práva

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede hlavní charakteristiky právní vědy jako vědní disciplíny • uvede základní fáze legislativního procesu v ČR, jehož výsledkem je právní předpis • popíše strukturu systému obecných soudů včetně role Nejvyššího správního soudu • orientuje se v základních právních pojmech • orientuje se v právu občanském, rodinném, pracovním, trestním, správním 	<ul style="list-style-type: none"> • právní věda jako vědní disciplína (předmět a metody jejího zkoumání, základní členění, místo právní vědy v systému věd) • soudy a právní ochrana • právo obecně základní fáze legislativního procesu v ČR, právní normy, předpisy, právní řád, subjektivní a objektivní právo, právní vědomí • právo občanské, rodinné, pracovní, trestní, správní

Člověk a stát, politologie

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje utváření států, znaky dnešního státu • rozliší základní zásady, hodnoty a principy moderní evropské demokracie • rozliší znaky demokratického a totalitního státu • objasní demokratickou politickou kulturu • objasní základní rozdělení politických stran a nás i ve světě • popíše dělbu moci v demokratických státech (horizontální a vertikální dělba moci), popíše politický systém ČR • porozumí volebním systémům • rozezná porušování lidských práv, orientuje se v problematice dodržování základních lidských práv, uvede základní organizace, které se zabývají dodržováním lidských práv • charakterizuje základní politické ideologie • porozumí problematice státní správy a 	<ul style="list-style-type: none"> • historické a současné typy států • demokracie a totalita • politika demokratická politická kultura, politické strany • horizontální a vertikální dělba moci • lidská práva • volby a volební systémy • politický systém ČR • politické ideologie • státní správa a samospráva

samosprávy	
------------	--

SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Spolupráce se zřizovatelem - spolupráce je dobrá a bezproblémová.

Spolupráce se zdravotnickými a sociálními zařízeními – stěžejní je spolupráce se Slezskou nemocnicí v Opavě, kde škola organizuje praktické vyučování. Škola recipročně zajišťuje přednáškovou činnost a vzdělávací akce pro zdravotnické pracovníky.

Spolupráce s Úřadem práce v Opavě – škola pravidelně organizuje ve spolupráci s ÚP kvalifikační kurzy v rámci vzdělávání dospělých, čímž zvyšuje jejich uplatnitelnost na trhu práce. Ve spolupráci s Úřadem práce rovněž vyhodnocuje uplatnitelnost svých absolventů na trhu práce.

Spolupráce se Slezskou univerzitou – Ústavem ošetrovatelství – kde pokračuje ve studiu řada našich absolventů a následně na naší škole vykonávají praxi. Rozvíjí se spolupráce v přednáškové činnosti pedagogických pracovníků.

S Ostravskou univerzitou jsme uzavřeli smlouvu o partnerství a spolupráci za účelem zajištění projektu „Podpora efektivity vzdělávání v Moravskoslezském kraji“. V rámci projektu jsme se zapojili do hodnocení kvality školy.

Zúčastňujeme se jako partneři projektů Metodického a evaluačního centra a Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání.

Dále spolupracujeme s městem Opava, pedagogicko-psychologickou poradnou a s neziskovými organizacemi, pro které pravidelně organizujeme charitativní sbírky.

Prostřednictvím asociace ředitelů středních zdravotnických škol a vyšších odborných škol spolupracujeme se všemi zdravotnickými školami v ČR.

Školní vzdělávací program Zdravotnické lyceum byl školské radě předložen dne 10.6.2025, pedagogické radě 27.6.2025 a schválen ředitelkou školy dne 27.6.2025.

Mgr. Monika Gebauerová

ředitelka školy